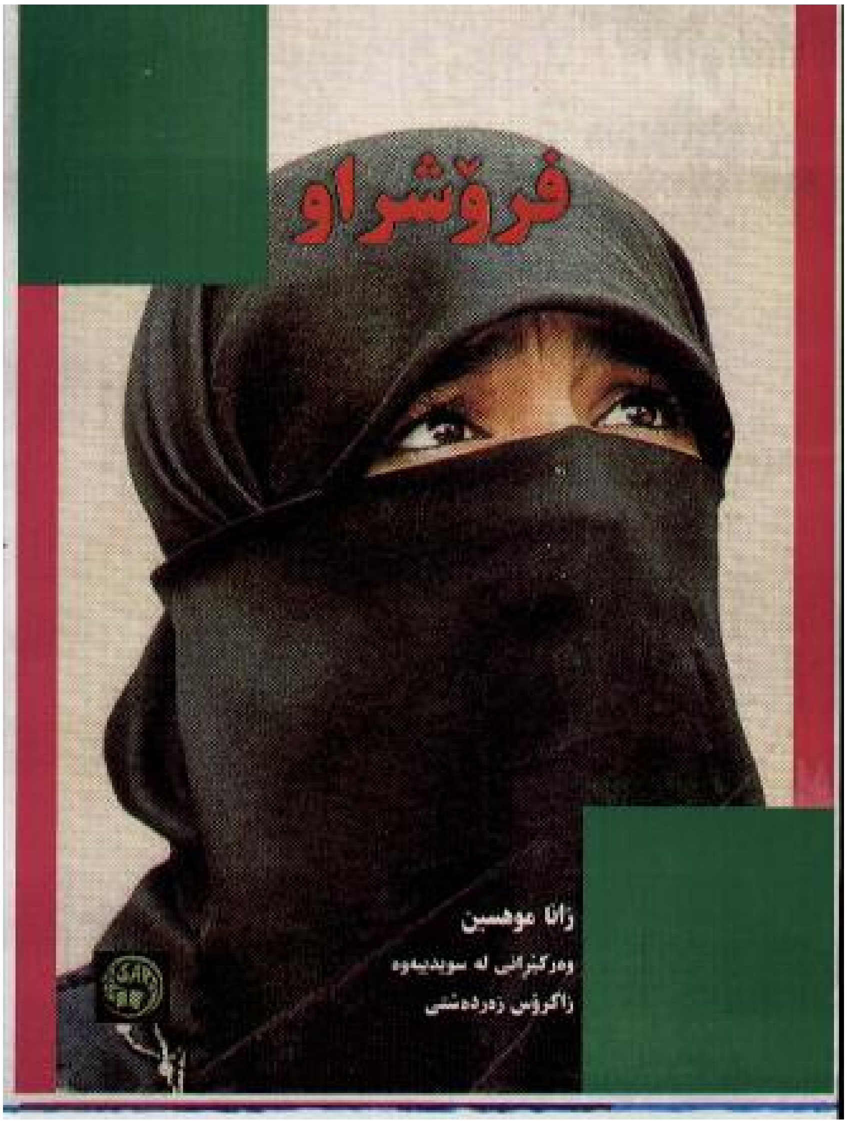
فرۆشراو
زانا موهسین
وەرگێڕانی لە سویدیەوە
ڕاگرۆس زەردەشتی

زانا موهسین
بە هاوکاری ئاندریۆ کرۆفتس

فرۆشراو

وەرگێڕانی لە سویدیەوە
زاگرۆس زەردەشتی
وەرگێڕانی لە ئینگلیزیەوە بۆ سویدی
داگمار لێیژێر

زنجیرەی کتێبی دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم
کتێبی سەردەم ژمارە (209)

سەرنووسەر
ئازاد بەرزنجی

فرۆشراو

بابەت: ڕۆمان

نووسینی: زانا موهسین
وەرگێڕانی: زاگرۆس زەردەشتی

مۆنتاژی کۆمپیوتەری: تاڤگە فائق
هەڵەچنی چاپ: مهاباد رەحیم
تیراژ: 350 دانە
ژمارەی سپاردن: 423 ی 2002

www.sardam.net

پێشکەشە

٭ بە ئەنفال کراوەکان.

٭ بە کچە ئەنفال کراوە فرۆشراوەکان.

٭ بەو کچانەی کە هەمیشە خەو بە گەڕاندنەوە بۆ ئـامێزی کوردسـتانی دایك دەبینن.

"زاگرۆس"

پێشەکی

بۆ ئەوەی کە ژن بیت و بە تواناش بی، دەبێ بەهرەی یاخیبوونت تیا بێت. بۆ ئەوەی هەوڵەکانی سەرکوتکردنت لە لایەن دەوروبەرتەوە سەرنەگرێت و بتوانی پیلانەکانی ئەوان هەڵوەشێنیتەوە دەبێ ئەو بەهرەی یاخیبوونەت بخەیتە کار و ڕەشبین نەبی لەو خەباتەی کە ڕەنگە لە سەرەتاوە نوزە نوزێکی پشت سەدان دیواری ئەستوور، یان تاڵە تیشکێکی کاڵی ئومێد بێت، کە بەو سوور بوون و یاخیبوونە ئەو نوزەیە دەبێتە دەنگێکی بەسەدا و ئەو تیشکە کاڵەش دەبێتە خۆری ڕزگاری.

بۆ ئەوەی ژن بیت و خاوەنی کەسایەتی خۆت بی، دەبێ بوێری بڕیار بدەی، دەبێ خۆت لە قەرەی خەتەر و قەدەغەکان بدەی، دەبێ (منی بەرگریکەر) لە دەرونتا هەمیشە زیندوویەکی بەهێز بێت، بۆ ئەوەی کچ بیت و داگیریش نەکرابی، دەبێ خاوەنی ئەو جەستە نایاب و بەرهەمهێنەرەی خۆت بی.

ئایا دەتوانی ژن بیت و ئەو بەهرەی یاخی بوون و سەرسەختیەت لە وڵاتگەلێکدا بخەیتە کار کە لە یاساکانیاندا تۆ وەك "کچ" جگە لە خۆت موڵکی هەموو ئەوانی تری، هی هەموو پیاوانی وەك باوك، برا، خزم و خێڵ و هەموو کۆمەڵگەی..؟ ئایا دەکاری لە ناو گەمارۆی ئەو یاسا کۆمەڵایەتی، ئابووری و ئایینیە سەختگیرانەی ئەواندا کە تۆ وەك کچێکی پێش هەزار و چوارسەد ساڵ سەیر دەکەن، یان وەك سەردەمی کۆیلایەتی تۆ لای ئەوان جگە لە کۆیلەیەك هیچی تر نیت، هێز هەیە بتوانێ لە شاڵاوی بەدگومانی، دوا کەوتووی و نادادگەری ئەوانت دەرکا...؟! چ جای کە هەموو هێز و توانای تۆ لە بار براوە، هەموو مرۆڤایەتیت لە بۆتەی مێینەیەکی لاوازدا کە لای ئەوان کەم عەقڵ و کەم هێز و کەم ئەندامێك بەڕێوەی دەبەن...؟

ئایا دەکـاری بەسـەر ئـەو کێـوە سـەختەی دەسـەڵاتی ئـەواندا سـەرکەوی و بگەیتـە مرۆڤایەتی خۆت...؟!

بەڵێ دەتوانی، زۆر باشیش دەتوانی ئەگەر خاوەنی کەسایەتییەکی بڕیاردەری وەك "زانا" بیت.

زانا کێیە..؟!

بەسەرهاتی ئەم کچە بە توانا کۆڵنەدەرە لەم کتێبەدا بخوێنەوە، ئەو کچـەی توانـی بڕیـاربدا بـۆ ڕزگـار بـوون لـەو چارەنووسـەی، کـە بـەبێ ویسـت و بـێ زانینـی خـۆی کەسانێکی تر بڕیاریان بۆ دا.بەسەرهاتی ئەو دوو خوشکە بە ڕەگەزی دایـك "ئینگلیز" و باوك عەرەبی "یەمەن"ییەی کە باوکیان فرۆشتنی بە بـاوکی دوو کـوڕی "یەمـەن"ی و بـە بـێ ئاگـاداری خۆیـان و بـە نـاوی گەشـتەوە ڕەوانـەی "یەمـەن"ی کـردن. "زانـا"ی شازدە ساڵ و "نادیا"ی پازدە ساڵە لە ناکاو لە دوو کچی "ئینگلیز"ەوە چارەنووسـی دوو ژنـە "عەرەب"یان بۆ دەستنیشان کرا و دەبوایە بـە پێـی ئـەو پرۆگرامـە سـەخت و ئـەو ژیانە تراژیدیایە بکەن کە پیاوگەلێکی نەریتی "عەرەب" بۆیان دانان.

لێرەدا دوو کەسایەتی جیاواز دەبینین، "زانا"ی بەهێز و خـاوەن بڕیـار سـەری بـۆ ئەو چارەنووسە نائاساییە دانەنـەواند کـە بـەبێ ئاگاداری خـۆی بـۆی دەستنیشـان کـرا. کەسایەتی "زانا" کەسایەتی کچێکی ئاساییە، هی کچێـك کـە هـەرگیز کۆیلایـەتی قبـوڵ ناکات، هی کچێك کـە دەتوانـێ چارەنووسـی بگـۆڕێ..! کەسـایەتی "نادیـا"ش کەسـایەتی نائاسـایی و تەسـلیمە، کچێـك کـە لـە خـەبات کـردن مـاندوو دەبێـت و پشـووی کورتـە و هـەموو ژیـان و چارەنووسـی خـۆی بـەو بێدەنگـی و سسـتییەی دەخاتـە بەردەسـتی کەسانێکی تر و ئەوانیش بە ئارەزووی خۆیان دەیکەن بە کۆیلە.

کەسـایەتی "زانـا" و کچـانێکی وەك "زانـا" واتـە کچـانێکی بڕیـاردەر لـە ڕووی دەروونییـەوە دروسـت و بـە توانـا. وێنـەی "زانـا" لـە زۆربـەی کۆمەڵگـە نەریتیـەکاندا کچانێکی ناپەسـەندن، چونکـە کـچ و ژن لـەو جـۆرە کۆمەڵگایـەدا مرۆڤایـەتییان لـێ دەسـتێنرێتەوە و کۆیلـەی قـایل و سـەردانەوێنەر و ترسـنۆکیان لـێ دروسـت دەکـرێ. بێگومان کۆیلەش نە ڕێزی لـێ دەگیرێ و نـە بۆیشـی هەیـە لـە پلـەی ژیـان و گوزەرانـی

کۆیلەدارەکاندا بێ، بەڵکە دەبێ نە دەنگ و نە سەنگی هەبێ. ژن لەو کۆمەڵگایانەدا بەو بێ دەنگ و سەنگەیە و هەندێ جار لە ژێر پلەی کۆیلایەتیشدا دەژی.

لە وڵاتە "عەرەب"یە نەریتیەکاندا کە تا ئەمڕۆش بە یاسای ئایینی باری خێزان دەچێ بەڕێوە، کە لەو خێزانانەشدا بەپێی یاسا پیاو بڕیاردەر و ژن بێ بڕیارە، پیاو کڕیار و فرۆشیار و ژن فرۆشراوە، چەوساندنەوە بە پێی یاسا و بە پشتیوانی یاسا دەچێ بەڕێوە، لەو وڵاتگەلە و هاوشێوەکانی ژن ئەگەر کەسایەتیەکی یاخی و خەباتگێڕی نەبێ ڕێگە بۆ کۆیلایەتی خۆی خۆش دەکا و دەکڕێ و دەفرۆشرێ و خۆی ڕێگە بۆ پیاوان خۆش دەکات کە ئەو مامەڵەیەی لە تەکدا بکەن.

کەسایەتی وەك "نادیا"، واتە ئەو جۆرەی کە (منی بەرگریکەر) لە کەسایەتیدا دەمرێ و ئیدی سەر بۆ چارەنووسی نەخشە بۆ کێشراویان شۆڕ دەکەن، ئەو جۆرەن کە بەداخەوە لە وڵاتە ئیسلامیەکاندا ئەوان زۆربەن و باون، بۆیەش ژنان لەو کولتورانەدا خاوەنی خۆیان نین و کاڵایەکن پیاوان بازرگانییان پێوە دەکەن بە ناوی شووکردن و مارەیی و شیربایییەوە گیرفانی خۆیانیان پێ گەرم دەکەنەوە.

کە ژن دەکرێتە بووکە پەڕۆینەی ناو چادری عەبا و پەچە و لە چالاکی کۆمەڵایەتی دوور دەخرێتەوە، بە ناوی ئاین و پارێزگاری لە ڕەوشتی کۆمەڵگە و تەندروستی کۆمەڵگە. ژن لە چالاکی بەرهەمهێنان و دەسکەوتی ئابووری دوور دەخەنەوە. بەوەش ئاسانتر دەتوانن دەستەمۆی کەن و پاشکۆیەتی و وابەستەیی بکەن پیشەی و خۆیان ببنە خاوەنی، کە بۆ ژن یاسا و نەریتی کۆمەڵگەی هەزار و چوارسەد ساڵ پێش ئێستا پیادە دەکرێ، بۆ ئەوە نیە کە پەیڕەوەکانی پێغەمبەر لە کۆمەڵگەدا دەپار ێزرێ، دەنا هەر ئەو دەوڵەتانەن کە مۆدرێنترین جۆری چەك بەرهەم دەهێنن و نوێترین ماشێن و ئۆتۆمبیل و کۆمپیوتەر لە دەزگاکانی میری و بگرە لە ماڵەکانیشیاندا هەیە.. ئەدی بۆ وەك هەزار و چوارسەد ساڵ پێش ئێستا کەر و حوشتر بەکار ناهێنن لە جیاتی ئەو دوا مۆدێلی ئۆتۆمبیلانە...؟ یان شیر و تیر لە جیاتی فڕۆکە و چەکی کیمیایی و بایەلۆژی و موشەکی دوور هاوێژ...هتر...؟

کۆمەڵگەی ئیسلامی بۆ لەم ڕووەوە هێندە تازەگەرە و لە ڕووی یاسای خێزانیشەوە تازەگەری حەرامە...؟

ئەو بازارە مۆدرێنانەی کە لە مەککە، مەدینە و جددە و زۆر شوێنی پیرۆزی تری "عەرەبستانی سعود"ی کە ساڵانە ملیۆنان موسوڵمان بۆ زیارەتی لە هەموو شوێنێکی دنیاوە بۆی دەچن، هەر لەو بازاڕانەدا جوانترین مۆدێلی جلی ئەوروپایی و ماکیاژ و خشڵی ژنانە دەفرۆشرێن و لە تەلەفیزیۆنە سەتەلایتەکانیانەوە ژنانی مۆدێل بە نیوە ڕو وتی پڕوپاگەندا بۆ ئەو کاڵایانە دەکەن. کەچی ژنانیش بە پێی یاسا بۆیان نیە جگە لە چاویان بۆ بینینی بەرپێی خۆیان هیچ کوێیان دیار بێ و پێچراوەنەتە عەبا و پەچەیەکی ڕەشەوە..؟

ئەم سیاسەتە دوو فاقیەی کە دەوڵەتەکان دەیکەن و بەکارهێنانی یاسای قورئان لەهەر بوارێکدا کە بەرژەوەندیان بپارێزێ و بەکارنەهێنانیشی ئەگەر زیان لە بەرژەوەندیان بدا هەموو ئەو دەوڵەتانە و سیاسەت و ئایین و مێنتالیتە و کولتوریان لە بەرامبەر لێپرسینەوە دادەنێ و دەبێ بمانخاتە گومانەوە.

"کۆماری ئیسلامی ئێران" وا لەگەڵ کۆتایی هاتنی ئەم سەدەیە دەبێ بە خاوەنی "چەکی ناوکی" خۆی کە هەڕەشە لە مرۆڤایەتی دەکا و مەترسیەکی گەورە بۆ ناوچەکە و جیهان دەخوڵقێنێ. "کۆماری ئیسلامی ئێران" بە چەکی هەزار و چوارسەد ساڵ پێش ئێستا شەڕ ناکا کە لە شەڕەکانی (بەدر و ئوحد) بەکار دەهێنران، چونکە دنیا ئێستا دنیایەکی ترە و سەردەمی چەکی ناوکییە و وڵاتانی تر پێشکەوتوون و چەکی مۆدێرنیان هەیە. بەڵام بە یاسای هەزار و چوار سەد ساڵ پێش ئێستا ژن دەکاتە کۆیلە لە خێزاندا. ژن دەکاتە کۆیلەی سێکس و بە پێی یاسای (سیغەی ئیسلامی) ئارەزووە زایندەکانی پیاوی پێ تێر دەکات، ئەگەر چی کۆمەڵگەکانی تریش گۆڕاون و سەردەمیش سەردەمی گەیشتنی ژنە بە پلە بەرزەکانی دەسەڵاتی سیاسی و زانستی و ئابووریش.

ئەو ئاینی ئیسلامەی کە پێی ڕاگەیاندوون گەلان و هۆز، ژن و پیاو بە ئاشتی بژین مافی یەکتری نەخۆن...! کە زۆر جار ئەم وتانە و دەقی (قورئان) دەهێنرێتەوە

بۆ مەبەستی تایبەتی خۆیان. لە (تورکیای کەمالیدا) کە ئێستا حیزبی رەفـای ئیسلامی بەرێوەی دەبات هاتۆتە ریزی یەکێك لە دەوڵەتـە ئیسلامیەکانەوە پـەیتا، پـەیتا جڤـین لەگـەڵ (ئـێرانی ئیسلامی و پاکسـتان) و شـوێنانی تـردا دەکـەن بـۆ "یەکێتییـەکی ئیسلامی" ئەمڕۆ نەك مافی بەڵکە نکوڵی لـە بوونـی نەتەوەیـەکی سی ملیۆنـی وەکو "کـورد" دەکـەن، کـە پـانزە ملیۆنیـان لـەو بەشـەی کوردسـتاندایە کـە ئـەوان داگیریـان کردووە و بە ترسناکترین شێوە گەلە کوژی و وێرانکـردن و سیاسـەتی ژینۆسـاید دژ بـە نەتەوەی کورد بەکاردەهێنن.

خۆ "عێراق"یش لەسـەر ئاڵاکـەی دەنووسـێ (الله اکبر)، کـەچی نـاوی یـەکێك لـەو هێرشە گەلکوژییەی کە بۆ سەر کوردستانی کرد، ناوی نابوو (ئەنفال) بە نـاوی یـەکێك لە ئایەتەکانی "قورئان". کەچی دەوڵەتێك، یـان رێکخراوێکـی "ئیسلام"ی نـەهات بـۆی ڕوون کاتەوە کە (ئەنفال) ئەگەرچی باسی ئەو کوشت و بڕ و تاڵان و دیلی جەنگ و بە کۆیلەگرتنی دیلەکانی جەنگی تێدایە، بەڵام موسوڵمانەکان بۆ کوشت و بڕی موسوڵمانی تر بەکاریان نەهێنا، ئەسڵەن بۆ ئەو مەبەستە نەوتراوە (ئەگەرچی بۆ هەر مەبەستێك وترابێ کوشتنی مرۆڤ و تاڵانکردنی مرۆڤ بەو شێوەیە لە مرۆڤایەتی بەدەرە). دادگای ئیسلامی لەسەر قڕکردنی نەتەوەی کورد نەهاتە زمان.

لـێرەدا مەبەسـتمە باسـی ئـەو کچـە کـوردە ئەنفالکراوانـە بکـەم کـە فرۆشـران بـە پیاوانی دەوڵەتە "عەرەب"یـەکانی وەك "عەرەبستانی سعودی، کوەیت و وڵاتـانی تـری کەنداو، یەمـەن و زۆر وڵاتـی ئیسلامی تـر". ئەگـەر چی دەوڵـەتی "عـێراق" و ڕژێمـی هەرە دیکتاتۆری "عـێراق" نـاهێڵن بەڵگـەی ئـەو فرۆشـتنانەی بکەوێتـە دەسـتی کـەس، هـەر وەك چـۆن ئەگـەر ئـەو چـەند کەسـانە نەبوونایـە کـە بەڕێکـەوت لـە "ئـەنفال" ڕزگاریـان بـوو کـەس نـەیدەزانی کـە ئـەو سـەد و هەشـتا و دوو هـەزار کەسـەی کـە لـە هێرشی بەدناوی (ئەنفال)دا لە ساڵی 1988 دا بە دیل گـیران و زینـدوو بـەچاڵ کـران لـە بیابانەکانی (خوارووی عێراق) بە هەمان شێوەش دیل بوونی ئـەو کچـە فرۆشـراوانەش بـێ بەڵگـە ماونەتـەوە، چونکـە ئـەو کچـە کوردانـەی کـە سـاڵەهای سـاڵ چەوسـانەوەی

نەتەوایـەتی و ڕەگەزایـەتی و چینایـەتی هێنـدەی کەسـاس و چەوسـاوەی کـردوون کـە دواترینیان "ئەنفال" بوو.

ئیدی (منی بەرگریکەر) کە لە کەسایەتییاندا کوژراوە جێی سەر سوڕمان نیە کە کەسیان نەیانتوانیوە ڕاپسکێن و خۆ دەربازکەن لەو چارەنووسە تاڵەی کە بەسـەریاندا سـەپێنراوە، تـا ببێتـە بەلگـەی هـەزارانی تـر کـە لـە لایـەن "دەولـەتی "عـێراق"ەوە فرۆشـراون . کـاتێك لـە (ئـەنفال) دەربـاز بوویـەك دەگەڕێتـەوە (کچـەکانیان هـەموو کردبوون بە ژن) .(کام کچە جوان بوایە لەبەرچاوی باوك و براکـانیدا دەیـان بـردن بـۆ ژووری رابـواردن) . ئەوسـا بۆمـان دەردەکـەوێ نـەك کەسـایەتی ژن بەڵکـە هـی "پیـاوی ئـەنفالکراویش" لـەناو زیندانـی (نوگـرە سـەلمان)دا چـی بەسـەر هێـنراوە، ئیـدی چـۆن چاوەڕوانی ئەوە لەو کچە دەروون وێرانانە بکەین کە خۆراپسکێنن خۆ لـە دەسـتی ئـەو پیاوانە ڕزگار کەن کە بەپارە لە "دەوڵەتی عێراق" کرِیویـانن..؟ رزگـار نـەبوونی یـەك دانەشیان بە داخەوە ئەوەمان بۆ دەردەخات کە ئەو بەهرەی یاخی بوون و بڕیـاری خـۆ ڕزگار کردنە لە ناو ئەو کچە کوردانەدا نەبووە کە لە زیندانەکانیەوە گوێزراونەتەوە بۆ "وڵاتانی تری عەرەبی"، وەك هەر کاڵەیـەك کـە دەکـڕدرێ و دەفرۆشـرێ. چونکـە هیـچ تروسکاییەکی ڕووناکی و هیچ پشـتیوانییەك شـك نابـەن کـە بیکەنـە پاڵپشـتی خـەباتی خۆ ڕزگار کردن.

هەڵبەتە مەسەلەی بە دیلگرتن و کوشتنی پیاوان و بـە کۆیلـە و کـەنیزك گرتنـی ژنان و کچان لە لایەن "عەرەبە موسوڵمانەکانەوە" شتێکی نوێ نیـە و یادگـای مێـژووی ئــەم هــەزار و چوارســەد ســاڵەی لەمەوبــەر زۆر بەســەرهات و بابــەتی لــەم جــۆرەی پاراسـتووە. ئەگـەر ئێمـەش وەك ڕۆشـنبیری کـورد بـە دیدگایـەکی مێژووبینانـەوە لـە مەسەلەی بـە کۆیلـە کـردن و فرۆشـتنی کـچ بڕوانـین لـە لایـەن داگیرکەرەکانـەوە دەبـێ بگەڕێینـەوە بـۆ 1364 سـاڵ لەمەوبـەر کـە بـۆ بـە موسـوڵمان کردنـی گـەلانی "ئـێران" هێرشیان بردە سەر "ئیمپراتۆریەتی عەجەمەکان". بە سەرکردایەتی (خالد بن ولید). لە کوردستانیشدا کاتێ کە لەشـکری (عـەرەب) بـە سـەرۆکایەتی هـەردوو سـەر لەشـکری "عەرەب" (عەبدولله ابن العمر و ابو عبیده الانصاری) بـە سـوپایەکی گـەورەوە خـاکی

کوردستانیان داگیر کرد، دەیانویست بە زۆر ئەو ئایینە بەسەر نەتەوەی کوردیشدا بسەپێنن کە ئەو دەمە ئاینی زەردەشتییان هەبوو و ئاگری پەرستگاکانیان دەگەشایەوەو پەیڕەوەکانی زەردەشتی پێغەمبەر لە لایەن کوردەکان و گەلانی تری ئێران پیادە دەکرا. کوردەکان نەیانویست بە ئاسانی دەست لە ئاین و پەرستگای خۆیان هەلگرن و شەڕی بەرەنگارییان لەگەڵ "عەرەب"ەکاندا کرد، یەکەمجار کوردەکان سەرکەوتن و سەرکردەی لەشکری "عەرەب" (عبدالله الانصاری)یان کوشت. بەڵام هێرش لە دوای هێرشی تریان کرایە سەر و ئاکامیش لەشکری "عەرەب" سەرکەوت و ئاینی خۆیان بەسەر کورددا سەپاند و جەنگاوەرێکی زۆری کوردیان کوشت و ژن و کچەکانیان بە دیل گرتن و لە ئایینەکەشیاندا بەکارهێنانی بەدیلگیراوان لە لایەن دیلکەرەکانەوە ئازاد (حەڵاڵ) بوو، بۆیە پیاوەکانیان کوشت و ژن و کچە کوردەکان بوون بە کەنیزەك و کۆیلەی "عەرەبە موسوڵمانەکان" و ئەوانیش یان بۆ رابوردنی خۆیان یان خزمەتکاری بەکاریان دەبردن و یانیش دەیانفرۆشتن، هەرچیەکیان لێ کردبانایە ئازاد بوون چونکە دەسکەوتی "غەزا"کانیان بوون.

چەندان سەدە دوای ئەو تاڵان و بڕینەی لەشکری "عەرەب" و سەپاندنی بیری ئیسلامی و "عەرەب"ی بەسەریاندا و شوێن و گۆڕینی بنەڕەتی بیری ئاینی تر لە مێشکی کورداندا وایان کرد کە کوردەکان گۆڕی ئەو هێرشبەرانەی لە ئەنجامی شەڕی داگیرکاری لە کوردستاندا نێژران بکەن بە جێگەی پیرۆز و نزرگە و وا لە کوردان بکەن کە داگیرکەری خۆیان لێ ببێتە پیاو چاك و شەخس و تەنانەت قوربانیان بۆ بدەن بە عەرد و لە شوێنانی دوورەوە بۆ زیارەتیان بێن...!

بەهەر حاڵ لێرەدا ئەوەی کە مەبەستم بێ، باسکردنی ئەو داب و نەریتی کچ فرۆشتن و بەدیلگیراو کردنە کۆیلەیەیە کە بوو بە کولتوری "عەرەب" و تەنانەت گەلانی تریش لە ئەنجامی موسوڵمانبوونیانەوە تێکەڵ بە کولتوری "عەرەب" بوون و ئەو نەریتەیان لێ وەرگرتن.

ئەم کتێبەی کە زاگرۆس زەردەشتی وەریگێڕاوە (فرۆشراو) زمان حاڵی کچێکی فرۆشراوە کە بە زەقی نەریتی کۆیلایەتی کە تا ئەمڕۆ بۆ ژنان پیادە دەکرێ و برەوی

هەیــە دەخاتــە ڕوو. زۆر پرســیارمان لا دەخولقێنــێ بەرامبــەر بــە ئــاین و کولتــوری ئیسلامی، ئێمەش کە کوردین و لە ئەزموونی "ئـەنفال"دا ژیـاوین و گەلـێ کچمـان لـێ فرۆشران و بێ ناونیشانن، یەکەم شت کە بیرمان بخاتەوە ئەو (کچە کـوردە ئـەنفالکراوە فرۆشراوانەن) کە ئێستاش نازانین لە کوێن و لە ژێر کام باری ستەمدان، بەڵام بێگومان کە چارەنووسیان ئەگەر زۆر لە هی "زانا" خراپتر نەبێ باشتر نیە، جیاوازی نێوان ئـەو کچە "ئینگلیز" و "ئەو کچە کوردانەی ئێمەش" ئەوەیە، کە رای گشتی "ئینگلستان" و هەموو دنیا لەسـەریان هاتـە دەنـگ و وڵاتـی "یەمـەن" یـان تاوانبـار کـرد، ڕۆژنامـەکان کردیان بەســەر باسـی ڕۆژنامـەکانیان. ئەوانـەی ئێمـەش نـە خـاوەنی دەوڵـەتن تـا داوای مافیان بکات، نە ڕۆژنامەنووسەکانمان بیریان دەکەوێتەوە کە کێشەیەکی ئـاوا گرنـگ لـە ئارادایە و (سەدان کچی کوردمان فرۆشراون) و دەبێ رای گشتی دنیـا بەمـە بزانـن. نـە حیزب و ڕێکخراوە سیاسـیە کوردەکـان لـە هیـچ بەشـێکی کوردسـتان خۆیـان لـە قـەرەی باسی ئەو کچە "فرۆشراوانە" داوە.

"کچـە کـوردە فرۆشـراو"ەکانی هێرشـی "ئـەنفال"ی شـووم دەبـێ بهێنرێنــە بــەر بـاس و ڕۆشـنایی ڕۆژنامـە و لـە "کارنامـەی ڕێکخـراوە سیاسـیەکانی کـورد و ڕێکخــراوە مرۆڤایەتیەکانی دنیا و ڕێکخراوە فێمینیستی"ەکاندا جێگەیان هەبێ.

لە کۆتایی ئـەم پێشـەکیەدا دەمـەوێ سوپاسـی زاگـرۆس بکـەم بـە وەرگـێڕانی ئـەم کتێبـە نایابـە و پێشکەشـکردنی بـە "کچـە ئـەنفالکراوەکان". هــەروەها دانــی شــەرەفی پێشەکی بۆ نووسـینی بـە مـن فرسـەتێك بـوو تـا منـیش باسـی "کچـە فرۆشـراو"ەکانی هێرشی "ئەنفال" بوروژێنم، بێگومان ئەم باسە پێویست دەکا تـا زووتـرە بوروژێـنرێن. کتێبێکـی نایابــە و مــن لــە لای خۆمــەوە وەك ژنێـك ئافـەرینی زاگـرۆس دەکـەم بـۆ هەڵبژاردنی ئەم کتێبە و وەرگێڕانی. دەشزانم کە بە مەبەستەوە هەڵی بـژاردووە و لای ئـەو گرنگـە کـە کەسایەتی "کچی کـورد"یـش وەك "زانـا" کەسـایەتییەکی بڕیـاردەر و بەهێز بێت و بیەوێ بە م کتێبە ئەو کاریگەرییە لەسەر "کچی کورد" دانێ.

مەهاباد قەرەداغی

1997-1-6

بەشی یەکەم
سەردەمی منداڵیم لە ... بیرمینگهام

وا دەزانم ئەو کاتە تەمەنم هەفت ساڵان بوو، لەماڵەوە لەگەڵ "نادیا"ی خوشکمدا خەریکی یاری کردن بووین، لە ناکاو زرمەم لە "نادیا" هەستان و دەستی بە گریان کرد، دایکم بە پڕتاو گەیشتە سەرم، منیش بۆی دەرچووم، بە دەم پێکەنینەوە خۆم گەیاندە دەرگی دەرەوە، بەرەو شەقامی "Lincoln"، رامدەکرد، لەوە دەترسام دایکم بگاتە سەرم و تێمسرەوێنێ. بە تەنیشتی شۆستەی جادەکەوە ئۆتۆمۆبیلێك وەستابوو، بە چواردەور ی ئۆتۆمۆبیلەکەدا رامدەکرد و دەخولامەوە، لە ناکاودا ئۆتۆمۆبیلێکی تر لێیدام، پێیەکانم بە تەواوی لە زەوی دابڕان و لە بۆشاییدا خۆم بینیەوە، بەوە دەچوو کە باڵم گرتبێ، پێش ئەوەی کە سەرەوژێر ببمەوە و ئەژنۆکان و سەرم بەر زەوی بکەون، خەڵکی بە هاوار هاوار لە چوار دەورم کۆبونەوە.

هێندەی تریشم دێتەوە یاد کە "ئەمبولانس" هات و رووەو نەخۆشخانە بردیانم، ئیتر پاش ئەوە نازانم چی بوو، چی ڕوویدا، بەڵام کە هۆشم هاتەوە بەرخۆم سەرم شکابوو و دروبووبوونەوە. ئەژنۆکانم تا ئێستاش جێگای برینەکانی هەر پێوە دیارە. ئەوە یەکەم بەسەرهاتی لە یاد نەچوومە، پێش ئەو ڕووداوە هیچ ڕووداوێکی تری ژیانم نایەتەوە یاد. ئەوەندە دەزانم کە هیچ کاتێك لە ژیانی خێزانیدا ناکامەران و دڵشکاو نەبووم.

من لە گەڕەکی Sparkbook لە دایك بووم، پاش ئەوە گوێزرامانەوە بۆ خانووەکەی نەنکم، کە دەکەوتە گەڕەکی "Lincoln"وە. جگە لە دایك و باوکم، چوار خاڵیشم لە

هەمان خانوودا لەگەڵ نـەنکمدا دەژیـان، ئێمـە خـێزانێکی گـەورە بوویـن. خاڵـەکانم بـە تەمەن هێندە لە من گەورەتر نەبوون، خاڵەکانم پتر لە بـرام دەچـوون وەك لـەوەی کـە خاڵم بن. دایکم خوشکە گەورەیان بوو. نەنکم سیازدە منداڵی ببـوو، لەبـەر ئـەوەی کـە نەنکم بە ساڵدا چـوو بـوو، دایکیشـم لـە هـەموویان گـەورەتر بـوو. بەسـەر خاڵـەکانمدا رادەگەیی، بۆیە هەموو کاروبارێکی ناو ماڵ کەوتبووە ئەستۆی دایکم و سەرپەرشـتکاری ئێمە و خاڵەکانیشم بوو.

دایکم و باوکم دوو زارۆکیان پێش من ببوو، "لەیلا و ئەهمەد". کاتی خۆی باوکم بۆ سەردانی کەسوکاری کە بۆ "یەمەن" گەڕابۆوە، "لـەیلا و ئەهمـەد"ی لەگـەڵ خۆیـدا بردبوو. ئەو کاتە "لـەیلا و ئەهمـەد" تەمـەنیان 3-4 سـاڵان دەبێـت، بـاوکم بـە دایکمـی گوتبوو، پێی خۆشە زارۆکەکان لەگەڵ خۆیدا ببات، ئەویش ڕێگای دابوو. بەڵام هەر ئەو چوونە بوو، ئیـتر جـارێکی تـر ئـەو منداڵانـە نەگەڕانـەوە. ئـەو دەمـە مـن تەمـەنم دوو سـاڵان بـووە، هۆشـم بـەو شـتانە نەدەشکا، پاشـان زانیـم کـە دایکـم چـەند لـە بـیری زارۆکەکانیدا بووەو هەمیشە چاو لە دوویان بووە.

دایکم لە بارەی "لەیلا و ئەهمەد"ەوە نەدەدوا، ئێمەش هەر هێندەمان دەزانی کە "لەیلا و ئەهمەد" لە شوێنێکی تر دەژین، بەڵام هەرگیز ئەو پرسیارە بە بـیری ئێمـەی منداڵاندا نەدەهات، یان لەو بارەیەوە پرسـیار بکـەین کـە بۆچـی ئـەوان لـەوێ دەژیـن و نایەنەوە..؟

پاش ئەوەی کە باوکم "لەیلا و ئەهمەد" لە تەك خۆیدا بۆ "یەمەن" دەبات، سەر لـە کەسـوکاری دەدات، مـاوەی نـۆ مـانگی پێدەچێـت، بـەبێ ئـەوەی لـەو ماوەیـەدا تـەنیا نامەیەکیش بۆ دایکم بنووسێ و ڕەوانە بکات، کاتێکیش کە بۆ "ئنگلانـد" دەگەڕێتـەوە "لـەیلا و ئەهمـەد"...! لەگەڵ خۆیـدا ناهێنێتـەوە، دایکـم کـە بـەوە دەزانێـت هـەرگیز بڕواناکات کە باوکم کارێکی وایکردبێت.

لە وەڵامی پرسیارەکانی دایکمدا، باوکم بە دایکم دەڵێت: "بۆیـە منداڵـەکانم لـەوێ لەلای باوکم و دایکم جێهێشـت، لەبـەر ئـەوەی کـە منداڵـەکان خۆیـان ئارەزوویـان لـەوە بوو، لە هەمانکاتدا لەوێندەرێ ژیانیان باشترە وەك لێرە، ئێمە دەتوانین هەموو جارێك

داوایان لێبکەین و بێن بۆ ئێرە سەردانمان بکەن، لە هەمانکاتدا خانوویەکی گەورە و ڕێك و پێکیشم هەیە لە "یەمەن" لە گوندی "مەرایس" لەبەر ئەو هۆیانە و ئارەزووی منداڵەکان خۆیان لەوێ بەجێم هێشتن".

دایکم لە وەڵامی باوکمدا دەڵێت: "چۆن شتی وا دەبێت..! دوو منداڵی بچوك لە کوێ دەزانن بڕیاری وا بدەن..؟" بەڵام باوکم گوێ لە دایکم ناگرێت.

پاش ئەوە دایکم نامە بۆ هەردوو شالیارگای دەرەوە و ناوەوەی "بەریتانیا" دەنووسێت و ڕەوشەکەیان بۆ روون دەکاتەوە، بەڵام هەردوو شالیارگا بەم جۆرە وەڵامی دایکم دەدەنەوە و دەڵێن: ("لەیلا و ئەحمەد" لە دایکەوە هاووڵاتی "بەریتانی" ین لە ڕێگای باوکیشەوە دوو هاووڵاتی "یەمەن"ین، ئێستا ئەو دوو منداڵە، کە لە "یەمەن"ن بە هاووڵاتی "یەمەن"ی دەژمێردرێن، ئێمە ناکارین لەو مافەیان دابڕین).

لە ماوەی ئەو دوو ساڵەدا دایکم پەیوەندی بە گەلێك کەسایەتییەوە کردبوو. بەڵام لە هیچ ڕوویەکەوە کەس نەیتوانی بوو یارمەتی بدا. پاش ئەوە دایکم جارێکی تر سکی پڕدەبێتەوە، ئیتر ناچار دەبێت درێژە بە ژیانی خۆی بدات. دایکم هەمیشە هەوڵدەدات کە خۆی بەوە رابهێنێ و بڵێت: (راستە "لەیلا و ئەحمەد"، لە "یەمەن"ن، بەڵام ژیانیان لای نەنك و باپیرەیان لێرە خۆشترە و چاکترە).

کاتێکیش کە ئێمە گەورە بووین و هۆشمان کردەوە، لەو بارەیەوە هێندە نەدەدواین.

من و "نادیا"، دوو خوشکی بچکۆلە ترمان هەبوو بە ناوی "ئاشیا و تینا" هەروەها برایەکی بچکۆلەش بە ناوی "مۆ". ئێمە هەموومان لە خانوویەك لە گەڕەکی Lincoln دەژیاین. هەر لە دەرگای ئەو خانووەوە بوو کە رامکردە سەر جادەی Lincoln و ئۆتۆمۆبیلەکە لێیدام.

لە پشتەوەی خانووەکەمانەوە باخچەیەکی گەورەمان هەبوو، لەوێ کۆترمان راگرتبوو، ماڵی ئێمە هەمیشە میوانمان هەبوو و جمەی دەهات، زۆربەی ئەو کەسانە خزم و کەسوکاری دایکم بوون، باوکم کەسوکاری لە "ئینگلاند" نەبوو، لەبەر ئەوەش

هیچ شتێکمان لە بارەی کەسوکاری باوکمەوە، یان چۆنیەتی هاتنی بۆ "ئنگلاند"، نەدەزانی، بەڵام هێندە نەبێت ئەوەی کە خۆی دەیویست بۆی دەگێڕاینەوە.

باوکم ئەو کاتە لە کارگەی "British Steel" کاری دەکرد، لەملاو لاشەوە کەمە کارێکی تری دەکرد، بۆ ئەوەی شتێکی تریشی دەستکەوێ. لە بارەی دەرامەتەوە دایکم دەستی کورت بوو، لەبەر ئەوەی خێزانێکی گەورەی کەوتبوو بەسەردا، دەبوایە ورگی هەمووومان تێر بکات. کەچی لەگەڵ ئەوەشدا بە بیرم نایەت کە ڕۆژێك بێدڵی کرابم.

پاش ئەوەی کە نەنکم مرد، خاڵەکانم یەك لە دوای یەك گواستیانەوەو ڕۆیشتن، ئێمەش لە Lincoln نەوە بۆ گەڕەکی Washwood Heath گواستمانەوە ماوەیەکیش لەوێ ژیاین، پاش ئەوە باوکم بڕیاری ژیانێکی نوێی دابوو، دەستی لە کارەکەی هەڵگرت کە لە "British Steel " بوو بە هیوای ئەوە کە کارێکی سەربەخۆ بکات.

لەو گەڕەکەشەوە جارێکی تر بۆ گەڕەکی Sparkbook گواستمانەوە، وا دەزانم ئەو دەمە تەمەنم نزیکەی "دە" ساڵان بوو کە باوکم خانووەکەی ئاڵوگۆڕ کرد لەگەڵ دوکانێکی سەندەویچ فرۆشدا، خاوەنی دوکانەکە کابرایەکی تورك بوو، ئەم پیاوە هاوڕێی باوکم بوو. بەو گواستنەوەیە گەلێك دڵخۆش بووم، هەر لە سەرەتاوە ئەو گەڕەکە تازەیەم بە دڵ بوو. ئەو پیاوە لە دوکانەکەدا ماسی و پەتاتەی سووردەوەکراوی دەفرۆشت، لە دوکانەکەدا هەندێك کورسی و مێز هەبوو بۆ دانیشتنی ئەو کەسانەی کە بۆ نانخواردن دەهاتن. لە سەرووی دوکانەکەشەوە نهۆمێکی تر دروستکرابوو لە چەند ژوورێك پێکهاتبوو، ئێمە وەکو خێزان گواستمانەوە ئەوێ و لەوێ دەژیاین، ئەم گەڕەك و ناوچەیە تا بڵێی ساکار و دڵگیر و پڕ لە دوکان و خانوو بوو، ئاواتخواز بووم هەموو ژیانم لەو گەڕەکەدا بەسەر بەرم.

کاتێك کە هەموو کەل و پەلەکانمان بۆ گەڕەکی Sparkbook گواستەوە، دایکم پێی گوتم: "تۆ و نادیا لەم گەڕەکە لە دایك بوون".

هەر کە گواستمانەوە دەستبەجێ کەوتینە پاککردنەوە و ماڵ ڕێکخستن. پاشان کەوتینە گەسکدان و پاککردنەوەی ناو دوکانەکە، بە دڵێکی خۆشەوە یارمەتی دایکمان

دەدا، باوکیشم کەوتە دەست پیاداهێنانی دوکانەکە. هەندێك ئالوگۆڕی لە دوکانەکەدا کرد، نزیکەی هەفتەیەکی خایاند تا بە یەکجاری دوکانەکەمان کردەوە.

لە کاتێکدا کە منداڵ بووین باوکم زۆر گوێی بە ئێمەی کچ نەدەدا، هەموو ڕۆژەکان بەکارەوە خەریك بوو، شەوانەش کە بۆ ماڵەوە دەگەڕایەوە، هەمیشە هاوڕێ "ئارەب"ەکانی میوانی بوون و کۆڕیان گەرم و بە "ئارەب"ی دەپەیڤین.

ئەو کاتەی کە چووینە فێرگەی ناوەندی، باوکم وەك هەموو باوکانێکی تر هەڵسوکەوتی بەرامبەرمان گۆڕا، بەڵام لە چاوەکانی ئەمدا، ئێمە ژنی تەواو بووین و لە تەمەنێکی زیادەڕۆیی ترسناکدا خولمان دەخوارد، هەمیشە باوکم بەرامبەرمان مۆن و گرژ و داخراو بوو. من و "نادیا" کە تەمەنمان گەیشتە دوازدە و سیازدە ساڵان، هەمیشە باوکم چاو لە دوومان بوو، کە چی دەکەین و چی ناکەین، هەر کاتێك کە دەمانویست بچینە دەرەوە، دەبوایە بیانویەکمان بۆ چوونە دەرەوەمان بدۆزیایەتەوە، زۆرجار بە ناچاری پێم دەگوت: (دەچم بۆ ماڵی خاڵم و بە دیار منداڵەکانەوە دەبم). ئەمە تەنیا لەبەرئەوە کە دەمخواست سەر لە هاوڕێیەکم بدەم، یان لەگەڵ هاوڕێکانمدا بۆ سینەما، یان دیسکۆ بچین.

لە نزیکی ماڵەوەمان پارکێکی خنجیلانە هەبوو، لەسەر سوچی ئەو پارکە دیسکۆیەك هەبوو هەموو هەفتەیەك دەکرایەوە، گەلێك ئارەزووم دەکرد لەگەڵ هاوڕێکانمدا بۆ ئەو دیسکۆیە بچین. هەر کاتێکیش باوکم لوتی بە لوتی خاڵمەوە ببوایە، خاڵم بە باوکمی دەگوت: (نادیا لە ماڵی ئێمەیە). بە هەمان شێوەش دایکم دەیزانی کە لە کوێم، بەڵام دەنگی نەدەکرد، لە هەمانکاتدا دایکم ئەوەشی چاك دەزانی کە بۆچی هەمیشە باوکم بەرامبەرمان گرژ و مۆن و تووڕەیە، بەڵام هەرگیز دەری نەدەبڕی.

کاتێك کە تەنورەمان لەبەر دەکرد هەرگیز باوکم چاوی پیامانداا هەڵنەدەهات، هەرچەندە تەنورەکانمان درێژو تا سەر ئەژنۆمان دەهات، یان بەوە شێتگیر دەبوو کە کاسکێتمان لەسەر بکردایە، لە چاو و مێشکی ئەودا کاسکێت لەسەرکردن، پیشەی سۆزانیەکان بوو، کە کاتێك دنیا تاریك دادێت بە شەقامەکاندا بۆ کڕیار دەسووڕێنەوە.

ئەو م ڕۆڤانەی کە هەمیشە باوکم کینی لێیان بوو، مرۆڤی ڕەشپێست بوون، هاوڕێ "ئارەب"ەکانیشی هەر بە هەمان شێوە دڵڕەش بوون.

لەو باخچەیەی نزیک ماڵەوەمان کۆمەڵێك کوڕی ڕەشپێست ڕۆژانە مۆسیکی "جامایکا"یيان دەژەنی، بە ڕیتمێکی ناسك و دڵفڕێن، باوکم دەیزانی کە من ئارەزووم لەو جۆرە مۆسیك و ڕیتمانەیە، لە هەمانکاتدا هاوڕێیەتیم لەگەڵ ئەو کەسانەدا خۆشە، بە تاسەوە گوێ بۆ ئەو جۆرە مۆسیکانە رادەدێرم، لەبەر ئەوە دوو چاوی پێمدا هەڵنەدەهات، هەمیشە کینی لەو مرۆڤانە دەبووەوەو نەفرەتی لێدەکردن. زۆرجار پرسیارم لە دایکم دەکرد، (بۆچی باوکم چارەی ئەو مرۆڤانەی ناوێ و کینی لێیان دەبێتەوە...؟) دایکم ئاوا وەڵامی دەدامەوە (نازانم، دەتوانی ئەو پرسیارە لە باوکت بکەیت.) بەڵام من هەرگیز نەمدەوێرا ئەو پرسیارەی لێبکەم.

باوکم نەیدەتوانی بەرامبەر بەو مرۆڤانە ئەو دڵڕەشییەی بشارێتەوە، هەمیشە دەیگوت: "لەو شوێنەی کە منی لێوە هاتووم، ئەو مرۆڤە رەشانە کۆیلەن، ئاوا پێویست دەکات."

من ئەو کاتە نەمدەزانی و هیچ زانیاریەکم دەربارەی دیرۆکی مرۆڤە رەشەکان نەبوو، پاشان تێگەیشتم، کە "ئەتیوپی"ەکان چەند کار و تێکۆشانیان کردووە تا وڵاتی "میسر" و وڵاتانی تری "ئارەب"یان دروستکردووە. "ئارەب"ەکانیش لە سەرەتاوە زمانەکەیان هەر لە "ئەفریکا"وە هاتووە. من هەرگیز لەوە نەدەگەیشتم کە بۆچی باوکم ئاوای بیری دەکردەوە..! لە کاتێکدا کە من لە ناو مرۆڤە ڕەگەز جۆر بە جۆرەکاندا گەورە ببووم، هەرگیز وا بیرم نەدەکردەوە کە هیچ جودایی لە نێوانیاندا هەیە، هەموو هاوڕێکانمم خۆشدەویست، لە فێرگە هەموومان تێکەڵاو بووین، بەبێ جودایی ڕەنگەکانمان، کاتی خۆشمان پێکەوە بەسەر دەبرد.

ئەوەی کە جێگای سەرنج بوو، لە کاتێکدا کە ئەو کوڕ و پیاوانە دەهاتن لە دوکان نانیان دەخوارد، من بە ئاسایی دەمدواندن و خواردنم لە بەردەم دادەنان و خزمەتم دەکردن، کەچی لەم بارەوە باوکم هیچ جۆرە دژایەتیەکی بەرامبەرم نەدەکرد..! بەڵام هەر کاتێك لە دەرەوەی دوکان لەگەڵ یەکێك لەو پیاو و کوڕانە جا رەش، یا سپی

بپەیڤیمایە، باوکم بە جارێك کەللەیی و شێتگیر دەبوو، دەکەوتە پرسیار لێکردنم، "ئەوانە کێن..؟" لە کاتێکدا کە خۆشی دەیناسین، پێی دەگوتم: "ئاگات لە خۆت بێت، واز لەمانە بێنە، جارێکی تر مەیان دوێنە." باوکم ئەم هەڵسوکەوتەی بەرامبەر بە "نادیا"ش هەبوو. لەمانەش بترازێ هەندێ جاریش بەرامبەر بە خاڵەکانم نائاسایی بیری دەکردەوە، ڕێگەی ئەوەی لێدەگرتم کە سەردانی ئەوانیش بکەم...! ئەو تێڕوانین و بیرانەی، هێندەی تر باوکمیان لەبەر چاوم چارەگران کردبوو.

هەر کاتێك هاوڕێکانم بیانویستایە دەیانتوانی بە ئازادی بچنە دەرێ، باوکەکانیان تەنیا ئەوەندەیان پێدەگوتن: "پێویستە کە کاتژمێری نۆ، لە ماڵەوە بن، یان بەو شێوەیە".

بەڵام من کە لە فێرگە دەگەڕامەوە، بۆم نەبوو پێ بخەمە دەرکی دەرەوەش، بە ناچاری درۆم دەکرد. درۆم کردە بەردەباز بۆ چوونە دەرەوە، من لە کۆششی ئەوەدا بووم کە باوکم ڕێگای ژیانم لێنەگرێت. کە تەمەنم گەیشتە پازدەساڵی بەبێ گوێدانە باوکم بە خشکەیی بۆی دەردەچوومە دەرەوە، ئەو چی دەگوت و چۆنی بیری دەکردەوە، ئەوە کاری بە منەوە نەبوو، وازم لێدەهێنا دایکم بۆی ڕوونکاتەوە، کە لە کوێم و لە کوێ نیم.

من ئەوەم چاك دەزانی کاتێك کە بۆ ماڵەوە دەگەڕێمەوە، دەبێت بە هەڵاوهۆریا و بگرەو بەردە، باوکیشم وای لێنەدەدام کە بە ئازار بێت، لەگەڵ ئەوەشدا هەرگیز بڕوای پێمان نەبوو، کە پێمان دەگوت: "بۆ شوێنێك دەچین" زۆر جار بە دزیەوە دووراو دوور شوێنمان دەکەوت، تاکو بزانێت بەرەو ئەو شوێنە دەچین یان، نا..! هەندێك جار خۆمان لەبەر چاوی وندەکرد، ئەو کاتەی کە بۆ ماڵەوە دەگەڕاینەوە، دەکەوتینە بەر پرسیار و لێپرسینەوە، لە کوێ بوون و بۆ کوێ چوون، چیتانکرد، لەگەڵ کێ بوون و کێتان بینی..؟ بەڵام من بەرامبەر بەو شتانە ڕاهاتبووم. کردبووم بە پیشە، کاتێك کە بەرەو ماڵەوە دەگە ڕامەوە، یەکسەر لە دەرگای دەرەوەوە ڕێگای ژوورەکەی خۆم دەگرتە بەر بەبێ ئەوەی کە سەیری کەس بکەم و کەس بدوێنم، ئاوا خۆم ڕاهێنا بوو کە باوکم پشتگوێ بخەم. باوکم بەم کارە گەلێك شێتگیر دەبوو. من بڕوام بەو گوتە پڕو پوچ و

ناوەڕۆك بۆشانە نەبوو کە دەری دەبڕین، یان ئەو شتانەی کە ئەو چاوەڕێیان بوو لێمان ڕوویدات، کاتێك بە شەو دەچووینە دەرەوە، هەمیشە لە هاتوو چۆکردندا بێ ترس بووین، ئەو گەڕەکە، گەڕەکی خۆمان بوو، زۆربەی ئەو کەسانەمان دەناسی کە هاتوو چۆیان دەکرد، ئێمەش دەمانزانی چی دەکەین و چی ناکەین.

لە کاتێکدا ئەگەر کاتژمێر شەشی ئێوارەش بۆماڵەوە بگەڕاینایەتەوە، باوکم هەر لە هەمان دڵە ڕاوکەدا بوو، زۆری لێدەکردین تا بزانێت لە کوێ بووین و چیمان کردووە. منیش کردبووم بە ڕێباز و پێم دەگوت: "لە فێرگە بووم" لە ڕاستیدا لەگەڵ هاوڕێکانمدا لە باخچە و پارکەکەی نزیك ماڵی خۆمان بووین. لەو تەمەنەدا هەرگیز ئارەزووی ئەوەم نەدەکرد بۆ ماڵەوە بگەڕێمەوە.

دایکم هەمیشە بێدەنگ بوو، دەمزانی کاتێك کە من و "نادیا" لە ماڵەوە نابین لەسەرمان بە دەنگ دێت و هەڵدەداتێ. لە ڕاستیدا ئێمە بە بەردەوامی نەدەچووینە دەر ەوە، کاتێك من و "نادیا" کە لە فێرگە دەگەڕاینەوە، لای ئێواران لە دوکان یارمەتی دایکمان دەدا و بەردەستیمان دەکرد، مێزەکانی نانخواردنی دوکانمان پاکژ دەکردەوە، ئێمە کارمان زۆر بوو، لەبەر ئەوەی کە خەڵکانێکی زۆر ڕوویان لە دوکان دەکرد، دایکم پێش ئێمە دەستی بەکار دەکرد و خەریکی ئامادەکردنی خواردەمەنی بوو، من و "نادیا"ش بەلامانەوە خۆش بوو کە یارمەتی دایکمان بدەین و بە هەرەوەزی و بە کۆمەڵ کار بکەین. ئەو خانووەی کە تیایدا دەژیاین لەسەر دوکانەکەی خۆمان بوو، دوو هۆڵی دانیشتن و سێ ژووری خەوتنمان هەبوو، من و "نادیا" بە هەردووکمان ژوورێکمان هەبوو، ژوورەکەی ئێمە کەوتبووە بەشی ژوورووی خانووەکەوە.

من و "نادیا" وەکو هەموو جووتە خوشکێکی تر هەمیشە پێکەوە بووین، تەواو پێکەوە هەڵمان دەکرد و لەگەڵ یەکدا دەگونجاین، بەلام خوشکەکەی ترمان کە لە من و "نادیا" گچکەتر بوو "ئاشیا" بۆ هەموو شوێنێك بە دوامانەوە بوو. من هەر وەك منداڵێك سەیرم دەکرد، هەمیشە پاڵمان پێوەدەنا تا لە کۆڵمان بێتەوەو یەخەی لە یەخەمان بکاتەوە. ئەویش دەکەوتە هەڕەشە لێکردنمان و دەیگوت: "دەبێت بۆ باوکم بگێڕمەوە کە چی دەکەن". بەلام من و "نادیا " پشتی یەکترمان دەگرت و بەرگریمان لە

یەکتری دەکرد، من لەگەڵ "نادیا"دا زۆر کامەران بووم، هەردەم دەمویست یارمەتی بدەم، "نادیا" بۆ من مرۆڤێك بوو لە بری هەموو شتێك، لەگەڵ ئەوەشدا کە دوو هاوڕێی هەمیشەیی یەکتری بووین، بەڵام هەریەکەمان هاوڕێی خۆشی هەبوو، ئەو لە خوێندندا پۆلێك لە دوای منەوە بوو، بەڵام ئەو لە من زرنگتر بوو. کاتێکیش کە پێکڤە بۆ ناو پارکەکە دەچووین، زۆر جار ئەو لەگەڵ هاوڕێکانیدا بە تۆپ تۆپێنەوە، یان هەڵگەڕان بەسەر درەختی ناو پارکەکەدا خەریك بوون. بەڵام ئەو کاتانەی کە بە تەنیا دەبووم، کاتەکانم لە یانەی ناو پارکەکە بە یاری تێنس و بیلیارد یان بە خوێندنەوەی پەرتوکەوە بەسەر دەبرد.

من و "نادیا" هەریەکەمان، ئارەزوویەکی جودامان هەبوو، بەڵام هەر یەکەشمان دەیزانی ئەوی کەمان لە کوێیە. هاوڕێکانی "نادیا" بە ڕێکەوت لەگەڵ پۆلیسدا تووشی گاشەیەك هاتبوون، بەڵام شتێکی هێندە گرنگ نەبوو، تەنیا ناکۆکیەکی سەر ڕێگا بوو. لە یانەکەدا زۆر شت هەبوو کە مرۆڤ خۆی پێیانەوە خەریك بکات، زۆرجار بە دروستکردنی وێنە و کاری بۆیەکاری و ئەو شتانەوە خەریك بووین کە زارۆکانی دەخستە جموجۆڵ و چێژیان لێوەردەگرت، بۆ نموونە تابلۆمان دەکێشا، شانۆنامەی کورتمان دەنووسی، کە بۆ منداڵان بگونجێ، تاکو زارۆکان بکارن بە سانایی ڕۆڵی خۆیانی تێدا بلێزن.

لە ڕاستیدا ئەو یانەیە بۆ هەموو مرۆڤە تەمەن جۆر بە جۆرەکان بوو، ئێمەش زۆرمان ئارەزوو دەکرد، یارمەتی ئەو کارمەندانە بدەین کە لەوێ خەریکی پەروەردە کردنی زارۆکان بوون. جارجاریش لەگەڵ زارۆکاندا بە گاڵتەوگەپ و کێبڕکێ و چاوشارکێوە کاتمان بەسەر دەبرد.

دێتەوە یادم جارێکیان وێنەیەکی گەورەی جەژنی "کرسمس"مان کێشا، لە کێبەرکێیەکدا دوو "پاوەن"مان بردەوە.

کاری دوکانەکەمان باش دەڕۆیشت، هەمیشە کڕیار بۆ خواردنی چبس و ماسی سوورەوە کراو دەهاتن. هەبوون چبس و ماسیان بۆ ماڵەوە لەگەڵ خۆیاندا دەبردەوە. لە ناو دوکانەکەدا مێزێکی "بیلیارد" هەبوو کوڕان بە دەوریدا کۆزیلکەیان دەکرد،

هەروەها "ستروپ"ێکی گـەورەی ئۆتۆماتیکیشـی لێبـوو بـە دراو کـاری دەکـرد و گۆرانـی دەگوت، هەمیشەش کڕیار لە دوکان هەبوون. ئەو کاتانەی کـە مـن و "نادیـا" لـە دوکـان کارمان دەکرد و یارمەتی دایکمان دەدا، سەر مێزەکانمان خاوێن دەکردەوە و خواردنمـان دەخستە بـەردەمی کڕیـاران، بـە هـۆی کارەکەمانـەوە وامـان لێـهات، زۆربــەی خــەڵکانی گەڕەك و ناوچەکە بناسین. ئەم مرۆڤانە سـەرجەم مرۆڤـی ئاسایی بـوون و ڕۆژێـك لـە تەکیاندا تووشی گاشە و ئاسـتەنگ نـەهاتین. لـە فێرگـەش مـن و "نادیـا" دوو شـاگردی باش بووین. بەڵام هەندێك گلەیی و گازندە لە "نادیا" دەکـرا، هـەندێك جـار گـرژی لـە نێوان "نادیا" و هاوڕێکانی پۆلەکە یدا ڕوویدەدا. بەڵام لە بارەی خۆمەوە لەسـەر کـارتی نمرەی ساڵانە، لە بـارەی خووڕەوشـتەوە بۆیـان دەنووسـیم "دەمـەوەرە". مـن لـە زمـانی "ئینگلـیز"یـدا بـاش بـووم، زۆر ئـارەزووم لـە خوێنـدن و نووسـین و واژەکـردن هــەبوو، هەمیشـە لـە پۆلـدا مامۆسـتاکانم هـەڵیان دەسـتاندم، بـۆ ئـەوەی بـە دەنگـی بـەرز شـت بخوێنمـەوە، منیـش زۆر ئـارەزووم لـەو بەزمـە هـەبوو. بـە بـەردەوامی لـە جانتاکــەمدا پـەرتوکم لەگـەڵ خۆمـدا هـەڵدەگرت، بـۆ هـەر شـوێنێك بچوومایـە ئــەو پەرتوکانــەم دەخوێنـدەوە، وەك ڕۆمـانی دڵـداری و خۆشەویسـتی. ڕۆژانـی پشـوودانیش بـە تـەنیا دەچووم بۆ پارکەکەی نزیکـی ماڵـەوە و لەسـەر جۆلانەیـەك دادەنیشـتم، تـا درەنـگ بـە پـەرتوك خوێندنـەوەوە کـاتم بەسـەر دەبـرد، کـە دەسـتم بـە خوێندنــەوەی پــەرتوکێك بکردایە، نەمدەتوانی بە سانایی دەست لـە خوێندنـەوەی هـەڵگرم تـا تـەواوم نەکردایـە. هەندێك جاریش ئەگەر ڕۆمانەکە بـە شـێوەیەکی خەمناکانـە کۆتـایی بهاتایـە دەگریـام. من هەمیشە دڵناسـك بـووم، ئێسـتاش هـەروام، کـاتێك ڕووداوێکـی بـە ئـازار و خـەمناك دەبینم، یان لە پەرتوکێکدا کارەساتێك دەخوێنمەوە، وەکو ڕووداوی ڕۆمانی "ڕەگـەکان" دەربارەی کۆیلە ئەفریکیەکان، کە چۆن لـە ماڵـەکانی خۆیـان لـە "ئـەفریکا" بـۆ شـوێنە دوور و شارە باشووریەکانی ئـەمریکا ڕاپێچکـران. بـە سـەرنجەوە ئـەو پەرتوکـەم شـەش جار خوێندەوە. ئەو دەمە نەمدەزانی کە ئەو پەرتوکە چەند بەکەڵك و گونجاو دەبێت، کوتومت ژیانی داهاتووی منیش دەبێت.

له ڕۆژێکی شەممەی ساڵی 1979 من و دایکم و "نادیا" بۆ ناو شار چووین، بۆ ئەوەی هەندێك کەلوپەل بکڕین، چووینە ناو "سوپەرمارکناد"ێکی گەورەوە لە خەڵکیدا جمەی دەهات، ئێمە سەیری ئەو جلوبەرگ و شتانەمان دەکرد کە هەڵواسراو و دانراوبوون. هەر لە زێڕەوە تا جانتای دەست و گرامافۆن و زۆر شتی تریش. "نادیا" لای ئەو شوێنەوە ڕاوەستا کە زێڕیان لێ دانابوو، "نادیا" بە سەرنجەوە سەیری دەکردن، لەو کاتەدا دڵی بە موستیلەیەکدا دەچێ و هەڵی دەگرێت بۆ ئەوەی کە نیشانی دایکمی بدات، "نادیا" خۆی بۆ لای دایکم وەرچەرخاند، هاواری لە دایکم کرد، "دایە دەتوانی ئەم موستیلەیەم بۆ بکڕی..؟ نرخی نەوەد "پێنس"ە". کە دایکم لە "نادیا" چووە پێشێ، یەکسەر پیاوێك لە دواوە بە هەڵە داوان پەلاماری پەلی "نادیا"یدا و گرتی، بە "نادیا"ی گوت: "تۆ ویستت ئەو موستیلەیە بدزی و بۆی دەرچی، بەبێ ئەوەی کە بتەوێ باییەکەی بدەی...!"

بوو بە هاتو هاوار، لێپرسراوی ئەو شوێنە گاڵی پۆلیسی لێکردین، "نادیا"ی بەوە تاوانبار کرد، کە گوایا ویستویەتی ئەو موستیلەیە بدزێ. پاش ئەوەی بۆ ماڵەوە گەڕاینەوە. چەند ڕۆژێك بەسەرچوو "نادیا" درایە دادگا. من و دایکم بووینە گەواهیدەری، کەسی تر بە ئاگا نەبوو کە ببێتە گەواهیدەر، من و دایکم ڕاستی ڕووداوەکەمان ڕوونکردەوە کە چۆن بووە. پێمان گوتن: ("نادیا" نیازی دزینی موستیلەکەی نەبووە). بەڵام لێپرسراوی ئەو شوێنە لەسەر وتەکانی خۆی سوور بوو، ئاسان نەبوو کە بڕوا بە من و دایکم بکات. لە ئەنجامدا دادگا داوای لێپرسراوی پەسەند کرد، دایکم "دراوە سزا"کەیدا، "نادیا"ش کەوتە ژێر مەرج و چاودێریەوە، پێش ئەم ڕووداوە ئێمە کەسمان هیچ جۆرە گرفتێکمان لەگەڵ پۆلیسدا نەبوو، بەم بڕیارە تەواو پەستی دایگرتین، لەبەر ئەوەی دەمانزانی کە "نادیا" بە هیچ جۆرێك مەبەستی دزینی ئەو موستیلەیە نەبووە. ئێمە نەمانزانی لە کوێوە و چۆن باوکم ئەمەی زانی بوو، لەگەڵ ئەوەشدا بۆ ڕۆژی دادگا لە تەکماندا نەهات، یان لە لایەکەوە مشوری یارمەتیمان بخوات، بە پێچەوانەوە لەگەڵ هاوڕێ "ئارەب"ەکانیدا، کەوتبووە تانە لێدانمان، دەربارەی شەرم و شوورەیی پێی گوتبوون: "ئابڕووی تکاوە و خێزانەکەی ڕاپێچی دادگا

کراوە و کچەکەشی ناوی کەوتۆتە لیستەی دزانەوە..!" باوکم وا هەستی دەکرد و پێی لەسەر ئەوە دادەگرت، کە خووڕەوشتی ئێمە کەوتۆتە مەترسیەوەو پێویستە لەسەری کە بمانخاتەوە سەر ڕێگای ڕاست و فێری ئەوەمان بکات کە خووڕەوشتی ژنانی پاك و ڕووسووری "ئارەب" هەلگرین..! باوکم شەڕی ئەوەی دەکرد کە "نادیا" مۆری دزی لێدراوە. کاتێك کە لە "یەمەن" تێکەڵاوی خزمەکانی باوکم بووم. ئەوەیان درکاند و پێیان گوتم: "کە باوکم خۆی دز و دەستبڕ بووە". بۆیان گێڕامەوە کە باوکم هەرچی خشڵ و زێڕ و زیوی باوەژنەکەی هەبووە، هەمووی دزیوە و فرۆشتویەتی، بە پارەکەی سەفەری "ئنگلستان"ی کردووە.

لە کۆتایی ساڵی شەستدا، ئێوارەیەك دایکم بروسکەیەکی پێدەگات، لە بەندیخانەی Wnison Grenوە، لەو بروسکەیەدا باوکم داوا لە دایکم دەکات، کە بۆ لای یەکێك لە هاوڕێ "ئارەب"ەکانی بچێت، هەندێك دراویان لێ وەرگرێت بۆ ئەوەی "دراوە سزای" دادگا بدات. پێش ئەوەی ئەم بروسکەیە بە دایکم بگات، لای بەیانی هەمان ڕۆژ، دایکم بەوەی زانی بوو کە باوکم بەرەو پۆلیسخانە ڕۆیشتووە، بۆ ئەوەی چاوپێکەوتنی لە تەکدا بکرێت، بەڵام تا ئەو کاتەی کە بروسکەکەی بە دەست دەگات، دایکم نازانێ کە باوکم فڕێدراوەتە کونی زیندانەوە، دایکم داخوازیەکەی باوکم بەجێدێنێ و دراوەکەی بۆ دەهێنێ و ئازادی دەکەن. پاش ئەوەش تا ئەو دەمانەش دەبوایە دایکم هەموو هەفتەیەك بەرەو پۆلیسخانە بچێت و "دراوەسزا"ی باوکمی بدایە، لە سزای ئەو سەرپێچی کردنانەی کە کردبوونی، وەك نایاسایی و سەرپێچی کردن لە ترافیك و هاتوچۆ کردن و نەدانی کرێخانوو و پارەی ئاو و ئەلەتریك... هتد. باوکم پێی شوورەیی بووە، کە خۆی بچێتە لای پۆلیس و ئەو کارە بکات.

بەشی دووەم
پیلانێکی نەهێنی باوکم

ئەوەی دێتەوە یادم، سالانێکی دوورە، کە هەمیشە هاوڕێ "ئارەب"ەکانی باوکم لە ماڵەوە لای باوکم کەوتبوون، هاوڕێکانی باوکم تەنیا پیاو بوون، شەو و ڕۆژیان بۆ نەبوو، هەمیشە لەگەڵ یەکتردا بە "ئارەب"ی دەپەیڤین، ئەز هەر لە منداڵیەوە لە تەك ئەم بەزمەدا راهاتبووم، بەلامەوە ئەم دانیشتنانە گرنگییەکیان نەبوو. ژن و کیژەکانی ئەم پیاوانە بۆیان نەبوو لەم کۆڕە پیاوانانەدا بەشدار بن، بەوە دەچوو کە ئێمەی "مێینە" لەلای ئەم "نێرینانە" هەر بوونیشمان نەبێت.

لەناو ئەم پیاوانەدا پیاوێکیان تێدا بوو،ناوی "جەواد" بوو، بەتایبەتی ئەم پیاوە زۆربەی کات لە ماڵی ئێمە بوو، هەر لەو دەمەوە کە ئێمە زارۆکی گچکە بووین، ئەم پیاوە هاتووچۆی دەکردین، ئەم پیاوە نزیکترین هاوڕێی باوکم بوو، لەگەڵ باوکمدا هەمیشە سەریان بە سەری یەکترەوە بوو، زۆربەی جار پێکڤە یاری کاغەزیان دەکرد.

ئەم دوو پیاوە هەمیشە نێوانیان گەرم بوو، بەدرێژایی ئەو کاتانەی کە پێکەوە بوون هەرگیز لێیان تێنەدەگەیشتم و نەمدەزانی باس لە چی دەکەن. لە چەند وشەیەکی "ئارەب"ی بەولاوە، وەکو سوپاس، یان کوپێك چام دەوێ" هیچی تر تێنەدەگەیشتم، لەبەر ئەوەی کە ئەوانە پیاو بوون و گەورە بوون، لە هیچ ڕوویەکەوە گرنگییان بە من نەدەدا، بەهەمان شێوە هیچ شتێکی ئەو پیاوانەش، سەرنجی منی زارۆکیان ڕانەدەکێشا.

زۆربـەی ئێـواران ئـەم پیاوانـە بـۆ یانـە دەچـوون، دایكیشـم لـە دوكـان خـەریكی كاركردن بوو، من و "نادیا" یارمەتیمان دەدا، ئێمە هیچمان لەبارەی ئـەو پیاوانـەوە نـە دەزانی كە چی دەكەن و چیان لە ژێر سەردایە.

دایكم هەمیشە ئاوا خۆی نیشان دەدا، كە تەنانەت بیر لەوەش ناكاتـەوە كـە بـاوكم چۆن هەڵسوكەوتی لە تەكدا دەكات. دایكم لەگەڵ ئەو خوورەوشتەی بـاوكمدا راهـاتبوو، وادەزانم دایكـم هەسـتی بـە جیاوازیـەك دەكـرد لـە نێوانـی خۆیـی و هاوڕێكـانیدا، دوای ئەوە لە كەسانی ترەوە بەر گوێم كەوتەوە، ئەو دەمانەی كە ئێمە منداڵ بووین، كـاتێك كە دایكم دەیـبردین بـۆ دەرەوە بـە نـاو پاركـەكاندا دەیگـەڕاندین و بـاوكم لـە تـەكماندا نـەدەهات، ئـەوە گـەلێك دایكمـی نائـارام كـردووە، لـە كـاتێكدا دایكـم ژن و مـێردی تـری بینیوە كە چ ۆن پێكەوە بەلاو دووی یەكتر و زارۆكەكانیاندا دێن، ئەم بینین و دیمەنانە گەلێك ئازاریان بە دایكم چەشتوە.

لە ماوەی بیست ساڵی رابردوودا دایكـم و بـاوكم پێكـڤە هـاوژینی یـەكتری بـوون و هەفت منداڵیان هەبووە، بە درێژایی ئەم ساڵانە مارەبڕی یەكتری نەبوون.

تەمـەنی دایكـم هـەڤدە سـاڵان بـووە كـە بـاوكمی ناسـیوە. بـاوكم لـە وڵاتـی "یەمەن"ەوە. لە گوندی "مەرایس"ەوە هاتووە، كـە دەكەوێتـە دەرەوەی بـەندەرە شـاری "ئـەدەن"ەوە. بـاوكم بـۆ دایكمـی گـێڕابۆوە، كـە لـە تەمـەنی پـازدە ساڵیەوە لـە وڵاتـی "یەمـەن"ەوە رایكـردوە و خـۆی گەیاندۆتـە "ئنگلستان"، هۆكەشـی ئـەوە بـووە، بـاوكی ویستویەتی بە زۆر ژنی لێ مارە بڕێ و بۆ بهێنێ.

بـاوكم ئـەو كاتـەی كـە "لـەیلا و ئەهمـەد"ی لەگـەڵ خۆیـدا بـۆ "یەمـەن" بـرد بوو،دایكمی بە تەنیا لەگەڵ ئێمەی سەرو پێچكـە لـە ژوورێـك لـە گـەڕەكی birmingham بەجێهێشـت بـوو، زۆربـەی هاوڕێكـانی بـاوكم هـەر هـەمان هەڵسـوكەوتیان لەگـەڵ ژنـەكانیاندا هـەبوو، كـاتێك كـە بـۆ "یەمـەن" دەگەڕانـەوە، مـاوەی چـەند مانگیـان پێدەچـوو، دوای ئـەوە پیاوەكـان بـە خشـكەیی بـۆ "ئنگلانـد" دەگەڕانـەوە، ماوەیـەكی تریش دەستیان بەكار دەكـردەوە، هـەندێك لـەم پیاوانـە بـۆ كـاركردن بـۆ وڵاتـە خـاوەن

نەوتـەكان دەچـوون، وەك "كوێـت"، "سـەئودی"، بـۆ ئـەوەی هـەندێك دراو پاشـەكەوت بكەن و هەندێكیش بۆ ژن و خێزانەكانیان لە "یەمەن" بنێرنەوە.

بەهۆی گەڕان بە دوای كاردا، پیاوانی "یەمەن"ی رەهەندەی ولاتـان بـوون. لەگـەڵ ئەمەشدا پیاوەكان ئارەزووی زۆریان لە گەڕان بـە ولاتـاندا هەیـە، بـە ئـارەزووی خۆیـان چۆنیـان بـە دڵ بێـت رادەبوێـرن، ژنەكانیشـیان لـە كونجـی ژوورەوە و نـاو گونـددا بەجێدێڵن، ژنەكانیان دەبێت بە بەخێوكردنی منداڵ و ئاژەڵ و كـاری ناومـاڵ و زەوی و زار و كشتوكاڵەوە خەریك بن.

ماوەیـەك پێـش ئـەوە كـە پشـووی خوێندنـی سـاڵانەمان دەسـت پێكـات، كـارێكم دۆزیـەوە،دوای ئـەوەی پـاش نیـوەڕۆژ لـە فێرگـە دەگەڕامـەوە، لەگـەڵ "لینێـت" كـە نزیكـترین هـاوڕێ بووین، كـاریی گەسـكدان و پاككردنـەوەی چـەند دام و بیرۆیـەكمان دەكرد. ئەو كەسانەی لە بیرۆكاندا كارمەند بوون، ئەوان پێیـان دەگوتـین كـە چـۆن كـار بكـەین. ئـەم كـارە یارمـەتی ئـەوەیدام كـە هـەندێك دراو پاشـەكەوت بكـەم بـۆ كڕینـی جگەرە و كاسێت و قەوان... هتد. من زۆر ئارەزووم لە مۆسیكی ئەمەریكایی soul reggae هەبوو، ئێستاش بە بەردەوامی ئەو كاسێتانە دەكڕم.

هەر لەو دەمانەدا بەدزی باوكمـەوە دەسـتم بـە جگـەرە كێشـان كـرد، رۆژی چـەند جگەرەیەكم دەكێشا، ئەو سەردەمە لە دوكانەكاندا جگەرە بـە تـاك دەفرۆشـران، منـیش تاكە تاكە جگەرەم دەكڕی، پێش ئەوەی كە هەندێك دراوم لە دەسـتدا بێـت بـە دزیـەوە ناخونەكم لە جگەرەكانی دایكـم دەدا،ئاودەسـتێكمان هـەبوو كـەوتبووە پشـت باخەكـەی دوكانـەوە، بـۆ جگـەرە كێشـان خـۆم بـەوێدا دەكـرد و دەرگـام لەسـەر خـۆم دادەخسـت، رۆژێكیان دایكم بەسـەردا هـات، لـەو كاتـەدا خـەریكی جگـەرە كێشـان بـووم. پێـی گـوتم :"ئەگەر باوكت بزانێ جگەرە دەكێشی دەتكوژێ."

نایەتەوە یادم هۆی چی بوو، كە دەستم بە جگەرە كێشان كرد. بەلام دێتەوە یـادم پێش ئەوەی دەست بە جگەرە كێشـان بكـەم، دانـەكانم گـەلێك سـپیو جـوان بـوون، زۆر خزمـەتم دەكـردن، بـەلام جگـەرە كێشـان ئـەو جوانیـەیانی لـە نێوبـرد. لـە سـەرەتادا جگەرەم كەم دەكێشا، تا ئەو كاتەش كە "ئنگلاند"م جێهێشت.

هیچ کاتێك باوكم دژایەتی ئەوەی نەدەكردم كە هاوڕێیەتی "لینێت" بكەم و یەكتر ببینین، باوك و دایكی "لینێت" دوكانێكیان هەبوو كەوتبووە سەر جادەی Stratford Road منیش بە بەردەوامی سەرم لێدەدان و بە پێی توانا یارمەتیم دەدان. من بیرم لەوە نەدەكردەوە كە كاری گەسكدان بكەمە پیشە، ماوەی كاركردنەكەش تەنیا دوو سێ مانگ بوو، بە تایبەتی ئەو كاتەی باوكم دای بە گوێمدا، بۆ پشووی هاوینە، بۆ "یەمەن" دەماننێرێت.

لەڕاستیدا دەمویست چەند كۆرسێك وەربگرم، ببمە "پەروەردەكار"ی منداڵان و كار لەگەڵ منداڵاندا بكەم، زۆر دڵم بەوەوە بوو لە یانەكەدا یارمەتی منداڵان بدەم، لە فێرگەش لە بەشی خوێندنی پراكتیكدا هەر ئەو رشتەیەم هەڵبژارد، هەموو ڕۆژانی چوار شەممەیەك لە پۆلەكەماندا هەر شاگردێك بەو كار و رشتەیەوە خەریك دەبوو كە هەڵی بژاردبوو، هەندێك لە هاوڕێكانی پۆلەكەم دەچوونە پەرتوكخانە، بۆ ئەوەی خۆیان فێری چۆنیەتی كاركردنی ناو پەرتوكخانە بكەن. ئەوان دەیانویست لەو بوارەدا كار بكەن. ئەز دەچوومە باخچەی ساوایان و سەیری كارگێڕانم دەكرد، كە چۆن كاردەكەن و چۆن زارۆكان پەروەردە دەكەن، ئاواتم ئەوە بوو، بچمە زانكۆ بۆ خوێندنی باڵا ئەو رشتەیە بخوێنم، من هەستم بە خۆم دەكرد كە ئەو بەهرەیەم تیادایە، لە هەمانكاتدا تەمەنیشم گونجاوە.

ئێوارەیەكیان من و "نادیا" و "ئاشیا"ی خوشكم پێكەوە لە یانەوە بۆ ماڵەوە گەڕاینەوە، كاتژمێر نۆی ئێوارە بوو، بە پێپلیكانەكانی دوكاندا سەركەوتین بۆ سەرەوە، چووینە هۆڵی دانیشتن، كە بینیمان چەند پیاوی "ئارەب" لەگەڵ دایكم و باوكم لە هۆڵەكەدا دانیشتون، یەكێك لەو پیاوانە "جەواد"ی كۆنە هاوڕێی باوكم بوو.

ئەوە بۆ یەكەمجار بوو كە باوكم بەرامبەرمان ڕووگرژ و تووڕە نەبوو، لەگەڵ ئەوەشدا كە درەنگ بۆ ماڵەوە گەڕابووینەوە، باوكم ئێمەی بە میوانەكان ناساند، ئەمە كارێكی سەر سووڕ هێنەر بوو..!؟ ئەو پیاوانە تێكڕا بە "ئارەب"ی دەپەیڤین، ئێمەشیان بۆ ناو كۆڕی گفتوگۆكە ڕاكێشا، دانیشتنێكی ئاسایی بوو، لە ناویاندا پیاوێكی تێدا بوو بە ناوی "ئەبدولكەدا"، لەگەڵ كوڕەكەیدا كە ناوی "مهەمەد"بوو.

پرسیارم له "مهحمەد" کرد، "ماوەی چەندە له "ئنگلاند"ی..؟"

"مهحمەد" وەلامی دامەوە: "ماوەی چوار ساڵە و له کارگەیەك کاردەکەم،" درێژەی پێداو گوتی: "پێش ئەوەی بێمە ئێرە له "ئارەبستانی سەئودی"بووم و کارێکی باشم هەبوو، له هەمانکاتدا دراوێکی باشم چنگ دەکەوت."

ئەز تێگەیشتم ئەو کوڕە بۆیە بۆ "ئنگلستان" هاتووە، کە خۆی فێری "ئنگلیز"ی بکات، له هەمان کاتدا پەساپۆرتی ئێرە وەرگرێ و ببێتە هاولاتی "بەریتانی" و بە ئارەزووی خۆی بێت و بچێ و گەشت بکات، ئەم خواستە، ئاواتی زۆربەیان بوو، بەلای ئەم پیاوانەوە گەلێك گرنگ بوو، کە خۆیان فێری زمانی "ئنگلیز"ی بکەن، کاتێك کە بۆ "یەمەن" دەگەڕانەوە بەکاریان دەهات.

"مهحمەد" "ئنگلیز"ییەکی باش دەپەیڤی، کوڕێکی کراوەش دیار بوو، "ئەبدولکەدا"، پیاوێکی کورتە بنەی بەخۆ، سمێڵێکی زل و دوو چاوی گەورە و کاکۆڵ لوول بوو، بەرامبەر بە منیش کراوە بوو.

"جەواد" وێنەی خێزانەکەی دەرهانی و پیشانی ئێمەی دا، ئێمەش زۆر بە ئاسایی و ڕێزەوە تێمان ڕوانین و سەیری وێنەکانمان کرد، هیچ شتێکی تایبەتی سەرنجی ڕانەکێشاین، "جەواد" بەرامبەر بە "نادیا" زۆر کراوە بوو. ئەم دانیشتن و گفتوگۆیە ماوەیەکی برد، پاشان پیاوەکان ڕۆیشتن، باوکم ڕوویکردە "نادیا" و پێی گوت: نادیا "جەواد" بانگەشەی تۆی کردوە، بۆ پشووی هاوینەکەت بۆ ماوەی مانگێك بۆ "یەمەن" دەتبات، لەوێشەوە دەکاریت سەردانی "لەیلا"ی خوشکت و "ئەهمەد"ی برات بکەیت.

باوکم کەوتە پەسنکردنی ولاتی "یەمەن" کە چەند ولاتێکی بێ وێنە و خۆشە، له بارەی ڕۆخانە لماویەکانی سەر دەریاوە دەدوا کە چەندە دلگیر و خۆش و جوانن و ڕازاونەتەوە بە دارخورما و ئەو ناوچانە هەمیشە خۆرەتاوە، پاشان سواربوونی پشتی هوشتر بە نێو بیابانـدا. دوایی هاتە سەر پەسنکردنی خانووی خێزانەکەی کە چۆن بەسەر ئەو لوتکە چیایەوە دروستکراوەو دەڕوانێت بەسەر ئەو دەریا شین و ڕۆخە لماوی و پاك و دلگیرانەدا، باسی قەلایەکی کرد کە چۆن لەسەر لم دروستکراوە. ئەم

پەسنکردنەی لەوە دەچوو، کە "پروپاگەندە" بۆ کێکی چوکلاتەی Bounty بکات، باوکم بە "نادیا"ی گوت:"ئەو ماوەیەی کە لە "باخی ئیرەم" دەژیت خۆت فێری سواربوونی پشتی ئەسپی بێ زینیش بکە". بەم شێوەیە، وای لە مـن و "ئاشـیا"ش کـرد کێـچ بکەوێتە کەوڵمانەوە، لەبەر ئەوە داوامان لە باوکم کرد کە ئێمەش دەچین.

ئەز دڵم بەوەوە نەبوو کە "نادیا" بە تەنیا ئەو گەشتە بکات، بیرم لەوە دەکردەوە کە "نادیا" کچێکی گەنجە و منداڵکارە، چۆن دەبێت بـە تـەنیا لەگـەڵ پیـاوێکی نـەدی و نەناس بڕوات و ڕێگایەکی وا دوور و درێژ ببڕێ، تەمەنی "نادیـا" هێشتا پـازدە سـاڵانی پڕ نەکردبۆوە، جگە لەوەش تا ئەو کاتە بەبێ من بـۆ هیـچ شـوێنێکی تـر نـەچوو بـوو. هەر بۆیە داخوازیم لـە بـاوکم کـرد و پێـم گـوت: "منیـش دەمـەوێ لەگـەڵ نادیـا بچـم، ئیرەیی بە "نادیا" دەبەم کە بە تەنیا ئەو گەشتە خۆشە بکات".

باوکم گوێی بۆ وتەکانم ڕادێـرا، ئـەوەی درکـاند کـە لـە پێشدا نیـازی وا بـووە مـن بنـێرێت، پاشـان گوتـی: "بـا بزانـین، بـیری لێدەکەمـەوە". وا دیـار بـوو دەیویسـت لـەو بارەیەوە لەگەڵ هاوڕێکانی مشتومڕ بکات. چەند ڕۆژێکی بەسـەردا تێپـەڕی، ڕۆژێکیـان باوکم پێی گوتم: "زانا داخوازیەکەی تۆش جێبـەجێکرا، "ئەبدولکـەدا" و "مهەمـەد"ی کـوڕی چـەند هەفتەیـەك پێـش "جـەواد" بـۆ "یەمـەن" دەگەڕێنـەوە ئـەوانیش بـە دڵخۆشیەوە دەیانەوێت تۆ لە تەك خۆیاندا بۆ "یەمەن" بەرن و هـەمان شـتیش بـۆ تـۆ بکـەن. پاشـان لەگـەڵ ئـەواندا سـەر لـە خێزانەکـەیان بـدە، دوای ئــەوە کـە "نادیـا"ش گەیشتە لاتان، پێکەوە بچن سـەر لـە "لـەیلا و ئەهمـەد" بـدەن، لای ئـەوان بمێننـەوە و ژیان بەسەربەرن، تا ئەو کاتەی بۆ "ئنگلاند" دەگەڕێنەوە. بەم هەواڵە تەواو شاگەشکە بووم، لە دڵی خۆمدا گوتم: ئەمە دەبێتە یەکـەم گەشـتم کـە بـە فڕۆکـە بفـڕم. هەسـتم دەکرد ماوەیەك پێویستم بە پشوودان و دوورکەوتنـەوە هەیـە و نـەختێك خـۆم لەبـەر خۆرەتاو هەڵخەم و پێستم کەمێك گەنمڕەنگ ببێت، پاش گەشتەکەشم بگەڕێمەوە و لە ڕشتەکەمدا دەست بە خوێندن بکەمەوە لە بارەی منداڵان پەروەردە کردنەوە.

ئـەز گـەرەکم بـوو لەگـەڵ "نادیـا" هـەمان ڕۆژ بـە فڕۆکـە هـەڵفڕین، بـەڵام لـەوە دەترسام ئەگەر لەو ڕۆژەدا کە پیاوەکان دیاریان کردووە نەچم بەجێم دەهێڵن.

تەنانـەت بلیتـی فڕۆکەکەشـیان بـۆ کـڕی بـووم، ناچـار دوو هەفتـە بـەر لـەوە کـە "نادیـا" و "جـەواد"، بـە فڕۆکـە بـەرەو یەمـەن هـەڵفڕن، مـن و "ئەبدولکـەدا" و "مهەمەد"ی کوڕی بەرەو "یەمەن" بە فڕۆکە هەڵفڕین.

دایکم ئەو ماوەیە بێدەنگ بوو، بەڵام بەڕوویەوە دیار بوو کە بەوە دڵخۆشـە ئێمـە بۆ ماوەیەك پشوو دەدەین و گەشتێکی خۆشمان لەبەرە.

دێتەوە یادم پرسیاری ئەوەم لە دایکم کرد کە چۆن ئـەو کاتانـە بەسـەر بـەرم، لـە کاتێکدا کە نازانم بە زمانی ئارەبی لەگەڵیاندا بپەیڤم...؟"

ئەوەم دەزانـی کـە "لـەیلا و ئەهمـەد" نـاتوانن بـە "ئنگلیـز"ی بپـەیڤن. ئاگاداری ئەوە بووم کە چەند جارێك "لەیلا و ئەهمەد" کاسێتێکیان بە دەنگی خۆیان بە زمـانی "ئارەب"ی تۆمار کرد بـوو، بـۆ باوکمیـان ڕەوانـە کـرد بـوو، لـە بـارەی ژیـانی خۆیانـەوە دەدوان. بـاوکم زۆر جـار ئـەو کاسـێتانەی بـۆ هـاوڕێ "ئـارەب"ەکـانی لێـدەدا و گوێیـان لێدەگـرت، تـەنیا مەبەسـتی بـاوکم خـۆ هەڵکێشـان بـوو لەبـەر چـاوی هاوڕێکـانی خـۆی دەرخست و شانازی بەوەوە دەکرد کە گوایا منداڵەکانی بەختەوەرانە دەژین.

هەرگیز من ئەو پرسیارەم بە مێشکدا نەدەهات، لە دایکم بپرسم کە ڕای بەرامبەر بـەو کاسـێتانە و منداڵەکانی چیـە، بـەڵام وا دەزانم کـە دایکـم گـەلێك خـەمی بـەوە دەخوارد و بـەو ئـازارەوە دەتلایـەوە، لـە کـاتێکدا کـە هیـچ شـتێکی لـە دەسـت نـەدەهات بیکات، وابزانم هەر لەبەر ئەوەش بوو لەو بارەیـەوە هەمیشـە بێدەنـگ بـوو، بـەڵام مـن ئەو کاتە بڕوام بە وتەکانی باوکم دەکـرد کـە دەیگـوت: "لـەیلا و ئەهمـەد" تەنـدروست باشن و ژیانێکی بەختەوەرانە دەژین".

دەربـارەی "نادیـا" کـە بتوانـێ بـۆ "یەمـەن" ئـەو گەشـتە بکـات، دەبوایـە مۆڵـەتی پۆلیسی بۆ وەرگیرێت، ئەو چاودێریەی کە لـە سـەری دانـرا بـوو هـەڵگیرێت، دایکـم لـەو بـاوەڕەدا بـوو پـاش ئـەو کێشـەیە کـە لـە دادگـادا بـۆ "نادیـا" دروسـت ببـوو. "نادیـا" پێویستی بەوە هەیە ماوەیەك دوور کەوێتەوە و پشوویەك بدات.

دایکـم بـە تەلـەفۆن داوای مۆڵـەتی بـۆ کـرد، بـەڵام هـەر هـەمان ڕۆژ وەڵامەکـەی وەرنەگرتـەوە، پێیـان ڕاگـەیاندبوو، کـە پێویسـتە ماوەیـەك چـاوەڕێ بکـات تـا وەڵامـی

دەدەنەوە. پاش ئەوەش لێپرسراوی چاودێری سەردانێکی ماڵەوەمانی کرد، بە دایکمی ڕاگەیاند کە "نادیا" مۆڵەتی ئەوەی هەیە و دەتوانێ وڵات جێهێڵێ، دەتوانێ لەگەڵ "جەواد"دا ئەو گەشتە بکات. دوای ئەوە کە "نادیا" ئەو مۆڵەتەی درایە، من و "نادیا" هەر لە بیرکردنەوەی گەشتەکەماندا بووین، کەمێکیش ترسی گەشتەکە دایگرتبووین.

بەشی سێیەم
گەشت

لە کۆتایی مانگی یونی ساڵی 1980دا بوو، هەفتەیەك پێش ئەوەی تەمەنم چوار مانگ و شازدە ساڵان پڕ بکاتەوە. پێش ئەوەی کە "نادیا"یش تەمەنی پازدە ساڵان پڕ کاتەوە، من و "ئەبدولکەدا و مهەمەد" بەرەو "یەمەن" هەڵفڕین.

شەوێك پێش ئەو ڕۆژەی کە بۆ بەیانیەکەی بەرەو "یەمەن" هەڵفڕین،هاوڕێکانمان بە من و "نادیا"یان گوت: کە دەبێت سەردانێکی یانە بکەین، دوای نیوەڕۆژێکی درەنگ بەرەو یانە چووین، باوکم دەیزانی بەرەو ئەوێ دەچین،بەلاّم دەستی نەهێنایە ڕێگامان. کاتێ کە ئێواری بۆماڵەوە گەڕاینەوە، باوکم هیچ گرنگی پێنەدا...! ئ ەم هەڵسوکەوتەی باوکم بە لامانەوە ئاسایی نەبوو.

لە یانە لەگەڵ هاوڕێکانماندا کاتێکی خۆشمان بەسەربرد و گەلێك خەنی بووین، پاش ئەوەش هاوڕێکانمان هاتن بۆ لامان و لە کۆلاّن کۆبووینەوە و دەستمان بە شۆخی و چرپە چرپ و پێکەنین کرد، بەدەم پێکەنین و خۆشیەوە هەمووومان بەرەو باخچەکەی خوار ماڵی خۆمان شۆڕبووینەوە، "ئاشیا"ی خوشکیشمان لەتەکدا بوو، کاتێك کە دەرگای باخچەکەم کردەوە،میزەلاّنێکی زۆر هەڵواسرا بوو، هاوڕێکانمان هەموو ئەو ناوەیان ڕازاندبۆوە.

پرسیارم کرد:"ئەم بەزمە چیە...؟"

هاوڕێکانم تێکڕا وەلاّمیان دایەوە:"ئەوە بە بۆنەی گەشتی تۆ و"نادیا"وە سازمان کردووە." ئەو ناوەیان بە شێوەیەکی جوان و دلگیر ڕازاندبۆوە، کردبوویان بە دیسکۆ و

شوێنی سەماکردن و خواردنەوە، ئـەو شـەوە، شـەوێك بـوو لـە هـەرە شـەوە خۆشـەکانی ژیانم، ئەو کەسانەی لەوێ بـوون، هـەموویانم دەناسـی و هیـوای گەشـتێکی خۆشـیان بـۆ دەخواستین، هەمووشیان ئیرەییان بـە مـن و"نادیـا" دەبـرد، ئـەوانیش سـەد خۆزگـەیان بەوە دەخواست کە گەشتێکی لەو بابەتەی ئێمەیان بکردایە و جیـهانی دەرەوە و وڵاتـان و ژیانی ناو بیابان ببینن.

ئەو کەسانەی لەوێ بوون، هەموویان باوکمیان دەناسی و دەیـانزانی کـە بـاوکم لـە وڵاتێکی دووری ئەفسـوناوی و جوانـەوە هـاتووە، یـەکێك لـە هاوڕێکانمـان چـووە سـەر کورسـی‌یەك و راوەسـتا، میکرۆفۆنـی بەدەسـتەوە گـرت و دەسـتی بـە ئاخـافتن کـرد، گوتی:"هیوادارم کە کاتێکی خۆشـتان بەسـەر بردبێـت،" ئەسـرین لـە چاوانم دەبـاری و زەنگۆڵەیان دەکرد، دەمزانی دەبێت بەیانی هاوڕێکانم جێهێڵم لـە هـەمانکاتدا دڵخۆشـی خـۆم بـەوە دەدایـەوە کـە تـەنیا بـۆ مـاوەی شـەش هەفتـە دوور دەکەومـەوە. ئەمـە بـۆ یەکەمجار بوو، لە هاورێکانم دوور کەومەوە، دەنا هەمیشە هەر پێکەوە بووین، جارجـار دڵم لێیدەدا کە ئەم گەشتە، گەشتێکی بێ کۆتا یی و بێ بڕانەوەیە، ئەو شەوە تا کاژێری دوازدە بە بەزم و خۆشی و گریان و وتوویژەوە خەریك بووین.

لەو شەوە تاریك و بێدەنگـەدا لـە مـاڵی ئێمـە پیاوەکـان لـە کونـی ژوورەوە خۆیـان مەڵاس دابوو، هـەموو پێویسـتیەکی گەشـتەکەیان ئامـادە کردبـوو، ئێمـەش لـە جیـهانی خۆماندا خەریکی دانس و پێکەنین بووین.

لە کۆتاییدا ئاهەنگەکەمان جێهێشت و بەرەو ماڵەوە گەڕاینەوە، دنیـا کـش و مـات بوو، کامەران و دڵشـاد بـووم. کـاتێك "مـن و نادیـا و ئاشـیا" گەیشـتینە ماڵـەوە، دایکـم، باوکم،"ئەبدولکەدا" و "مهەمەد"ی کوڕی لە هۆڵەکە دانیشـتبوون. وەکـو ئاگـادار کـرام، کـاتژمێری سـێی سـەرلە بـەیانی پاسـێك بـە شـوێنماندا دێـت و دەمانگەیەنێتـە فڕگـەی heathrow لـە نزیکـی"لـەندەن"ەوە. لەبـەر ئـەوە دایکـم پێـی گوتـین:"بچـن لەسـەر جێگەکانتان راکشێن، بۆ ئەوەی مـاندوو بوونتـان دەرچێـت، تـا ئـەو کاتـەی کـە پاسـەکە دێت." وەڵامی دایکم دایەوە:" ئەز ماندوو نیم... خەوم تۆراوە." دایکم بێدەنگی لێکرد.

هەموو هاوڕێکانم لەسەر ئەوە ڕێککەوتبوون، کە لە نێوان کاژێری یەك و دووی شەودا بۆ بەر دەرگای ماڵەوەمان بێن، بۆ دواجار ماڵئاوایی لە یەکتری بکەین. لەبەر ئەوە من ڕێگای هاتنە ژوورەوەم پێنەدان، دەمزانی ئەگەر بێت و بێنە ژوورەوە باوکم شێتگیر دەبێت.

لە هۆڵی دانیشتن ئەو سێ پیاوە درێژەیان بە دانیشتندا و بە "ئارەب"ی لەگەڵ یەکدا دەپەیڤین. پاشان لەوە دڵنیا بووم، کۆڕیان گەرمە و بەو زووانە دەست لە گفتوگۆ هەڵناگرن، من و "نادیا" بە هەلمانزانی بەخشکەیی دەرچووینە دەرەوە، زانیمان هاوڕێکانمان هاتوون و لە دەرەوە کۆبوونەتەوە و چاوەڕێی ئێمە دەکەن. کاتێك کە چووینە دەرەوە هەموویان لە دەوری پەرژینی باخچەکە کۆببوونەوە و کۆڕیان گەرم کردبوو.

یەکێك لە هاوڕێ نزیکەکانم "سۆزان" بە گریانەوە و پێی گوتم:"نادیا تکایە ئەو گەشتە مەکە و بیدەرە دواوە...!"

منیش دڵیم دایەوە و پێم گوت:"پێویست ناکات وا خۆت خەمبار بکەیت هێندەم پێناچێت بە زووترین کات دەگەڕێمەوە، لەڕاستیشدا لە دڵەوە گەلێك بە پەرۆشتانم کە ئێوە بەجێدەهێڵم و بەرەو وڵاتێکی وا دوور دەچم."

"سۆزان" وەڵامی دامەوە گوتی:"ئۆکەی، بەڵام، پەیمان بدە نامە و هەواڵی خۆتمان بۆ ڕەوانە دەکەیت." پاش درەنگێك هەریەکەمان بەرەو ماڵ بووینەوە، من و "نادیا"ش خۆمان بە ژووردا کردەوە. "نادیا" ماندوو دیار بوو ماچێکی کردم و گوتی:"شەوباش"... بەرەو ژووری نووستن ڕۆیشت.

منیش بەر ەو هۆڵی دانیشتن چووم، تەواو لەشم داهێزرا بوو، لەگەڵ ئەو سێ پیاوە دانیشتم، ئەوان لەسەر دراو یاری کاغەزیان دەکرد. تا ئەو کاتەی پاسەکە پەیدا بوو دەستیان لە یاری هەڵنەگرت. دەنگی مەکینەی پاسەکە لەو شەوەدا تەنیا دەنگێك بوو بەر بای گوێمان کەوت، پیاوەکان بە بیستنی دەنگی پاسەکە لە شوێنی خۆیان هەستانە سەر پێ و ڕاست بوونەوە، یاری و کاغەز و دراوەکانیان جێهێشت، وا پێدەچوو پەلەیان بێت و بیانەوێت بە زووترین کات بەڕێکەوون.

پاش ئەوەی لە "یەمەن" "نادیا"م بینیەوە، بۆی گێڕامەوە،گوتی:"پاش ئەوەی کە ئێوە سواری پاسەکە بوون و ڕۆیشتن، بۆ بەیانی کە لە خەو هەستاین، کاغەز و دراوەکانمان بینی هەر لە شوێنی خۆیان مابوون. ئەو ڕۆژە باوکم بەو دراوە شیرینۆکی بۆ هەمووومان کڕی."

ئەو کاتەی کە چوومە ناو پاسەکەوە، ناوەوە زۆر سارد بوو، بەر لە ئێمە پاسەکە چەند سەرنیشینێکی تری تێدا بوو، هەر یەکەیان لە شوێنێکدا هەڵکورما بوون، ڕووناکی گلۆپی نێو پاسەکە دەموچاوی سەرنیشینەکانی ڕوونکردبۆوە و بە ئێمەدا هەڵیان دەڕوانی، ماندوێتی لە ڕوویاندا بەدی دەکرا.

دایکم و باوکیشم سەرکەوتن، لە شووشەی پەنجەرەی پاسەکەوە بە تاریکایی دەرەوەدا دەمڕوانی، بیرم لەوە دەکردەوە."ئایا "یەمەن" چۆن بێ و لەوێ چی بکەم...؟"

پاسەکەمان ئاژووت، تا گەیشتینە فڕگەی heathrow، وردە وردە تاریکی ڕەوایەوە. فڕۆکەکەی ئێمە کاتژمێری دەی سەر لەبەیانی دەفڕێ...! بەڵام پێش فڕۆکەکەی ئێمە زۆر فڕۆکەی تر لە گۆڕەپانی فڕگەدا لە گوڕی باڵگرتندا بوون، پیاوە گەورە و ناودار و سەرمایەدارەکان لە ناو ئەو فڕۆکانەدا لە تیشکە چاوێکدا باڵیان دەگرت و لە چاو ون دەبوون.

بۆنی خواردنی خۆش دەهات برسێتی تاوی بۆ هێناین، بۆ فراڤین خواردن خۆمانکرد بە "ریستۆرانت"ی فڕگەدا، "ئەبدولکەدا" زۆر ڕێزی لێدەنام و بەرامبەرم هێژا بوو، بەو مەبەستە کە هەست بە تەنیایی نەکەم و نائارام نەبم، ئەز گەلەك بڕوام بەو ڕێزلێنانەی ئەو هەبوو، وا بیرم دەکردەوە کە پیاوانی "ئارەب" مرۆڤی ئاینین و لە کردەوەی ناپەسەند و لە کاری نابەجێ دوورن.

بلیتی سوار بوون و فڕینی هەرسێکمان لای "ئەبدولکەدا" بوو، من هەرگیز چاوم بە بلیتەکەی خۆم نەکەوت، هەر بۆیە واشم دەزانی کە بلیتەکەی من بلیتی چون و گەڕانەوەشە، دەبوایە بلیتەکەیان نیشان بدامایە، بۆ ئەوەی بزانم کەی گەشتەکەم تەواو دەبێت و دڵنیابم لە گەڕاندنەوەم. بەڵام من نەمدەویست خۆم بەو جۆرە

بیرکردنەوانـەوە خـەریك کـەم و لـە نـاخمدا پەشـێوی دروسـتکەم. گـەلێك دڵخـۆش و کامـەران بـووم بـەوە، کـە ئـەو پیـاوە نابـەدڵی نـەکردم،ئـەو هـەموو رێـزەی لێدەنـام و لێدەگرتم.

ورده ورده لەبەرەوە بیرم دەکردەوە، پەستی دایگرتم، بە دایکم گوت:"باشە ئەگەر لەوێ هەڵم نەکر د دەکارم زووتر بگەڕێمەوە... ؟" ئەو کاتەی کە ئەم پرسیارەم لە دایکم کـرد پیاوەکـان لێمانـەوە نزیـك نـەبوون. دایکـم هـێزێکی دایـە بـەرم، گوتـی:"بێگومـان دەکاری بگەڕێیتەوە."

ئەو کاتەی بۆ ناو گۆڕەپانی فڕگە چووین، بۆ ئەوەی سواری فڕۆکەکە بین، ترسێك سەرتاپای لەشی داگرتم، ئەمـە یەکـەمجارم بـوو سـواری فڕۆکـە دەبـووم، کـاتێك نزیکـی فڕۆکەکە بووینەوە، دەنگە دەنگ و ژاوەژاوی ماتۆڕی فڕۆکەکە و بای پەسیو ئەو نـاوەی تەنی بوو، فڕۆکەکە، فڕۆکەیەکی گەلەك مەزن بوو، ئاوڕێکم بۆ دواوە دایـەوەو، ویسـتم بـۆ دواجـار دایکـم ببینـم و دەسـتەکانمی بـۆ راوەشـێنم، بـەڵام هۆڵـی چـاوەڕوانی و ئـەو خەڵکانە هێندە لێمانەوە دوور بوون، پیاو نەیدەکاری دەموچاوەکان لێك جودا بکاتەوە. بـۆ کورتـە هەناسـەیەك تاسـە بردمیـەوە، لـە دڵـی خۆمـدا بـەخۆم دەگـوت و پرسـیارم دەکرد:"چ رێگایەکم هەڵبژاردو بەرەو چ شوێنێك دەچم..؟ لەگـەڵ دوو پیـاوی نـەدیو و نەناسدا کە هێندە نابێت یەکترمان بینیوە و ناسیوە، هەموو شتەکان بە من نامۆن..!؟"

هەرسـێکمان سـواری فڕۆکەکـە بوویـن، شـوێنی دانیشـتنەکەم کەوتـە لای ژنێکـی "ئینگلیز"وە، ئەو ژنە بەرەو "ئەبوزەبی" هەڵدەفڕی.

کـاتێك مـن و ئـەو ژنـە دەسـتمان بـە ئاخـافتن کـرد، هـەموو لەشـم دەلـەرزی و موچوڕك بە گیانمدا دەهات، من و ئەو ژنە بەردەوام بووین لە ئاخافتن، تا ئـەو دەمـەی فڕۆکەکە تینیدایە خۆ و گوڕی بەستەوە بۆ بالگرتن.

ئەو ژنە بۆی گێڕامەوە، کە کاری مامانی دەکات، ژنێکی هێژا بـوو، وەڵامـی هـەموو ئـەو پرسـیارانەی دەدامـەوە کـە ئاراسـتەیم دەکـرد، زۆر یارمـەتی ئـەوەی دام کـە ترسـم بڕەوێتەوە، "ئەبدولکەدا" لە کورسیەکەی بەری ئەو بەرم دانیشتبوو، لە ناو ئـەو وژە و گەرمەی فڕۆکەیەدا بە درێژای ئەو نۆ کاژێرە، خەوی لێکەوت.

ئەز بە هیچ کلۆجێ خەو نەچووە چاوم و نەشمدەتوانی بێ سرەوت دانیشم، هەر لە پەیڤیندا بووم، لە هەوڵی ئەوەدا بووم کات بکوژم و کاتەکە بڕوات.

فڕۆکەکەمان یەکسەر بەرەو "یەمەن"هەڵنەدەفڕی، دەبوایە لە وڵاتێکی سەر ڕێگامان بنیشتایەتەوە، دەبووایە ئەو فڕۆکەیە بگۆڕن، پاش نیوەڕۆژێکی درەنگ فڕۆکەکەمان نیشتەوە، کاتێك کە لە فڕۆکەکە دابەزین، هوروژمی گەرمی شالاوی بۆ هانیم، بەوە دەچوو کەوتبێتمە ناو تەنورێکی گەرمەوە، هەرگیز لەوەوبەر ئاوام بەسەر نەهاتبوو، من وای بۆ چووم ئەو گەرمایە تەوژم و گەرمی ماتۆڕی فڕۆکەکە بێت،کاتێك لە ناو ئەو گرمەو وژە وژی ماتۆڕ و گەرمیەدا لە گۆڕەپانی نیشتنەوە دەرباز بووین، هاوارم لە "ئەبدولکەدا" کرد و پرسیارم لێکرد:"ئەرێ ئەو گڕەوگەرمیە چیە...؟ ئەوە گڕوگەرمی ماتۆڕی فڕۆکەکەیە...؟"

"ئەبدولکەدا" پێدەکەنی" ئەم گەرمایە زۆر ئاساییە، ئەوە کەشی ئەم وڵاتەیە، ئێرە "ئنگلاند"ە سارد و سڕە کۆنەکەت نیە."

دەنگێك لە بلندگۆکانەوە بەرز بوەوە، ناوی ئەو وڵاتەیان هێنا کە لێی دابەزین. بەڵام لەبەر هاژەوهوژە و ورتە ورت گوێم لێنەبوو، چ وڵاتێکە.

پرسیارم لە "ئەبدولکەدا" کرد:"ئێرە کوێیە و ئێستا ئێمە لە کوێین...؟"

وەڵامی دامەوە:"ئێرە "سوریا"یە، ئێمە ئێستا لە "سوریا" ین."

بە بیستنی ئەو وەڵامە خورپەیەك لە دڵم هەستا و ترسێك دایگرتم، بیری ئەوەم دەکردەوە کە چەند لەماڵەوە دوورم، لە ناخمدا هەستم بە نامۆیی دەکرد، تاسەو پەستیەك بۆ وچانێك دڵ و دەروونیان داگرتم، هێندەی نەمابوو خۆ وەرگێڕم و بەرەو فڕۆکەکە ڕاکەم، ڕووە و ماڵەوە بۆ sparkbook بۆ لای دایکم و "نادیا" و هاوڕێکانم بگەڕێمەوە، چاوم بە چواردەوری خۆمدا دەگێڕا،بە دوای ڕێگای دەرباز بووندا وێڵ بووم، خەڵکەکانی تر لەسەرخۆ ملیان بەرەو هۆڵی چاوەڕوانی نابوو، بەرەو ئەوێ خۆیان کێش دەکرد، خۆم بەخۆمم دەگوت: "بەبێ ئەوەی کە ئاگادار بم کارێکی نابەجێکراوە،" پاشان هەر خۆم وەڵامی خۆم دەدایەوە:"نا هیچ شتێك لەگۆڕێدا نیە،

تەنیا گەشتێکم لە پێشە." بیرم لەوە دەکردەوە کە ئێستا "نادیا"م لێ پەیدا ببێت و هێمن ببمەوە، وەکو ئەو خەڵکانە ئێمەش ڕێگا بگرینە بەر.

بە بڵند گۆکان ڕایانگەیاند ئەو فڕۆکەیەی کە بەرەو "یەمەن" هەڵدەفڕێت، ماوەیەك دوا دەکەوێت، من وای بۆ چووم کە پاش چەند خولەکێکی تر دەکەوێت، بەڵام کار لە خولەك و کاژێریشدا نەما، هەڵم و هاڵاوی گەرمی بە تەواوی شەکەتیان کردم، لە شوێنانی تریشەوە فڕۆکەی تر دە هاتن و دەنیشتنەوە، خەڵکی نوێ بەرەو هۆڵی چاوەڕێ کردن دەهاتن، وردە وردە ناو هۆڵەکە بە تەواوی پڕ بوو لە چاوەڕێکاران، تا وایلێهات جێگا بەرنەدەکەوت، بوو بە پاڵەپەستۆ و پاڵنان، ئەم دیاردەیە بۆ ئەوان گەلێك ئاسایی بوو، بەڵام بۆ من شتێکی نوێ بوو، بە ناچاری لە ناو ئەو هەموو هەڵم و هاڵاوە کۆکاکۆلام دەخواردەوە، لە دەموچاو و جلوبەرگی ئەو مرۆڤانەم دەڕوانی کە بە بەردەممدا تێدەپەڕین.

لەو هۆڵە گەورەی چاوەڕوانیدا تەنیا سێ کورسی درێژی بۆ دانیشتن تێدابوو. هێندە شەکەت و گەرمام بوو، لەشم هەمووی کەوتبووە سەر ئاو، ئاواتخواز بووم کە هەرگیز پێم بەم ئاگرەدا نەنایە و ئەم گەشتەم نەکردایە. خۆزگەم دەخواست ئاوێك بکەم بەگیانمدا، یان مەلەیەك بکەم، بڕیارمدا بەرەو ئاودەستی ژنان بڕۆم، نەختێك خۆم فێنك بکەمەوە... خۆم کرد بە ئاودەستی ژناندا بۆن کاسی کردم، ژووری ئاودەست لە بەر ژنان بەرنەدەکەوت، ئاودەستەکە تەنیا چاڵێك بوو لە زەویەکەدا هەڵکەنرا بوو، لە هەموو لایەکەوە پیسی و گەنگوگو بوو. ئەمە بۆ یەکەمجار بوو، شوێنێکی وا پیس ببینم. هەر چۆن بە پرتاو خۆمکرد بە کونی ژوورەوەدا ئاواش بە پرتاو خۆم کوتایە دەرەوە. ئەم دیمەنەم بۆ "ئەبدولکەدا" گێڕایەوە، مەبەستم ئەوە بوو کە شوێنێکی پاکترم نیشاندا، من وا بیرم کردەوە وەك چۆن لە "ئنگلاند" شوێنی تایبەتی بۆ گەشتکاران هەیە، دەبێت لێرەش شوێنێك لەو بابەتە هەبێت...ئەو بە پێکەنینەوە گوتی:"لەسەری مەڕۆ." ناچار لەسەر کورسیەکە لێی دانیشتم، لە هەموو روویەکەوە هەستم بە دڵشکاوی دەکرد.

تـاریکی ورده ورده خەسـتر دەبـوو، ئاسمـان سـامالْ و ئەسـتێران دەیـان جریوانـد، چاوەڕێکاران هێدی هێدی دەچوونە دەرەوە، بۆ سوار بوونی ئەو فڕۆکەیەی کە چراکانی دەسوتان و بۆ فڕین ئامادە دەکرا.

لـە کۆتـاییدا نزیکـەی بیست کەسـێك لـەو هۆڵـە گەورەیـەدا ماینـەوە، هـەموومان چاوەڕێی هەمان فڕۆکەمان دەکرد کە بێت و ئێمەش هەڵفڕین، کش و ماتی ئـەو نـاوەی داگرتبوو، بێزاری و چاوەڕوانی بەتەواوی تەنگی پێهەڵچنیم، شەوگار تا دەهات تاریکتر دەبوو، ماوەی هەفت کاژێر چاوەڕێمان کرد.

فڕۆکەکە مان شەوێکی درەنگ گەیشتە فڕگە، بـە بڵندگۆ ئاگـادار کرایـن، لـە هۆڵی چاوەڕوانی چووینە دەرێ، بە بەجێهێشتنی ئەو شوێنە ئاهێك بە دەروونمدا گەڕا، بەڵام ترسی سواربوونی فڕۆکە پێشی پێگرتم، بەتایبـەتی ئـەم فڕۆکەیـە گـەلێك بچوکتر بـوو لەو فڕۆکەیەی کە پێی هاتین ، لە سوار بوونی فڕۆکەی گچکە دەترسام، کاتێك کە بۆ ناو فڕۆکەکە سەرکەوتین و دانیشتین، نـاو فڕۆکەکـە گـەلێك بەرتـەنگ بـوو، کـە پیـاو ئـەم فڕۆکەیەی بەراورد دەکرد لەگەڵ فڕۆکەی،"جۆن بۆین"دا، ئەم فڕۆکەیە لە فڕۆکەیەکی دڵنیـا نـەدەچوو. ئـەمجارەیان لـە تەنیشـتی پەنجـەرەوە دانیشـتم، کورسـی دانیشـتنەکەم کـەوتبووە سـەرو باڵـەکانی فڕۆکەکـەوە، لـەوێوە سـەیری دەرەوەم دەکـرد، کـاتێك کـە بەتەواوی فڕۆکەکە باڵی گرت، باڵەکانی تەکە تەکیان دەهات، لە ترساندا فـزەم لـە خـۆم بڕیبـوو، وام دەزانـی باڵـەکانی شکاون و هـا کـە ئێسـتا بەردەبنـەوە، بەتـەواوی تـرس دایگرتم، پرسیارم لە "ئەبدولکەدا" کرد، "ئەو فڕۆکەیە بۆ ئاوا دەکات؟"

ئـەو بـۆی روونکردمـەوە، کاتێك کـە فڕۆکـە بـاڵدەگرێت، بـەو شـێوەیە باڵـەکانی دەلـەرزن. بـاوەڕم بـە وتـەکانی کـرد، سـەرەڕای ئـەوە کـە مـاندوو بـووم، بـەڵام هـەرگیز نەمدەوێرا لە فڕۆکەیەکی ئاوادا بخەوم.

کـاتژمێری پێنجـی بەربـەیان گەیشـتینە شـاری"سـەنئا" ئـەو دەمـە کـازیوە بوو"سەنئا" گەورەترین شاری "یەمـەن"ە، دەکەوێتـە بـەرزی 2500 مـەتر لـە بارسـتایی دەریاوە،"ئارەب"ەکان جار و بـار پێـی دەبێـژن:"هـەورەبانی ئـارەب" هـەوای ئـەم شـارە، هەوایـەکی بۆخنـك و پەسـیوە، هـەر بەگەیشـتنم بـۆ ئـەوێ سـەرم دایـە ژان و هەناسـەم

سواربووم. بە گەیشتنمان بۆ "سـەنئا" كۆتـایی بـەخاڵی مەبەسـتی گەشـتەكەمان نـەهات، دەبوو بەرەو باشوور بۆ شاری "تایز" بفڕینایە. لە گوندێكی دەرەوەی ئـەم شـارە مـاڵ و خێزانی "ئەبدولكەدا"ی لێدەژیان.

شاری "سەنئا" گەلێك لە شاری "دیمەشق" فێنكتر بوو راستە ئێمە كـە گەیشـتینە "سەنئا" بەری بـەیانی بـوو، بـەڵام خەڵكەكـە دەیـان گـوت:"شـاری "سـەنئا" گـەلێك لـە شاری "دیمەشق" فێنكترە."

فڕگەی شاری "تایز" دەكەوێتە دەرەوەی شار و لە بیاباندایـە، لەبـەر ئـەوە مـرۆڤ كە لە فڕگـە دێتـە دەرێ هیـچ ئاوەدانیـەك نابینـێ، پـاش ئـەوەی لـە فڕۆكەكـە دابـەزین بەرەو كۆنترۆڵی "گومرگ" چووین. ئـەو كەسـانەی كـە دەیـان بینیـم بـە سەرسـامیەوە سەرنجیان دەدام، سەیری جلوبەرگەكانیان دەكـردم، تەنوورەیـەكی درێـژم لەبـەردا بـوو، بلوزێكی قۆڵكورت و جوتێك پاپوجم لە پێدابوو. لـە نـاو فڕۆكەكەشـدا چـەند ژنێكمـان لەگەڵدا بوو، ئـەوانیش هـەموویان سـەرو پۆتـەڵاكی خۆیـان لـەژێر پەچـە و سەرپۆشـدا شاردبووەوە و جلكی درێژی ئاودامانیان لەبەر خۆیان دادووری بوو.

پرسـیارم لـە "ئەبدولكـەدا" كـرد: "ئـەو خەڵكانـە بۆچـی وا بـە سـەرنجەوە تێـم دەڕوانن... ؟" بە زەردەخەنەیەكەوە وەڵامی دامەوە، گوتی:"خـۆت سـەغڵەت مەكـە ژنـان لێرە پۆشاكی وا ناپۆشن، بەڵام ژنانی شارەكان پۆشـاكی مۆدێـل دەپۆشـن لەوانـەی بـەری تۆش مۆدرێنترن."

لـە دەرەوەی فڕگەكـەش تـا چـاو بڕكـات بیابـانێكی لـاوی رۆمانسـیانە، وەك چـۆن زۆرجار پیاو لە فلیمدا دەیبینێ، لەو بیابانە پان و بەرینەدا تەنیا گوندێكی بچكۆلـە لـە چـەند خانوویـەكی لـە بـەرد دروسـتكراو دەبینـرا، لـەو گونـدە لامـاندا بـۆ مـاوەی 10 خولەكێك راوەستاین، تاكسیەك هات و خۆمان فڕێدایە ناوی، ئێمە هەرسێكمان لە دواوە دانیشتین، تاكسیەكە جێگای شەش كەسـی تێـدا دەبـۆوە، تاكسـیەكە هـاژووت، رێگایـەكی نـاخۆش و چـاڵوچۆڵ بـوو، لەبـەر مـاندوێتی و برسـێتی بـۆم نـەدەكرا سـەرنجی ئـەو دەوروبەرە بدەم، چوار كاژێری تریش رێگامان بڕی، پاشان گەیشتینە شاری "تایز".

پیاوەکان لەگەڵ شۆفێرەکە بە "ئارەب"ی کەوتنە گفتوگۆ بەڵام من گوێم پێنەدان، بەلامەوە گرنگ نەبوو، هەستم دەکرد کە خەو دەبینم.

کاتێك کە گەیشتینە "تایز" بە تەواوی پەستی دایگرتم، کە چاوم بەو هەموو پیسی و گەن و گوانە دەکەوت لەسەر شەقام و ناو کۆلانەکان و لە هەموو شوێنێك فرێدرابوون، رێگاکان لە خەڵکیدا جمەیان دەهات، خانوو و دوکانەکان ترنجابونە ناو یەکتریەوە، لە ناو کۆلانە تەنگەبەرەکاندا بۆنی پیسی و هەوای گەرمی بۆخنك تێکەڵاو بەیەك ببوون، ئاژەڵ و مەڕومالات، لە پشتی پیکاپ و تراکتۆرەکاندا سوارکرابوون. لەبەر پەڕینەوەی مرۆڤەکان بەسەر رێگا گشتیەکاندا ئۆتۆمۆبیلەکان لەسەرخۆ دەڕۆیشتن. هەندێك لەم مرۆڤانە بەسواری کەرەوە بوون، یان کەرو باریان پێبوو،هەندێکیشیان رەشە ولاخیان پێش خۆیان دابوو، لە هەموو لایەکەوە ژاوە ژاو و تەپوتۆز بوو،لە هەموو شوێنێکدا پیسی و پاشماوەی خواردن و میوەی تەپیوی کۆن فرێدرابوونە سەر رێگاکان و لە ژێر پێی خەڵکیدا پێخوسکرابوون، یان لەژێر تایەی ئۆتومۆبیلەکاندا پانکرابوونەوە.

شێوەی دروستکردنی خانووەکانیان هەمان ستیلی باوی سەردەمەکانی 1000 ساڵ لەمەوبەرە، کاتێك ئەو ئاپوورەی خەڵکی و ئەو هەموو تاکسی و ئاژەڵانەت لە دوورەوە دەبینی کە تێکڕا هەموویان لە جوڵەدا بوون، دیمەنێکی سەرسوڕهێنەریان هەبوو. هەندێك ژنم بەرچاو کەوت پۆشاکی خۆرئاواییان پۆشی بوو، دەنا سەرجەم جلکی باوی "ئارەب"یان پۆشی بوو و پەچەیان گرتبوەوە.

"ئەبدولکەدا" گوتی: "هاوڕێیەکم هەیە لەم شارە دەژی، ئێستا بۆ ماڵی ئەوان دەچین و شەوێ لەلای ئەوان دەمێنینەوە، "زانا" تۆش دەتوانی شەوێ بە باشی بخەوی، بەیانیەکەشی بەرەو گوندەکەی خۆمان بەڕێ دەکەوین"

منیش پێم گوت:"باشە." بە ناچاری دەبوو بۆ هەر کوێیەکیان بوێ لە تەکیاندا بڕۆم، بەمەرجێك کۆتایی بەم گەشتە بێ، بۆ ئەوەی تۆزێك خۆم بشۆم و پاکبمەوە.

ئۆتۆمۆبیلەکەمان پێچی کردەوە و خۆی بە کۆلانێکی تەنگەبەردا کرد کە چەند دە سی مەترێك لە ئۆتۆمۆبیلەکە پانتر بوو، خۆمان بەناو ئەو خەڵك و خانووانەدا

کرد، خانووەکان زۆربەیان سێ نهۆم و چوار نهۆم بوون، لە ئەنجامدا خانووی هاوڕێکەی "ئەبدولکەدا" مان دۆزیەوە، لە بەردەمی دەروازەیەکی گەورەدا ئۆتۆمۆبیلەکەیان راوەستاند، "ئەبدولکەدا" پێی گوتم:"گەیشتین دابەزە."

دەروازەکە کرابۆوە، هەر لە تاکسیەکە دابەزین، کەوتینە ناو هالآوی گەرمیەوە، هاوڕێکەی "ئەبدولکەدا" هاتە دەرەوە، دزداشەیەکی لەبەردا بوو بەرەو رووومان هات، بە گەرمەوە سلآوی لێکردین، ئەو پیاوە لە تەمەنی "ئەبدولکەدا"دا بوو، بەڵام نەیدەزانی بە "ئنگلیز"ی بپەیڤێت.

لە دەروازەکە چووینە ژوورەوە بۆ ناو هۆڵێك دیوارەکانی بە چیمەنتۆ دروستکرا بوو، لەسەر زەوی هۆڵەکە فەرشی گەورە و بچوکی بە نەخش چنراو راخرابوو، لە هەموو لایەکەوە بۆ دانیشتن و پاڵدانەوە دۆشەکەڵە و سەرین دانرا بوو.ئەم جۆرە شوێنانە لەناو خەڵکی "یەمەن"دا تەرازووە بۆ پێوانەی دەوڵەمەندی و بەراوردی چینایەتی. بەڵام من لەگەڵ ژیان و کولتوری خۆماندا راهاتبووم، ئەم جۆرە پێوانانە لای من جێگای بایەخ نەبوو. لەناو هۆڵەکەدا تەلەفزیۆنێك و پانکەیەك لەسەر مێزێك دانرا بوو، پانکەکە هەندێك فێنکایی دەگەیاندینێ، لەشم چڵکن و بێهێز و ماندوو بووم، پاش ئەوەی کە بیست و چوار کاژێر بە رێگاوە بووین.

خاوەن ماڵەکە گەرماوی نیشان دام تا خۆم بشۆم و جلکەکانم بگۆڕم، گەرماوەکە ژوورێکی گەورە بوو، لەسەر شێوەی خۆرئاوایی دروستکرابوو، بەڵام ئاودەستەکە تەنیا کونێك بوو لە زەویەکە هەڵکەنرا بوو، من گوێم بەوە نەدا، ئاواتم ئەوە بوو کە خۆم بشۆم و نەختێك بێمە سەر خۆ و پاك بمەوە.

کاتێك لە خۆشتن بوومەوە، پۆشاکی خاوێنم لەبەر کرد، هەستم بە لەش سووکی دەکرد، پاشان گەڕامەوە بۆ هۆڵی میوان، پیاوەکان دانیشتبوون و لە گەرمەی ئاخافتندا بوون، هەر کە چوومە ژوورەوە ئەوان هەستان و گوتیان:"دەچین بۆ دەرەوە تۆزێك خواردەمەنی دەکڕین تا بیکەین بەچێشت و بیخۆین."

ئەوان لێیاندا و رۆیشتن، منیش لەسەر دۆشەکەڵەیەك دانیشتم بە تەنیا مامەوە، هەستم بەتەنیایی دەکرد، بەتایبەتی کە "ئەبدولکەدا" لەوێ نەبوو کە بمدوێنێ و

وەڵامی پرسیارەکانم بداتەوە، شتەکانم بە "ئنگلیز"ی بـۆ روونکاتـەوە، دەرگـای هۆڵەکـە کرایـەوە، ژنـی خـاوەن مـاڵ لەگـەڵ دوو کیـژی بچکۆلـەدا هاتنــە ژوورەوە، پاشـان بـۆم دەرکەوت کە ژنان بۆیان نیە بێنە ژووری پیاوانەوە، لە کاتێکدا کە پیـاوی بیـانی لێبـێ، بە تایبەتی ئەو پیاوە خزم و کەسوکار نەبێ، تا ئەو کاتەی پیاوی بیانی لە ماڵیاندا بـێ، ژنان دەبێ خۆیان بشارنەوە و بـە ئـەرکی خۆیانـەوە خـەریکبن، وەك پاککردنـەوەی نـاو مـاڵ و چالێنـان و چێشـتلێنان...هتـد. دەبێـت کـوڕی بچوکـی خـاوەن مـاڵ هەسـتێت بــە خزمەتکردنی میوانی دیوەخان.

ئـەم ژنـە و کچـەکانی، تاکـە وشـەیەکی "ئنگلـیز"یـان نــەدەزانی، لەڕاسـتیدا مــن دەمویست لەگەڵیاندا بدوێم، هەرچەندە گەلێك ماندوو و برسیش بووم، لە ناکاو دامـە پڕمەی گریان، هەسـتم بـە نـامۆیی و دووری ماڵـەوە دەکـرد، نـەمتوانی کۆنـترۆڵی خـۆم بکەم، فرمێسك لە چاوانم خوڕ خوڕ دەهاتنە خوارێ، دەستم بە لوشکە لوشـك کـرد، وام دەزانی لەم جیهانەدا بـە تـەنیا جێـهێڵراوم. ژنەکـە لێـم هاتـە پێشـێ و مـاچێکی کـردم، خۆی و کچەکانی لە چواردەورم کۆزیلکەیان کـرد، هـەوڵیان ئـەدا بمدوێنـن، زۆر ڕێزیـان لێنام ، وەکو یەکێك لە خۆیان تێیان دەڕوانیم. هێمام بۆ یەکێك لـە کچـەکان کـرد، داوای کاغەز و پێنووسم لێکرد بۆم بهێنێ، کچەکە ڕۆیشت و پێنووس و کاغەزەکەی بۆ هێنام، دەستم بە نووسینی وشەی "ئنگلیز"ی کرد. نازانم بۆچی وا بەبیرمدا هات...!؟، وابزانم هۆکەی ئەوە بوو هەستم بە تەنیایی دەکرد، دەمویست بە "ئنگلیز"ی بپەیڤم.

ئەو وشانەی کە دەمنووسین، یەکێك لە کچەکان دوابەدوای مـن وەك خـۆی هـەمان وشەی دەنووسیەوە، بـە بـەردەوامی بـەدەم وشـە نووسـینەوە دەگریـام، هێنـدەم نـەزانی ژنەکەش دایە پڕمەی گریان. کاتێك کە پیاوەکان گەڕانەوە، ئێمەیان بینی کـە دەگریـن، ویستیان بزانن بۆچی دەگرین؟

من وەڵامم نەدانەوە.

"ئەبدولکەدا" بە ئارەبی پرسیاری لە ژنە کرد، کە بۆچی دەگری؟

"ئەبدولکەدا" وەڵامی ژنەکـەی بـۆ کـردم بـە "ئنگلـیز"ی گوتـی:"ئـەو ژنـە بـۆ تـۆ دەگری، بەزەیی بە تۆدا دێتەوە، کە نەیتوانیوە لەگەڵتا بپەیڤێت."

پاش چەند ساڵێك دوای ئـەوە، ئـەو ژنـەم بینیـەوە، ئـەو كاتـە دەمتوانـی بـەزمانی ئارەبی بپەیڤم. بۆی گێڕامەوە كە لەسەرەتادا ئەو دەیزانی چیم بە سـەر هـاتووە و كـام ڕۆژی ڕەش چاوەڕێمە، بۆیە گریا بوو كە نەیتوانی بوو لـە تـەكمدا بپـەیڤێ و لـەو كـارە ئاگـادارم بكـات. ئـەو ژنـە چـووە دڵمـەوە و خۆشـم دەویست، كـە ئـەو دەمـە هێنـدە بـە پەرۆش و خەمخۆری من بووە بۆم نائارام بووە. بەڵام ئەو كاتە نـەیتوانیبوو یارمـەتیم بدات، لەبەر ئـەوەی درەنـگ بـووە، كـە بتوانێت ئـەو پیلانـە پوچكاتـەوە و كـار لـە كـار ترازابوو، دەربازبوونم ئەستەم بـووە. پـاش ئـەوە كـە پیـاوان گەڕانـەوە چێشـت لێـنرا و دەستمانكرد بە نانخواردن، بەڵام من نـەمتوانی زۆر بخـۆم، لەبەرئـەوەی گـەلێك مـاندوو بووم. بۆ شەوێ كاتی خەوتن، پۆپەشمینێكیان دامێ و لەسەر یـەكێك لـە فەرشـەكان لـە ژووری میوان خۆم دا بە زەویدا و خەوتم، ئەو شەوە بە تەواوی خەوم لێكەوت.

بەشی چوارەم
سەرکەوتن بەرەو چیا

بۆ بەیانی کە لە خەو بێدار بوومەوە، بۆنی هێلکە و پیاز دەهات، لەسەر جێگەکەم هەستام، چووم دەموچاوم شت، پاشان فراڤینمان خوارد، ماوەیەکی کورتی پێچوو ماڵئاواییمان لە خێزانەکە کرد، دوای ئەوەی کە پشوومدا و باش لێی خەوتبووم، هەستم بە تونگ و تۆڵیەك دەکرد، هەستم کرد کە ئێستا ئامادەی دەست پێکردنی رۆژانی گەشتەکەمم، کاتی ئەوە هاتوە کە نەختێك ژیانی بێ جڵەوی بەسەربەرم.

هەر کە لە دەروازە گەورەکە بۆ ناو کۆڵانەکە هاتینە دەرەوە، هوروژمی گەرمی و بۆنی پیس شاڵاویان بۆ ه ێنام، بەو تینوتاو و وشکە "با"یە، یەکسەر بەری دڵم دەگیرا و ئارەزووی هیچم نەدەکرد، بەڵام تینوم بوو.

پرسیارم لە "ئەبدولکەدا" کرد:"ئایا دەتوانین بچینە بازاڕ بۆ ئەوەی هەندێك دیاری بکڕم، کاتی گەڕاندنەوەم، لەگەڵ خۆمدا بیانبەم...؟"

"ئەبدولکەدا" وەڵامی دامەوە گوتی:"کاتمان زۆرە، ئەوە با بمێنێ بۆ دوایی." درێژەی پێداو گوتی:"دەبێت ئەمڕۆ بەرەو ناوچەی چیای "مۆکبان" بەڕێکەوین و لەوێ ژیان بەسەر بەرین،"ئاگاداری ئەوەشی کردم و گوتی:"ڕێگایەکی دوور و درێژمان لەبەرە، پیاو ماندوو دەکات".

منیش ئامادەیی خۆم وەرگرت، هەندێك میوە و خۆشاوی ناو پاکەتم بۆ ڕێگا کڕی و خستمە ناو جانتاکەمەوە.

"ئەبدولکەدا" پێشنیاری ئەوەی کردم، کە چەند پۆستکارتێك بنووسم و بە پۆستا ڕەوانەی ماڵەوەیان بکەم، با لە گەیشتنمان ئاگادار و دڵنیابن کە باشین. گوتـی:"دەچینـە پۆست، هەر لەوێوە پۆستکارتەکان بۆ ماڵەوە ڕەوانـە بکـە بـا یەکسـەر بینـێرن، خـێراتر دەگات،" منیش لەگەڵ ئەو ڕاو پێشنیازەدا بووم.

لە ناو شار تاکسی زۆر بوون، بەڵام "ئەبدولکەدا" جێپێکی "لاند رۆڤێر"ی بەکرێ گرت، تەنیا شتێك کە بمانگەیەنێتـە چیـای "مۆکبـان" جێپـی "لانـد رۆڤـێر" بـوو، لـەم ناوچە چیاییانە ئەم جێپانە لە بری تاکسی و پاس بەکاردێنن، لەبەر سەختی و دژواری ڕێگاوبان و بەرزی و نزمی و لۆفە.

خۆرەتـاوێکی بـەتین و تـاو بـوو، پـاش نـانخواردنی نیـوەڕۆژ، خۆمـانکرد بـە نـاو جێپەکەدا، شۆفێرەکە شوبرای خوشکەکەی "ئەبدولکەدا" بوو، ئەو کەسانەی کە دەمـان بینین ، یان خزم، یان ناسیاوی "ئەبدولکەدا" بوون.

ئێمـە بـە تـەنیا سەرنیشـینی جێپەکـە نـەبووین، کـۆی هـەموو سەرنیشـینی نـاو جێپەکە دوازدە کەس بووین، دوو ژن لە پێشەوە، سـەرتاپای لەشـیان بـە "ئـەبا"ی ڕەش داپۆشیبوو، سەرپۆش و پەچەیان گرتبۆوە، من و "ئەبدولکەدا و مهەمەد" هەرسـێکمان لە پشتەوە دانیشتین.

مـاوەی کـاژێرێك جێپەکـە بەسـەر ڕێگایـەکی ئەسـفلت کـراودا ڕۆی، ئـەو ڕێگایـە "ئاڵمان"ەکان دروستیان کردبوو، بە درێژایی ئـەو ڕێگایـە، تـەنیا دەوەنـی وشـك هـەڵاتو بەدی دەکرا، لێخوڕینی ئۆتۆمبێل لە لایەن ئەو پۆلیـس و سـەربازە چـەك بـە شـانانەوە کە بە درێژایی ڕێگاکە دەبینران سنووری بۆ دانرابـوو.دەبوایـە خـێرایی ئۆتۆمۆبیـل لـە کاژێرێکدا "سی" کیلۆمەتر بێـت. ئـەم سـەربازانە کـە سـەیری ناسـنامە و پسـوڵەکانیان دەکردین چەکەکانیان بە دەستەوە بوو. لە هەمانکاتدا خەریکی جووینی "گات" بـوون. "گـات" لـە بـری "تلیـاك" بـەکار دێنـن، لـە "یەمـەن"دا ئەگـەر مرۆڤێـك ویسـتی لـە لایەکەوە بچێت بۆ لایەکی تر، پێویستە لەسەری کارتی ڕێپێدان و ناسنامەی بۆ هاتوچۆ کردن لەگەڵ خۆی هـەڵگرێ. تەنانـەت بـۆ هـاوڵاتی "یەمـەن"ی خۆشـیان، بـەو شـێوەیە بوو.

سەربازەكان هیچ شتێكی تایبەتیان لە كەس نەدەخواست، ئەم رێگا كۆنترۆڵ كردنە بۆ ئەوەیە، كە سنورێك بۆ ئەو خێڵ و تیرە گوندیانە دابنێن، ماوەی ئەوەیان نەبێت ئامبازی یەكتری ببن و شەڕوشۆڕ لە نێوانیاندا بەرپابێت، ئەم تیرە و خێڵانە هەموویان سەر و كونی یەكن، بەڵام كاتی خۆی ئاژاوە و شەڕ و دوژمنایەتی لە نیۆانیاندا سەری هەڵداوە و جاروباریش شەڕ لە نێوانیاندا گەرم دەبێت.

پاش كاژێرێك رێگا بڕین، جیپەكە لە رێگای ئەسفلت لایدا، كەوتینە سەر رێگایەكی بەردەلانی رووەو چیا كشابوو، جیپەكە ئەوەندە هەڵتەك و داتەكی كرد ناوسكمان كەوتە خوارەوە، ئەو پیاوانەی لەگەڵمان سوار ببوون، ئەوانیش پێدەچوو ناسیاوی "ئەبدولكەدا" بن، بە درێژایی ئەو رێگا كەندو كۆسپاویە ئەم پیاوانە لە پەیڤیندا بوون، پیاوانی ئەم گوندانە هەموویان یەكتری دەناسن.

ئەز لە بینینی ئەو دەشت و دەر و چۆڵەوانیە تەواو بێزار بووم، كەوتمە كەڵكەڵە و بیركر دنەوە لەوە لە كاتێكدا كە بۆ "ئنگلاند" بگەڕێمەوە چ جۆرە دیاریەك بۆ دایكم و ئەوانی تر بكڕم...؟ بەدەم بیركردنەوە و پرسیار لە خۆ كردنەوە هەندێك میوەم خوارد و پاكەتێك خۆشاوم خواردەوە.

ئەو شوێنانەی پیایاندا تێدەپەڕین، ژیان تیایاندا ئاسایی نەبوو، ژیانی خەڵكەكان زۆر سەرەتایی بوو، لە هەندێك گوندا منالی پیس و چلكنمان دەبینی، بێهیوا شوێن چەند بەرخ و مانگای ناوكەرێژ كەوتبوون، مانگاكان بەدوای شتێكدا دەگەڕان لەو زەویە وشكوبرنگەدا هەڵی كرێنن و بیخۆن، لە نێو ماڵ و بەربەرۆچكەكانیشدا مریشك و جوچك بە هەموو لایەكدا فرتە فرتیان بوو، یان چەند سەگێكی گەڕی مێشومەگەز لێنیشتو لە نێو كۆڵانەكاندا، لورەو كڕوسكەیان بوو، یان هەڵتوتا بوون، كاتێك كە جیپەكە بەناو گوندە بچكۆلەكاندا تێدەپەڕی، ژنانی سەرپۆش بەسەر بەخۆیان و گۆزە و تەنەكە ئاوەكانی سەرشانیانەوە لەسەر چەم و بیرەكان لە ئاو هێنان دەگەڕانەوە، هەروەها ئەو پیرەژن و پیرەپیاوانەمان دەبینی لەبەر دەركی خانووەكانیاندا كۆڕیان گەرم كردبوو، كاتێك كە جیپەكەی ئێمەیان دەبینی تێكڕا روویان بەرەو جیپەكە وەردەچەرخاند و لە گفتوگۆ دەكەوتن، بە تایبەتی بە سەرنجەوە لە منیان دەڕوانی،

وادەزانم ئەو گوندیانە بۆیە بەو شێوەیە لە منیان دەڕوانی، لەبەر ئەوەی تا ئەو کاتەش هەمان جلوبەرگی خۆرئاواییم لەبەردا بوو و سەرپۆشم نەپێچا بوو.

لەبەر گەیشتنی هەندێك لە سەرنیشینەکان بۆ گوندەکانی خۆیان، دەبوایە ئێمەش بۆ وچانێك راوەستین و دابەزین. لەو کاتانەدا ژنانی گوند بە خۆیان و گۆزە و تەنەکە ئاوەکانی سەرشانیانەوە لە ئاو هێنان دەگەڕانەوە، کە چاویان بە ئێمە دەکەوت، رادەوەستان و لە دوورەوە سەرنجیان ئەدا، منداڵە پاپەتی و جلوبەرگ دڕاوەکان، بەشەرمەوە پەنجەکانی خۆیان دەمژی، کچە منداڵەکانیش یان دۆلکە ئاویان بەسەر شانەوە، یان گورزە چەڵتوکیان بەسەر سەرەوە بوو، کوتومت بە دایکەکانیان دەچوون، هەموویان لە دوورەوە رادەوەستان و بەشەرمەوە سەیریان دەکرد.

پیاوە گوندیەکان بە تۆپەڵ خڕببوونەوە و خەریکی جووینی "گات" تلیاکی لای خۆیان بوون، کە چاویان بە "ئەبدولکەدا" دەکەوت، خۆیان وەردەچەرخاند و بە گەرمەوە سڵاویان لێدەکرد و شادمانی خۆیان بە هاتنەوەی نیشان دەدا، "ئەبدولکەدا" ماوەی چوار ساڵ بوو وڵاتی "یەمەن" و ئەو ناوچەیە و گوندەکەی خۆی جێهێشت بوو، من زوو هەستم کرد کە ئەمانە لە بارەی منەوە دەدوێن، بەڵام من هیچ شتێك لەوان تێنەدەگەیشتم، تەنیا ئەوە نەبێت کە ئەو کاتەی سەیریان دەکردم، منیش بە زەردەخەنە و سەر راوەشاندن بەرسڤم دەدانەوە.

کاتێك کە خانووە سەربان پانەکانم دەبینی، بەوە دەچوو هەزاران ساڵ لەمەوبەر دروستکرابن، پەنجەرە بچکۆلەکانی خانووەکان هەموو بە رووی ئەو گڕوگەرمای خۆرەتاوی پاش نیوەڕۆژەدا داخرابوون. مۆدێلی ئەم خانووانە هەمان تەرزی هەزار ساڵ لەمەوبەر بوون، سانا نەبوو کۆن و نوێ جودا بکەیتەوە،

هەر گوندێك لەم گوندانە کەوتبووە چەپەکێکەوە و لێك ترازا بوون، کاتی وا هەبوو نیو کاژێر بە جێپەکە دەڕۆیشتین، لە چۆڵەوانی بەولاوە تاکە خانوویەك، مرۆڤێك، ئاوەدانیەکمان نەدەبینی.

لە گوندێك لاماندا و راوەستاین بۆ ئەوەی خواردنەوەیەك بخۆینەوە، ئەو گوندە ناوی "ریسیان" بوو، رووبارێکی بچکۆلە بە ناویدا تێدەپەڕی، بە پانایی و درێژی چەند

کیلۆمەترێك کێڵگەکان شین دەچوونەوە، کەوتینە مێرگستانێکەوە، لە هەموو لایەکەوە شینایی و درەختی میوەی بەردار دەبینرا، وچانێکم داو سەرنجی ئەو گوندیانەم دەدا، کە چۆن کار لە کێڵگەکانیاندا دەکەن، چۆن زەوی دەکێڵن و بە پەرۆشەوە لەگەڵ کارەکەیان خەریکن، هەموو جۆرە سەوزەیەکیان هەبوو، وەکو پەتاتە، گێزەر، پیاز، کاهوو، کەلەرم، نەئنا، تەرخون، هەندێك سەوزەی تریش کە پێشتر بەرچاوم نەکەوتبوون و نەمدەزانی چین. هەندێك رەزی ترێی شەرابیشیان هەبوو لەگەڵ ئەوەی کە لە "یەمەن"دا شەراب یاساخە، بەلام کشمیش بە برەوە و بەکاری دەهێنن، هەروەها زۆر درەختی میوەی ترم بەرچاو کەوت، وەك دار چواله، دار گوێز، دار قەیسی، هەلوژە، لیمۆ، هەروەها دارمیوەیەکی تر کە نەمدەزانی چیە؟ پاش ئەوەی کە پرسیارم کرد وتیان:"دار هەنارە."

کاتێك بە جێپەکە بە هەندێك گوندی تردا تێپەڕ دەبووین، جاروبار تاکە تاکە مرۆڤما ن بەرچاو دەکەوت، گوندیەکان زۆربەیان لەسەر کشتوکاڵ و کێڵگەکانیان بوون، بەو گرەوگەرمایە خەریکی کارکردن بوون. ئەم ناوچەیە تا بڵێی دلگیر و رەنگین و خەمرەوێن بوون، بە ئاواتەوە بووم لە شوێنێك لە شوێنەکانی ئەم ناوچەیە بژیم، مرۆڤەکانی ئەم ناوچەیە تێکرا "ئارەب"ی رەشپێستن، ویستم لە بارەیانەوە پرسیار بکەم، بەلام بۆم نەلوا لەبەر ئەوە بێدەنگیم لێکرد.

"ئەبدولکەدا" پێی گوتم: "پێویستە سواری جێپەکە بینەوە و بەرێ کەوین"

خۆمان خزانە ناوەوە. جێپەکە دەستی بە وزە وزی رۆیشتن کردەوە، "ئەبدولکەدا" رووی تێکردم بە "ئنگلیز"ی گوتی: "دەزانم دڵت بە گوندەکەی ئێمەش دەکرێتەوە"

منیش بە زەردەخەنەوە وەلامم دایەوە گوتم:"ئاوا...؟"

ئەویش بە زەردەخەنەوە بەرسڤی دامەوە گوتی: "درەختی سێو و پرتەقاڵی نایابمان هەیە،" بە رێزەوە پێم گوت: "مژدەیەکی خۆشە."

لە پێشی جێپەکەوە چەند سەرنیشینێکی نوێ دانیشتبوون، لە پەنجەرەکانەوە کەوتمە روانینی دەرودەشت، بیرم لەوە دەکردەوە ئێمەش بە رێگاوەین بەرەو گوندێکی

نەشمیلەی وەك گوندی "ریسیان" هێندەی نەخایاند کەوتینەوە ناو بیابانی چۆڵ و وشکوبرنگ، وەك ئەو بیابانەی کە لە پێش گوندی "ریسیان"وە پیایاندا تێپەڕین، هەر چاوەڕێی شینایی و ئاوەدانی بووم کە جارێکی تر دەست پێبکاتەوە.

کاتێك کە جێپەکە گەیشتە بەرزایی چیا، ناوچەکەمان بە باشی لێوە دیار بوو، جێپەکە بە ئاسۆیی بەرەو ملەی چیاکە بە گرمە و فڕەفڕ و پەنتەرناش کردن، بەسەر وردە بەرد و خرکە بەردی سەر رێگاکەدا هەڵدەگەڕا و دەهاژووت.

پاش دوو کاژێر بەو رێگایەدا، لە ناوچەیەکی چۆڵەوانیدا جێپەکە راوەستا، "ئەبدولکەدا" گوتی: "زانا ئێمە لێرە دادەبەزین." مـن و"ئەبدولکەدا و مهەمەد" هەرسێکمان دابەزین، لە لاتەنیشتی رێگاکەوە وەستاین، پیاوانی ناو جێپەکە ماڵئاواییان لێکردین، جێپەکە لەناو خۆڵ و تەپوتۆزی رێگاکە لە چاومان ونبوو.سەیرێکی چواردەوروپشتی خۆم کرد، بەلام هیچ ئاوەدانی و خانوو و مرۆڤم نەبینی، تەنیا چیایەکی کش و مات و چەند بنجە دەوەنێك نەبێت...؟!

پرسیارم لە پیاوەکان کرد،"لەکوێ دەژین...؟!"

"ئەبدولکەدا" دەستی راکێشا بۆ چیایەك کە کەوتبووە پشتمانەوە، گوتی:"ئا لەو سەرە." زەردەخەنەیەکی کرد و جانتاکەی هەڵگرتم، دەستمان بە رۆیشتن کرد، بە شێوەیەکی ستونی بەرەو ملەو ئاسۆ و یاڵێك سەرکەوتین،سەد ئاواتخواز بووم، ئەم گەشتەم نەکردایە و خۆم نەخستایەتە ژێر ئەم بارەوە.

پاپوجەکانم بە پێمەوە نەدەوەستان، لەسەر ئەودارو بەردە لۆترم دەدا، تینوێتی و گەرما زۆریان بۆ هێنا بووم، سەرتاپای لەشم ئارەق و تەپوتۆز بوو. کاتێك کە گەیشتینە سەر ترۆپکی چیاکە، گوندی "هۆکایل"مان لێدەرکەوت، هەناسەیەکی ئۆخەیم هەڵکێشا. ئەو گوندە هەرگیز وێنەی گوندی "ریسیان" دلگیر و جوان نەبوو، لەبەر خۆمەوە گوتم:"ئۆخەی کە گەیشتینە جێ، ئەمشەو دەکارم خۆم بشۆم".

پرسیارم کرد:"کام خانووە ماڵی ئێوەیە...؟" بە ئاواتەوە بووم نزیکترین خانووبێت. ئەو وەلامی دامەوە گوتی:"ئا لەو سەرەوەیە،" دەستێکی بۆ دەرەوەی گوندەکە راکێشا، خانوویەکی تەنیایە،دەکەوێتە سەر بەرزترین چیای ئەم

دەوروبەرە."خانووەکە بە لوتکەیەکی بەرزەوە بوو، لە شینایی ئاسماندا مەلەی دەکرد، باڵندەی بەرزەفڕیش نەیدەگەیشتێ، بۆ ئەوەی بگەینە ئەوێندەرێ، بەرەو ترۆپکی چیاکە بە ڕێگایەکدا سەرکەوین، کە بە پێپلیکەی لە بەرد تاشراو دروستکرا بوو، کە بیرم لە ژیانی ناو ئەو خانووە کردەوە، خورپەیەك لە دڵمەوە هات و ترس دایگرتم. خانووەکە کەوتبووە شوێنێکی دوورە دەست و دابڕاو و چۆڵەوە، لەسەر ترۆپکی چیایەکی وشك و برنگ و جیهانێکی بێ ژیان.

خانوویەکی گەورەمان لێدەرکەوت، وا پێدەچوو خانوویەکی خۆش و دڵگیر نەبێت، پاشان بەخۆم گوت: "گرنگ نیە بۆ چەند شەوێکە، پاش ئەوە دەڕۆم و سەردانی "لەیلا"ی خوشکم و "ئەهمەد"ی برام دەکەم، ئەم خانووە دابڕاوە بەشێکە لەو شتانەی کە لە گەشتەکەمدا دەیانبینم." بە تامەزرۆوە دەمویست بزانم چۆن ئەو مرۆڤانە دەکارن لەم جۆرە شوێنانەدا ژیان بەسەر بەرن.

یەکەم خانوو کە گەیشتینێ خانووی براکەی "ئەبدولکەدا" بوو، کە ناوی"ئەبدولنور" بوو. خانوویەکی بچکۆلەی یەك نهۆمی، تەنیا دەرگایەك و دوو پەنجەرەی تێدا بوو. هەرچەند بیرم دەکردەوە لەوە نەدەگەیشتم کە ئەو مرۆڤانە چۆن دەکارن بەو شێوەیە بژین...!؟ خانووەکەی "ئەبدولکەدا" کەوتبوە سەرو خانووەکەی "ئەبدولنور"ی برایەوە، بە تەواوی لەسەر ملەی چیاکە بوو. ئەگەر یەکێك لە سەربانی ماڵی "ئەبدولنور" وە بوەستایە لەو ژێرەوە هاواری بۆ سەرەوە بکردایە، بە سانایی دەنگیان دەگەیشتە ماڵی "ئەبدولکەدا"یان ئەگەر داخوازی شتێك بکرایە یان بە پێچەوانەوە، یان کارەساتێك، ڕووداوێك لە ناو "دێ" ڕووی بدایە، یان یەکێك بهاتایەتە نێو "گوند" بۆ سەردان، هەر هەواڵ و دەنگ و باسێکی تر ببوایە لە پێشدا دەگەیشتە ماڵی "ئەبدولنور" پاشان لە سەربانەوە ئەوانیش ئاگاداری ماڵی "ئەبدولکەدا"یان دەکرد.

"ئەبدولکەدا" بە تووڕەییەوە پێش خۆی دام،"دەی وەرە سەرکەوە." ڕووە و ملەویاڵ تێی خوڕیم، هاوارم لێهەستا. پێم گوت:"ناتوانم لە توانامدا نیە بەم ملەو

یاڵەدا سەرکەوم." بە تووڕەییەوە وەڵامی دامەوە: "با دەتوانی...دەی سەرکەوە." پاشان خۆی پێشکەوت و ڕێگاکەی نیشان دەدام.

زۆر بەئاگاو لەسەرخۆ رووە و ملە و یاڵەکە ملم دەنا، جێگا پێی ئەو مەڕوماڵاتانەم هەڵدەگرت کە بزنە ڕێیان دروستکرد بوو. هەوڵمدا زۆر ئاگاداری خۆبم و سەیری ئەو بەردە خلیسکانە نەکەم، ئاگاداربم کە چۆن پاکانم لە زەویەکە داکوتم و بڕۆم، بەڵام هەستم دەکرد بەردەکان لە ژێر پامدا دەخزێن، پاپوجەکانم بە پامەوە خلیسك ببوون و بەند نەدەبوون.لە ئاکامدا کەوتم و لەگەڵ خڕکەبەردا منیش سەرەولێژ گلۆر بوومەوە و توێخی سەر ئەژنۆکانم داماڵدران، هاوارم لێهەستا،"ئەبدولکەدا" گەیشتە سەرم و پەلی گرتم و هەڵی ساندمەوە، جارێکی تر دەستمان بە ڕۆیشتن کردەوە، تا گەیشتینە بەردەمی ماڵەوە"سی"خولەکمان پێچوو، سەرتاپا لەشم لە ئاو و ئارەق هەڵکێشابوو، ئەژنۆکانم خوێناوی بوون، کزە و ئازاریان لێدەهات،ماسولکەکان و دەمارەکانم، سەرجەم بروسکەیان دەدا، بەڵام پیاوەکان راهاتبوون، بەلایانەوە ئاسایی بوو.

ئەو خانووە بەو کەشکەلانەوە، لە دوورگەیەکی بچوکی ناوەڕاستی زەریا دەچوو، دیمەنێکی درامیی هەبوو، دەیڕوانی بەسەر هەموو ناوچەکەدا، لەو دەمی ئێوارێیەدا شەماڵێکی فێنك و سازگاری هەبوو، بە ئاستەم تاریکایی باڵی بەسەر گوند و ئەم دوورگەیەدا کێشابوو. خۆر کەوتبووە پشتی چیاکانەوە، مەڕوماڵات کرابوونە پەچە و گەوڕەکانەوە.

کاتێك گەیشتینە جێ، خێزانەکانیان بەرەو پیرمان هاتنە دەرەوە و پێشوازیان لێکردین، ژنەکەی "ئەبدولکەدا" ناوی"وەردە" بوو، ژنەکەی "مهەمەد" ناوی"بەکالە" بوو، دوو منداڵەکەی "مهەمەد"""شیفا و تەمەنا" کە تەمەنیان هەشت ساڵ و پێنج ساڵ بوو، پیرەژنێك و پیرەمێردێکی کوێر، ئەم ژن و پیاوە پیرە، دایك و باوکی "ئەبدولکەدا"بوون. "ئەبدولکەدا"منی بە هەموویان ناساند، منیش بە زەردەخەنە و سەر راوەشان وەڵامم دەدانەوە، کاتێك کە "ئەبدولکەدا" منی بەوان دەناساند، بە ئاواتەوە بووم بمزانیایە و تێبگەیشتمایە کە چیان دەگوت. هەموویان زەردەخەنە لە

لێویـان دەبــاری، دەم بــە پێکــەنین بــوون، وا هەســتم دەکــرد کــە میوانێکــی زۆر خۆشەویســتبم، ژنــەکان جلــی "ئــارەب"ی باویــان لەبــەردا بــوو، هــەروەها کیــژە بچکۆلـەکانیش کراسی درێژیـان لەبـەردا و دەرپێی درێژیـان لـەژێرەوە لـە پێـدا بـوو، هەموویان سۆولەیان لە پادا بوو، تەنیا پیاوە پیرەکە نەبێت جووتێك جاش کەوشی بن لاستیکی لە پێدا بوو بە بزماری کەوش بزمـارڕێژ کرابـوو، ژنـەکان و کیـژە بچکۆلـەکان سـەرجەم سەرپۆشـیان لەسـەریان ئـالاَند بـوو، کیـژان دەبێـت پـاککیژەیی خۆیـان نیشـان بـدەن و بپـارێزن، بەتایبـەتی کـە نزیکی ئـەوە بوونـەوە بـە شـوو بدرێـن و پیاویـان بـۆ دەستنیشان بکەن. لێرە ژنان دەکارن لە ماڵەکەی خۆیاندا پەرچـەم و بسکیان بکـەن بـە پرچ و بە ناو شانیاندا بـەری بدەنەوە، بەڵام کە لە ڕێگاوبان تووشی پیاوی بیـانی هـاتن، دەبێت بسکیان لە ژێر سـەرپۆش و دەموچاویـان لـە ژێـر پەچـەدا بشارنەوە بـۆ ئـەوەی پیاوان نەیانبینن.

کـاتێك خۆمـان بـەناو خانووەکـەدا کـرد، وا هەســتم کـرد کــە دەچینــە نــاو ئەشکەوتەوە، کە سەرم کرد بەژووردا زانیم لـە ژێرخانەکـەیاندا مـاڵات هەیـە، یەکسـەر بۆنی ڕیخ و شیاکە هات بەسەر و پۆتەڵاکمدا، ماڵاتەکان لە پشتیرەکەدا گرمە و تەپەیان دەهـات، نـاو خانووەکـە هێنـدە تـاریك بـوو، وچـانێکی ویسـت تـاوەکو بـەری چـاوم بـە تاریکاییەکە ڕاهات، هەندێك جوچك و مریشـك لـە نێوانـی پێوپلمـاندا جـرت و فـرت و ڕاکە ڕاکیان بوو.

بـە پێپلیکـەی لـە بـەرد دروسـتکراو بـەرەو نـهۆمی سـەرەوە بـۆ نـاو باڵەخانەیـەك سەرکەوتین. دیواری ژوورەکان لە بەرد دروسـتکرابوون، زەویەکـەش بـەردەڕێژ کرابـوو، دیوارەکـان بـە قـوڕ سـواخدرابوون، هـەموو نـاو ماڵەکـە بۆنـی گـەوڕی لێدەهـات، کـە بـە پێپلیکانـەکاندا سـەردەکەوتی بــۆ ســەرەوە دەهاتیتــە نێــو هەیوانێکــەوە لــێرە چــەند دۆشەکەڵەیەك داخرابوو، لە سوچێکی هەیوانەکـە چـەند دەسـتە نوێنێـك هـەڵچنرابوو، دەرگـای ژوورەکـانی تـر هـەموویان کەوتبوونـە سـەر ئـەم هەیوانــە، دەرگـای ژوورەکـان هێنـدە بچـوك و نـزم بـوون، دەبوایـە مـرۆ لـە کـاتی چوونـە ژوورەوە و هاتنــە دەرەوەدا خۆی لاشان و بچەمێنێتەوە، دەرگای ئەم ژوورانـە سـەرجەم کێلونـدار بـوون. هـەر ئـەو

رۆژه کـه گەیشـتمه ئـەوێ، "وەردە" ژووری نووسـتنەکەی خـۆی بـۆ چۆڵکـردم، مـن ئـاوا بیرم دەکردەوە کە ئەم خێزانانە زۆر رێزم لێدەگرن و میوانداریەکی باشم دەکەن.

لەسـەر زەوی نـاو ژوورەکــە فەرشـێکی رەنــگ کـەتانی راخرابـوو، هیــچ کـام لـە ژوورەکـانی تـر وەکـو ئـەم ژووره نـەبوون، ئـەم ژووره پێنـج پەنجـەرەی تیـادا بـوو، لـە دیوارێکیـاندا دوو پەنجـەرە بـە تەنیشـتیەکەوە، سـیانەکەی تریـان لـە دیوارێکـی تـردا بوون، پەنجەرەکان لـە دوولاوە دەیـانڕوانی بەسـەر چیاکـاندا، ئـەم پەنجەرانـە لـە دیـوی دەرەوە بە تەلی هێڵەك گیرابوون، لەبەر ئەوەی کـە پەنجـەرەکان کرابوونـەوە شـەماڵێکی فێنك دەهاتە ژوورەوە. لە ژوورەکەدا چرایەکی نەوت هەڵواسرا بوو، پاش خۆرئاوا بوون چراکەیان هەڵکرد، بۆنی دووکـەڵی نـەوت و پڵێتـەی چراکـە دەهـات، هـەروەها ئـەو TV رەش و سپیەیان لە ژوورەکە دانا، کە بە پاتری کاری دەکرد، کاتێك کە لە شاری "تـایز" بووین"ئەبدولکەدا" بۆ منی کڕی بوو، بۆ ئەوەی لە ماڵی ئەوان سەغڵەت نەبم. ئەم TV یە، تەنیا کەناڵی "ئارەب"ی وەردەگرت، بەڵام من نە ئارەزووم هەبوو سەیری بکـەم، نـە لە "ئارەب"یش تێدەگەیشتم، نە ئەو پرۆگرامانەشم بەلاوە شتێك بوون، پاشان بۆ ئەوە نەهات بووم لە کونی ژوورەوە بخزێم، بەڵکو دەمویست بچمە دەرەوە بۆ بەر رووناکی و خۆرەتاو و شنەی شەماڵی سازگار هەڵمژم.

مۆبێلـەی نـاو ژوورەکــە تــەنیا چرپایــەکی لــە ئاسـن دروسـتکراو و سـەرینێك و دۆشـەکێکی گـەورەی ئەسـتوور جـاجمێکی لەسـەر راخرابـوو، لـە بەشـی لای سـەرووی ژوورەکە سەکۆیەکی درێژی بە قوڕ دروستکراو بە دیواری ژوورەکەوە نووسابوو، ئەگـەر لەسەر چرپاکە رانەکشامایە، زۆربـەی جار لەسـەر ئـەو سـەکۆیەی ژوورەوە دادەنیشـتم، سەکۆیەکی تریش لەو با بەتە لە بەردەمی دەرگای دەرەوەی خانووەکە دروستکرابوو، کە زۆربەی جار دایك و باوکی "ئەبدولکەدا" دۆشەکەڵەیان لەسەر دادەخست و بـە ڕۆژ لـە ژێر ئەو هەتاوە گەرمەدا دادەنیشتن، منیش جارو بار لەوێندەرێ دادەنیشتم.

لەناو ئەم گوندانەدا خەڵکی زۆر رێز لە مرۆڤە پیرەکان دەگـرن، لـە روانگـەی ئـەو خەڵکانەوە ئەم مرۆڤە پیر و پەککەوتوانە دەبێت خزمـەت بکرێـن، لەبـەر ئـەوەی کـاتی

خۆی هەمیشە کاریان کردووە، بۆیە دەبێت لە کاتی پیری و پەککەوتەییدا پاداشتیان بدرێتەوە و ڕێزیان لێبگیرێت، ئەرك ناخرێتە ئەستۆی ئەم مرۆڤە پیرانەوە.

هەر لە هەمان خانوودا ژوورێك بۆ ئەم پیرەژن و پیرەمێردە دروستکرابوو، ژوورێکیش بۆ "مەهمەد" و خێزانەکەی، هەموویان بە شەو لەسەر زەوی دەخەوتن، هەروەها ژوورێکی درێژکۆلەی بەرتەسك بۆ "ئەبدولکەدا و وەردە"ی ژنی، هەر لە بەشی ژووررووی هەیوانەکەوە چەند پێپلیکەیەك کە لە بەرد دروستکرابوو بۆ سەربانی خانووەکە دەچوو، لەوێوە دەچوویتە ناو حەوشەیەکەوە، کە سەرتەنورێکی تێدا بوو کە زۆرجار کەلانە و chapatis کە خواردنێکی سەرەکیانە هەروەها نانیشیان تێدا دروستدەکرد، بە تەنیشتی ئەم سەر تەنورەوە ژوورێکی بچکۆلانە تەباخێکی بچوکی تیابوو بە نەوت کاری دەکرد بۆ چێشت لێنان و ئاوگەرمکردن بەکاریان دەهێنا. بە تەنیشتی ئەم ژووری چێشت لێنانەشەوە گەرماوێك بوو، یەکەمجار کە پرسیارم لە "ئەبدولکەدا" کرد ئاودەستەکەیان کەوتۆتە کوێوە ئەو لەگەڵمدا هات بۆ ئەم سەربانە و دەرگایەکی زۆر بچوکی نیشاندام . کاتێك کە ویستم بچمە ژوورەوە خۆم چەماندەوە، کە چوومە ژوورەوە ناو ئاودەستەکە تاریك و نوتەك بوو، ئاودەستەکە چاڵێکی خڕ بوو، هەر لە زەویەکە هەڵکەنرا بوو، لەم کونی ئاودەستەوە ڕووناکیەکی کەم لە دیوی دەرەوە دەهاتە ژوورەوە. لەبەر ئەوەی بنمیچی ژووری ئاودەستەکە نزم بوو، مرۆڤ نەیدەتوانی بە پێوە ڕاوەستێ دەبوایە خۆی گرمۆڵە و بچەمانایەتەوە. ناو ژووری ئاودەستەکە هێندە بەرتەسك بوو لەکاتی وەرچەرخاندا لەشی مرۆڤ بەر هەر چواردیوارەکە دەکەوت، پاش ئەوە هەرکاتێك بچوومایە بۆ سەرئاو، لایتێکی دەستیم لەگەڵ خۆمدا دەبرد بۆ ئەوەی بەر چاوم ڕووناك بکەمەوە. لە ناو ژووری ئاو دەستەکەدا هەمیشە جامولکەیەکی لێبوو، بۆ تاراتگرتن پڕمان لە ئاو دەکرد، کونی ئاوەڕۆی ئەو ئاودەستەی کە زووتر باسم کرد، بە جۆگەلەیەکی درێژ کۆلەی سەر دانەخراودا یەکسەر لە پشتی دیواری ئاودەستەکەوە دەچووە سەر دەو ەنە وشکەکان لە دەرەوە، لەو چیا بەرزەدا لەبەر ئەوخۆرەتاوە ئەو پاشەڕۆیانە وشکدەبوونەوە.

هەر کاتێك کە پێویست بوایە بۆ سەرئاو بچم، پێشان دەچوومە سەربان بە چواردەوری خۆما هەڵوێستەیەکم دەکرد، شەرمم دەکرد نەبا خەڵکی لەو دەوروبەرە دیاربن، پاش ئەوە کە دڵنیا دەبووم کەس دیار نیە، خۆم دەکرد بە ژووردا. ناو ژووری گەرماوەکە جوڕنەیەکی هەمیشە پڕ لە ئاوی لێبوو، ژنەکان بە بەردەوامی پڕیان لە ئاو دەکرد پیاو دەیکاری بە ئاسانی بە ئاوی ناو ئەو جوڕنەیە خۆی پاکبکاتەوە و تاراتیش بگرێت، ئەو کاتانەی کە دەمویست دەموچاوم بشۆم جامولکەیەکم لە ئاوی ئەو جوڕنەیە دەردەهێناو لەگەڵ ئەو سابونە بچکۆلەیەی کە لە "ئنگلاند"ەوە لەگەڵ خۆم هێنابووم، دەموچاوم پێدەشت، لێرە ئاوی گەرم بۆ خۆشتن پێویستنیە، گڕەوگەرمی هێندە بەتین و تاوە، مرۆڤ تەنیا پێویستی بە ئاوی سارده بۆ خۆشتن و خۆ فێنك کردنەوە.

ئەوماڵە کۆمەڵێك تەنکی پڕ لە ئاویان هەبوو، یەکەم شەو پرسیاری ئەوەم کرد،"ئایا ئاوی ئەو تەنکیانە لە کوێوە دێن...؟" لەبەر ئەوە ئەو پرسیارەم کرد لە "ئنگلاند"یش بە هەمان شێوە تەنکی بەکاردێنن. بەڵام رۆژگار بۆی دەرخستم کە ژنان بە چ کلۆج و ئازارێك بە تەنەکە ئەو ئاوە بەسەر سەرو بەشان دێنن و ئەو تەنکیانە پڕ لە ئاو دەکەن، بۆ ئەوەی لە کاتی بێ ئاویدا پەکیان نەکەوێت. شەوی یەکەم کە گەیشتمە ناو گوند، برسیم نەبوو، بە هەموو شتێك نامۆ بووم، هەستم بە شەرم دەکرد، لەگەڵ ئەوەشدا گەلێك ماندوو بووم، دەمویست هەناسە و پشوویەك بدەم، پرۆگرامێك بۆ ئەو رۆژانە دانێم کە لە "یەمەن" دەبم چی بکەم و چۆنیان بەسەر بەرم، لەسەر زەوی ژوورەکە دانیشتم و دەرگای ژوورەکەم کرابۆوە، خێزانەکان سەرجەم لە هەیوانەکەدا لەسەر دۆشەکەڵە بە چواردەوری کاسەیەکی خەراتی شکاوی پڕ لە شیرو"chapatis" دا کۆزیلکەیان کرد و دانیشتن، هەریەکە کاسەیەکی بچکۆلەی لەو تریتە پڕکردبوو، بەدەم پێکەنینەوە خەریکی تێك هەڵشێلان و خواردنی بوون.

من هەرگیز بە بیرمدا نەدەهات ئاوا بەو شێوە ئەفسوناویە دابنیشم و نان بخۆم، کاتێك کە گوێم لە وتووێژی نێوانیان بوو، لە تەنیا وشەیەکیش نەدەگەیشتم کە چیان دەگوت و لە مەڕ چی دەدوان. بۆنەی هاتنی من و گەڕانەوەی پیاوەکانەوە شووشەیەك

خۆشاوی "vimto" یان کڕیبوو، ئەو خۆشاوە تامی خۆشاوی گێلاس دەدات، ئەم خۆشاوە تەنیا لە بۆنەکاندا، یان بە بۆنەی ڕۆژی ئاهەنگەوە دەخورێتەوە.

کاتێك هەموو خێزانەکە لە نانخواردن بوونەوە، هەموویان بەرەو ژوورەکەی لای من جمان و هاتنە ژوورەوە، هەریەکە لە لایەکەوە لێیدانیشت و دەستیان بە وتووێژ کرد، ڕێز و میوانداریان پێوە دیار بوو، گەلێك بەو ڕێزگرتنە بەختەوەر بووم، لە دڵی خۆمدا دەمگوت: "کاتێك بۆ "ئنگلاند" دەگەڕێمەوە ڕێزلێنان و سادەیی ئەم مرۆڤ و خێزانانە بۆ هاوڕێکانم و کەس و دۆستانم دەگێڕمەوە." پاش وچانێك دانیشتن، هەریەکەیان بەرەو ژوورەکانی خۆیان ڕۆیشتن بخەون. منیش بە بێدەنگی خۆم گەیاندە گەرماوەکە، بۆ ئەوەی ئەو پیسی و خۆڵ و ئارەقەی ڕێگا لە خۆم داماڵم و خۆم خاوێن بکەمەوە. کاتێك لە خۆشتن بوومەوە، بۆ ژوورەکەی لای خۆم گەڕامەوە، لەسەر چرپاکە یەك تەختە خۆمدا بەسەر جێگاکەدا، هەرچەندە جێگای نووستنەکەم ناخۆش بوو، لەگەڵ ئەوەشدا باشیش پاك نەببوومەوە، بەڵام لە هەموو ڕوویەکەوە هەستم بە ئارامی و لەش سووکی دەکرد. لە ناکاو هەستم بە برسێتی کرد، برسێتی تاوی بۆ هێنام، بەڵام پتر لەوەی کە دەبوایە دان بەخۆمدا بگرم هیچ چارێکی دیکەم نەبوو. لەبەر خۆمەوە دەمگوت:"ئەمە شتێکی ساتیە، چەند ڕۆژێك لەم ماڵە لای ئەم خێزانە دەمێنمەوە". بەدەم ئەم بیرکردنانەوە خەوم لێکەوت.

بەیانی لە جوکەجوکی جوجك و مریشك و خوێندنی کەڵەشێر، کە لە ژێرخانەکەی ژێرەوە دەژیان، لە خەوبێدار بوومەوە، ژنانی خانەخوێش بە خۆیان و تەنەکە ئاوەکانی سەرشانیانەوە لە ئاوهێنان گەڕانەوە و خەریکی کارکردن بوون، لە پەنجەرەی ژوورەکەمەوە چیاکان دیاربوون، لە شینایی ئاسمان و گزنگی خۆردا مەلەیان دەکرد، دیمەنێکی دراماتیك بوو.

بۆ فراڤین خواردن جارێکی تر Chapatis و کەلانەیان ئامادە کرد بۆوە لەگەڵ ڕۆن و هێلکەدا سوورکرایەوە، چایەکی خەستو خۆڵی پڕ لە شەکریشیان دەمکرد و کردیانە ناو تەرمۆزەوە، بۆ ئەوەی هەر کاتێك ویستیان بیخۆنەوە. شووشەیەك شیری

بچکۆلەشیان بە تایبەتی بۆ من کڕیبوو، دەیانزانی کە ئێمە لە "ئنگلاند" چا بە شیرەوە دەخۆینەوە.

بۆ ماوەی دوو ڕۆژ وەك میوانێك لە خۆم دەڕوانی، هەستم بە ئازارەکان نەدەکرد، پتر چاوەڕێی ئەوە بووم کە لە بارەی ئەو ولاتەوە بزانم و بیرم لای گەشتەکەم بوو، بە تایبەتی سەردانی "لەیلا"ی خوشکم و "ئەهمەد"ی برام بکەم، بە بینینیان شادبم، ئەگەر چی ئەوە بۆ یەکەمجارە کە دەیانبینم، لەگەڵ ئەوەدا کە دەمزانی ئەوان نازانن بە "ئنگلیز"ی بپەیڤن، ئەو ئاستەنگە بۆ من گرنگ نەبوو. هەر چۆنێك بێت ئەوان خوشك و برام بوون، خوێنمان یەکە و بە یەکترەوە گرێدراوین، بە تایبەتی لەم دوورە ولاتیەدا. ئەو چەند ڕۆژە چاوەڕێی "ئەبدولکەدا" بووم، کە پێم بلێت، چی بکەین و چی نەکەین. لەڕاستیدا بە تەواوی ئارامم لە بەر بڕا بوو، بەلام دەرم نەدەبڕی.

بە ڕۆژ لەگەڵ ئەو دوو زارۆکە کچەدا لە دەرەوە بە یاریکردنەوە خەریك بووم، ئەوانیش هەوڵیان دەدا کە هەندێك وشەی هاسانی "ئارەب"یم فێرکەن، ئەو زارۆکانە دەروونپاك و بێئاگاو دڵشاد بوون، من و ئەو دوو کیژۆڵەیە هەر زوو پێکەوە گونجاوین. لەو ماوەی دوو ڕۆژەدا کە لەوێند ەرێ بووم، "ئەبدولکەدا" لە تەکمدا هەڵسوکەوتی زۆر ئاسایی بوو، ئەوەی باش دەزانی کە بۆ من ئاسایی نیە بە دەست نان بخۆم و لەسەر دۆشەکەڵە لەسەر زەوی دانیشم، لەبەر ئەوە خواردنی بۆ چێدەکردم، لە سەر سینی و لەگەڵ دەفر و چەتاڵ و چەقۆدا بۆی دەهێنامە ژوورەوە.

پاش نیوەڕۆژی ڕۆژی دووەم "ئەبدولکەدا" لەگەڵ خۆیدا بۆ ناو گوند بردمی. دوکانەکانی ناو گوندەکە لە شێوەی کۆلێتدا دروستکرابوون، ئەم دوکانانە لە هەموو جۆرە میوە و جگەرەو خواردنی قوتو و هەندێك کەلوپەلی پێویستی تریشیان هەبوو.

ژنان لەم گوندەدا بە ئاسایی بۆیان نیە جگەرە بکێشن، بەلام من پێش ئەوەی کە بۆ ئەم ولاتە بێم جگەرەکێش بووم. لەبەر ئەوە "ئەبدولکەدا" دەیزانی بۆ من هاسان نیە کە واز لە جگەرەکێشان بهێنم، هەر بۆیە چەند پاکەت جگەرەی بۆ کڕیم. لەو ماوەیەدا وەکو کیژێکی "ئنگلیز" هەڵسوکەوتی لەگەڵ دەکردم. وەك هاوشانێکی خۆی

تێیدەڕوانیم، نەك وەك ژن و كیژی وڵاتەكەی خۆی. تا ئەو دەمەش بیرم بۆ كارێكی ناپەسەند و پیلانێكی ناهەموار نەدەچوو.

خەڵكانی ئەم گوندە سەرجەم "ئەبدولكەدا"یان دەناسی، زۆربەیان خزم و كەسوكاری بوون، لە هەموو شوێنێك بە پیریەوە دەهاتن و لە تەكیا ڕادەوەستان و گفتوگۆیان دەكرد، زۆربەی ئەم پیاوانە پیاوی بەساڵاچوو بوون، زۆربەیان كاتی خۆی بۆ كاركردن بەرەو "ئنگلاند" چوو بوون. هەر بۆیەش پرسیاریان لێدەكردم: "ئایا وڵاتی یەمەن خۆشە... ؟" ئەم پیاوانە كەسیان لەوە نەدوان كە بۆ چ مەبەستێك منیان بۆ ئێرە هێناوە. پ اشان پێمزانی كە ئەم مرۆڤانە هەموویان ئەوەیان زانی بوو كە بۆ چ مەبەستێك بۆ ئەم وڵاتە هێنراوم.

پاش ئەوەی كە من و "ئەبدولكەدا" لە ناو گوند بەرەو ماڵەوە گەڕاینەوە، لەسەر سەكۆكەی بەردەمی دەرگای ماڵەوە، لەگەڵ پیرێژن و پیرەمێردەكە و دوو كچە بچكۆلەكە دانیشتین و دەستمان بە ئاخافتن كرد، هەر پاش وچانێك، هێندەم زانی "ئەبدوڵا"ی برای "مهەمەد"یش لەو ڕێگایەوە دەركەوت كە ئێمە لە یەكەم ڕۆژ پیایدا هاتین، من زووتر ئەوەم دەزانی كە "ئەبدولكەدا" جگە لە "مهەمەد" كوڕێكی تریشی هەیە بە ناوی "ئەبدوڵا" ئەو كوڕە بەسەردان چووە بۆ شارێكی تر كە ناوی "كامپایس"ە دوو كاژێر لەم گوندەی لای خۆیانەوە دوورە، "ئەبدولكەدا" چێشتخانەیەكی لەو شارۆچكەیە كڕی بوو، كە دەكەوتە سەر ڕێگای شاری "سەنئا"ی پایتەختەوە. "ئەبدوڵا" لەبری باوكی چوو بوو بۆ چاكردن و پاككردنەوەی و ڕێكخستنی "ریستۆ رانت"ەكە، پێش ئەوەی كە بیكەنەوە و دەست بەكار بكەن.

لە "ئنگلاند" پێش ئەوەی كە بەرەو "یەمەن" بەڕێبكەوین، وێنەی ئەو كوڕەم بینی بوو، بەڵام هیچ مەبەستێكم لە سەیركردن و بینینی وێنەی ئەو كوڕەدا نەبوو، ئەوەشم دەزانی كە ئەو كوڕە تەمەنی چواردە ساڵە، بەڵام ڕەنگ و ڕووی بە كوڕێكی دە ساڵان دەچوو، كوڕێكی ڕەنگ زەردی لاواز، نەخۆشی بە ڕوویەوە دیار بوو. بە دەركەوتنی "ئەبدوڵا" هەموو كەس و كارەكانی بەرەو ڕووی چوون، دایكی جانتاكەی لێوەرگرت. "وەردە"ی دایكی، ئەم كوڕەی لە كوڕەكەی تری خۆشتر دەویست، دواتر بۆم

دەرکەوت، کە "ئەبدولا" هەر لەو ڕۆژەوە لە دایك بووە، "تەن" نادروست و نەخۆش بووە، لەبەر ئەوە دایکی زۆر بە تەنگیەوە دەهات و مشووری دەخوارد، کاتێك کە "ئەبدولا" گەیشتە لامان "ئەبدولکەدا" پێیناساندم، گوتی: "ئەمە "ئەبدولا"ی کوڕمە"، منیش دەستم ڕاکێشا بۆ دەستی و دەست لە ناو دەستێکی ئاساییم لەگەڵدا کرد، هەروەك چۆن لە ماوەی دوو ڕۆژی ڕابردوودا لەگەڵ مرۆڤەکانی تردا کردبووم..
پاش ئەوەی کە دەستە بچوکەکانی لە دەستم جودا بووەوە، جارێکی تر لەسەر سەکۆکە لێی دانیشتمەوە، لەگەڵ "ئەبدولکەدا" و ئەوانی تردا دەستم بە ئاخافتن کردەوە، پاش وچانێك زۆربەی خێزانەکە چوونە ژوورەوە و ئێمەیان جێهێشت، دوای کەمە دانیشتنێك، خۆر کەوتە پشتی چیاکانەوەو دنیا بوولێڵە، کزە بایەکی سارد دەهات، ئێمەش چووینە ژوورەوە. من و "ئەبدولکەدا" و "ئەبدولا" چووینە ژوورەکەی من لەسەر سەکۆ گڵێنەکەی ژوورەوە لێی دانیشتین، "ئەبدولکەدا" لە نێوانی من و "ئەبدولا" دانیشت، "ئەبدولا" بە بێدەنگی و شەرمەوە سەری بەسەر زەویەکەدا شۆڕکردەوە، منیش هەر لە هەمان شوێن دانیشتم کە لە یەکەم ڕۆژی هاتنمەوە بۆ ئێرە ئەو شوێنەم هەڵبژارد بوو کە دەیڕوانی بە ڕووکاری دەرەوە و چیاکاندا، لە هەمان کاتدا فێنکترین جێگای ناو ژوورەکەش بوو، هەمیشە سروەیەکی فێنکایی بەسەرەوە بوو.

"ئەبدولکەدا" لە کاتی ئاخافتنی نێوان من و خۆیدا، زۆر لەسەرخۆ پێیی گوتم: "ئەوە مێردی تۆیە". سەیرێکی "ئەبدولکەدا"م کرد، نەمزانی پێبکەنم یان نا..؟ لە ڕاستیدا وامدەزانی شۆخی دەکات. بۆیە پرسیارم لێکرد: "چی...؟"

"ئەبدولکەدا" زریکانی بەسەرمدا و هاواری کرد: "ئەبدولا" مێردی تۆیە.

من هەوڵمدا کە بە باشی تێبگەم، وای بۆ چووم کە بە هەڵە لە وتەکانی گەیشتبم دڵم کەوتە پەلەپەل و خورپە و خێرا لێدان، هەناسەم سواربوو، دەمم گۆی نەدەکرد. ڕووم تێکرد و پێم گوت: "نە ئەوە مێردی منە و نە دەبێتە مێردیشم". لە کاتێکا کە ئەم ڕستەیەم دەربڕی، تا ئەو کاتەش هەروام دەزانی کە شۆخیم لە تەکدا دەکات، لە ڕاستیشدا نەمدەزانی کە مەبەستی چیە..!

کوڕەکەی تری لەوە دەچوو کە لە پشتی دەرگای ژوورەکـەوە خـۆی گرتبـێ و گوێـی لە وتووێژەکەمان بووبێ، لە پڕدا خۆی بە ژووردا کرد و سەیرێکی نـاو ژوورەکەی کـرد و ڕاوەستا، منیش ڕووم تێکرد و پێم گوت: "ئـەوە بـاوکت چـی دەڵێـت...؟" "مەهمـەد" وەڵامی دامەوە گوتی: "زانا "ئەبدوڵا" مێردی تۆیە"

بـە بیسـتنی ئـەو وەڵامـە زانیـم کـە بەڕاسـتیانە..! هـەوڵمدا لـەوە بگـەم، کـە چـی ڕوویـداوە، کەوتمـە پرسـیار کـردن، "کــەی ئــەو کــوڕە مــێردی منــە..!؟... چیتــان بــە دەستەوەیە و دەتانەوێت چی بکەن...؟"

ئەوان بەم جۆرە وەڵامیان دامەوە و ڕوونیان کردەوە، "باوکت شـووکردنی تـۆی لـە "ئنگلاند" بڕاندۆتەوە. بە هـەمان شـێوە "نادیـا"ش شـوویکردووە بـە کـوڕی "جـەواد" ئـەوە راسـتیەکانە". "ئەبدولکـەدا" گوتـی: "ئێسـتا تێگەیشـتی کـە "ئــەبدوڵا" مــێردی تۆیە..؟" بە ناچاری و سەرسوڕماوی لە بەردەمی پەنجەرەکەدا وشك بـووم، هـەر سـەری بێزاری و خۆ بە دەستەوە نەدان و سەرکێشیم بادەدا.

پێم دەگوتن: "چۆن شتی ئاوا دەبێت...!؟".

بە بیرهێنانەوە لە مێشکمدا ئەم پرسیار و ئەم پیلانەم لێك دەدایەوە.

"ئەبدولکەدا" و دوو کوڕەکەی لە نێو خۆیاندا بە "ئارەب"ی دەستیان بە ئاخافتن کرد، هەروەکو من لەو ژوورەدا بوونیشـم نـەبێت، پـاش وچـانێك هەرسـێکیان بـە تـەنیا بـ ەجێیان هێشتم پێدەچوو کاتی نانخواردن بێت. پاش ئەوەی کە بە تەنیا مامەوە، دامە پڕمـەی گریـان، هیـوادار بـووم یـەکێك دەسـتبداتە پـەلم و ڕزگـارم بکـات و بـۆ ماڵـەوە بگەڕێمەوەو جارێکی تر بە دایکم شادبمەوە، ئەو ساتە هیچ کەسـێکم شـك نـەدەبرد کـە هانای بۆ بەرم، ناو ژوورەکە تەواو تاریکی کـرد، بەسەرسـامی و دڵتەنگیـەوە وەك شـێت بە ژوورەکەدا دەخولامەوە.

ماوەیـەکی بـرد، هێنـدەم زانـی لەبـەردەمی دەرگـای ژوورەکـە "ئـەبدوڵا" لەگـەڵ باوکیدا لە پڕ پەیدا بوونەوە، ئەوە تێگەیشتم کە شـەوە و "ئـەبدوڵا" دەیـەوێت لەگـەڵ مندا بخەوێت. ڕووم کردە "ئەبدولکەدا" و پێم گوت: "ناخوازم ئـەو کـوڕە لـەم ژوورەی لای من بخەوێت، دەمەوێت بە تەنیا بم".

"ئەبدولکەدا" وەڵامی دامەوە، "ئەمە مێردی تۆیە، بێنەو بەرەی پێناوێ، پێویستە لەگەڵیدا پاڵکەویت". پاڵێکی بە کوڕەکەیەوە نا بۆ ناو ژوورەکە و هەردووکمانی لە ژو ورەکەدا پێکەوە جێهێشت، دەرگای ژوورەکەی دابەیەکدا و لە دیوی دەرەوە دەرگاکەی لە سەرکلۆم کردین.

بەر چاوم هێندە ڕەش ببوو "ئەبدوڵا"م نەدەبینی ئەویش بێدەنگ بوو هیچی نە دەگوت، لە ژوورەکەدا هەر هاتوچۆی بوو، نەیدەزانی کە چی بکات، ئەویش هەر هێندەی من ئاگادا ر بوو، وەك من تێدا مابوو. بە ناچاری چووە سەر جێگاکە و لەسەر چرپاکە پەلی خۆی لێراکێشا، منیش لەسەر سەکۆکە لە تەنیشتی پەنجەرەکەوە بەتانیەکم دا بەخۆمدا و راکشام، بڕیارمدا لەگەڵی نەخەوم و خۆم نەدەم بە دەستەوە، ئەو شەوە تا ڕۆژ بووەوە خەو نەچووە چاوم، نەمدەتوانی واز لە بیرکردنەوەو ئەندێشەی ئەو کارەساتە بهێنم کە بەسەرمدا هێنراوە، هەر تەپا و تلم دەدا دەمویست لەوە تێبگەم، دەبێت ژیانم بەرەو کوێ بڕوات..؟، چارەنووسم بەرەو چ هەڵدێرێك ڕاپێچ دەکرێت...؟

تا بەیانی گوێم لە دەنگی گورگ و کەمتیار بوو لە ناو چیاکان دەیانلوراند، گوێم لە دەنگ و زرمە و جوڵە جوڵی مەڕو ماڵاتی گەوڕەکەی ژێرەوەمان بوو، تریفەی مانگە شەو، لە پەنجەرەکەوە ناو ژوورەوەی ڕووناککردبۆوە، شەوگەرەکانم دەبینی هەڵمەتیان بۆ مێش و مەگەزی سەردیوار و مێشوولە باڵدارەکان دەبرد.

بۆ بەیانی کە ڕۆژ بووەوە "ئەبدوڵا" بەسەرهاتەکەی شەوێی بۆ باوکی گێڕابۆوە کە من لەگەڵیدا نەخەوتوم."ئەبدولکەدا" بەم بیستنە هار ببوو، گرماندی بەسەرمدا،"بۆچی لەگەڵیدا نەخەوتوی...!؟" منیش وەڵامم دایەوە:"لەگەڵیدا ناخەوم."

هەردەم کە باسی ئەو خەوتنەیان لا دەکردم، هێندەی نەدەما لە پێستی خۆم بچمە دەرەوە، بە درێژایی ئەو ڕۆژە هەر دەگریام و بەدوای "ئەبدولکەدا" وە بووم. بەدەم گریانەوە پێم دەگوتن:"ڕاستم پێبڵێن، نیازتان چیە، دەتانەوێت چیم لێبکەن...؟" داوام لێکرد و گوتم:"تکاتان لێدەکەم ئازادم کەن و وازم لێبهێنن با بۆ

ولاتی خۆم بگەڕێمەوە." ئەو لـە وەڵامـدا پێـی گـوتم:"تـۆ جـارێ بـۆت نیـە بـۆ ئنگلانـد بگەڕێیتـــەوە."منیـــش لەبـــەری دەپاڕامـــەوە و پێـــم گـــوت:"ئـــەی کـــەنگێ دەکـــارم بگەڕێمەوە...؟" ئـەو وەڵامـی نەدامـەوە. ئـەز ئـەوە تێگەیشـتم تـەنیا کـارێك کـە ئێسـتا دەبێت بیکەم و سووربم، ئەوەیە کە هەردەم سەرکێشی بکەم و خۆم نەدەم بەدەسـتەوە. بەڵکو بەوە وازم لێبهێنن، مەرەخەسم کەن و کۆڵبدەن، ئەمە تاکە رێگا و چارەسەرە بـۆ ئەوەی بۆ ولات بگەڕێمەوە و لە دەستیان دەربازم بێت.

بەدەموچاوی "ئەبدوڵا"دا دیار بوو، کە ئەویش وەکـو مـن تـرس گیـانی داگرتـووە، ئەو کوڕەش دەبێت ئەوەی زانیبێت کـە مـن لـە "ئنگلانـد"ەوە هـاتووم و ئێسـتا بـەزۆر دەبێت ببمە ژنی، ئەویش دیار بوو لەم کارە سەرسام و بە دڵـی نـەبوو، ئـەو کـوڕە منـی نەدەناسی و نەیدەزانی کە من چۆنم و لە "ئنگلاند" چۆن بووم، ئێستاش ئــەوەتا چـۆن جلوبــەرگێکم پۆشـیوە...! جـودام لـەو ژنانـەی دەوروپشـتی، جـودام لـەو ژنانـەی کـە لـە تەمــەنیدا بینیونــی، مـن بـۆ "ئـەبدوڵا" کیژێکـی نابـەجێ و گلاو بـووم. بۆیـە هەسـتم دەکرد کە زۆر لێم دەترسێ و دەسڵەمێتەوە، بەڵام چەند لە من دەترسا و دەسـڵەمیەوە، دووچەندانە لە باوکی دەترسا و فریشکی لێی کەوتبوو.

کەسێك نەبوو کە ها نای بۆ بەرم و بەهانامەوە بێت، وەك ماخۆلان لەو ماڵـەدا بـە وڕوگێژی دەهاتم و دەچووم. خـۆم کـرد بـە ژوورەکـەی "مهەمـەد" دا "بەکالـە" ی ژنـی نەخۆش بوو، لە ژوورەوە لە ناو جێگادا لێیکەوتبوو، رۆژێك لـەوەو پێـش چـەند دەنکە "حەبێك"م لە ژوورەکـەی ئـەودا بینـی بـوو، نـەمدەزانی کـە بۆچـی بـەکاردێن، لـە دڵـی خۆمدا گوتم بەڵکو ئەو "حەبانە" لەوێ مابن، تاکە رێگایە بۆ ئەوەی کە دەربـازم کـەن لەم خەوە ترسـناکە، دەسـتمدایە "حەبـەکان" و هـەڵمگرتن و گەڕامـەوە بـۆ ژوورەکـەی خۆم، چنگێك لە حەبەکانم کردە ناو دەمم، لەو کاتەدا کە خەریك بـووم قوتیـان بـدەم، "مهەمەد" بە پرتاو گەیشتە سەرم و گرتمی، بەزۆر دەمی پێکردمەوە و گـەرووی گـرتم خەریك بوو هەناسە بڕاوم بکات، حەبەکانی بەزۆر لەدەمم فڕێدایە دەرەوە.

"مهەمەد" کوڕێکی باش بوو، پێدەچوو کە بەزەیی پیامدا بێتەوە، بۆیــە هانـام بـۆ بــرد، داوای یارمــەتیم لێکــرد، پێــم گــوت:"یارمــەتیم بــدە،" ئــەویش تــەنیا بەشــان

هەڵتەکاندنێك وەڵامی دامەوە و گوتی:"ناتوانم هیچ یارمەتیەکت بدەم، دەبێت گوێڕایەڵی فەرمانی باوکم بم." لەگەڵ ئەوەشدا کە "مهەمەد" خاوەن خێزان و ماڵومنداڵ بوو، بە هەمان شێوە لە باوکی دەترسا، پیاوانی "ئارەب" هەمیشە لەژێر فەرمان و رکێفی باوکیاندان، ئەو کارانەی کە لەلای باوکەوە پێیان دەسپێرێت، پێویستە لەسەریان کە جێبەجێی بکەن. ئەگەر چی بەدڵیشیان نەبێت. "ئەبدولکەدا" پیاوێکی زۆردار بوو. کاتێکیش کە لە رێگاوبان یان لەناو گوند پێکەوە دەبووین، ئەو کەسانەی کە "ئەبدولکەدا"یان دەناسی رێزیان لێدەگرت و بە بینینی بەگەرمەوە شادمانی خۆیان دەردەبڕی. ئەویش وەکو پیاوێکی دنیا دیدە، بەبێ براندنەوە بۆ ئەو دۆست و ناسیاوانەی دەپەیڤی، ئەوانیش بەرێزەوە گوێیان لێڕادەگرت.

ئەو شتەی کە بەڵێنم بەخۆمدا و کردمە بەردەباز، ئەوە بوو کە هەردەم سەرکێشی بکەم و هاوکاری و گوێڕایەڵیان نەکەم، تا بەتەواوی بێزار و ماندوویان دەکەم و ناچار دەبن دەست لە یەخەم هەڵگرن و رەوانەی ماڵەوەم دەکەن.

کاتێك کە تاریکی کردەوە و بوو بەشەو "ئەبدولکەدا" هاتەوە ژوورەکەی لای من و پێی گوتم:"پێویستە لەسەرت کە خۆت بدەیت بەدەستەوە و لەگەڵ "ئەبدولا" بخەویت." منیش وەڵامم دایەوە:"هەرگیز ئەو کارە ناکەم و بەو کارە هەڵناستم."

"ئەبدولکەدا" بە تووڕەییەوە گوتی:"دەبێت خۆت بدەیت بەدەستەوە، دەنا وا نەکەیت ناچارین کە زۆرت لێبکەین و چوارپەلت بە چرپای نوستنەکەوە ببەستینەوە." لەو کاتەدا "مهەمەد"یش خۆیکرد بە ژووردا، هەمان فەرمانی باوکی دووبارە کردەوە، لە هەڵسوکەوتیاندا راستی ئەو کارەم دەبینی، دەمزانی کە بەو کارە هەڵدەستن و جێبەجێی دەکەن، هەرگیز بۆ ئەم پیاوانە هاسان نەبوو، کە ئەم شەڕە بەرامبەریان بکرێت. هەرگیز لە ژیانیاندا نەیان بینیوە کە ژن سەرکێشی فەرمانیان بکات و لە روویاندا هەڵگەڕێنەوە، هەرگیز چاوەڕێی فەرمان شکاندنیان لە ژن نەکردووە، بە تایبەتی کیژێکی تەمەن منداڵی وەکو منی بەندکراوی دوورە وڵات.

ئەم پیاوانە هەمیشە دەیان گوت و دەیان گوتەوە، هەڕەشەی ئەوەیان لێدەکردم، کە دەبێت لەگەڵ "ئەبدوڵا" بخەویت و خۆت بدەی بەدەستەوە، دەنا مەرجی زۆرکردن بەسەرمدا دەسەپێنن، ئەوەی کە گوتیان بە ئەنجامی دەگەیەنن.

منیش هەرچەندە سەرم هێنا و سەرم برد، هیچ چارێکی ترم نەما، پێش ئەوەی کە ئەمانە زۆرم لێبکەن و بمبەستنەوە، ئەو رێگایەم هەڵبژارد کە پێویست بە بەستنەوەم ناکات. "ئەبدوڵا" هاتە ژوورەوە و ئەوان لێیاندا رۆیشتن، منیش ناچار خۆمدا بەدەستەوە و جوڵەم بۆ نەکرد.

"ئەبدوڵا" ئەو کارەی کرد و بە ئەنجام گەیاند، کە باوکی رایسپارد بوو.

بەشی پێنجەم

بەندێتی

بۆ بەیانی کە من و "ئەبدولا" لە خەو هەستاین، بەرەو ژووری گەرماوەکـە چـووم و لایتێکی دەستیم لەگەڵ خۆمدا برد، لە سەتڵێکدا هەندێك ئاوم بردە ژوورەوە و خـۆم پێشت، کاتێك کـە تـەواو بـووم، هاتمـە دەرەوە بـەرەو ژوورەوە چـووم، "وەردە"ی دایکی "ئـەبدولا" لـە ژوورەکـەی ئێمـە بـوو، جێگـای نووسـتنەکەی چـاك دەکردیـن، خـەریکی چەرچەفی سەر جێگاکەمان بوو، پیایدا هەڵدەڕوانی.

بـە تووڕەیی و لالوتیـەوە بـە هێمـاکردن پرسـیارم لـە "ئـەبدولا" کـرد،"دایکـت خـەریکی چیـە و چی دەکـات لـەم ژوورەدا..؟" مـن دەمزانـی کـە بـە چەرچەفەکـەدا هەڵدەڕوانێت تا بزانێت خوێناویە... یان نا..! بۆ ئەوەی لە کچ بوونم دڵنیابێت، بزانێـت کە "ئەبدولا"ی کوڕی کونی کردووم... ! ئا لەو دەمە ساتەدا ئاواتخواز بووم کە لەوەوبەر کونکـراو بوومایـە، بـۆ ئـەوەی ئارامیـان لەبـەر هەڵگیرایـە و دەسـتیان لـە بـەرۆك و لـە یەخەم ببوایەتەوە. ئەز بەهەموو هێزێکمـەوە کینـم لـە هـەموویان بـوو، نـەمدەزانی چ وشەیەك بەرامبەریان بەکار بهێنم، هێندە بـێزار و رووگـرژ بـووم دژایـەتی هـەموویانم دەکـرد، هـەموویانم بـە پیـاو کـوژ دەهاتـە پێـش چـاو، هـەرگیز چـاوم "مهەمـەد" و "ئەبدولکەدا"ی نەدەبینی، ئەو دووانە تەنیا کەسـانێك بـوون کـە دەیـانتوانی لەتـەکمدا بـە "ئنگلیز"ی بدوێـن و لێـم تێبگـەن، بـەلام ئـەمان گوێیـان بـە هیـچ نـەدەدا، هـەر بیریشیان لەوە نەدەکردەوە کە ئەز دەڵێم چـی و چی دەخـوازم، ئەمانـە دەیانویسـت لـە کولتوری خۆم دامبڕن و بمخەنـە سـەر ڕێگـای ڕاسـتی خۆیـان. بـەچاوی کۆیلـە کڕینـەوە

تێیان دەڕوانیم، گومانی تێدا نیە ئەم جۆرە تێبینی و هەڵوێستانە لە نەزانی و نازانستیەوە سەرچاوەیان گرتووە.

کاتێك کە "وەردە" ژوورەکەی جێهێشت، دانیشتم دەستم بە بیرکردنەوە کرد. شتێکی ئەو رۆژە کە لە یادم بێت، ئەو دوو کچە بچوکەیە "شیفا" و "تەمەنا" کە هاتنە لام و هەوڵی ئەوەیان دەدا بمدوێنن، لەڕاستیدا دوو کیژۆڵەی نازداری نەشمیلە بوون، ئەز نەمدەویست دڵیان بشکێنم. ئەم منداڵانە بێبەری بوون لەوەی کە روویدا بوو، لەوەش نەدەگەیشتن کە من چەند خەفەتبار بووم. ئەو رۆژە دەمویست بە تەنیا بم. هەر لە بیرکردنەوەی ئەوەدا بووم کە ئێستا، یان ساتێکی تربێت، دایکم بەسەرهاتەکە دەزانێ و لەم ژیانە کۆیلەمەرگیە رزگارم دەکات. بە درێژایی ئەو هەشت ساڵە هەر بیرم لەوە دەکردەوە، ئەم گوندە جێهێڵم، نامەوێ هەموو ژیانم لێرەدا بەرمەسەر، ئەوە پەیمانێك بوو، کە دەبێ بیبەمە سەر.

"ئەبدولکەدا" بۆ ماوەی چەند رۆژێك وازی لێهێنام، بە تەنیا لە ژوورەکەی خۆمدا رۆژم شەو دەکردەوە. "ئەبدولکەدا" لە ماوەی ئەو چەند رۆژەدا خواردنی "ئنگلیز"ی بۆ لێدەنام، وەکو مریشك و پەتاتە، چەتاڵ و چەقۆشی لەگەڵ خواردنەکەدا بۆ دەهێنام، بەڵام لەگەڵ ئەمانەشدا هیچم بۆ نەدەخورا،بەری دڵم گیرا بوو، بەتایبەتی مێش و مەگەز تاموچێژ و برسێتیان لەبیر بردبوومەوە. لە وڵاتی "یەمەن"دا مێش و مەگەز بە بێبڕانەوە بە هەر چوارلادا گیزەیان دێت، بەسەر هەموو خواردنێکەوە دەنیشنەوە، بەتایبەتی ئەو خواردنانەی کە لە دەرەوە دابنرێن.

بە شەو یش مێشوولە کالانەی چاو دەردێنن. بە درێژایی ئەو چەند ساڵەی ژیانم لە "یەمەن" دا هەرگیز نەمتوانی لەگەڵ مێش و مەگەزدا خۆم رابهێنم، مرۆڤ هیچ چارێکی تری نەبوو ئەوە نەبێت کە راوە مێشوولە بکات و هەڵیان بڕێت، مرۆڤ دەبێت کارێکی وا بکات کە جێگا گازی مێشوولەکانی شەوێ بە ڕۆژ نەخورێنێ و هەڵی نەکرێنێ. لە سەرەتاوە بەوە رانەهاتبووم جێگا گازی مێشوولەکانم دەخوراند تا خوێن لە جێگاکانیان دەهات، پاشان جێگاکان دەئاوسان، بەڵام ئەوەش چارەسەر نەبوو، نە خوراندنیشیان دان بە خۆداگرتنی دەویست.

له سەرەتای رۆژەکانی یەکەمەوە نان و خواردنی ئەو خێزانەم نەدەخوارد، تەنیا خۆشاوی گێلاسم دەخواردەوە،هەر بە نیازی ئەوەوە بووم کە گۆڕانکارییەك روو بدات. باری دەروونیم ئاسایی نەبوو، وەك تەرمۆمەتر لە بەرز و نزمیدا بوو. هەمیشە وا بیرم دەکردەوە ئەم کارەساتەی کە بەسەرم هێنراوە، ئاوا درێژە ناخایەنێ و دەبێت یەکێك بەمە بزانێت و بە هانامەوە بێت و دەربازم کات، جاری واش هەبوو بیرم لەوە دەکردەوە کە چ رێگایەکی دوور و درێژ لە نێوانی ئەم گوندە و "بیرمینگهام" دا هەیە لەو بڕوایەدا نەبووم کە دایکم بمدۆزێتەوە. هەندێك ساتیش دڵڕەشی بەرامبەر بە دایکم دایدەگرتم، دەکەوتمە گومانەوە، کاتێك باوکم ئەم پیلانەی سازداوە دایکیشم لەم بەسەرهاتەدا بەشداربێ و ئاگادار بووبێ، ئەگەر ئەو بۆچوونە وابێ، ئەوا کەسێك نیە لەم دنیایەدا کە جێگای بڕوام بێ و بڕوای پێبکەم، تەنیا "نادیا" نەبێ.

ئەز هەمیشە بە پەرۆشی "نادیا"وە بووم، زۆرم بیر دەکرد، بیرم لە چارەنووسی ئەویش دەکردەوە کە چۆن بە هەمان ئازار و دەردی مندا تێپەڕ دەبێت. خۆزگەم دەخواست لە کونێکەوە دەنگم بیگاتێ و نەهێڵم تووشی ئەم کارەساتە بێت.

کاتی خۆی لە "ئنگلاند"ەوە دەستەیەك کاغەز و زەرفم لەگەڵ خۆمدا هێنا بوو، دەستم بە نامە نووسینکرد. نامەیەکی دوور و درێژی چەند روپەلم بۆ دایکم و "نادیا"نووسی، هەموو کارەساتەکەم بۆ گێڕانەوە، ئەو کارەی کە "ئەبدولکەدا" و خێزانەکەی بەسەریان هێنام و پێیان کردم، داوام لە دایکم کرد بە هانامەوە بێ، "نادیا"ش ئاگادار بکاتەوە لەو پیلانە و لەگەڵ "جەواد"دا نەیەت بۆ ئێرە. نامەکەم خستە ناو زەرفێکەوە. "ئەبدولکەدا"ئەو کاتەی کە بەرەو شاری "تایز" بۆ کاری خۆی بەرێکەوت نامەکەم دایە کە بیخاتە پۆستەوە، پاشان پێم گوت:"ئەوە نامەیەکە بۆ دایکم نووسیوە، تەنیا ئاگادارم کردۆتەوە کە لەوە دڵنیابێ و دڵی هیچ نەکات، من تەندروستیم باشە و گەیشتوومەتە جێگا." ئەز وا خۆم نیشاندا کە نامەکە هیچ شتێکی تێدانیە، ئەویش پێی گوتم:"باشە بۆت پۆست دەکەم." بەڵام لە رەوانەکردنی دوودڵ بووم. ئایا ئەو نامەیە پۆست دەکات یان نا...؟ بەڵام دوای ئەوەی کە لە شاری "تایز" گەڕایەوە پێی گوتم، نامەکەی رەوانە کردووە. بەڵام کاتێك نامەکە دەگاتە "ئنگلاند" و

دەیخەنە سندوقی پۆستی ماڵەوە، باوکم یەکەم کەس دەبێ دەگاتە سەر نامەکە و نامەکە دەخوێنێتەوە و پاشان لە دایکم و "نادیا"ی دەشارێتەوە

ماوەی هەفتەیەکی برد لەو گوند و ماڵە هیچ شتێکم نەدەکرد، لەو ماوەیەدا تەنیا کارم دانیشتن بوو، لەو ماوەیەدا جارێك لەگەڵ "ئەبدولکەدا" دا پێکەوە بۆ ناو گوند چووین. خەڵکی بە سەرنجەوە تێیان دەڕوانیم و سەیری جلوبەرگەکانی بەریان دەکردم، بەڵام من گوێم نەدەدانێ، دەمویست ئەوە بزانن کە من یەکێك نیم لەوان و مرۆڤێکی جودام و کچێکی "ئنگلیز"م.

لە خانووەکەی ئێمەوە دوو ڕێگا بۆ ناو گوند دەچوو، ڕێگای یەکەمیان ئەو ڕێگا چاڵ و چۆڵە بوو، کە لەلای ماڵی "ئەبدولنور"وە دەستی پێدەکرد، بە پێپلیکەی لە بەرد تاشراودا دەچووە خوارێ بۆ سەر ئەو ڕێگایەی کە یەکەمجار لە جێپەکە دابەزین و بەرەو ناو گوند هاتین. ڕێگای دووەمیان کەوتبووە پشتی خانووەکەمانەوە، بە چیاو دۆڵدا بۆ ناو دێ سەرەولێژ دەبۆوە، ئەم ڕێگایەیان ڕێگای ژنان بوو. لە سەرەتادا "ئەبدولکەدا" گوێی بە من نەدەدا، لەبەرئەوەی لەگەڵ خۆیدا هاتووچۆم دەکرد، تا ئەو کاتەی منیش بووم بە یەکێك لە ژنانی ناو گوند دەستی نەهێنایە ڕێگام. دوای ئەوە منیش ناچار کرام ڕێگای پشتەوە بگرم و لە ڕێگای ژنانەوە هاتووچۆ بکەم. ئەوان لە سەرەتاوە ئەوەیان چاك دەزانی کە نابێ زۆرم لێبکەن و فشارم بۆ بهێنن، بەزۆر شتەکان بەسەرمدا بسەپێنن. ئەوان لەوە دڵنیا بوون و دەیانزانی کە لە ئەنجامدا چۆنم ماڵی دەکەن.

کاتێك چووینە ناو گوندەکە،"ئەبدولکەدا" چەند جۆرە میوەیەکی بۆ کڕیم، بەڵام ئەو میوانە بەتام نەبوون، لەگەڵ ئەوەشدا تەسکینیم پێیان دەهات لەبەر ئەوەی کە لە "بەریتانیا"یش ئەو جۆ رە میوانە هەبوون و بۆنی ئەوێیان لێدەهات.

لە کاتی گەڕانەوەماندا لاماندایە ماڵی "ئەبدولنور"ی برای، بەڵام ئەو لە ماڵەوە نەبوو، بەدوای کاردا ڕەهەندەی وڵاتان بوو، ژنەکەی و بوکەکەی لە ماڵ بوون، بەڕێز و ڕووخۆشیەوە بەرەو پیرمان هاتن. ژنەکەی ناوی "ئامینە" و بووکەکەیان ناوی"خەولە" بوو. خانووەکەیان یەك نهۆمی و زۆر لە خانووەکەی "ئەبدولکەدا"

بچوکتر بوو، ژوورەکان کەوتبوونە ناو ڕاڕەوێکەوە. خـێزانێکی بچوك بـوون، تـەنیا ئـەو بووکەیان هەبوو، هەموویان پێکەوە دەژیان. ئەو دیمەنانە فێریان کردم کە چۆن پیاوان ژنەکانیان لە ناو جیهانی گوند و لە کونی ژوورەوە جێدەهێڵن، خۆشـیان وەکو پیـاو بـە هەموو جیهاندا بەدوای کاردا وێڵن. "ئامینە و خەولە" بە دڵمدا چوون، دوو ژنی سەلار و سەرنج ڕاکێشەر بوون، کاتێك کە ئەو دوو ژنەم بینی هەستم بە توانایی خۆم دەکـرد "ئامینە" داوای ئەوەی لێکر دم، کە هەوڵ بدەم زمانەکەیان فێربم. بۆ ئەوەی لە یەکتری تێبگـەین. مـاڵی "ئامینـە" بـە بـەراورد لەگـەڵ مـاڵی "وەردە" و "جـەواد" ی خــەزوری "نادیـا" دا جیاوازیـیـەکی زۆری هـەبوو. پـاش ئـەوەی کـە لەگــەڵ "ئامینــە" کەوتینــە ئاخافتنـەوە، ئـەو ژنـە بـۆ بەدبــەختی و چـارە ڕەشـی مـن دەسـتی بـە گریـان کـرد، "ئەبدولکەدا" هەر زوو بەو ژنەدا هەڵشاخا، بـە "ئامینـە"ی گـوت:"پێویسـتە بـەهێزبی لەبـەردەم میوانەکـەتا." ئـەز تـەنیا ئـەوە تێگەیشــتم کـە بـە "ئامینــە" دا هەڵشـاخا. "ئەبدولکەدا" خۆی ئەوەی بۆ گێڕامەوە کە ئاوای بەو ژنە گوتوە.

"ئـەبدوڵا"ی بـەناو مـێردم، هەمیشـە بێدەنـگ بـوو، نـە ئـەو منـی بـەدڵ بـوو، نـە منیش ئەو. لەگەڵ ئەمانەشدا ناچار بووین لە ژوورێکدا پێکەوە بخـەوین، هـەر چـەندە هەوڵم زۆر دەدا ئەوەی لە توانامدا هەبوو دەمکرد بۆ ئەوەی لەگەڵیدا نەخـەوم. کـاتێك کە بەیانیان لە خەو هەڵدەستاین، باوکی پرسیاری لێدەکـرد ئایـا چـۆن شـەومان دەربـاز کردووە..؟ وا دەزانم کـە "ئـەبدوڵا" لـە ترسـا ڕاسـتی بـە بـاوکی دەگـوت،"زانـا نایـەوێت لەسەر جێگا لە تەکمدا بخەوێ." لەبەر ئەوە "ئەبدولکەدا" هەمیشـە بەرامبـەرم تـووڕە بوو.

شـەوێکیان "ئـەبدوڵا" ویسـتی هـەندێك هـەڵم گلۆفـێ و گـەرمم کـات، بـەڵام مــن ئـەوەندە شـێتگیر بـووم تـا لـە هـێزمدا بـوو شــەقێکم تێهــەڵدا، لەمبــەری ژوورەکــەوە لـەترێکیدا بـۆ ئـەو بـەری ژوورەکە. ئـەوە تێگەیشـتم کـە باشـم تێهــەڵداوە، "ئــەبدوڵا" بـەپرتاو خـۆی دەربـاز کـرد و هانـای بـۆ بـاوکی بـرد، دەسـتیکرد بـە درۆکــردن. بــاوکی خۆیکــرد بــە ژووردا و کەوتــە پیــادا هەڵشــاخانم و لۆمــە کــردنم. ئــەز بـــە هـــەموو توانایەکمەوە دژایەتی ئەوەم دەکرد کە لەگەڵ "ئەبدوڵا" بخەوم، بەڵام ئەوەشم دەزانـی

له کۆتاییدا هەر دەبێت خۆم بدەم بەدەستەوە و "ئەبدولا" لەگەڵمدا بخەوێت، یاسا دەبێژێت، پێویستە لەسەر ژن پیاوەکەی لە بارەی سێکسەوە تێربکات.

ئەوان بڕیاریان دابوو کە بە زۆر ئەم کارەم پێبکەن و خۆم بدەم بەدەستەوە، "ئەبدولکەدا" گوتی،"چیت پێدەڵێم وا بکە و گوێڕایەڵی فەرمانم بە." "ئەبدولکەدا" لەو جۆرە پیاوانە نەبوو کە مرۆڤ بتوانێ هەمیشە بەربەرەکانی بکات و لێی یاخی بێ. لەبەر ئەوە "ئەبدولا"ی کوڕیشی ئەوەی چاك دەزانی کە تا سەر ناتوانێ لە باوکی یاخی بێ. "ئەبدولکەدا" پیاوێکی ستەمکاری دەروون ڕەش و پیس بوو، بەتایبەتی کە بیویستایە کارێك بسەپێنێ و بیکا، هەموو هەوڵێکی بۆ سەپاندنی دەسەلات و ماڵی کردنی ئەندامەکانی خێزانەکەی بوو، کەس نەیدەتوانی لە بەرامبەریدا فزەبکا، لە فەرمانی دەرچێ، یان لە ڕوویدا هەڵگەڕێتەوە. لەم کۆمەڵگایانەدا یاسای باوکسالاریە، پیاو مافداری سەرەتا و بنەتایە، پیاوان هەمیشە کارەکانیان ڕاستە و ئازاد و سەرپشکن بۆ سەپاندنی.

ئەوەی کە من هەست و دەرکم پێکرد بوو ئەوە بوو، ئەوان دەیانویست کە زوو سکم پڕبێ، بەو مەبەستەی ئەگەر بێت و منداڵێکم ببێ، ئەو کاتە دادەمرکێمەوە و واز لە سەرکێشی دەهێنم، ئیتر ناتوانم "یەمەن" جێبهێڵم بەرەو "ئنگلاند" بگەڕێمەوە. "ئەبدولکەدا" هەمیشە ئەوەی دەدا بەگوێمدا و دەیگوت:"ئەگەر بێت و سکتپڕبێ، ئەو کاتە دەتوانی بگەڕێیتەوە و منداڵەکەت لەلای دایکت ببێت." ئەوەشی دەگوت:"چەند زووتر واز لە سەرکێشی بهێنیت و خۆت بە دەستەوە بدەی، ئەوەندە زووتر ڕێگای گەڕانەوەت نزیکە." ئەوان هەموو هەوڵێکیان بۆ ئەوە بوو، کە بە زووترین کات خۆم بدەم بەدەستەوە، بۆ ئەو چارەنووسە سەرنەوی بکەم. بەڵام ئەز هەمیشە لە هەوڵی خۆ ڕزگارکردندا بووم. لە دواییدا گەیشتمە ئەو ڕاستیەی کارێکی ژیرانە نیە هەمیشە واخۆم نیشان بدەم کە دژایەتیان دەکەم. لەبەر ئەوە ئەو ڕێگایەم گرتەبەر کە دڵنیایان بکەمەوە و دڵیان بەلای خۆمدا ڕاکێشم، تا باوەڕم پێبکەن و ڕێگای ئەوەم بدەن، بە ناوی سەردانی دایکمەوە بگەڕێمەوە، بەڵام ئەو کاتانەی کە لە تەکیاندا دادەنیشتم و

دەکەوتینــە ئاخـافتن، لـە دڵـەوە کینـم لێیـان بـوو، نــەمدەتوانی دان بــەخۆمدا بگــرم و هەستی دەروونم بشارمەوە. لەڕاستیدا چاوم بەرایی نەدەهات کە بیانبینم.

شەوێك پاش هەفتەی یەکەم کە پێیان گـوتم:""ئـەبدوڵا" مـێردی تۆیـە و تـۆ لـەو مـارەکراوی..!" پیـاوێك هـات بـە میوانـی مـاڵی "ئەبدولکـەدا"، منیـش وەکــو میوانێـك تێمڕوانـــی و بـــەخێرهاتنم کـــرد، پاشـــان پیاوەکـــە چـــووە ژوورەکـــەی "وەردە" و "ئەبدولکەدا"من تاکو ئەو دەمەش هەر هەمان پۆشاك و جلوبەرگم لەبەردا بوو، کە لە "ئنگلاند"ەوە لەگەڵ خۆم هێنا بووم. پاش ئەوەی کە پیاوەکە ڕۆیشت، منیش چووم بۆ ژوورەکەی "بەکالە" بۆ ئەوەی نەختێك ئاخافتن لەتەك "بەکالە" بکەم. "ئەبدولکەدا" بە پرتاو خۆی بە ژووردا کـرد، بـە سـەروچاوێکی گـرژەوە، هێنـدەم زانـی بووخچەیـەك جلوبـەرگی هـەڵدا بەسـەروچاومدا، بــە تووڕەییــەوە گوتــی: "ئــەو جلانــە لەبەرکـە." پرسیارم لێکرد:"ئەوە چیە و بۆچی...؟"

"ئەبدولکەدا" ئاگر لە دەموچاوی دەباری و بــە تووڕەییــەوە گوتـی:"ئەمـە بـۆ مـن شـــوورەیی و شــەرمە چــۆن دەبــێ پیــاوی بیــانی ئــاوا بـــەو شـــێوە و جلوبەرگانـــەوە بتبینێ،چۆن دەبێ لە ماڵی مندا، ژن ئەم جۆرە جلوبەرگانە بپۆشێ."

ئەو جلوبەرگانەی کە فڕێیدا بــە سـەروچاومدا، بریتـی بـوون لـە کراسـێکی زەردی ناشـرینی پلپڵـەداری بـە پولەکـە دادووراو، کراسـە کۆنـە و جلـە کۆنـەی "وەردە"ی ژنـی بوو.

منیــش وەکــو هــەموو جــارێکم کەوتمــە بەرهەڵســتی و بــەرگری لــە خۆکـــردن، "ئەبدولکەدا" ش هەوڵی ئەوەی دەدا کە چاوترسـێنم بکـات و بڕیـاری خـۆی بسـەپێنێ، لەهەمان کاتیشدا تێم بسرەوێنێ.

بـە هـەموو هـێزێکم بوخچەکـەم توڕدایــە سـەر زەویەکـە، نــەڕاندم بەســەریدا و گـوتم:"شـتی وا لەبـەر ناکـەم." "ئەبدولکـەدا" بـە پرتـاو هەڵمـەتی بـۆ هێنـام و تـا لـە هێزیدا بوو زللەیەکی لێدام، ئازار گەیشتە تەپڵی سەرم، هـاوارم لێهەسـتا، هێنـدە تـووڕە بووم، چاوم هیچی نەدەبینی، پەلاماری بوخچەکەمدا و کێشـام بەسـەروچاویدا، ئـەویش جـارێکی تـر هێرشـی بـۆ هێنامـەوە و دەسـتی بـەرزکردەوە کـە جـارێکی تریـش زرمـــەم

لێهەستێنێ، منیش خۆمـلادا و پـەلاماری دەسـتیمدا، بـە هـەموو هـێزێکم گـازێکم لـە دەسـتی گـرت، بـەرم نـەدا تـاکو خوێنـم لێـهێنا، ئـەویش لـەتاو دەسـتی زللەیـەکی تـری تێسرەواندمەوە، پاش ئەوە دەستیم بەردا، لەم هاتوهاوار و کێشـمە و بێنـە و بردەیـەدا، "مهەمەد" بە پرتاو خۆی بە ژووردا کـرد، گوتـی: "بابـە ئـەوە چیـە، بـۆ وادەکـەن...؟" پاشان هەردووکمانی لێك جودا کردەوە و پەلی باوکی گرت و بردیە دەرەوە.

"بەکالـە" تـرس و لـەرز دایگـرت بـوو، "وەردە" بـە پرتـاو خـۆی کـرد بــە ژووردا، بەدەم بۆڵە بۆڵەوە، شڕو شیتاڵی بوخچەکەی کۆکـردەوە، بـەڵام تێنەدەگەیشـتم کـە چـی دەڵێت، هەر هێندە تێدەگەیشتم هێمای بۆ ئەوە دەکرد، کە ئەو جلانە لەبەر بکـەم. بـە دەموچـاوی "وەردە" وە دیـار بـوو، کـە "ئەبدولکـەدا" گـڕی گرتــووە و کەلـەیی بــووە، "وەردە" لەوە سەرسام مابوو کە چۆن توانیومـە ئـەو سەرکێشـی و شـەڕە بەرامبـەر بـە "ئەبدولکەدا" بەرپا بکەم...؟!

ئەو دوو ژنە زۆر لەگەڵم خەریك بوون، کە ئەو جلانە لەبەرکەم، یـان هیـچ نـەبێ پرۆڤـەیان بکـەم، منیـش داواکـەیانم پەسـەند کـرد و بەسـەر جلـەکانی خۆمـدا لەبــەرم کــردن، کراســەکە هێنــدە ئەســتور و زبــر بــوو، هــەموو گیــانم کەوتــە خــورو، بـــەو جلوبەرگانەوە وەك شێت خۆم دەهاتە پێش چاو. "بەکالـە" دەسـتی کـردە ملـم و دڵـی دامەوە و زەنگۆڵ زەنگۆڵ فرمێسك بـە چـاویدا دەهاتنـە خـوارێ. پـاش ئـەوە جلـەکانم لەبەر خۆ داماڵی، جارێکی تر فڕێمدانەوە سەر زەوی، داوای لێبوردنم لە "بەکالە" کرد، کە چی دی ناتوانم ئەو جلانە لەبەرکەم. بڕیاری ئەوەمدا کە بە گوێیان نەکـەم و خـۆم نەدەم بەدەستەوە و ئەوەی لە توانامدا بێت دژایەتیان بکەم.

"ئەبدولکەدا" وەکو پیاوێك تیادا مابوو، نەیدەزانی چی بکات بەرامبــەر بـە ژنێـك کە ئاوا بەرەنگاری دەبێتەوە و زۆر بە ئاسانی فەرمانەکانی دەداتە دواوە...! ئـەو گـازەی کـە لـە دەسـتیم گرتبـوو لــەبیری نــەدەچۆوە، بــەڵام ئەوەشــم دەزانــی کــە نــەك هــەر خێزانەکەی خۆی چاوترسێن کردووە، بەڵکو خەڵکیش لە ترساندا ڕێزی لێدەگرن. ئـەو مـەرایی و خۆنزیککردنــەوە و ڕێـزەی کـە لەسـەرەتاوە لـە منـی دەگـرت، دەرکـەوت کـە هەمووی درۆ و ساختەکاری بوو، تەنیا ئامانجی ئـەوە بـوو، کـە مەبەسـتی گـڵاوی خـۆی

بشارێتەوە، بەڵام ئێستا بەم کردار و هەڵسوکەوتانەی پەردەی لەسەر نیازی چەپەڵی هەڵماڵی و دەروونی رەشی خۆی ئاشکرا کرد.

رۆژ دەهات و دەرۆیشت، ژنەکان لە ماڵەوە هەوڵی ئەوەیان لەگەڵما دەدا کە بەشداری کاری رۆژانەی ناو ماڵیان لە تەکدا بکەم، بەڵام لە سەرەتاوە زۆریان لێنەدەکردم، ئەوانیش بە کایەی خۆیان دەیانویست ئەوەم پیشان بدەن کە شتێکی باشە کە ئەو شتانە بزانم کە چین و چۆن دەکرێن، ئازادم لەوە کە بمەوێ یارمەتیان بدەم یان نا. ئەز لە سەرەتاوە هەستم بەوە دەکرد کە بەزەییان پیامدا دێتەوە، ئەوانیش ئەوەیان دەزانی کە ئەوە کاتی گەرەکە تا لەگەڵ ئەو ژیانەی ئەواندا خۆم رادێنم.

ئەم ژنانە رۆژانە هەویریان بۆ دروستکردنی کولێرە بەتەنوور و کەلانە دەشێلا، بۆ ئەم نانکردنە تەنووریان بە چیلکە و چەواڵ دادەخست. رۆژێکیان "وەردە" پرسیاری لێکردم و گوتی:"ئایا دەتوانم یارمەتی بدەم لە کردنەوەی کولێرە بە تەنوور و کەلانە برژاندندا..؟" "وەردە" گوتی:"ئەگەر دەخوازیت با فێرت بکەم، کە چۆن کەلانە و کولێرە بە تەنوورەوە دەدرێ..؟"

ئەز کە سەیری ناو تەنوورەکەم کرد کە چۆن ئەو پشکۆیانە لە ناوەوە سوور ببوونەتەوە، کاتێك ئەو ژنانە دەستی رووتیان دەکرد بە ناو ئەو تەنوورەدا و کولێرەیان پێوە دەدا و لێدەکردەوە زیرەم لەو دیمەنە کرد بوو. جاروبار هەندێك چڵوچێویان دەخستە ناو تەنوورەکەوە، دەبوو بە چرە دووکەڵ، لە پرێکدا گری دەگرت و پریشك بەو ناوەدا بڵاو دەبۆوە، برژاندنی کەلانە و کولێرەکان پێنج خولەکێکی دەویست تا بەتەواوی سوور هەڵدەگەران. ئەوسا ژنەکان دەستیان بە ناو تەنوورەکەدا دەکرد و کولێرەکانیان دەهێنایە دەرەوە. بۆ یەکەمجار کە ویستم بەو کارە هەستم، هەر کە لە تەنوورەکە نزیك بوومەوە گڕو هاڵاوی گەرمی ناو تەنوور شاڵاویان بۆ هێنام، بە پرتاو خۆم کشانە دواوە، کە چاوم بە دەست و مەچەکی ئەو ژنانە دەکەوت، کە چۆن هەڵقرچابوون و تلۆقیان کردبوو، هێندەی تر ترس دایدەگرتم. مرۆڤ دەیزانی کە دەستەکانی ئەو ژنانە هەستیان لێبڕاوە، بەڵام دەستەکانی من بەوە رانەهاتبوون، کاتێك کە دەستم کرد بە ناو تەنوورەکەدا هەستم دەکرد کە ئەشکەنجە دەدرێم و لە ئاگری

دۆژەدا دەمسوتێنن. کاتێکی زۆری ویست تا بە ناچاری و بەزۆر فێری نان پێوەدانی تەنوور کرام، بێگومان من لە کردنەوەی کەلانە و کولێرەدا وەکو ئەوان کارامە نەبووم، هەمیشە ترسی ئەوەم لەبەردا بوو، کە دەستەکانم دەسووتێن، بەڵام نەمتوانی دەستەکانم لە سوتان رزگار بکەم، لە ئەنجامدا دەستەکانم سوتان و بڵقیان کرد. ئیتر "وەردە" کەوتە زۆر لێکردنم، بە بەردەوامی کەلانەی پێدروست دەکردم. تا دەستەکانم وایان لێهات، خۆشەی ئەو گڕوتاوی ئاگری تەنوورە بوون لە کۆتاییدا وا خۆشە بووم هەستم بە سووتانی دەستەکانم نەدەکرد.

کەلانە و کولێرە، خواردنی سەرەکی ئەو خەڵکە بوو، کوتکوتیان دەکرد، لەگەڵ شیر و کەرەدا تێکەڵاویان دەکرد و بەدەست دەیانخوارد. لەسەرەتاوە من سەرکێشیم دەکرد کە ئەم جۆرە کارانە و یارمەتی کاری ناو ماڵیشیان بدەم، هەر لە بیری ئەوەدا بووم کە لەو ژیانە خۆم رزگار کەم کە بەسەرم هێنراوە.

دوو جۆر کەلانە هەبوو"شاباێز"بە تەنوور دەبرژێندرا، ئەوی تریان لە ناو رۆندا سوور دەکرایەوە."ناوساجی" ئاردی ناوساجیمان بە هاڕاوی لە دوکانەکانی ناو گوند دەکڕی، هێندەمان دەکڕی کە بەشی چەند مانگێك بکات، لە گەنجینەدا هەڵمان دەگرت. بۆ کڕینی ئارد، دەبوایە ژنان لە ناو گوندەوە، ئەو فەردە ئاردانەیان بدایە بە شانیاندا و بۆ ماڵەوە بیانهێنایەتەوە.

بەڵام بۆ دروستکردنی کەلانە و کولێرە بەرۆن، ئاردی گەنمەشامیمان بەکار دەهێنا، دەبوایە ژنان خۆیان بە "دەستهاڕ" گەنمەشامیەکەیان بهاڕیایە. ئەم کارە تا بڵێی بە ئەرك و گران بوو، هەمیشە بەم کارە سەغڵەت دەبووم و لەرزم لێدەهات.

بەیانیەکیان "ئەبدولکەدا" بۆ ناو گوند دابەزی،منیش لە ژوورەکەی لای خۆم دانیشتبووم، لە ناکاو وا هات بە بیرمدا کە بۆی دەرچم و راکەم، لە پەنجەرەی ژوورەکەوە ئەو رێگایەم لێدیار بوو کە بە پشتی خانووەکەماندا رەتدەبوو دەچووە ناو باخێکەوە، زۆرجار ژنان بەم رێگایەدا دەچوون ئاویان دەهێنا. واهات بە بیرمدا کە دەتوانم بەو رێگایەدا هەڵبێم، خۆم بگەیەنمە ناو چیاکان و خۆ دەربازکەم، بەو نیازەی خۆم بگەیەنمە دەرەوەی "یەمەن". بۆ دەرباز بوونم لەو رێگایەوە هیچ جۆرە پلانێکم

نەبوو، کە چی بکەم بۆ ئەوەی خۆ لە پیاوانی ناو گوند دەربازکەم و نەمبینن و بە شوێنما رانەکەن، یان جێگا پام هەڵنەگرن و لەناو ئەو دۆڵ و چیایانەدا بمگرن، یان بەو رۆژە خۆرەتاو و گەرمایە چۆن هەڵکەم و چی بخۆم و چی بخۆمەوە و لە کوێ بخەوم، هەروەها لە پەلاماری جرۆجانەوەر چۆن خۆ بپارێزم.؟ تەنیا ئەوەندەم دەزانی کە دەبێت لە "ئەبدولکەدا"و خێزانەکەی خۆ دەربازکەم، بە خۆم دەگوت ئەو ئازاری رێگاوبانە هەرچۆنێك بێت چاکترە لە ئازار و ژیانی ئەم بەندیخانەیەی ئەمان کە تێی کەوتووم.

کاتم ئەوەندە نەبوو، کە دانیشم و بەوردی بیر لە رێگا بکەمەوە، ناچاری زۆری بۆ هێنا بووم، بە هەلم زانی "ئەبدولکەدا" لە ماڵەوە نیە، بە پرتاو بە پێپلیکانەکاندا رامکردە خوارەوە، تاوم دایە خۆم بەرەو دەرگای دەرەوە. لەو کاتەدا باوکە پیرەکەی "ئەبدولکەدا" بەرێگەوە بوو، بەرەو سەکۆکەی بەردەرگا بچێ و لەوێ دانیشێ، پاڵێکم پێوەنا و رێگاکەم چۆڵکرد، رامکردە دەرەوە، رێگام گرتەبەر تا لە چیا سەرەو لێژ بوومەوە بۆ ناو دۆڵەکە، بەرد و خڕکە بەرد بە هەموو لایەکدا گلۆر دەبوونەوە، ئەژنۆکانم خەریك بوون دەردەچوون، هەستم دەکرد سیەکانم خەریکن دەتەقن، گەیشتمە ناو گۆڕستانێکی بچووك، بەردەوام رامدەکرد، خۆشم نەمدەزانی ئەو رێگایە بەرەو کوێ دەڕوا و بۆ کوێ دەچێ، نەستم هاتبووە سەر کونی لوتم، بیرم لە بەندەی "کونتا کێنتی" پاڵەوانی رۆمانی "رەگەکان" دەکردەوە، کە چۆن لە هەوڵی ئەوەدا بوو خۆی لەو ژیانە ئازاد و رزگاربکا کە کردبوویانە چارەنووسی. ئەوەم دەهاتەوە یاد کە چۆن دەستگیریان کرد و گەڕانیانەوە شوێنی خۆی و سزایاندا، بەدەم ئەو دیمەنانەوە زۆرم لە خۆم دەکرد و خێراتر تاوم دەدا و رامدەکرد.

کاتێکم زانی لە دوواوە گوێم لە هاوار هاواری "مەهمەد" و "وەردە"ی دایکی بوو، بە دوامدا رایاندەکرد. زوو زوو ئاوڕم بۆ دواوە دەدایەوە، بە خۆم دەگوت:"دەبێ ئەو پیرەمێردە کوێرە گاڵی کردبن و پێیگوتبن."

"مەهمەد" و "وەردە" تا دەهات لێم نزیك دەبوونەوە، بە هەموو هێزیان بانگیان دەکردم، ئەم دیمەنانەم وەکو خەوێکی ترسناك دەهاتە پێش چاو. بەتەواوی لە ئەژنۆ

کەوتم و ماندوو بووم، لاشەم لەگەڵ پێکانمدا نـەدەهات، "مهەمـەد" و "وەردە" لـە مـن خێراتر بەناو ئەو دۆڵەدا رایان دەکرد. لە کۆتاییدا گەیشتنە سەرم، نەمدەزانی سەر بـە چ کونێکدا بکـەم، شـوێنێك نـەبوو خۆمـی تێـدا بشـارمەوە، "مهەمـەد" پـەلاماری دام و گرتمی، کەوتە راوەشان و ئازاردانم، بەسەرما هاواری دەکرد."بۆ کوێ..؟ دەتەوێ بۆکـوێ ڕاکەی...؟تۆ شێتی...؟ دەتەوێ بەم شێوەیە سـەری خـۆت هـەڵگری...؟ وەرە بچینـەوە... باوکم بەو زوانە لـە نـاو گونـد دەگەڕێتـەوە و چـارت دەکـا... کـە ئـاوا هـەوڵی راکردنـت داوە."

هیـچ شتێکم بۆنەکرا، جگە لەوەی کـە بـە ناچـاری ملـی رێگـای ماڵـەوەیان لەگـەڵدا بگرمەبەر... هەر کە گەیشـتینە بـەر دەرکـی ماڵـەوە "ئەبدولکـەدا" چـاوەڕوانی ئێمـەی دەکرد، چاوەکانی گریان لێدەباری. هەر کە چاوم پێیکەوت ئەژنۆم شکا، تـرس دایگـرتم، بەڵام من هیچ شتێکم نەبوو کە پێـی بڵێـم، پـتر لـەوەی کـە دەمویسـت خـۆم لـەو ژیانـە رزگارکەم.

پێـش ئـەوەی کـە کۆتـایی بـە هەفتـە بـێ"نادیـا" بگاتـە "یەمـەن"،"ئەبدولکـەدا" ویسـتی لەگـەڵ خۆیـدا بـۆ شـاری "مـەرایس"م ببـات، بـۆ ئـەوەی سـەردانی "لـەیلا و ئەهمەد"ی برام بـکەم. منیش لە دڵەوە ئارەزووم دەکرد کە ئەو سەردانە بکـەم و چـاوم بە خوشك و براکەم بکەوێ، بیریشم لەوە دەکـردەوە بـەڵکو "لـەیلا و ئەهمـەد" بتوانـن یارمەتیـەکم بـدەن. "ئەبدولکـەدا" ناچـار بـوو ئـەو کـارە بکـا، لەبـەر ئـەوەی کـە لـە "ئنگلانـد" پـەیمانی بـە بـاوکم دابـوو، کـە بچـین سـەردانی خوشـك و براکـەم بکـەم، "ئەبدولکـەدا" گوتـی:"کاتێك کـە گەیشـتینە لای ئـەوان دەتوانـی ماوەیـەك لای ئـەوان بمێنیتەوە." ئەز بڕوام بە گفتی "ئەبدولکەدا" نەبوو کە پێـی دەدام، پێشـتر زۆر گفتـی دامێ و هیچی نەبردەسەر و بەجێ نەهێنا، بـەڵام ئـەز وا بـیرم دەکـردەوە بـە گەیشـتنم بۆلای "لەیلا و ئەهمەد" چانسێکە بۆ خۆ دەرباز کردن.

ئێـوارێ کەلوپـەلم کۆکـردەوە، بـۆ بـەیانی زوو لەخـەو هەسـتاین، بـۆ ئـەوەی کـە نەکەوینە گەرموتاوی نیوەڕۆژ، بەیانی زوو لە خەو هەستاین و سـواری جێپێـك بـووین کە "ئەبدولکەدا" بە کرێی گرتبوو. لەگـەڵ خۆمـاندا بـۆ رێگـا نـەختێك میوەمـان بـرد.

ماوەیەك ڕۆیشتین جێپەكە بە ڕێگایەكی كەند و كۆسپدا گەیشتە سەر زنجیرە چیایەك، كاتێك كە جێپەكە دەیوست لە لۆفەكان پێچ بكاتەوە، لە شووشەی پەنجەرەی تەنیشتەوە سەرم دەبردە دەرەوە، بۆنی لاستیكی سوتاو دەهات، جێپەكە هەڵدەخلیسكا لەسەر لێواری لۆ فەكان تەكانی دەدا، بەم دیمەنە ترس دایگرتم، دەستم بە هاوار هاوار كرد. داوام لێكردن كە جێپەكە ڕاگرن و دادەبەزم. "ئەبدولكەدا" هێمنی كردمەوە."مەترسە، پێویست ناكات بترسی، هیچ نیە." شۆفێرەكە بەردەوام بوو لە لێخوڕین، گوێی بە هاواری من نەدا. تا دەهات ڕێگاكە بەرەو خراپتر دەچوو، لە هەموو پێچكردنەوەی لۆفەیەكدا چاوەڕێی ئەوە بووم بەرەو خوار تلبینەوە و سەرنگون بین. لە ترساندا نیوەگیان ببووم، پاش ماوەیەك لێخوڕین، كابرای شۆفێر جێپەكەی لادایە كەنارێك و ڕاوەستاین، بۆ ئەوەی نەختێك پشوو بدەین، كاتێك دابەزین كە سەیرێكی خوارەوەم كرد زراوم چوو، جێپەكەم بینی لە كەناری ئەو ڕێگایە وەستاوە. داوام لە "ئەبدولكەدا" كرد" وازم لێبێنە، من دەمەوێ بە پێ بڕۆم." "ئەبدولكەدا" بە مل بادانێكەوە وەڵامی دامەوە، پاشان گوتی:"ڕێگاكە دوورە." وچانێكمان گرت. "ئەبدولكەدا" بە دەست هێمایەكی بۆ كردم كە سواری جێپەكە ببمەوە. بەهەر دەردی سەریەك بوو بە هەفت كاژێر گەیشتینە "مەرایس"، تا ئەوێ فرمێسك لە چاوانم دەتكان، هێندە ترساو و ماندوو بووم، سەرەڕای ئەو گەرمی ڕێگاوبانە كە بە تەواوی تەنگیان پێهەڵچنی بووم، كاتێك لە جێپەكە هاتمە خوارەوە، ئەژنۆكانم دەلەرزین. خەڵكی گوند بەرەو ڕوومان هاتن، لە چواردەورمان كۆزیلكەیان بەست، بە سەرنجەوە تێیان دەڕوانیم، بە "ئارەب"ی سڵاویان لێدەكردم، بە "ئەبدولكەدا"م گوت:"یارمەتیم بدە با وەڵامیان بدەمەوە." ئەم خەڵكانە هەموو پێكەوە زاری سڵاویان دەكردەوە و دەپەیڤین. ناچار بە زەردەخەنە و سەر ڕاوەشاندن وەڵامم دەدانەوە.

لەناو ئەو ئاپوورەیەدا پیاوێكی پیری گۆپاڵ بەدەستم بینی بەرەو ڕووی ئێمە دەهات، پیاوێكی بچكۆلانە لە پیریدا پشتی كۆمابۆوە، سەروریش سپی و چاویلكە لە چاو."ئەبدولكەدا" ڕووی تێكردم گوتی:"زانا ئەو پیاوە پیرە باپیرتە." خۆم بۆ ڕانەگیرا دامە پڕمەی گریان، بە خۆشیەوە دەمویست لەتەك باپیرەمدا بپەیڤێم، داوای یارمەتی

لێبکەم، بەڵام نەمدەتوانی ئـەو کـارە بکـەم و بەسـەرهاتی خۆمـی بـۆ بگێڕمـەوە، لەبـەر ئـەوەی "ئەبدولکـەدا" وەرگـێڕی ئاخافتنەکـەمان بـوو، پرسـیاری براکـەمم لێکـرد،"کـوا "ئەهمەد"ی برام..؟" وەڵامی دامەوە،"بە ڕێگاوەیە، ئێستا دێ."

پاش وچانێکی کەم "ئەهمـەد" ی بـرام بـە هەڵـەداوان هـات، دزداشـەیەکی درێـژی "ئارەب" ی لەبەردا بوو، کراسێکی کردبوو بەسەردا، هەر کـە چـاوم پێکـەوت زانیـم کـە ئەو کوڕە هەمان خوێن و پشتی منە. بـەدەم گریانـەوە بـەرەو رووی جێپەکـە هـات، کـە گەیشتە لام پەلاماری یەکماندا و توند لە ئامێزم گرت و بە دەم گریانـەوە چووینـە نـاو جێپەکە و دانیشتین، لەبەر ئەوەی کە "ئەهمەد" نەیدەزانی بە "ئینگلیز"ی بپـەیڤێت، ناچار "ئەبدولکەدا" کەوتە نێوانمان و بوو بە وەرگێڕمان. "ئەهمەد" هەر لـە تەمـەنی "سێ" سـاڵانەوە بـاوکم لـە "ئنگلانـد"ەوە بـۆ ئـێرەی هێنـابوو بـەجێی هێشـتبوو، زۆر هەوڵمدا بەسەرهاتەکەی خۆمی بۆ بگێڕمەوە، بەڵام نەدەکرا، بە ناچاری پرسـیاری تـرم لێدەکرد، ژیانی چۆنە، "لـەیلا"ی خوشـکم لـە کوێیـە..؟."ئەهمـەد " گوتـی: "دەتوانـین هەر ئێستا بچین سەر لە "لەیلا"ی خوشکمان بدەیـن."بڕیارمـاندا و ڕێککـەوتین لەسـەر ئەوەی کە ڕێگای ئەوێ بگرینە بەر، سواری جێپەکە بووینەوە و ئەوێمان جێهێشت. بـە ڕێگایەکی گەلێك ناخۆش و دۆڵدا رووە و ئەو گوندەی کە "لەیلا" ی خوشکمی لێدەژیـا، ئەو گوندە کەوتبوو ە ناو دەشتاییەکی بەرکراوە و لە هەموو لایەکەوە شینایی و ئـاو لـە چواردەوری دەبینرا. کاتێك کە گەیشتینە ناو گوند. جێپەکەمان لەبـەردەم خانوویـەکی کۆنی بە بەرد دروستکراودا ڕاگرت، خەڵکی گوند لە هەموو لایەکەوە لێمان خڕبوونەوە و پێشوازیان لێکردین، خەڵکەکە پـتر بـۆ مەبەسـتی ئـەوە گوێیـان شـلکردبوو، تـا بزانـن هۆی هاتنمان چیە و بۆچی هاتووین، ئەوان پێیـان گوتـین:""لـەیلا" و پیاوەکـەی لـێرە نین و چوون بۆ سەردان بۆ گوندێکی تر، ئاگـاداری ئـەوەش نـەبوون کـە ئێـوە بـۆ ئـێرە دێـن." ئێمـەش بـە ناچـاری سـواری جێپەکـە بوویـن و گەڕاینـەوە بـۆ "مـەرایس" بـۆ گوندەکـەی "ئەهمـەد"ی بـرام. کـاتێك گەیشـتینە نـاو گونـد "ئەبدولکـەدا" پێـی گـوتم: "ماڵئاوایی لە "ئەهمەد" و باپیرەت بکە...!"

پێم گوت:"مەبەستت چیە..؟"

خوڕ خوڕ فرمێسك بە چاومدا دەهاتە خوارێ..."ئەی تۆ نەتگوت کە دەتوانم چەند دەخوازم لەلای خوشك و براکەم بمێنمەوە...؟"

"ئەبدولکەدا" زۆر بێ شەرمانە گوتی:"بۆت نیە بمێنیتەوە، بەیانی "نادیا"ی خوشکت لە "ئنگلاند"ەوە دەگاتە ئێرە، پێویستە ببینی."

راستیەکەی پتر لە بینینی کەسێکی تر بە ئاواتەوە بووم کە "نادیا" ببینم و چاوم پێبکەوێ، لەبەر ئەوە لەسەری نەڕۆیشتم بێدەنگیم لێکرد.

"ئەبدولکەدا" گوتی:"لێرە لای جیپەکە چاوەڕوان بکە تا ئەو دوکانە دەچم هەندێك خواردنەوە بۆ رێگا دەکڕم." کاتێك کە ئەو رۆیشت لەگەڵ دوکاندارەکە کەوتە ئاخافتن، لەو کاتەدا پیاوێك بەرەو رووی من هات، دەستێك چاکەت و پانتۆڵی لەبەردا بوو، بۆینباخێکی بەستبوو، گەیشتە لام و بە "ئینگلیز"ی لەگەڵمدا دەستی بە ئاخافتن کرد، پرسیاری کرد گوتی:"تۆ لێرە چی دەکەی، هاتووی کە "ئەهمەد و لەیلا" فریو بدەی؟..!"

لەم وتانەی ئەم پیاوە سەرم سوڕما، ئەو پیاوە لە پیاوێکی تووڕەوتڕۆ دەچوو، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا بەلامەوە خۆش بوو کە مرۆڤێك بە "ئینگلیز"ی دەدوێ، لەڕاستیدا ویستم داوای یارمەتی لێبکەم و هانای بۆ بەرم، بەڵام هەر چەندم کرد توانای دەربڕینی ئەو جۆرە وشانەم نەبوو، پاشان کابرا لێیدا رۆیی. "ئەبدولکەدا" گەڕایەوە بەخۆی و چەند شووشەیەك (پیپسی کۆلا) وە، کە چاوی بە سەرووچاوم کەوت تێکچووم پرسیاری لێکردم گوتی:"ئەوە چییتە بۆ ئاوا شڵەژاوی.؟"

منیش بەسەرهاتەکەم بۆ گێڕایەوە، "ئەبدولکەدا" بە چواردەوری خۆیدا کەوتە روانین، پرسیاری کرد:"کام پیاوە بوو...؟" بەڵام ئەو کاتە پیاوەکە دیار نەما و خۆی ونکرد بوو. "ئەبدولکەدا" بۆ وچانێك هەر نائارام بوو.

شۆفێرەکە خۆی هاویشتە ناو جیپەکەوە و منیش بەگەرمەوە "ئەهمەد"ی برام لە ئامێز گرت، بەگەرمەوە دەستی باپیرم گوشی، سواری جیپەکە بووین و بە جێمان هێشتن، لەکاتی رۆیشتنی جیپەکە رێگاکە بوو بە تەپوتۆز، "ئەهمەد" لەسەر رێگاکە وەکو بت راوەستابوو دەستی رادەوەشاند و دەگریا.

پاش ماوەی چەند مانگێك بـۆم دەركـەوت، كـە چـی بەسـەر "ئەهمـەد و لـەیلا" ی خوشكمدا هاتووە. ئەو كاتەی كە "ئەهمەد" منداڵ دەبـێ چ چەرمەسـەریەكی بەدەست باپیرمانـەوە بەسـەر هـاتووە. ئـەو پیـاوە پـیرە كـە دەیبینـی وا دەزانـی كـە فریشـتەیە. كارەسـاتەكە كـە بەسـەر "ئەهمـەد و لـەیلا" هـاتووە ئـاوا بـووە، كـاتی خـۆی باپـیرەم دووچاوی بە باوكمدا هەڵنایە، زۆر ركوكینی لە باوكم دەبێ. كـاتێك بـاوكم "ئەهمـەد و لەیلا" بۆ "یەمەن" دەهێنێ، لای باپیرەم جێیان دەهێڵـێ، باپـیرەم هـەرچی داخ و كینـی پێشـووی باوكمـە بـە "ئەهمـەد"ی دەڕێـژێ. باپـیرەم هەمیشـە لـە "ئەهمـەد" ی داوە، ئێسـتاش كـە "ئەهمـەد" گـەورە بـووە، باپـیرەم ڕێگـای ژنـهێنانی لێگرتـووە. ئەمـەش گەورەترین سزایە كە لە وڵاتی "یەمەن"دا بەرامبەر بە كوڕێك دەكـرێ، لـە كـاتێكدا لـە "یەمەن" كوڕ بۆی نیە بەهیچ جۆرێك توخنی كیژێك بكەوێ و بیجوڵێنێ، خـۆ ئەگـەر كارێكی وا بكات ئەوا هەتا ماوە بە داوێـن پیـس و پاشـەڵ پیـس نـاودێر دەكـرێ تـا ئـەو ڕۆژەی دەمرێ.

ماوەیەك پێش ئەوەی كە "ئەهمەد و لەیلا" بۆ "یەمەن" بهێنرێن، نـەنكمان واتـا دایكی باوكمان دەمرێ، پاش ئەوەی كە باوكم "ئەهمەد و لەیلا" بۆ "یەمەن" دەهێنـێ، لا ی باپیرەم جێیان دەهێڵێ، ماوەیەكی كورتی پێدەچێ باپیرەم ژن دەهێنێتەوە، واتـا زڕ نەنكمان. پاش ئەوە باپیرەم بۆ كاركردن بۆ "كوێت" دەچـێ، ئـەم منالانـە لای ئـەو ژنـە تازەیەی جێدەهێڵێ. ئەم ژنە چارەی "ئەهمەد و لەیلا"ی ناوێ و زۆر نامرۆڤانە لەتەك ئەو دوو منداڵەدا هەڵسوكەوت دەكـات. "ئەهمـەد و لـەیلا" لـەو وڵاتـە گەرمـەدا بەهـەر دەردی سەریەك دەبێ، ژیانی خۆیان دابین دەكەن. بەڵام هیچ شتێك نە لە بـارەی ئێمـە و نە لە بارەی دایك و باوكیانەوە نازانن. ئەم دوو منالـە هەمیشـە خواردنـی بـەرماوە و كۆن دەخۆن، بە پێی پەتی دەكرێنە دەرەوە بۆ چیلكەوچەواڵ كۆكردنـەوە و ئاوكێشان. زۆرجـاریش بـە پـای پـەتی و بـە تـاوی گـەرما چـەندان كیلۆمـەتر دەبـڕن بـۆ هێنـانی چیلكەوچەواڵ بۆ سوتاندن.

ئەم دوو منداڵە تووشی چەندان نەخۆشی گران دەبن، كەس مشووریان نـاخوات و لایـان لێناكەنـەوە، ئـازارێكی زۆر بەدەست نەخۆشـی و دەردەوە دەچێـژن. ئـەوەی كـە

نەختێك ئەو دوو منداڵەی ئارام کردۆتەوە، مشووری یەکتریان خواردووە و یارمەتی یەکتریان داوە.

کاتێك کە "ئەهمەد" تەمەنی دەگاتە سیازدە ساڵان لەلایەن رژێمەوە دەگیرێ و دەبرێ بۆ سەربازی. دەوڵەتی "یەمەن" لەبەر پەشێوی و نائارامی پێویستی بە گەنجان و لاوان دەبێ بۆ سەربازییان راپێچ بکات، دەوڵەت لە زۆر لاوە نائارام و لە جەنگدا بووە. لەبەر ئەوەی کە ژیانی سەربازی ژیانێکی کۆیلایەتی و مەرگە، تا بڵێی سەخت و دژوارە، لەبەر ئەم هۆیانە خەڵکی کوڕەکانی خۆیان لە سەربازی دەدزنەوە، گەنجەکان نا یانەوێ سەربازی بکەن، ناچار رژێم دەستی کردووە بە گرتنی لاوان و راکردوان لە سەربازی و رەشبگیری کردنیان. پۆلیس و سەربازی بە شێوەیەکی بەر فراوان بە هەموو لایەکی "یەمەن"دا بلاو کردۆتەوە، بۆ ئەم مەبەستە پۆلیس بە ئارەزووی خۆیان کام لاوەیان بە دڵ بووبێت فرێیان داوەتە پشتی ئۆتۆمۆبیلەکانیانەوە، بەبێ ئەوەی کە کەسوکار و دایك و باوکی ئەم گەنجانە ئاگادار کرابنەوە، یان بەبێ ئەوەی کە ئەو لاوانە کاتی سەربازیان هاتبێ.

کاتێك کە پۆلیس دەچنە گوندی "مەرایس" دەست ناهێننە رێگای "ئەهمەد"، لەبەر ئەوەی "ئەهمەد" تەندروستی باش نەبووە و نەخۆش و لاواز بووە. پۆلیسەکان دەزانن کە ئەو کوڕە کەڵکی ئەوەی پێوە نیە. بەڵام زڕ نەنکەکەمان گاڵی پۆلیسی لێدەکا و داوایان لێدەکات بەڵکو لەگەڵ خۆیان بیبەن و لەکۆڵی کەنەوە. "ئەهمەد" بەو داخوازی زڕنەنکە بەجارێك ئەژنۆی دەشکێ زۆر لە پۆلیسەکان دەپاڕێتەوە کە دەستی لێهەڵگرن، بەڵام تکا و پاڕاندنەوە داد نادا و فرێی دەدەنە پشتی ئۆتۆمۆبیلەکەیانەوە و دەیبەن. ئەو کاتەی کە "ئەهمەد"م بینی تا ئەو کاتەش هەر سەرباز بوو، ئەو رۆژەی کە بینم بە رێکەوت مەرەخەس کرابوو، بۆ "مەرایس" گەڕابۆوە. دەشێ بەختم هەبووبێ کە "ئەهمەد"م بینی. "ئەهمەد" بە دەردی سەریی و بە ناچاریی خۆی لەگەڵ ئەو ژیانە کۆیلەمەرگیەدا رادێنێ. جاروباریش دێتەوە سەر لە باپیرەم دەدا و هەندێك پێویستی لەگەڵ خۆیدا بۆ دێنێ.

بەدەم ڕێگاوە لە ناو جێپەکەدا بیرم لەوە دەکردەوە کە دەبێ جێپەکەمان بەرەو چیا بەرزەکە هەڵزنێ، ئەو چیایەی کە لەوەوبەر پیایدا هاتین، ترسی ئەو ڕێگایە هەموو گیان و هۆشمی داگرتبوو، لە ترساندا دەگریام، لەبەر خۆمەوە بۆڵە بۆڵم دەکرد، لەوە دەترسام بەم تاریکیە لۆفەیەك جێپەکەمان لولدا و سەرمان تیابچێ. پرسیارم لە پیاوەکان کرد "ئایا ڕێگایەکی تر نیە جگە لەم ڕێگایە، تا لەکۆڵ ئەم ڕێگای مەرگە ببینەوە.؟" پیاوەکان گوتیان: "نا... بەس گلەیی و گازەندە بکە."

لێخوڕینی ئۆتۆمۆبیل بەو شەوە بەسەر ئەو چیایەدا، کارێکی گران و ترسناکە. هەرچەندە من ڕێگاکەم نەدەبینی، بەڵام دەمزانی ئەو کێوە لە پێشماندایە. تا گەیشتینە شارۆچکەی "ئەب" تووشی هستریا بووم.

کاتێك گەیشتینە ئەو شارۆچکەیە، "ئەبدولکەدا" گوتی:"ئەمشەو لێرە دەمێنینەوە." دەستی بۆ خانوویەکی کۆنی سێ نهۆمی ڕاکێشا، لە جێپەکە دابەزین، جانتاکەم هەڵگرت، بەرەو خانووەکە ڕۆیشتین. پیاوێکی پیر دەرگای لێکردینەوە، ئەم پیاوە ژووری بەو کەسانە بەکرێدەدا کە بەشەو ڕێگایان دەکەوێتە ئەم شارۆچکەیە. ئەو شەوە لە ژوورێکی تەنیادا شەوم بەسەربرد، پاش ئەو هەموو ترس و ماندوو بوون و دڵەخورپەی ڕێگایە، تا بەیانی لەسەر زەوی یەکتەختە لێی خەوتم.

ئەو پیاوانەی وەکو "ئەبدولکەدا" و "جەواد" کە هەمیشە پێیەکیان لە وڵات و پێیەکیان لە دەرەوەی وڵات بوو، پێویستیان بەوە بوو، لە هەموو شوێنێکدا خەڵکی بناسن. لەبەر ئەوەی کە ماوەیەکی زۆر لە دەرەوەی وڵات دەمێننەوە بە ئاسانی دەست و دەنگیان ناگاتە خێزان و گوندەکەیان، هەر بۆ ئەمەش کۆمەڵێك پەیوەندی و هاوکاری جۆراوجۆریان بە خەڵکانەوە هەیە، لە کاتێکدا کە دراو، یان نامە، یان هەر ڕاسپاردەیەکی تریان هەبێ بۆ خێزانەکانیان لە ڕێگای ئەم دۆست و ناسیاوانەیانەوە دەیگەیەنن.

"ئەبدولکەدا" و "جەواد" ناسیاوێکیان هەبوو لە شاری "تایز" ناوی "ناسر" بوو. ئەم پیاوە لە شارۆچکەی "ئەب" خانوویەکی گەورەی هەبوو. "ناسر" ئەو خانووەی بە "جەواد" و "ئەبدولکەدا"دا سپارد بوو، بۆ ئەوەی ئەو ڕۆژەی کە "نادیا" گەیشتە جێ

لەوێ دابەزن و پشوو بدەن، هەر لەو خـانووەش چاومـان بەیـەك بكـەوێت. خانوویـەكی گـەورەی پاكوخـاوێن بـوو، بـە پێپلیكـەی لـە چیمـەنتۆ دروسـتكراو سـەركەوتین بـۆ نـاو خانووەكە و چووینە ژوورێكی گەورەوە، ژوورەكە پڕبوو لە پیاو لە ناو پیاوەكاندا چاوم بە "ئەبدوڵا"ی بەناو مێردم كەوت، پاشان چاوم بە "جەواد" كەوت لەناو ئەو پیاوانەدا چاوم بە "نادیا" كەوت بـەبێ دەنگی دانیشـتبوو، "نادیـا" مـاندوو دیـار بـوو هـەر وەك چۆن دوو هەفتە لەوەوبەر ئەوەم بە خۆمەوە بینی بوو، ئەو فڕۆكەیـەی كـە "نادیـا" و "جـەواد" ی پێـهاتبوون لـە كـاتی خۆیـدا بـەبێ دواكـەوتن بـاڵی گرتبـوو. كـە چـاوم بـە "نادیا" كـەوت زانیـم ئـەو نامەیـەی كـە بـۆ دایكـم و "نادیـا"م نووسـیبوو نەگەیشـتۆتە دەستیان و بەردەستی دایكم نەكەوتووە.

بە بینینی "نادیا" گەلێك دڵشاد بووم، بەڵام گـەلێك بـەوە دڵتـەنگ بـووم كـە ئـەو پیاوانـە كارەكـەیان بـۆ چۆتـە سـەر و بەرامبـەر "نادیـا"ش پیلانەكـەیان سـەری گـرت و توانیان "نادیا" لە "ئنگلاند" دەرپەڕێنن.

ئێستا بواری ئـەوە نـەماوە كـە "نادیـا" لـەو چارەنووسـە بـەد فـەرە ڕزگـار بـێ كـە چاوەڕێی دەكات. تاكە ڕێگا لەبەر دەمماندا ئەوەیە كە هـەردووكمان بـە جووتـە هـەوڵی خۆ دەرباز كردن بدەین و خۆمان لە "یەمەن" ڕزگـار كـەین. ئێسـتا بـە هـاتنی "نادیـا" خۆم لـە بـیر چـووەوە، پـتر پەرۆشـی ئـەوم وەك لـە خـۆم، مـن دەتـوانم بـەرەنگاری ئـەم ڕەوشە ببمەوە، "نادیا" هەڵسوكەوتی زۆر لە مـن منداڵانـەتر بـوو، ئەوەشـی پێـوە دیـار بوو.

"ئەبدولكەدا" گوتی: ئـەوە "نادیـا"ی خوشـكتە، بـڕۆ بـۆ لای، بـۆی ڕوونكـەرەوە و تێیگەیەنە، كە ئەو ئێستا بە مێردەو شووی كردووە. منیش چرپاندم بـە گوێیـدا، "مـن ناتوانم ئەوەی پێبلێم"... "بڕۆ پێی بڵێ... باشتر وایە كە لە دەمی تۆوە بیبیستێ".

پێشنیازەكەی "ئەبدولكەدا"م پەسەند كرد، بـەرەو ڕووی "نادیـا" چـووم. "نادیـا" هەستایە سەرپێ و بە سەرنجەوە ماوەیەكی كورت لە یەكتری ڕاماین هەستم بـە دڵـپڕی خۆم كرد، بەڵام دانم بە خۆمدا گرت كە نەگریم، پـەلاماری یـەكترماندا و یـەكترمان لـە

ئامێز گرت. گریان یەخەی بەرنەدام و دامە پڕمەی گریان. "نادیا" پرسیاری کرد، "ئەوە بۆ دەگری..؟"

ئەو ئازاری دوو هەفتەیەی کە بەدەست "ئەبدولکەدا" و خێزانەکەیی و ڕێگاوبان و ماندوێتیەوە چێشتبووم، نەمتوانی وا بە ئاسانی بۆ "نادیا"ی دەربڕم، یان ئەو هەست و ئازارەی بەرامبەر بە "ئەهمەد"ی برام کە بۆ یەکەمجار بینیم، لەبەر ئەوەی کە "نادیا" ئازار نەدەم، بە ناچاری بە گریان دەرم بڕین.

لەڕاستیدا دەمویست بۆ "نادیا"ی بگێڕمەوە و لێی نەشارمەوە، بەڵام تەنیا وشەیەکیشم بۆ نەدەهات و دەرنەدەبڕا، نەمدەزانی چۆن و لە کوێوە دەستپێبکەم، "نادیا" داینیشاندم و تۆزێك ئاوم خواردەوە، پاشان دەستم بە گێڕانەوەی بەسەر هاتەکە کرد.

"نادیا"... ئا ئەو کوڕە دەبینی...؟ بە دەست هێمام بۆ "مهەمەد"ی کوڕی "جەواد" کرد، ... ئەوە کوڕی "جەواد"ە و... مێردی تۆیە...

"نادیا" کوڕەکەی بینی و پرسیاری کرد: "ئێ چی".. وا دەزانم "نادیا" باش لە وتەکەم تێنەگەیشت کە چیم گوت.!

"نادیا" دەزانی کە باوکم ئێمەی بە 1300 پاوەند بە کوڕەکانی "ئەبدولکەدا و جەواد" بە شوداوە و فرۆشتووە..؟!

ئێمە ماوەمان نەبوو، نەمانتوانی لەو شوێنەدا لە ناو ئەو هەموو پیاوانەدا درێژە بە هەڤپەیڤین بدەین، لەبەر ئەوە "ئەبدولکەدا" بردینیە ژوورێکی بچوکی ترەوە، لەوێ درێژەمان بە ئاخافتنی خۆماندا، دەستم کرد بە گێڕانەوەی بەسەرهاتەکە لە سەرەتاوە تا بنەتا.

پرسیارم لە "نادیا" کرد: "ئەو نامەیەی کە بۆم ڕەوانە کردن بە دەستتان گەیشت..؟" "نادیا" بەسەر بادانێك وەڵامی دامەوە. "کام نامەیە..؟ نا نامەمان بە دەست نەگەیشتووە."

"نادیا" بڕوای بەو شتانە نەدەکرد کە بۆم گێڕایەوە، ئەوەندە ئاسان نەبوو کە تێیان بگات، من تێدەگەیشتم ئەو بەسەرهاتەی کە بەسەرمان هێنراوە چەند گران و بە

ئازارە، مرۆڤ بە بیستنی ئەم ڕووداوە وا دەزانێ بەسەرهاتێکی هەزار و یەك شەوە بێ! بەڵام ئەوە راستیەکە و لە ئێمەی ڕووداوە.

"نادیا" پرسیاری کرد، "ئێستا چی بکەین؟".

بە "نادیا"م گوت: "پێویستە بە بەردەوامی نامە بۆ دایکم بنووسین و ڕەوانە بکەین، تا کو یەکێك لەو نامانە دەگاتە دەستی دایکم، ئەمە تەنیا شتێکە کە بتوانین و لە دەستمان بێ... دان بە خۆتا بگرە، ئێستا ئێمە دوانین، ئەگەر بێت و دایکم پێی بزانێ، کە چیمان بەسەر هاتووە، خۆی دەگەیەنێتە دامودەزگای دەوڵەت و دەربازمان دەکات، دایکم هەرگیز لەوە کۆڵنادا و دەستبەردارمان نابێ، کە ئەمانە ئاوا بە دەستبەسەری بمانهێڵنەوە".

"نادیا" گوتی: "لەوانەیە دایکیشم بەم پیلانەی زانیبێ." من تۆزێك بێدەنگ بووم، لەبەر ئەوەی جاروبار ئەو بۆچوونەش بە مێشکی مندا دەهات. بە توندی وەڵامی "نادیا"م دایەوە "نا بڕوا ناکەم، ئەز دڵنیام کە دایکیشم هەر ئەوەندەی ئێمە ئاگاداری ئەم پیلانەیە، دایکیشم وەك ئێمە بڕوای بەو پیاوانە هەبووە، کە تەنیا بۆ گەشتێك ئێمەیان بۆ ئێرە هێناوە."

پاش ئەوە "نادیا" هاتە سەر ئەو ڕایەی کە دایکشم هەر هێندەی ئێمە ئاگاداری ئەم پیلانە چەپەڵەیە. لەڕاستیدا نە من نە "نادیا" هیچمان تەواو دڵنیا نەبووین لەو بڕوایەدا بووین کە هەموویان یارمەتیدەر و جێبەجێکاری ئەم پیلانە بوون، بەڵام ئەو بڕوایەشمان هەبوو کە دەبێ یەکێك هەبێ و لەم ژیانە دۆژە ئاسایە دەرمان بهێنێ، لەمە پتر هیچ ئاواتێکی ترمان نەبوو. پاش تەواوبوونی گفتوگۆ، گەڕاینەوە بۆ ئەو ژوورەی کە پیاوەکانی لێدانیشت بوون، پیاوەکان خەریکی ئاخافتن و وتووێژ بوون.

"ئەبدولکەدا" پرسیاری لێکردم بە "نادیا"ت ڕاگەیاند...؟ ڕوویکردە "نادیا" و پێیگوت ئێستا تێگەیشتی..؟ نادیا وەڵامی نەدایەوە، بێدەنگ و ڕەنگپەڕیو ڕەنگی زەرد هەڵگەڕا بوو، وەك ئاشی ئاوکەوتوو، بۆ ماوەی چەند خولەکێك تەواو بێدەنگ و سەرسام بوو، ڕەنگی وەك ڕەنگی مردووی لێهاتبوو، چاوەکانی خەمیان لێدەباری.

"مهەمەد"ی بە ناو مێردی "نادیا"، کوڕێکی سیازدە ساڵان بوو، تەمەنی لە "نادیا" بچوکتر بوو، بەڵام گەلێك لە "ئەبدوڵا"ی بە ناو مێردی من بە خۆتر بوو.

پاش نیوەڕۆژی ئەو ڕۆژە جارێکی تر من و "نادیا" و "ئەبدولکەدا" و "جەواد" کوڕەکانیان خۆمانکرد بە ناو جێپەکەدا بەرەو گوند بووینەوە. ئەز ئەوەم نەدەزانی کە ئەم سوار بوونی ئۆتۆمۆبیلە لەگەڵ "نادیا"دا دوا سەفەرمان دەبێ. چەند ساڵێکی خایاند تا جارێکی تر پێکەوە سواری ئۆتۆمۆبیل بووینەوە.

بەشی شەشەم
بووین بە هاوسێ

ئـەو گونـدەی کـە "جـەواد" و خێزانەکـەی لێدەژیـان نـاوی "ئاسـهوبی" بـوو. ئـەم گوندە لە "هۆکایل" گچکەتر بوو، لە بـەردەرکی مـاڵی ئێمـەوە بـە ڕێگایـەکی نـاخۆش و کەند و کۆسپدا، نیو کاژێر لێمانەوە دوور بوو.

خانووەکـانی گونـدی "هۆکـایل" پـەرش و بـڵاو بـوون، هەریەکـەی کـەوتبووە لایەکـەوە. بـەڵام خانووەکانی گونـدی "ئاسـهوبی" چـوو بـوون بـە نێـو یـەکدا و نزیکـی یەکتر بوون. پەیوەندیش ئاساییتر بوو.

کاتێك کە یەکـەمجار لـە "تـایز"ەوە هـاتین، لاماندایـە "ئاسـهوبی" جێپەکـە لـەوێ ڕاوەستا، "ئەبدولکەدا" بانگی لە "نادیا" کرد، کـە دەبـێ لەگـەڵ "جـەواد و مهەمـەد"ی کوڕیدا دابەزێت. ئەز پرسیارم کرد، "بۆ کوێ دابەزێ..؟"

"ئەبدولکـەدا" وەڵامـی دامـەوە "نادیـا" بـۆ مـاڵی "جـەواد" دەچـێ. بـەڵام ئێمـە بەیانی دەتوانین بێین سەریان لێبدەین. لە ناکاو تاسەیەك دایگرتم، پاش ئـەو ماوەیـەی کە لێك دابڕا بووین ئەوا دیسان دەبێ جارێکی دی لێك جودا بینەوە. دەستم بە هاوار و زریکە لێدان کرد. داوام لێکردن کە وازمان لێبێنن با پێکەوە بـین. "نادیـا" بـە ناچـاری لە جێپەکە دابەزی، لە سووچی ڕێگەکەوە بە بێدەنگی ڕاوەسـتا و دەگریـا. ئـەز هەسـتم

بەوە کرد کە "نادیا"م دڵتەنگ کردووە، لەبەر ئەوە بێدەنگ بووم. دەرگای جێپەکەیان لێداخستم، ئەوان لەگەڵ "نادیا" بەرەو ناو گوند بۆماڵی "جەواد" بەڕێکەوتن.

ئەو کاتە دڵم بەرایی نەدەهات سەیری "نادیا" بکەم، لەبەر ئەوەی کە دەمزانی ئەمشەو چارەنووسی "نادیا" بەچی دەگات. بە ناچاری دەستم گرت بە دەم و چاومەوە و دەگریام. پاش ئەوە جێپەکە دەستی هاژووت بەرەو گوندی "هۆکایل". لە ناو جێپەکەدا بەو ڕێگایەوە لوشکە لوشك بەسەر "ئەبدولکەدا"دا دەگریام و دەمزریکاند، پێم گوت: "تۆ کابرایەکی گلاراو و شێتی، هەرگیزاو هەرگیز ئەم پیلانەت بۆ ناچێتە سەر، ڕۆژێك دێت من و "نادیا" بۆ وڵاتی خۆمان بگەڕێینەوە". هەرچی ناخۆش بوو لە ناو جێپەکەدا لەبەر چاوی سەرنشینەکان پێمکرد. "ئەبدولکەدا" بە تەواوی پەستبوو. هەرچەندە ئەوەم چاك دەزانی کە ئەو هاتوو هاواره دادم نادات، بەڵام هەندێك تەسکینیم دەهات.

بەیانی زوو لە پێش هەموو خێزانەکەوە لە خەو هەستام و خۆم ئامادە کرد، هەر وەکو منداڵ بە دوای "ئەبدولکەدا"وە بووم، پرسیارم لێدەکرد: "کەی بڕۆین سەر لە "نادیا" بدەین...؟" پاش ئەو هەموو هەوڵدانەم چووە ژێر بارەوە و پەیمانیدا کە دەچین، پاش ئەوە چووینە خوارەوە، هەر لەو ڕێگایەوە کە پێش چەند ڕۆژ لەوەو بەر ویستم خۆمی لێوە دەربازکەم، ڕێگایەکی باریك بە وشکە کەڵەك هەڵچنرا بوو، بە ناو دارستانێکی مات و تاریکدا ڕەتدەبوو، تا گەیشتینە ماڵی "جەواد" نیو کاژێرمان پێچوو. زۆربەی خەڵکی هاتبوون بۆ سەردانی ئەو کچە گەشتکارە کە لە "ئنگلستان"ەوە هاتووە. پیاوان لە ژوورێك بە جیاو، ژنانیش لە ژوورێکی تر دانیشتبوون، لە ژووری ژنان پێیان گوتم، "نادیا" لە ژوورەکەی خۆیەتی، ژوورەکەی "نادیا" یان نیشاندام، منیش بە هەڵە داوان بۆ لای "نادیا" چووم.

"نادیا" لەسەر تەختی نووستنەکەی راکشابوو، کە چاومان بە یەك کەوت پڕمان کرد بە یەکدا، بە جووتە دەستمان کرد بە گریان، "نادیا" بەدەم گریانەوە ئەوەی بۆ گێڕامەوە کەچی بەسەر هێنراوە. کە چۆن شەوێ "جەواد" بە کوڕەکەی خۆی و بە "نادیا"ی گوتبوو، ئەمشەو دەبێ پێکەوە بخەون، بەڵام نە "نادیا" و نە کوڕەکەی

"جەواد"یش بەو کـارە هەڵنەسـتابوون. "مهەمـەد" وەکـو "ئـەبدوڵا"ی بـە نـاو مـێردم، لاواز و نەخۆش نەبوو، تەمەنیشی تەنیا سیازدە ساڵان بـوو، بـەڵام "مهەمـەد"یـش بـە هەمان شێوەی "ئەبدوڵا" لە باوکی دەترسا.

"نادیا" گێڕایەوە و گوتی: "جەواد" بردمی بۆ ژوورەوە، دەرگای لەسـەر داخسـتم، لە ژوورەوە گوێم لێبوو کە چۆن "جـەواد" بەسـەر "مهەمـەد"ی کوڕیـدا دەیبۆڵانـد، وا دەزانم کـە "مهەمـەد" نەیدەویسـت بێتـە ژوورەوە و لەگـەڵمدا بخـەوێ، ئەوەشـم گـوێ لێبـوو، "جـەواد" لـە "مهەمـەد"ی سـرەواند. "مهەمـەد" هـاواری دەکـرد و لـە بـاوکی دەپاڕایەوە، چەند شتێکی سەیر بوو.

"نادیـا" کـە ئـەوەی بـۆ گێڕامـەوە، پاشـان بـۆ چـەند خولـەکێك بێدەنـگ بـوو، بـۆ ئەوەی ئارام بێتەوە، پاشان دەستی بە گێڕانەوەی باسەکەی کرد و گوتی: "هێندەم زانـی دەر گای ژوورەکەم کرایەوە، "جەواد، مهەمەد"ی کوڕی بە پاڵ کردە ژوورەوە، هـەر وەك ئـەوە دەچـوو، کـە مامەڵـە لەگـەڵ ئـاژەڵدا بکـات، "جـەواد" دەرگاکـەی لـە دیـوی دەرەوە لەسەر کلۆم کردین و لێیدا ڕۆیشت."

"نادیا" هەناسەیەکی هەڵکێشا و گوتی: "هەرگیز دوێنێ شەوم لە یاد ناچێ."

چـەند ڕۆژێـك دوای ئـەوە لـە "ئەبدولکـەدا"م پرسـی: "بۆچـی "جـەواد" لـە "مهەمەد"ی کوڕی داوە..؟" "ئەبدولکـەدا" وەڵامـی دامـەوە، گوتـی: مهەمـەد سەرکێشـی کردووە و نەیویستووە لەگەڵ "نادیا" بخەوێ، لەبـەر ئـەوەی کـە "نادیـا" جلـی بوکێنـی باوی لەبەردا نەبووە و نەڕازاوەتەوە و سەرپۆشی بەسەرەوە نەبووە. مهەمەد بـە بـاوکی گوتـوە مـن هـەرگیز داوای کچێکی بیـانیم نـەکردووە، کـە ببێتـە بوکـی یەکشـەوەم، مـن نـاخوازم ئـەو کچـە ژنم بێ.. ئـا لەبـەر ئـەو سەرکێشـییە "جـەواد" لـە "مهەمـەد"ی سرەواندووە.

مهەمەد و ئەبدوڵا لە تەمەنی خۆیاندا ئەو ژنانەی کە پێش مـن و "نادیـا" بینـی بوویانن، تەنیا دایك و ژنە خزمەکانی خۆیان بوون.

ئەوەی کە ئەو مێرد منداڵانە بەرگوێیان کـەوتبوو و فـێری ببـوون، ئـەوە بـوو کـە ژنان و کچانی بیانی هەموویان بێ ڕۆمەتن، پاشان پیاوانیش ئەوەیان پـێ گوتبـوون کـە دوو کەسی ترسناك ژنتانن.

ژنەکەی جەواد ناوی سەلامە بوو، سەلامە وا پێدەچوو کـە پـتر لـە هەسـت و دڵـی "نادیا" بگات، نەك وەك ئەوەی کە وەردە بەرامبەر بە مـن دەیکـرد و دەری دەبـڕی. لـە ڕووخساری سـەلامە دا ئـەوە دیـار بـوو کـە بـەزەیی بـە "نادیـا" دێتـەوە، زۆر جـار دڵـی "نادیا"ی دەدایەوە و وەك کچی خۆی لە ئامێزی دەگرت و مـاچی دەکـرد. "سـەلامە"ش وەك هەموو ژنەکانی هاوشانی لەسەری پێویست بـوو کـە گوێڕایـەڵی مێردەکـەی بـێ، وا پێدەچوو کە مێردەکەی خۆی خۆش بوێ و ڕێزیشی لێبگرێ.

"نادیا" بە وێنەی من سەرکێش و بەگژ خێزانەکەیدا نـەدەچوو، لەگـەڵ ئەوەشـدا هەندێك سەرپێچی دەکردن. "نادیا" هەمیشە پرسیارێکی دەکرد و دەیگوت: "جەواد بۆ بەم کارە هەستا و ئەم پیلانەی بەرامبەر کردم...؟" هەروەك چۆن من بە ئەبدولکـەدام دەگـوت: "وازم لێبێنـێ مەرەخەسـم کـات و بـۆ وڵاتـی خـۆم بگەڕێمـەوە." کـاتێك کـە "نادیا"ش ئەمەی بە "جەواد" دەگوت: جەواد پێکـەنینی بـە داواکـەی "نادیـا" دەهـات. بە بیستنی ئەو داوایە لە ژوورەکەی "نادیا" دەچووە دەرێ. پاش ئەوە سەلامە دەچـووە لای "نادیا" و دەیهێنایەوە سەر خۆی و دڵی دەدایەوە. جەواد پیاوێکی باڵا بـەرزی تێـك سمڕاوی سەر ڕووتاوەی دەموچاو توکن بـوو، بـەڵام ئەگـەر بـەراووردت بکردایـە لەگـەڵ سـاڵانی پێشـوودا، ئـەوا لـەم دوایانـەدا گـەلێك لاواز ببـوو، جـەواد تـا بڵێـی پیـاوێکی ئێسکگرانی ناشرین بوو.

خانووەکـەی جـەواد هـەر بـە وێنـەی خانووەکـەی "ئەبدولکـەدا" دەچـوو، بـەڵام ژوورەکانی بچوکتر و ناخۆشتر بوون، "جەواد" و "سـەلامە"ی ژنـی و دوو کوڕەکـەیان و "نادیا" لەو خانووەدا دەژیـان. کـوڕە گچکەکـەی "سـەلامە" نـاوی "شـەهاب" و تەمـەنی پێنـج ساڵان بوو، کاتێك کە "نادیا" کرایە بووکی ئـەو ماڵـە، ماوەیـەکی کـەمی بـرد کـە "سەلامە" کچێکی بوو.

ژوورەکەی "نادیا" هەر بە وێنەی ژوورەکەی من بوو، بەڵام تۆزێك گەورەتر و هەمان شێوە مۆبێلەشی تیا بوو، بەڵام پەنجەرەکانی ژوورەکە هەندێك گچکەتر بوون، لەبەر ئەوە ژوورەکە تاریك و دڵتەنگ بوو، بەڵام هۆڵی دانیشتنەکەیان گەورە و فێنك و رووناکتر و پەنجەرەیەکی گەورەشی تێدا بوو، لە گەرماوەکەشیاندا پەنجەرەیەکی تێدا بوو، کە پیاو دەچووە ژووری چاوی دەبینی و پێویستی بە لایتی دەستی نەبوو، بنمیچی ژووری گەرماوەکە بەرز بوو، مرۆڤ دەیتوانی بە رێکوپێکی لە ناو ژووری گەرماوەکەدا بەپێوە راوەستێ بەبێ ئەوەی کە خۆی بنوشتێنێتەوە یان سەری بەر بنمیچی گەرماوەکە بکەوێ. لە دەرەوەش سەر تەنوورێك و کەلەگیەکیان هەبوو، خواردنی وشکەیان تیا دانابوو، هەر لەوێش "زەوەر"ی زستانیان لێدادەنا، هەر لەو سەرتەنوورە ئاگریان بۆ چێشت لێنان دەکردەوە، بۆ ئەوەی دووکەڵ خۆی نەکات بە کونی ژووری دانیشتن و خەوتندا. ئەم شێوەیە شێوەیەکی باویە، وەکو ماڵی "ئەبدولکەدا" ئاگردانێکی لە قوڕ دروستکرا ویان هەبوو ئاویان لەسەر گەرم دەکرد.

"جەواد" بە هەمان شێوەی "ئەبدولکەدا"، کە چۆن خواردنی "ئنگلیز"ی بۆ لێدەنام، ئاوا ئەویش خواردنی بۆ "نادیا" چێدەکرد، ئەو شتانەشی بۆ "نادیا" دەکڕی کە دەیزانی پێویستی پێیەتی، هەفتەی یەکەم دەستیان نەهێنایە نە رێگای من نە "نادیا" کە هاتووچۆ و سەردانی یەکتری بکەین. رۆژێك "نادیا" و "جەواد" و خێزانەکەی هەموویان هاتن و سەردانی ماڵی "ئەبدولکەدا" یان کرد. بۆ رۆژی دوایی ئێمە سەردانی ماڵی "نادیا" و جەوادمان کرد. هەموو رۆژێك من و "نادیا" هەر چاوەڕێی ئەوە بووین کە هەواڵێکمان لە دایکمانەوە پێبگات، بەڵام نە نامەیەك هات و نە هیچ دیار بوو. من و "نادیا" بە بەردەوامی لەبەر دەرکی ماڵەوە لێی دادەنیشتین و بە جووتە سەیری ئاسمانمان دەکرد و دەمان گوت: "ئێستا هێلیکۆپتەرێك لە پشتی ئەو چیایەوە دەرکەوێ، بێ لەلای ئێمە بنیشێتەوە و هەردووکمانی تێفڕێدا و پاشان باڵ بگرێ و رزگارمان بکات."

بۆ ئێمە شتێکی ئاسایی بوو کە تا ماوەیەکیش وەکو دوو کچی ئنگلیزی هەڵسوکەوت بکەین، دەچووینە سەربان و لەوێندەرێ خۆمان دەخستە بەر هەتاو، پێش

ئەوەی کە بێین بۆ ئێرە هەرگیز ئاوا گەنم ڕەنگ نە بووین. بەڵام دوای ئەوە سەرتاپای لەشمان لە کەڵەمستی پێمانەوە تا تەپڵی سەرمان بە جلوبەرگی ژنانەی ئارەبی شاردرایەوە، ئیتر پێستی لەشمان جارێکی دی رووناکی خۆری نەدی. تینی خۆرەتاوی ئەو ناوچەیە هێندە بە تینوتاو بوو، تەنانەت پێستی مرۆڤی لە ژێر جلوبەرگەوە تاوەسوت دەکرد. ئەو بەشانەی لەش کە خۆرەتاویان بەردەکەوت تەواو تاوگاز بوون، کاتێکیش کە دەستمان بە کاری ناو ماڵ و هەرەوەزی و کشتوکاڵ کرد، ئیتر تەواو ڕەش هەڵگەڕاین.

چەند ڕۆژێك بەر لە هاتنی "نادیا" تەنیا هەواڵێك کە لە بارەی "ئنگلاند"ەوە پێم گەیشت، ئەو پۆستکارتانە بوو لە هاوڕێکانمەوە لەگەڵ نامەیەکی دایکمدا. کاتێك کە نامەکەم خوێندەوە هەمووو لایەك تەندروست باش و سلاویان هەبوو، لە کاتی خوێندنەوەی نامە و کارتەکاندا، هێندەی نەمابوو دڵم بپچڕێ، تا ئەو دەمەش، ئەوان وایان دەزانی کە من لە گەشتێکی خۆش و دنیای ئارامدام.

دایکم لە پاشاندا بۆی گێڕامەوە، کە ئەو کاتە چەند دڵخۆش و کامەران بووە، لەبەر ئەوەی کە وای زانیوە، من خەریکی دانس و گۆرانی گوتن و ئاهەنگ گێڕانم، لەگەڵ هاوڕێ نوێکانمدا..! ئەو کاتە بووە کە پۆست کارتەکەم بۆ دایکم ڕەوانە کرد تیایدا نووسی بووم، کە چەند دڵم شاد و گەشتێکی خۆشم کردووە. هەروەها دایکم گوتی شانازیم بەوەوە دەکرد، کە چۆن کچەکەم هەلێکی وای بۆ هەڵکەوتووە، ولاتێکی تر و ژیانێکی تریش لەوێندەرێ ببینێ، بەلام دایکم نەیدەزانی کە کچەکەی چەند دیلێکی بێدەسەلاتە.

ئەو نامە و کارتانە لە بار ەی ماڵەوە و "ئنگلاند"ەوە دوا هەواڵ و ئاگاداری بوون. ئەم خێزانانە نەیاندەهێشت نامەی دایکم بگاتە دەستمان. ئەز هەستم دەکرد کە لە شاری "تایز" کەسێکیان راسپارد بوو، ئەو نامانە بگەیەنێتە دەستی "جەواد" و "ئەبدولکەدا" ئەوانیش نامەکانیان لەلای خۆیان هەڵدەگرت و بە ئێمەیان نەدەدا.

"ئەبدولکەدا" زۆری ئەوەی لێکردم، کاتێ کە دەچم بۆ شت کڕین، یان بۆ ناو گوند دادەبەزم، دەبێ لەمەو دووا ئەو ڕێگایەی پشتەوە بگرم، بە ڕێگای ژناندا بڕۆم.

ئەو ڕێگایە تا بڵێی ڕێگایەکی ناخۆش و بەناو دارستانێکی تاریك و پڕ لە مار و دووپشکدا ڕەت دەبوو، ئەوەشم دەزانی کە ئەو ناوە پڕ لە گورگ و کەمتیار و بیابان بوو. زۆر جار لە پەنجەرەی ژوورەکەمەوە لە ناو دەشتەکەدا ئەم ئاژەڵانەم دەبینی. پیاوێك لە ناو گوند بە خۆمی گوت: "ئەبدولکەدا پیاوێکی دڵپیسە، نایەوێت بە هیچ جۆرێك پیاوانی بیانی ژنێکی ناو خێزانەکەی ببینیّ". لە ڕاستیدا ئەبدولکەدا بەرامبەرم زۆر توند و تیژ بوو. ئەو دەیزانی من دەمەوێت سەری خۆم هەڵگرم و ڕاکەم، "ئەبدولکەدا" بە هیچ جۆرێك بڕوای پێم نەبوو. دەیزانی هەر بۆم بلویّ خۆم دەرباز دەکەم. ئەو پیاوە لەو بۆ چوونەدا ڕاستی دەکرد.

لەناو گوندا بەهەر پیاوێك بگەیشتمایە کە "ئنگلیزی" بزانیایە، داوای یارمەتیم لێدەکرد، یان هەر کاتێك بۆ سەردانی "ئەبدولکەدا" بهاتنایە، کردبووم بە پیشە هەر هەلم بۆ هەڵکەوتایە، داوای یارمەتیم لێدەکردن. بەڵام ئەم پیاوانە هیچ کاتێك بە تەنگ داواکەی منەوە نەبوون و پشتگوێیان دەخست. ئەو پیاوانە گەلێك پەیوەندیان لەگەڵ "ئەبدولکەدا"دا بەهێز بوو، یان هاو خوێن یان لە ڕێگای ژن و ژن خوازیەوە یان لە ڕێگای بەرژەوەندی و دراوەوە پشتی یەك بوون. ئەم پیاوانە پێیان دەگوتم: "وا چاکە لێرە بمێنیتەوە، ئەو هەست و بیرەش نەخەمە سەری ژنەکانیانەوە. با ئەوانیش نیشانەی پرسیار بەرامبەر بە توانای پیاوەکانیان دروست نەکەن."

ئەم هەوڵ و کۆششەم ئاسان نەبوو کە بتوانم لەتەك ئەو پیاوانەدا بپەیڤم. بە چەند هەفتەیەك دوای هاتنم بۆ ئەو گوند وماڵە، کاتێك میوانی پیاومان دەهات، دەستبەجیّ "ئەبدولکەدا" گازی دەکردم. کە بچمە ژوورەکەم، خۆم نیشانی پیاوان نەدەم. لە سەرەتاوە ئەو هەڵسوکەوتەی لە تەکمدا نەدەکرد و ڕێگای دەدام، لە تەك میوانە پیاوەکاندا بپەیڤم، هەر چۆن لە "ئنگلاند" بە ئاسایی و بە سەربەستی ئەوەم دەکرد. بەڵام سات دوای سات بەرامبەرم توندوتیژ دەبوو. منیش لە چاوەکانیدا ببوومە ژنێکی "ئارەب". پیاوە گوندیەکانیش هەموویان لە "ئەبدولکەدا" دەسڵەمینەوە و دەترسان، لەگەڵ ئەوەشدا هەندێکیان بەزەییان بە مندا دەهاتەوە، ئەمانە پێیان دەگوتم خۆت سەغڵەت مەکە. ڕۆژێك دیّ بە ئاواتی خۆت دەگەی و دڵشاد دەبی. پێیان دەگوتم:

ئەو ساتەش دێ کە دایك و بابت لە یاد دەکەی ئێستا تۆ شووت کردووە. هەمیشە بە هیوای ئەوەوە بووم کە یەکێك لەم پیاوانە بکەوێتە ژێر بارەوە و نامەیەکم بۆ بەرێ بۆ شاری "تایز" و بیخاتە پۆستەوە و ڕەوانەی بکات. بەڵام کەسیان بەم کارە هەڵنەدەستان. لە ڕاستیدا لە هەمانکاتدا دەترسام کە نامە بەم پیاوانە بدەم بۆم ڕەوانە بکەن، لەبەر ئەوەی کە بڕوام پێنەدەکردن، دەمزانی کە ئەو نامەیە بەردەستی "ئەبدولکەدا" دەکەوێ.

"ئەبدولکەدا" دەیزانی کە دایکم دڵی لامانە و هەواڵمان دەپرسێت، لەبەر ئەوە پێی گوتین: "پێویستە دەنگی خۆمان تۆمار بکەینە سەر کاسێتێك و بۆ دایکمانی ڕەوانە بکەین." منیش بیرم لەوە کردەوە کە ئەمە هەلێکی باشە بۆ ئەوەی دایکم لە کارەساتەکە ئاگادار بکەین، بەڵام ئەوەم دەزانی کە "ئەبدولکەدا" لەو بارەیەوە زۆرزانە، ئەو بوو ناچاری کردم کە بەشی ئاخاوتنەکەی خۆم لە ژوورێکی پڕ لە پیاواندا تۆمار بکەم. ئەوەشیان پێگوتم کە دەبێ چی بڵێم. لە سەرم پێویست بوو ئەوە بێژم: "وڵاتی "یەمەن" بەهەشت ئاسایە و مەرێکیشیان بۆ بەزەویدا داوین و ئاهەنگیان بۆ گێڕاوین، مەپرسە کە چەند شادمان و بەختەوەرین...!" پاش ئەوە کە بیرم دەکردەوە بە تەواوی پەستی و نائارامی دایگرتم کە چۆن ئێستا دایکم بڕوا بە هەموو ئەو شتانە دەکات کە بۆم تۆمار کردووە، ئیتر هەوڵی ئەوەشی بۆ نادرێت، لێرە دەربازمان بکات.

چەند ساڵێك پاش ئەمە دایکم بۆی گێڕامەوە، کە باوکم ئەو کاسێتەی بەردەست دەکەوێ، لە دایک می دەشارێتەوە، نەبا دایکم لە دەنگەکان و شێوەی دەربڕینماندا هەست بە شتێك بکات، بەڵام باوکم بە گەیشتنی کاسێتەکە بە هەموو هاوڕێکانی خۆی گوت بوو، کاتێك کە "مۆ"ی برام بەوە دەزانێ کاسێتەکە لە گیرفانی باوکم دەردەهێنێ دەیبا، بۆ دایکم گوێی لێدەگرێ، کاتێك کە دایکم گوێی لە دەنگی ئێمە دەبێت، هەست بە نائارامیەك دەکات لە ئاخافتن و دەنگماندا، دایکم بە باوکم دەڵێ: ""زانا و نادیا" خراونەتە ژێر فشار و زۆرەوە." دایکم کەوتبووە گومانەوە و ویستویەتی لەوە بگات.

ئەم پیاوە "یەمەن" یانە کاتێك لە دەرەوەی وڵاتەوە بۆ "یەمەن" دەگەڕانەوە، بۆ ماوەی شەش مانگ یان ساڵێك دەمانەوە، ئەویش دەکەوتە سەر ئەوەی کە ئایا چەند

دراویان پەیدا کردووە. کاتێك کە بۆ "یەمەن" دەگەڕانەوە، هیچ کارێکیان نەبوو بیکەن، تەنیا کاریان دانیشتن و "گات" جووین بوو.

"گات" شتێکە وەك هەشیشە وایە، لە "یەمەن" دا هەموو کەسێك بە سەربەستی دەیجوێ. ئەو رووەکە لە دەشتی بەرفراوان و بەپیتدا دەڕوێ، هەر وەکو بنچکە "بەلەك" وایە. خەڵکی گوندەکان دەیکڕن یان لەو پیاوانەی دەکڕن کە بەسەر پشتی گوێدرێژەوە دەیفرۆشن. گوندیە دەوڵەمەندەکان ئەم رووەکە لە زەویە بەپیتەکاندا دەیڕوێنن، هەموو رۆژێك باشترین جۆری "گات" لە وڵاتی "ئەتیوپیا" وە بۆ "یەمەن" دەهێنرا. ئەو "گات" ەی کە لە زەوی دێمدا دەیڕوێنن گەلێك چاکترە، بەڵام هێندە بەتام نیە.

جارجارەش ژنان لە شوڵکەکەی دەکەنەوە و دەیکەن بە بابۆڵەیەك و دەیجوون و لە دەمیاندا خڕی دەکەن، پاشان دەیخەنە لایەکی گوپیانەوە، پاش ئەوەش تفی دەکەنەوە. بەو جۆرە لە هەموو شوێنێك لەسەر زەوی ئەم مەرهەمە سەوزە دەبینی کە تفیان کردۆتەوە. پاش جووینی ئەم رووەکە، ئەو کەسانە لەسەرخۆ و دەم بە پێکەنین و لە جیهانی خۆیاندا دەژین. هەروەها ئارەزووی خواردن و برسێتی کەم دەکاتەوە، خەڵکی لە کاتی مانگی رەمەزاندا بە ئێواران "گات"دەجوون، خەڵکەکە دەڵێن:"گات" خەو رەوێنە، بۆ شەوان دانیشن و بە رۆژیش، بە رۆژو دەبن و دەخەون. ئەم خەڵکانە پارەیەکی زۆر دەدەن بە کڕینی "گات" بە تایبەتی بۆ کاتی ئاهەنگ و رۆژی لەدایك بوون.

منیش ماوەیەك ئەم بەزمەم دەستدایە، بەڵام ئارەزووم لەو تامە تاڵە نەبوو، بە پێچەوانەوە خەوی لێدەخستم وەك لەوەی کە خەو رەوێن بێ. ماوەیەك وەك دەرمانی خەو بەکارم هێنا، پاشان وازم لێهانی. زۆربەی پیاوەکانیان جگەرە کێشن، وەلێ ژنیان بە دەگمەن جگەرە دەکێشن، بەڵام زۆربەی ژنەکان دەیانتوانی جۆرە رووەکێك بەهۆی نێرگەلەوە بکێشن، ئەو رووەکە ناوی "توتنە" لە بازاڕ دەیانکڕی و پارچە پارچەیان دەکرد و دەیانخستە ناو جامولکەیەك و خەڵوزیان دەگەشاندەوە بەسەریا، ئەو کاتە توتنەکەی ژێرەوە دەسوتا، بەهۆی سۆندەیەکەوە کە لە ژێرەوە بە شووشەیەکی درێژ

کۆلە چەسپکراوە، ئاو دەکەنە ئەو شووشەیەوە، ئەو شووشەیە لەسەر سێپایەك دادەنرێ. بەهۆی سۆندەیەکەوە مژیان لێدەدا و نێرگەلەیان فت دەکرد.

چەند هەفتەیەك رابوورد "من و نادیا" دەستمان بە فێر بوونی زمانی "ئارەب" ی کرد. کاتێك لە چواردەوری پیاو مرۆڤەکان هەموویان بە زمانێك دەپەیڤن، ئەو دەمە ساناتر و زووتر فێری ئەو زمانە دەبی. ئەو دوو کچە بچووکە "شیفا و تەمەنا" یارمەتیدەرێکی باش بوون بۆ ئەم کارە، هێمایان بۆ شتەکان دەکرد و پاشان دەشیان گوت کە چی پێدەڵێن. ماوەی شەش مانگی برد تا گەیشتمە ئەوەی شتێ لە زمانەکە تێبگەم، ماوەی ساڵێکی برد تا توانیم تێبگەم و پێشی بدوێم. خۆشم خۆم فێری نووسین و خوێندنەوە کرد. "نادیا" زووتر لە من فێر بوو، لەبەر ئەوەی کە "نادیا" لە من ئازادتر بوو، دەیتوانی هەموو کاتێك بچێتە ناو گوند و تێکەڵاوی ژنان و خەڵکانی تر ببێت و لە تەکیاندا بپەیڤێت. بەڵام بۆ من بڤە بوو. زۆربەی کاتەکانم لەماڵەوە بە تەنیا و لەگەڵ "وەردە" بووم ئەویش هێندە نە دەدوا. ئەو بێدەنگیەی "وەردە" وەڕسی نەدەکردم، بەدەست خۆم نەبوو کینم لەو ژنە دەبۆوە هەر وەك چۆن رکوکینم لە مێر دەکەی و کوڕەکانیشی دەبۆوە. بەڵام دەبێت بڵێم کە، ئەو رکوکینەم بەرامبەر ئەوان لە کاتی خۆیدا نەبوو، نەشمدەتوانی کە دەستبەرداری بم، ئەوانیش هەموویان دەیانزانی کە بۆچی وایە.

دەستوورێکی ساڵانە هەیە لە ژیانی ئەو ناوچەیەدا، هەموو ساڵێك جارێك وەرزی نەیجە (قامیش) بڕینە، ئەو نەیجانەی کە بە پڕی دەڕوێن و گەورە دەبن دەبێت بیانبڕنەوە، بۆ ئەوەی ئەوانەی کە دەمێننەوە بەهێز و خۆڕاگر بن، ئەگەر پیاوانی ئەو ناوچانە لەم وەرزەدا لە وڵات و گوندەکانی خۆیان بن، ئەوا ئەو کاتە نەیجە بڕین، دەکەوێتە ئەستۆی پیاوان، خۆ ئەگەر پیاوان لەوێ نەبوون، ئەوا پێویستە لەسەر ژنان بەم کارە هەستن، کاتێکیش ئەو لکە نەیجە سەوزانە دەبڕێن و دەستە دەکرێن، دەبێت لەبەر هەتاودا هەڵخرێن تا ئەو کاتەی بە باشی وشك دەبنەوە، پاش ئەوە ژنان ئەو نەیجانە گورزە دەکەن، واتا بە چەپکی گەورە گەورە و دەیانبەستن.

ژنان، ئەم گورزە نەیجانە دەخەنە سەر تەپڵی سەریان و بۆ ماڵەوە دەیانهێننەوە، هەندێك لەو نەیجە وشكانە بەكار دەهێنرێن بۆ دروستكردنی تەیمان بۆ پەچەی ئاژەڵ و بەربەست و هەلاشی خانوو، هەندێكی تریشی دەخەنە ژێرخان و سەرتەنوورەوە، لەكاتی كەمبوونی دار و چڵوچێودا بەكاری دەهێنن بۆ ئاگر كردنەوە، خۆ ئەگەر ماڵێك نەیبوو یان لێیبڕا، ئەو كاتە دەبێ لە ماڵە دراوسێكانی بكڕێتەوە.

مارەكانی ئەم ناوچەیە زۆربەیان ژەهراوین، لە گەورەوە تا بچوك لە هەموو جێگایەك دەبینرێن، لە ناو گیاوگۆڵ و هەموو لك و پۆپی سەرداریێكدا. كاتێك كە بیر لە مار دەكەمەوە ترس دامدەگرێت. رۆژێكیان لە گوندەوە لە پڕ هاوار هەستا، ژنێك بۆ ماڵی ئێمە هات، بە "وەردە"ی گوت: كاتێك كە براكەی لە شاری "تایز" گەڕاوەتەوە، لە رێگا لە ئۆتۆمۆبیل دابەزیوە بەرەو گوند بێتەوە، لە رێگا مارێك داویەتی بە پایەوە. ئێمەش هەموومان چووینە سەردانی ئەو كوڕە، خەڵكانێكی زۆر لەوێ بوون، كوڕەكە لەسەر جێگا كەوتبوو بە دەم ئازارەوە دەیناڵاند. لێرە دكتۆر و نەخۆشخانە نیە، بەڵام ژنان خۆیان جۆرە هەتوانێك دروستدەكەن، چەند رۆژێك پاش بەكارهێنانی ئەو مەرهەمە كوڕەكە چاك بووەوە. پاش ئەم كارەساتە ئەز هێندەی تر لە مار دەترسام. كاتی پاش نیوەرۆژان كە دەچوومە بەر دەرگای ماڵەوە و خۆم لەبەر هەتاو هەڵدەخست، لە ترساندا چاوێكم دەكردە چوار چاو.

ژنان لێرە لە هەموو كارێكی پاككردنی گەنم و گەنمەشامی و بژار و بەباكردن و لە بێژنگداندا بەشدارن و دەبێ ئەو كارە بكەن. بێگومان بە هەویر شێلان و "چاپاتیس" دروستكردنیشەوە. "جۆرە كولێرەیەكە" ئەوە ئەركی ژنانە و دەبێت پێی هەستن. ئەم كارانە كارێكی گەلێك گرانن، بەڵام هەندێك جار پیاوانی ناو گوند مەكینەی هەویر شێلان بەكری دەگرن، بۆ ئەوەی ژنەكانیان نەكەونە بەر ئەو ئەركە گرانەوە. "ئەبدولكەدا" و "وەردە" هەرگیز مەكینەیان بەكری نەدەگرت، ئەم دوانە لە ناوچەكەدا بە پیسكەیی بەناوبانگ بوون.

كاتێك كە خێزانێكی "یەمەن"ی لەم گوندانە كیژێك دەدەن بە شوو، دەبێ ئەو بووكە بەو ئەركە گرانانە هەستێ، كە ژنە بە تەمەنەكان ناتوانن بیكەن، ئەو بووكە

دەبێت ببێتە کابانی کارکردن. هەر لەبەر ئەمەیە پیاوان بە دوای کیژۆڵەیەکی تەندروست باش و بەخۆدا دەگەڕێن، تاکو بیکرن و لە کورپانی مارەکەن. کیژان هەر کە کەوتنە سەرپا، هێدی، هێدی دەخرێنە ژێر باری کارکردنی ئاو کێشان، خواردن دروستکردن، گەسکدان و ئاژەڵ بەخێوکردنەوە. ئەم ژنانە هەرگیز نابێ لەمە پتر شتێکی تر بزانن، پێویستە لەسەریان کە خۆیان فێری گوێڕایەڵی و سەرنەوێتی پیاوان بکەن، یان بەلایەنی کەمەوە بەهەر شێوەیەك بێ لە پیاوەکانیان بترسن.

ئەو خێزانانەی کە تووشی من و "نادیا" بوون. لە سەرەتادا نەیانخستینە ژێر باری کارکردنەوە. ئەوان لە سەرەتاوە هەوڵیاندا هێدی، هێدی ئازادیمان لێ تاڵ و زەوت بکەن. هەر وەك چۆن ئاژەڵێك پێشان دەیکوژن، پاشان پێستەکەی بە تەواوی دەگوروون.

"جەواد" ئەوەی لە "نادیا" دەخواست، کە پۆشاکی "ئارەب" ی بپۆشێ، هەر وەك چۆن "ئەبدولکەدا" ئەوەی لە من دەخواست. بەڵام ئەو بەو جۆرەی "ئەبدولکەدا" زۆری نەدەکرد، وەك چۆن زۆر لە من کرا. "جەواد" دەیویست لەسەرخۆ ئەم کارە بکات، ئەو دەیزانی کە "نادیا" ڕێگای خۆی نازانێ، لە کۆتاییدا ئەو شتانەی کە د ەیخواست هەمووی بەسەر "نادیا" دا سەپاند و جێبەجێکرد. لەوانەیە ئەوان ئەوەیان زانیبێ کە "نادیا" وەك من وانیە و بێدەنگە، ناوێرێت بەرپەچیان بداتەوە، بەڵام "جەواد" هەر پاش ماوەیەك، زۆری لە "نادیا" کرد کە بە سەرشان ئاو بکێشێ. بەڵام ئەمانەی لای من ماوەیەکی برد تا کاری ئاوکێشانیان پێکردم.

ژنان لەسەر بیر بە سەتڵ و گۆزەی گەورە ئاو دەهێنن. ئەم سەتڵانە گەورە و بچوکیان هەیە. ئەمە کارێکی زۆر گرانە، تەنانەت ڕۆژی وا هەیە، دەبێت بە دەیان جار تەنەکە ئاو بکێشی. ئەم ژنانە لەگەڵ ئاوکێشاندا خۆشە بوون، هەر جارەی چواردە پازدە لیتر ئاو دەکەنە ناو گۆزەکانیانەوە و دەیخەنە سەر سەریان بە بێ ئەوەی کە دەست بە سەتڵ و گۆزەکانیانەوە بگرن. لەسەر بیرەکە سەتڵێکی لێیە بە گوریسێکەوە بەستراوە، ئەو سەتڵە بە گوریسەکەوە شۆڕ دەکرێتەوە بۆ ناو بیرەکە، کاتێك پڕدەبێت لە ئاو پاشان گوریسەکە هەڵدەکێشرێتەوە بۆ سەرەوە، ئاوی ناو سەتڵەکە دەکرێتە ناو

گۆزە و سەتڵەكانی ترەوە. من بەم شێوەیەم دەكرد، كاتێك كە گۆزەكەم لە ئاو پڕ دەكرد ئەوسا گۆزەكەم دەخستە سەر هەردوو ئەژنۆم، پاشان بەرزم دەكردەوە و دەمخستە سەر سەرم. ئەو ژنانەی تر پێویست یان بەوە نەبوو، كە باڵینە، یان شتێك بخەنە سەر سەریان بۆ ئەوەی كە گۆزەكانیان ڕاوەستێ و لە كاتی ڕۆیشتندا گۆزەكە نەلەرزێ و ئاوەكە نەڕژێ. لەگەڵ ئەوەشدا پێویستی بەوەش نەدەكرد كە دەست بە گۆزەكانی سەر سەریانەوە بگرن، بەڵام من باڵینەیەكم دەخستە سەر سەرم بۆ ئەوەی ئازاری سەرم نەگات. ئەم ژنانە هێندە ڕاهێنانیان كردووە هەر لە تەمەنی گچكەییەوە دەنێرێن بۆ سەر بیر و ئاو كێشان.

"تەمەنا" تەمەنی تەنیا پێنج ساڵان بوو، بەڵام لەسەری پێویست بوو لە تەك ئێمەدا بە گۆزەیەكی منداڵانەوە ئاو بكێشێ.

لە سەرەتاوە بۆ من گران بوو، هەر بۆڵەم دەهات و ئاوەكە دەڕژا. "وەردە"ش كەللەیی و تووڕە دەبوو. بە "ئەبدولكەدا"ی مێردی دەگوت: "پێویستە خۆی فێر كات و ئاو نەڕژێنێت". ئێمە ئاومان لە بیری ماڵە هاوسێكانەوە دەهێنا، بۆ ئێمە هاسانتر بوو. بەڵام ئەو كاتەی كە باران بە كەمی دەباری، یان كاتی باران بڕان، كە ئاوی ناو ئەم بیرانە وشكی دەكرد، بیرێكی تر هەبوو نزیكەی بیست خولەكێك لە ئێمەوە دوور بوو، ئەو كاتە لەو بیرەوە دەستمان بە ئاوكێشان كرد. ئەم بیرە چوار دەوری بە چیمەنتۆ گیرا بوو، كاتێك كە دەچووینە سەر بیرەكە دەبایە پێڵاوەكانمان داكەندایە. یەكەمجار چوومە سەر بیری هاوسێكەمان لە سەرەتاوە زۆر سەرسام بووم لە بۆق و مێشوولە و جانەوەری تر كە لە دەوری ئاوی ڕژاوی ئەو ناوە خڕببوونەوە، زۆر جار دوورمان دەخستنەوە بۆ ئەوەی بتوانین ئاو لە بیرەكە دەربێنین. لە سەرەتاوە من نەمدەوێرا و دەترسام، بیرم لەوە دەكردەوە كە پیاو ئەم ئاوە بخواتەوە دەبێ تووشی چ جۆرە نەخۆشییەك ببێ؟ بەڵام كە پیاو تینوی بوو، ناچارە ئەو ئاوە بخواتەوە. من بۆ یەكەمجار ئەو ئاوەم خواردەوە تەندروستیم تێك چوو، پاشان لەگەڵ خواردنەوە و تامەكەشی ڕاهاتم. یەكەم كاروانەی ئاوكێشانم پێنجی بەیانی دەست پێدەكرد، ئەو كاتانەی كە ژنان لە خەو هەڵدەستن بەرچایی بەیانی ئامادە دەكەن و دەست بە

ماڵەکەدا دێنن، کە بەیانیان دەچی بۆ ئـاو هێنـان ئـەو کاتـە هێشـتا خـۆر هەڵنـەهاتووە، ئـاوی بـیر تـاکو ئـەو دەمـە هـەر سـارد و فێنکـە، پـاش ئـەوەی کـە خــۆر هەڵـهات ئـاوی بیرەکەش گەرم دەبێت، لەبەر ئەوە بە درێژایی ڕۆژ سـەر بـیر چۆڵـە کەسـی لێنیـە. زۆر جار تانکی ئاوەکانی ماڵەوەمان چۆڕ بـڕ دەبـوو، لەبـەر ئـەوە ناچـار دەبووین کـە پـاش نیـوەڕۆژان چـەند کاروانەیـەکی تریـش بکـەین. بـەڵام ئێـواران کــاتێك فێنکـی دەکـرد، جـارێکی دی دەسـتمان بـە ئاوکێشـان دەکـردەوە. ڕۆژ هـەبوو فریـای دوازدە کاروانـە ئـاو دەکەوتین.

زۆربەی کات جووت، جـووت دەچوویـن بـۆ ئـاو هێنـان، بـۆ ئـەوەی تـەنیا نـەبین و هاودەنگ بین، جار جار لەگەڵ یەکێك لە کیژە بچکۆلـەکاندا دەچـووم. جارێکیـان مـن و "خەولە"ی ژنی "مەهمەد" پێکڤـە بـۆ ئـاو هێنـان بـۆ سـەر بـیرە دوورەکـە چوویـن. لـە ناکاودا چاومان بە جانەوەرێك کەوت هەر بە "دایناسۆر"ێکی بچووك دەچـوو، نزیکـەی مەترێك درێژ و نیو مەتر بەرز بوو، بـەرەو ڕووی ئێمـە دەهـات، دەمـی کردبـۆوە، دانـە تیژەکانی دیار بوون، لە هەمان کاتدا دەی فیشکان. ئەز فـزەم لـە خـۆم بـڕی، بـەرەو دوا پاشەکشەمان کرد.

"خەولـە" پێـی گـوتم: "مەترسـە، ئـەو جانـەوەرە نـاتوانێت هێنـدەی ئێمـە خـێرا ڕاکات و شوێنمان کەوێ، بەڵام لێینزیك مەبەرەوە، ئەگـەر بێـت و شـتێك بگـەزن بـەری نـادەن تـاکو نـەیکوژن". ئـەو کاتـەی کـە ئێمـە راوەسـتابووین و سـەیریمان دەکـرد، ئـەو جانەوەرە ڕەنگی خۆی گۆڕی، هـەر لـەو کاتـەدا کچێکـی تـر لـە نـاو گونـدەوە بـەرەو لای ئێمە دەهات، لەو جانەوەرە چووە پێشـەوە و دەسـتی لێدایـە بـەردێك ویسـتی بیکوژێ، کاتێك کە بەردەکەی پێیدا کێشا، ئەم جانەوەرە پێسـتی هێنـدە ئەسـتور بـوو، بـە خـۆی نەزانی، بە فیشکە فیشك و دەمکر دنەوە شاڵاوی بۆ کچەکە دەهانی. مـاوەی نیـو کـاژێری برد تا ئەو جانەوەرەی کوشت، کاتێك کە گیانی دەرچوو کلکی کلافـە کـرد، ئـەو بایـەی کە لە خۆی کردبوو فش بۆوە. کچەکەش بە دارێك کلکەکەی بەرز کـردەوە، پاشـان ئـەو جانەوەرەی هەڵواسی. پرسیارم لە کچەکە کرد، "ئەوە چی لێدەکەی..؟" وەڵامی دایـەوە گوتی: "لەگەڵ خـۆم بـۆ ماڵـەوە دەیبەمـەوە و دەیخـۆم". ئـەو کچـە بـە بـێز لێهاتنـەوەو

موچوورکەی لەشی من پێدەکەنی. تاکو ماوەیەکیش بە سەرەو خواری بەرامبەر بە مـن رایگرت، بۆ ئەوەی توورەم بکات. پاشان لەسەر ڕێگاکە فرێیدا.

ئەو چەند ساڵەی کە لە "یەمەن" بووم، بارانێکی ئەوتۆ نەباری، دوو سـاڵی خشت بە تەواوی باران بڕان بوو، بە تایبەتی لە مانگەکانی دوایی ئەم دوو ساڵەدا، بـە تـەواوی ئـاو لـە زۆربـەی ناوچـەکان بـڕاو وشـکی کـرد. خـەڵکی بـە دوای ئـاو هێنـاندا چـەندان کیلۆمـەتریان لـە دەورو پشتی گوندەکـان تـەی دەکـرد، بـە هیـوای ئـەوەی کـە شـوێنێك بدۆزنەوە و ئاوی تێدا مابێ. لە ناو گوندیشدا زۆر بیری ئاو هەبوون، بەڵام زۆربەی ئەم بیرانەش وشـکی کـرد، ئـەو کاتـە خـەڵکی ناچـار بـوون بچـن لـە بـیری دراوسـێکانیان بـە دزییەوە ئاو بێنن، کە هێشتا ئاویلکە بوون و چۆڕ بڕ نەببوون...! لەڕاسـتیدا نـە دەبـوو ئەو کارە بکـەن، بـەڵام ئـەوە تـەنیا چارەیـەك بـوو کـە بتوانـن بژیـن. ئـەو کاتانـەی کـە خراپترین ڕۆژانی بێئاوی بوو، ئەو ئاوە لیخاوەمان لە بیرەکـان دەهێنـا و دەمـان پـاڵاوت، کـاتێك لیتەکـە دەنیشـت ئاوەکـەمان دەخـواردەوە. کانیـاوێك هـەبوو لـە نزیکـی دارسـتانەکەوە، کـەوتبووە نزیکـی گۆڕسـتانی گوندەکـەوە، کـەس ئـاوی خواردنـەوەی لەوێندەرێ نەدەهێنا. مرۆڤێك ئەو کانیاوەی بە چیمـەنتۆ چاك کردبوو، نـاوی خۆشـی لەسـەر چیمەنتۆکـە نووسـی بـوو، ژوورێکـی بـۆ دروسـتکردبوو، لەبەرئـەوەی ئـاوی خواردنەوە نەبوو، ئەوا جلمان تێدا دەشت. ئەگەر نەختێك جلی چڵکنـم هەبووایـە لـەماڵەوە بە ئاوی تەنکی دەمشتن، بەڵام "وەردە" شاتەشـاتی بەسـەرما دەکـرد و دەیگـوت: "نابـێ ئـاوی خواردنـەوە بـەکارهێنی بـۆ جـل شـتن". ناچـار دەبووایـە بچمـە سـەرکانی گۆڕستان بۆ جلك شتن. چونکە کەسی تر ئەو ئاوەی بەکار نەدەهێنا هەمیشە سێڵاوەکە پڕ لە ئاو بوو.

ئاوی ئەو کانیە پاش نیوەڕۆژان گەرم دەبوو، بۆ جـل شـتن دەسـتی دەدا، بـە تـایت جلەکانم دەشت، پاشان جلە شۆراوەکانم بەسەر کەڵەکە بـەردی کانیەکـەدا هەڵدەخست، یان بۆ ماڵەوە دەمهێنانەوە، لە سەربان هەڵم دەخستن تا وشـك ببنـەوە. بـەڵام زۆربـەی جار بە تەنیا دەچوومە سەر کانی بۆ جل شتن، بـەو نیـازە کـە تۆزێـك لـە ماڵـەوە دوور کەومەوە.

من و "وەردە" پەیوەندیمان لەگەڵ یەکدا کۆك نەبوو، هەرگیز ڕێـك نەدەکـەوتین. هەموو هەوڵێکم دەدا، کـە خـۆم لـە "وەردە" لادەم، بـەڵام پـەیوەندی مـن و "بەکالـە"ی ژنی "مهەمەد" باش بوو، ڕێکدەکەوتین. کچەکانی "بەکالە" شم خۆشدەویست. زۆربەی جار لەگەڵ یەکێك لە کچەکان دەچووم بۆ سەرکانی، ڕۆژێکیـان مـن و "شـیفا" بـۆ سـەر کـانی گۆڕسـتانەکە بـۆ جـل شـتن چووین. ئـەو جـارە بڕیـارمدا کـە خــۆم لــە سـێڵاوی کانیاوەکە هەڵکێشم و تۆزێك مەلە بکەم. بە "شیفا"م گوت کـە بێدەنـگ بـێ و سـەیری چواردەور بکات. ئەو دەمە نەمدەتوانی بە "ئارەب"ی بپـەیڤم بـەڵام هـەر چۆنێـك بـوو تێمگـەیاند. بـە پێپلیکـەکاندا چوومـە خـوارەوە هـەر بـە جلەکانـەوە خـۆم کـرد بـە نـاو ئاوەکەدا و خۆم نقوم کرد، ناو ئاوەکە تاریك و نوتەك بوو، ماوەیەکی زۆر تا توانیم لە ژێر ئاوەکە مامەوە و خۆم ڕاگرت، لەناو ئەو ئاوە فێنـك و تاریکـەدا وا خـۆم نقـوم کـرد هـەرگیز نەمدەویست بێمـەوە سـەرەوە. لـە کۆتــاییدا هەناســەم ناچـاری کــردم، خــۆم گەیاندەوە سەر ئاوەکە و بـە پێپلیکـەکاندا هاتمـە دەرەوە. کـاتێك کـە لـە ئاوەکـە سـەرم دەرهێنا دەبینم کە "شیفا" ترس دایگرتووە و لە خەمی مندایە. ئەو وایدەزانی کە لـە نـاو ئاوەکـەدا ڕۆچـووم، پاشـان بـەرەو مـاڵ چووینـەوە، بـەڵام تـا ماڵـەوەش هـەر ئـاو لـە جلـەکانم دەچـۆڕا. "وەردە" دەیویسـت بزانـێ چـی ڕوویـداوە، "شـیفا" ڕووداوەکـەی بـۆ "وەردە" گێڕایەوە کە مەلەم کردووە. لە وڵاتی "یەمەن"دا ژنان بۆیان نیە مەلە بکـەن، ئـەوەیان کـرد بـە بیـانوو پێیـان گوتم: "نابـێ مەلـە بکـەی، لەبـەر ئــەوەی لــەناو ئــەو کانیاوەدا ماری ژەهراوی تێدایە".

لە پەنجەرەی ژوورەکەمەوە جاروبـار چـاوم بـە مەیمونـەکان دەکـەوت، کـە بـۆ نـاو دەشتەکەی پشت خانۆکـەمان دەهـاتن، لـەوێ گەنمـە شـامیان دەدزی، بـەڵام هـەر کـاتێك گ وندیەکان بیانزانیایە بە تفەنگ تەقەیان لێدەکردن و دەیانترساندن. ئەو ماوەیەی کە باران نەدەباری و وشك بـوو، مەیمونـەکان شـپرزە و کێـوی ببـوون بـە ناچـاری دەهاتنـە سەر کانیەکە و ئاویان دەخـواردەوە. بـەڵام کـاتێك کـە مـرۆڤ دەهـات بـۆ سـەر کانیەکـە لێیان دەدا و ڕایان دەکرد.

جارێکیان من و "تەمەنا" بەرەو ناو گوند بەڕێوە بووین، بە دەشتەکەی پشت ماڵەوەماندا ڕەت بووین، مەیموونەکان بە هەموو لایەکدا بڵاو ببوونەوە، لەوەوبەر لە خەڵکیم بیستبوو، ئەم مەیمونانە جاروبار هێرش بۆ ژنان دێنن، ئەو کاتە ئەوەم هاتەوە بەبیردا و نەختێك ترس دایگرتم، بەڵام "تەمەنا" لەوە نەدەچوو کە بترسێ. لەبەر ئەوە بەردەوام بووین و ڕۆیشتین، کاتێك کە خەریك بووین مەیمونەکان بەجێبهێڵین "تەمەنا" بە توێکڵە مۆزێك دەستی کرد بە لاسایی کردنەوەیان و هاواری دەکرد، "مەیمونی گزگل مەیمونی گزگل".. منیش بە "تەمەنا" پێدەکەنیم، بەڵام مەیمونەکان تووڕە بوون، یەکێك لەوان رایکرد بە دوامانداو دانەکانی لێجیڕ دەکردینەوە، ئێمەش بە هاوار هاوار بە سەرەو لێژگاییەکدا بەرەو ناو گوند ڕامانکرد، پاشان مەیمونەکە گەڕایەوە و دەستی بە خواردنی گەنمەشامی کردەوە. هەندێك لەو مەیمونانە هێندە گەورە و بەخۆ بوون هێندەی گۆریلایەك دەبوون، بەڵام ئەم مەیمونانە زۆربەیان بچوك بوون، هەر هێندەی شیتەیەك دەبوون. جارێکیان بە ڕێگاوە بووم لەسەر کانی بەرەو ماڵەوە دەگەڕامەوە، لووتم بوو بە لووتی یەکێك لە مەیمونە گەورەکانەوە، ئەو مەیمونە چیچکەی کردبوو خەریکی گیا خواردن بوو، سەیری منی دەکرد، بەڵام من زۆر لەسەرخۆ بەلایدا تێپەڕیم و نەمویست وا خۆم نیشاندەم کە دەترسم.

هاوسێکانمان ئەوانەی لە خانووەکانی خۆیاندا خاوەنی بیری ئاوی خواردنەوە بوون، ئەم خێزانانە خێزانی بچوك بوون لەچاو خێزانی "ئەبدولکەدا"دا. کاتێك کە من هاتم بۆ ئەم گوندە تەنیا ژنەکانیان لە ماڵەوە مابوونەوە، ئەم ژنە دراوسێیانە هاوڕێی "وەردە" بوون، یەکێك لە ژنەکان کچێکی هەبوو لەگەڵ خۆیدا دەژیا و کوڕێکی چواردە ساڵانیشی هەبوو، لە "ئارەبی سئودی" کارێکی دۆزیبۆوە ئەوە بۆ یەکەمجار بوو ئ ەو کوڕە لە دەرەوەی وڵاتەکەی کاری دەسکەوێ، باوکیشیان لە "ئنگلاند" کاری دەکرد، بەڵام من هێندە ئەو خێزانەم نە دەبینی، سەردانم نەدەکردن.

ئەم ژنانە لەو ژیانەدا ماوەیەکی زۆر بە تەنیا بە جێدەهێڵران. پیاوەکانیشیان هەریەکەیان لە وڵاتێکی دیکە بوو، لەناو ئەم خێزانانەدا کچێکی تریان تێدا بوو ناوی

"هیند" بوو ئەم کچە سەردانی منی دەکرد، جارێکیان بۆی گێڕامەوە کە زۆر نابەختەوەرەو دەیەوێت سەری خۆی هەڵگرێ، رووەو شار خۆی دەربازکا، ئەو دەیویست لە ژیانێکی مۆدێرندا بژی. ئەم کچە تەمەنی بیست ساڵان بوو، خاوەنی شەش منداڵ بوو، رۆژێکیان "ئەبدولکەدا" ئەم کچەی لای من بینی، پاشان پێی گوتم: "نابێ پەیوەندیت بەو کچەوە هەبێ و لەگەڵیدا بدوێی، لەبەر ئەوەی ئەو کچە لە ناو دێدا ناوبانگی باش نیە و ناوی زڕاوە".

ئەو ئافرەتە ئافرەتێکی کراوە و ڕووخۆش بوو، بەڵام زۆریان لە من کرد، کە هیچ جۆرە پەیوەندیەك و هاتوچۆیەکم لەگەڵ "هیند"دا نەبێ، پیاوانی ئەو گوندە لە پەیوەندی کچێکی وەکو ئەو و یەکێکی وەکو من دەترسان. پیاوان پەیوەندی ئێمەیان بە ترسێکی گەورە لەسەر خۆیان دەبینێ. لەوە دەترسان کە کاریگەریمان هەبێ بەسەر ژنەکانیانەوە و گرفتەکانیان بخەینە پێش چاو و بە ئاگایان بهێنینەوە، ئەو بیرە بخەینە ناو مێشکی ژنەکانیانەوە، ئەو جۆرە پرسیارانە لەلای ئەو ژنانە دروستبن و بەرامبەر بە پیاوەکانیان بیکەن، کە بۆچی پیاوان یاساکانیان بە زۆری زۆرداری بەسەریاندا سەپاندووە...؟

لەو گوندانەدا خەڵکەکان هەموو یەکتریان دەناسی، یان زۆربەیان خزمی یەکتری بوون، یان لە خوێنەوە پشتی یەکتری بوون، یان بە هۆی ژن و ژنخوازییەوە. یاسای "قورئان" ئەو ڕێگایەی پێداون کە خزمان دەتوانن لە نێو خۆیاندا ژن و ژنخوازی بکەن. زۆربەی ژنەکان لە گوندی "هۆکایل" شوویان کرد بوو بە ئامۆزاکانی خۆیان. "خەولە"ی خوشکەزای ئەبدولکەدا، یەکێك لەو ژنە باش و سەلارانە بوو کە لەوێ ناسیم، ئەو ژنە بە ئامۆزای خۆی شووی کردبوو. من لەوە نەدەگەیشتم ڕۆژێکیان پرسیارم لە "ئەبدولکەدا" کرد، "ئەوە چۆن دەبێ ئەو خوشکەزایەی دراوە بە ئامۆزای خۆی؟" "ئەبدولکەدا" و ەڵامی دامەوە گوتی "ئێمە وا دەمانەوێ" پاشان گوتی: "ئەگەر "ئەبدوڵا"ی کوڕم کچێکی ئامۆزای خۆی هەبوایە ئەو کاتە ئامۆزاکەی خۆیم بۆ دەهێنا، لە بری ئەوەی کە تۆی بۆ بهێنم".

من گومانم لەوە بوو، کچێك هەبووایە، کە بە خواستی خۆی شوو بە "ئەبدولا" بکات. ئەگەر "ئەبد ولکەدا" کچێکی لە بری من بۆ "ئەبدولا"ی کوڕی بهێنایە، ئەو کاتە دڵنیابووم کە دەبوایە بۆ مارە بڕینی ئەو بووکە دراوێکی زۆری بدایە، لەبەر ئەوەی باوکی کچەکە ئەوەی باش دەزانی، کە کچەکەی دەدا بە کوڕێك کە نەخۆشە و تەندروست باش نیە.

هیچ ژنێك لە ناو ئەو گوندانەدا بەشێوەی "من و نادیا" ئاوا زۆری لێنەکرا بوو، بەبێ هیچ ئاگاداریەکی خۆیان مارە ببڕێن و بدرێن بە شوو، ئەو کچانەی کە دەدرێن بە شوو لەو گوندانەدا تا ڕادەیەك دەتوانن سەرکێشی بکەن. هەر لەبەر ئەوەش بوو کە کارێکی زۆر نابەجێ و هەڵە بوو، کە ئاوا بەو شێوەیە زۆریان لە من و "نادیا" کرد و ئەو بە شوودانەیان بەسەردا سەپاندین. ئەم کارەی ئەوان دژی خواستی من و "نادیا" بوو، لە هەمانکاتدا دژی یاسای ئاینەکەشیان بوو، لەبەر ئەوەی لە "قورئان"دا سێ جار پرسیار لە کچەکە دەکەن لە کاتی ئاهەنگی مارەبڕیندا، لە کچەکە دەپرسن: "ئایا ئەو کوڕەت بە دڵە، دەتەوێ ببێتە هاوسەری ژیان...؟" بەڵام من و "نادیا" تەنانەت ئاهەنگێکیشیان بۆ نەکردین! ئەو کچانەی کە دەدرێن بە شوو داخوازیان هەیە، لە لایەن ماڵە باوك و ماڵە مێردەوە، باشترین پۆیلانەیان بۆ دەکرێ. لەگەڵ ئەوەشدا شتێکی سەیر نیە و ئاساییە لەناو ئەم گوندانەدا کە ژن و مێرد نە گونجان و گرفتیان هەبوو، پاش ماوەیەك بە هەر گێرمە و کێشەیەك بێ لە یەکتری جودا دەبنەوە. بەڵام من و "نادیا" ئەو دەمە هیچ شتێکمان لە بارەی ئەو شتانەی سەرەوە نەدەزانی. تەنیا ئەوە نەبێ کە ئێمە باوەڕمان بەو وتانە هەبوو کە پێیان دەوتین. کە گوایا "ئێمە مارە بڕاوی ئەو کوڕانەین و ژنی ئەو کوڕانەین...!"

بەبێ ئەوەی لەوە گەیشتبین و ئاگادار بین، کە ئەم کارە چۆن کراوە و بەم شێوەیە چۆن بە شوو دراوین...! چوار هەفتە دوای ئەوەی کە "نادیا" بۆ "یەمەن" هات، "ئەبدولکەدا" پێی گوتبوو: "لە شارۆچکەی"کەمپایس" "ریستۆرانت"ێکی کڕیوە، بەم زوانە دەیکاتەوە، بۆ ئەوەی نەختێك دراوی دەستکەوێ. لەبەر ئەوە دەبێ "وەردە"ی ژنی و "ئەبدولا"ی کوڕی لەگەڵ خۆیدا بەرێ، کە یارمەتی بدەن و لەوێ کاربکەن".

پاش ئەوەی کە چێشتخانەکەیان کردەوە، منیشیان بە زۆر ڕاپێچی ئەوێ کرد، بەڵام من سەرکێشیم لەو چوونە دەکرد، نەمدەویست لە "نادیا" دوور بکەومەوە، بە "ئەبدولکەدا"م گوت: "من نامەوێ لە تەکتاندا بێم، دەمەوێ لە نزیک "نادیا"ی خوشکمەوە بم." ئەوەم بۆ "نادیا" گێڕایەوە، "نادیا"ش زۆر تکای لەو پیاوە کرد کە دەستبەردارم ببێ و نەمبات، وەڵامی ئەو بۆ "نادیا" و من ئەوە بوو، "ئێمە دەتوانین زوو زوو یەکتری ببینین". ئەو سەرکێشی و داوایە دادی نەداین و بە زۆر لەگەڵ خۆیاندا ڕاپێچیان کردم. بەڵام ئێمە ئەوەمان چاک دەزانی کە چەند لە یەکتری دوور دەکەوینەوە، ئەوانیش ئەو کارە ناکەن هەموو جارێك ئۆتۆمۆبیل بگرن و سەردانی یەکتری بکەین. هەروەش دەرچوو، لە ماوەی شەش مانگی دوورکەوتنەوەماندا تەنیا جارێك من و "نادیا" یەکترمان بینی.

بەشی هەفتەم
جارێکی تریش تەنیایی

بۆ بەیانی زوو پیاوێکی خزمی "ئەبدولکەدا" بـە جێپێکـی "لاندرۆڤـێر"ەوە هـات، کە بمانگەیەنێتە شارۆچکەی "کەمپایس"، کاتێك کە سواری جێپەکە بوویـن و ڕێگامـان گرتە بەر، دڵتەنگی دایگرتم، بە تایبەتی کە بیرم لەو ناوچە و ڕێگاوبانـە وشـکوبرنگ و وەڕسکارانەدا دەکردەوە.

ئەو شارۆچکەیە دەکەوتە سەر ڕێگای سەرەکی شـاری "سـەنئا"ی پایتەختـەوە. لـە زەریا و بەندەرەکانەوە کەلوپەل دەهێنران و لەم ڕێگایەوە بۆ پایتـەخت بەڕێدەکـەوتن. خانووەکانی ئەم شارۆچکەیە و تەنانەت ئەو "ریستۆرانت"ەش، تازە دروسـتکراو بـوون. ئـەو خـانووەی کـە دەبـوو، تیـایدا بژیـن، هـەر لەگـەڵ "ریسـتۆرانت"ەکـەدا بـوو. ژووری کارکردنەکەمان کەوتبووە بەشی پشتەوە. ئەو ژوورانەی کە خۆمان تیـایدا دەژیـاین، لـە خانووەکەی "ئەبدولکەدا" کە لە گوندی "هۆکایل" هەیبوو، پاکژ تـر و کراوەتـر بـوون. "ریسـتۆرانت"ەکـەش شـوێنێکی گـەورە و بـەرفراوان بـوو، کـەوتبووە نـاو جەرگـەی کۆمەڵێك کۆمپانیا و سەرەڕێگای سەرەکیەوە، بەڵام ئەمانە شتێك نەبوون، کـە دڵـی مـن خۆش بکەن. ئەوەی کە تەنیا داخوازی و ئارەزووی من بوو، جارێکی تر بۆ لای "نادیـا" بگەڕێمەوە.

ئەم ناوچەیە تێکەڵاو بوو لە ژیانێکی مۆدێرن، و ترادیسیۆن. لۆریە گـەورەکان بـە خۆیـان و بارەکانیانـەوە لـێرە لایـان دەدا، پاشـان بـەرەو شـارەکانی وڵات بەڕێدەکـەوتن. لەگەڵ ئەوەشدا لەم وڵاتە تاکو ئێستا بۆ کەلوپەل گواستنەوە هوشتر بەکار دەهێنن.

لەسەر "ریستۆرانت"ەکەوە سێ ژووری نووستنمان هەبوو ئەم ژوورانە لە ژوورەکانی ماڵەکەی "ئەبدولکەدا" گەورەتر بوون. لێرە ئاوی پاکی خواردنەوە و ئەلەتریکمان هەبوو. پیاو لە گوندا دەبێ پاش کاژێری شەشی ئێوارێ لایتی دەستی بەکاربێنێ. ئەوە جگە لە بۆنی چڕە دووکەڵی ناو خانووەکان لە کاتی ئاگر کردنەوەدا. لەم خانووەدا دوشێکی خۆشتنی تێدا بوو، بەڵام ئاودەستەکەی ئێرەش وەکو ئەوی ماڵەوە بێکەڵك بوو. ئەم "ریستۆرانت" ە باخچەیەکی گەورەی لە بەشی پشتەوە هەبوو، بە دیوارێکی بەرز دەورە درابوو، "ئەبدولکەدا" لەم باخچەیەدا سەوزە و پەتاتە و تەماتەی دەڕواند. ئەم سەوزانە لەو گڕەوگەرمیەدا پێویستیان بە ئاودانێکی زۆر هەبوو. جاروبار بە تەنیا دەچوومە ناو ئەو باخچەیە و لێی دادەنیشتم.

گەرمای ئێرە بێ ئەندازە بوو، هەروەها مێروولە سوورکە و مێش و مێشوولە بە هەموو لایەکدا فڕکە فڕکیان بوو. تەنیا چارەیەك بۆ خۆپاراستن لە مێروولە سوورە ئەوە بوو. کە بە چوار مێزیلکە لەسەر کورسی لێی دانیشی، گەرما و مێشوولە و مێشومەگەز وایان لێکردم هەر لە تەپڵی سەرمەوە تا کەڵەموستی پێم لەناو ئەو جلوبەرگە "ئارەب"یانەی بەرمدا بشارمەوە. بە ناچاری سەرپۆش ببەستم و کراسی درێژ بەسەر پانتۆڵدا لەبەرکەم. بەزۆر کردیانم بە خانمێکی "یەمەن"ی.

من و "وەردە" بە درێژایی ڕۆژەکان لە ژووری چێشتلێنان لە پشتی "ریس تۆرانت"ەکە پێکەوە خەریکی کارکردن بووین، بەڵام "ئەبدولکەدا" و "ئەبدوڵا"ی کوڕی خەریکی بەردەستی کردنی ئەو میوانانە بوون کە بۆ نانخواردن دەهاتن. بە ڕۆژ ناو ئەو ژوورەی کە کارمان تێدا دەکرد، دەبوو بە تەنووری داخراو، لەگەڵ ئەوەشدا دەرگای ژووری کارکردنمان کەو تبووە سەر باخچەکە و بەدرێژایی ڕۆژەکان لەسەر گازی پشت بوو.

من و "وەردە" نێوانمان کۆك نەبوو، لەگەڵ یەکتری نەدەدواین، چارەی یەکتریمان نەدەویست. ڕۆژێکیان مریشکێکی بەستوی هاویشتە بەردەستم، پێی گوتم: "ئەو مریشکە لەتکە و پاشان سووری کەرەوە". منیش نەڕاندم بەسەریدا، "نایکەم".. فڕێمدایەوە بەردەستی. زۆربەی جار یەکتریمان پشتگوێ دەخست و کەسمان گوێی لەوی

ترمان نەدەگرت. بەو جۆرە بە تەنیا مامەوە و کەسێك نەبوو بیدوێنم، لەبەر ئەوە کەوتمە کەڵکەڵەی ئەوەوە، کە خۆم فێری خوێندن و نووسینی "ئارەب"ی بکەم. "ئەبدولکەدا" ئەلف و بێی "ئارەب"ی بۆ هێنام، لە پێشدا لە پەرتوکی منداڵانەوە دەستم پێکرد، پێش ئەوەی کە بتوانم بە "ئارەب"ی بپەیڤم، بەو جۆرە خۆم فێری خوێندنەوە و نووسین کرد. لەڕاستیدا لە بارەی خۆ فێرکردنەوە هەوڵێکی باشمدا، کاتێك کە داوای ئەو شتانەم لە "ئەبدولکەدا" دەکرد، هەموو ئەو شتانەی بۆ پەیدا دەکردم، ئەمەش شتێکی نائاسایی بوو لە ناو ئەو کۆمەڵگایەدا.

ژنەکانی ناو ئەو گوندانە کەسیان نەیاندەزانی بنووسن و بخوێنەوە، سەرجەم نەخوێندەوار بوون، پیاوان هەرگیز ڕێگای ئەوەیان پێنەدەدان، نەیاندەویست ژنان بەو کارە هەستن و خۆ ڕووناکبیرکەن، پیاوان ئاوایان دەبینی ئەگەر ژنان خوێندەوار بن، لە بارەی ژیانەوە دەکەونە پرسیار و گفتوگۆوە.! ئەو کاتە پیاوان ناچار دەبن کە گوێیان لێبگرن. ئەمەش پڕ مەترسی و ترسناکە. فێرگە سەرەتاییەکانی ناو گوند تەنیا بۆ کوڕان بوو، ئەو کوڕە منداڵانە هەر زوو دەچوونە فێرگە و دەبوونە شاگرد، هەر بە هەمان شێوەی "ئنگلاند" بوو. ئەگەر ژنان و کچانی ئەم گوندانە بچوونایە بۆ ناو شارەکان یان بۆ وڵاتێکی دەرەوە، دەبوایە پیاوێکیان لەتەکدا بوایە، بۆیان نەبوو بە تەنیا بچن. ئەو ژنانە سەریان لە هیچ دەرنەدەکرد بەڵام پیاوێکیش بیری لەوە نەدەکردەوە کە ژنان لەگەڵ خۆیاندا بۆ شوێنان بەرن.

کارە ئاسایی و ڕۆتینیەکان، هەموو ڕۆژێك دووبارە دەبوونەوە، "وەردە" بەیانیان مەنجەڵێکی گەورەی چا دەکوڵاند، بۆ ئەو میوانانەی کە دەهاتن بەرچایی بخۆن، منیش خەریکی پاککردنەوە دەبووم. "ئەبدولکەدا"ش، هێلکەو نۆکی زۆری دەکوڵاند. خەڵکی لە شوێنانی ترەوە دەهاتن دەیانکڕی و لەگەڵ خۆیان دەیانبرد. کوڕێکی تریش هەبوو بەیانیان دەهات لە دەرەوەی "ڕیستۆرانت"ەکە ناوساجی لە ناو تاوەدا سوور دەکردەوە، ئەو خەڵکانەی کە ناوساجیان دەکڕی پارەکەیان یەکسەری بە کوڕەکە دەدا، پاشان ئەو کوڕە هەموو پارەکەی بە خایەو مایەوە دەکردە دەستی "ئەبدولکەدا"وە، ئەو کوڕەش کۆتایی هەفتەکان مووچەی خۆی وەردەگرت.

بۆ کاتی نانخواردنی نیوەڕوانیش پەتاتە و برنج و گۆشتمان لێدەنا، بۆ ئێوارانیش ژەمێکی تر خواردنی سڤك ئامادە دەکرا. لە شەشی ئێوارێوە تا یازدەی شەو "ڕیستۆرانت"ەکەمان خواردنی هەبوو. ئێواران تەنیا پیاوان بۆ نانخواردن دەهاتن، چاو قاوەشیان بەسەردا دەکرد، دوای ئەوە دەستیان بە یاری کاغەز دەکرد، یان "ئەبدولکەدا" لەگەڵیاندا دەکەوتە گفتوگۆوە. لەسەر هەموومان پێویست بوو، کە یارمەتی یەکتری بدەین لە کاتی چێشتلێنان و خواردن ئامادە کردندا. "ئەبدولکەدا" شەوانە جاروجار دەچووە بەر دەرگای "ریستورانت"ەکە، لەگەڵ پیاواندا دەستی بە ئاخافتن دەکرد. مـنو"وەردە"ی لە پشتەوە جێدەهێشت، ئێمەش هەر خەریکی ئامادەکردنی خواردن بووین.

کردبووم بە پیشە پێش ئەوەی کە"ریستۆرانت"ەکە داخەین، شەوانە زووتر دەستم لە کار هەڵدەگرتو دەچوومە ژوورەکەی خۆمو دەخەوتم، لەبەر ئەوەی کە هیچ کارێك نەدەما بیکەم.

ژیان بۆ ژنان لەم جۆرە وڵاتانەی وەکو"یەمەن"دا ژیانێکی نائاسودەیی و پڕخەمو ژانو بێکۆتاییە. کاتێك ژنان هیچ کارێك نابێ کە بیکەن، ئەو دەمە کار دەبێتە دانیشتنو هەناسە ساردیو بیرکردنەوە. ژنان کە هیچ جۆرە پشتگیری و هاندانو کۆمەکیان ناکرێ، بێگومان لەو ژیانەدا هیچ ڕوونادا و ژیان لە شوێنی خۆیدا لەرزۆك دەبێ. تەنیا یەك پەیوەندی هەیە ئەویش ئەوەیە، ئەو ژنانەی کە هەمان چارەنووسیان هەیە، دەردی دڵ و ژیانی پڕ چەرمەسەری خۆیان بۆ یەکتری دەگێڕنەوە. ئەمە تەنیا شانۆ نامەی مێژوویی ژنانە لە وڵاتی"یەمەن"دا بۆ ئەوانەش کە هەمان ئاستەنگو دەردی سەریان هەیە. ئەم ژنانە گەلێك تینوو چاوەڕێی دەنگوباسن، لە هەمانکاتدا ساو یلکەنو بە وتەی درۆ زوو فریو دەخۆنو باوەڕ دەکەن.

لە پەنجەرەی ژووری نووستنەکەمەوە تەنیا دیوارێکی بەرد دیار بوو، کە باخچەکەی لە"ریستۆرانت"ەکە جودا دەکردەوە، بێگومان لە دیوی دەریشەوە کەس ژوورەکەی ئێمەی نەدەبینی. لەبەر ئەوە ئەو ژوورە هەر لە بەندیخانە دەچوو.

پیاوان لەم کۆمەڵگایەدا ئــازادن کـەی بچنــە دەرەوەو تێکـەڵاوی یـەکتری بـبن، هـەر کاتێکیش بخوازن بە ئۆتۆمۆبێل دەگەڕێن و بای باڵی خۆیان دەدەن، ئـەوە دەرەوەی وڵات لەو لاوە بوەستێ. بە کورتی خۆیان سەر پشکن. بەڵام پێش بـە ژنـان و مێینـە گـیراوەو ماڵەوەیان بۆ کر اوەتە زیندان، ژنان بواری ئەوەیان نیە بۆ هیچ شوێنێك بچن. ڕۆژەکـان بێ کۆتاییو وەڕسکارن. تەنیا شتێك کەخۆم پێوە خەریك دەکرد ئەو "تەیپ"ە(مسجل) بچکۆلانەیـە بـوو کـە کـاتی خـۆی لەگـەڵ چـەند کاسـێتێکی گۆرانیـدا لــە"ئنگلانــد"ەوە هێنابوومن.

لەڕاستیدا تەنها لەمەیاندا بەخت یارم بوو، کە "ئەبدولکەدا" وازی لێهێنا بووم کە ئەو "تەیپ" و کاسێتی گۆرانیانەی لێزەوت نەکردم. ئەو هەمیشە پێـی دەگـوتم: "نابـێ ئەو شتانە لات بمێنێتەوە، کە بۆن و یادگاری "ئنگلاند"یان پێوەیە". ئەو لەو بڕوایـەدا بوو، ئەگەر بێت و ئەو شتانەم لـێ زەوت بکات کە یادگـاری و بۆنـی ژیـانی "ئنگلانـد"ی پێوەیە، ئەوا ئەو کاتە زووتر ماڵی و دەستەمۆ و گوێڕایەڵی ئەو ژیانەی ئەوان دەبم کـە بەسەرمدا سەپاندوویانە. ئیتر دەستبەرداری هەموو هەوڵ و کۆششێکی خۆ دەربازکردن دەبم.

ڕۆژێکیـان "ئەبدولکــەدا" خــۆی کــرد بــە ژوورەکــەمدا و دەســتی بــە پشــکنینی جانتاکەم کرد.

ئەز پرسیارم لێکرد. "چی دەکەی..؟ بە دوای چیدا دەگەڕێی؟"

بە تووڕەییەوە گوتی: "ئا ئەمانە."... ئەو پۆسکارت و وێنانەی هێنایە دەرەوە کـە وێنـەی دایکـم، خوشـك و براکـان و هاوڕێکـانم بـوون، کـە کـاتی خـۆی لەگـەڵ خـۆم هێنابوومن. هەر کاتێك کە بە تەنیا دەبووم ئەو وێنە و پۆستکارتانەم دەهێنانە دەرەوە و سەیرم دەکردن و ئاهێك بە دەروونمدا دەهات.

بە "ئەبدولکەدا"م گوت: "تکات لێدەکەم ئەوانە هی خۆمن و وازیان لێبێنە و بمدەرەوە."

گوتی: "نا" بۆ ئەوەی دەستم نەیانگاتێ، دەستی بە بەرزی راگرت، گوتی: "ئەمانــە زیانت پێدەگەیەنن و دڵخۆشت ناکەن، تۆ نابێ شتێکت لابێ کە یادگاری ژیانی کۆنتی تیادایە، ئێستا خێزانی تۆ ئێمەین و ژیانی تۆ لێرەیە."

ئەز خۆم راوەشاند و پەلاماری دەستیم دا، بۆ ئەوەی دەسـتم بگاتـە وێنـەکان و لـە دەستی وەرگرم، بەڵام ئەو وێنەکانی لە دەسـتیدا گرمۆڵـە کـرد و پاشـان دڕاندنـی، دوای ئــەوە وێنــەکانی بــە دڕاوی دایــەوە دەســتم. "هــا فڕێیــاندەرە نــاو ئــەو ئــاگرەوە و بیانسوتێنە."

پێم گوت: "زۆرم بـۆ مەهێنـە"... بـە تووڕەییـەوە گوتـی: "دەڵێـم فڕێیـاندە"... و زرمـەی لێهەسـتاندم، بـە پرتـاو خـۆم گـەیاندە چێشـتخانەکە، وێنـە پارچـە پارچـە کراوەکانم فڕێدایە ناو ئاگردانی ئاگرەکەوە. هـەموو ڕۆژێـك چاوەڕوانی ئـەوە بـووم هـا ئێسـتا نـا، تۆزێکـی تـر، "ئەبدولکـەدا" دێ و "تـەیپ" و کاسـێتەکانم لێدەسـتێنێ و دەیانشکێنێ، بەڵام هەرگیز ئەو کارەی نەکرد.

پاش ئەوەی کە مرۆڤەکان نانیان دەخـوارد و بـە تـەواوی "ریسـتۆرانت"ەکـە چـۆڵ دەبوو، من و "وەردە" خەریکی پاککردنەوەی "ڕیستۆرانت"ەکە دەبووین، یـان خـەریکی شتنی کەلوپەلە چەور و پیسەکان دەبوویـن. کـاتێك کـە "ریسـتۆرانت"ەکـە کـراوە بـوو، پیاوان لەوێ نانیان دەخوارد، ئێمە بۆمان نەبوو بچینە ناو "ریستۆرانت"ەکەوە. کـاتێك "ئەبدولکـەدا" بـۆ شـتێك یـان پێویسـتیەك بـۆ لای ئێمـە دەهـات، بەسـەر پێیـەوە، ئـەو شتانەی بۆ دەگێڕاینەوە کـە چـی ڕوویـانداوە کـێ هـاتووە و چـۆن کـراوەو چـۆن چـووە. دەیگـوت: "لەوانەیـە ئـەوەیان گەشـتیارێکی "ئـامریکی" یـان "ئاڵمـانی" بووبێـت،" بـەم جۆرە هەواڵەکانی دەرەوەمان دەبیست. بەڵام ئێمـەی ژن خزێـنراوی کونـی ژوورەوە، لـە ناو ئەو مێش و مەگەز و گەرمایەدا دەستەمۆ کرابووین.

ڕۆژێکیان "ئەبدولکەدا" پرسیاری لێکردم، "زانا دەمەوێت ڕۆژێك پشوو وەرگری و بۆ سـەر زەریـا بچـین..!؟" مـن بـڕوام نـەدەکرد، وامدەزانـی گاڵتـەم پێدەکـات، گـوتم: ... "نا." چاوەڕێی ئەوە بووم لە وەڵامەکەم تووڕەبێ و لێمبدا، کـەچی وا نـەبوو، پرسـیاری

له "وەردە"ی ژنیشی کرد، "دەتەوێت له تەکماندا بێی..؟" "وەردە" وەڵامی دایەوە. "نا." بەڵام "ئەبدولکەدا" زۆری لێکرد.

لەبەر ئەوەی کە لە "کامپایس" نیوەڕۆژان پلەی گەرما دەگەیشتە 50 پلە، بۆ ڕۆژی دوایی بەیانی زوو سواری ئۆتۆمۆبیل بووین. ئەو ڕۆژە "ریستۆرانت"ەکەمان داخست، بەرەو زەریای سوور سوار بووین. "ئەبدولا"ی بە ناو مێردیشم لەگەڵماندا هات. ماوەی ڕێگاکە بۆ سەر ڕۆخانەی زەریا، تەنیا 20 خولەك بوو. بە درێژایی ئەم ڕێگایە بێ ابانێکی لماوی چۆڵوهۆڵ بوو، بە درێژایی ڕێگاکە ستونی تەلەفۆن چەقێنراو و بەرەو ڕۆخانەی زەریاکە ڕێگاکە ئەسفلت کراو بوو، ئەم ڕێگایە لە لایەن وڵاتانی بیانیەوە دروستکرا بوو، بەڵام نیوەی ڕێگاکە چاڵوچۆڵ و ناخۆش بوو. ئەم ناوچەیە "تەلهەما"یان پێدەگوت، تا چاو بڕکات بە درێژایی چەندان کیلۆمەتر ناوچەیەکی تەخت و بیابان بوو.

لەم ناوچەیەدا ژیان بەرچاو نەدەکەوت، بەڵام کاتێك کە بە ئۆتۆمۆبیلەکە تێدەپەڕین چاومان بە چەند خانوویەکی لەبەرد دروستکراوی داتەپیو کەوت، کەس لەو خانووانەدا نە دەژیان و چۆڵکرا بوون، ئەو ڕۆخانەی زەریایە، کە ئێمە بۆی چووین، کوتومت ئەو بەهەشتە بوو، پێش ئەوەی کە بۆ "یەمەن"مان بێنن، باوکم و هاوڕێکانی بۆ من و "نادیا"یان پەسنکرد. ئەو ڕۆخانەی زەریایە بوو کە بە داری خورما و سەوزایی رازابۆوە، ئەم گەشتەم یەکەم گەشت بوو، بە درێژایی ئەو ساڵانە، کە لە وڵاتی "یەمەن" کردم.

ئەم شوێنە بەوە دەچوو کە کەس پێش ئێمە پەیبان پێنەبردبێ، جگە لە هەندێك پیاوی پیر بە خۆیان و بەلەمە بچوکەکانیانەوە خەریکی راوەماسی بوون، ئەم پیاوانە بەوە دەچوون، کە هەر لە سەرەتای پێکهاتنی ئەم ڕۆخانە و بیابانەوە لێرە پەیدا بووبن. کاتێك کە گەیشتین لە ئۆتۆمۆبیلەکە دابەزین، سەیرانەکەمان بە تەواوی سەیرانی ماڵە "ئارەب"ێك بوو. ئەو لە وردە جوانە، زوو زوو بە باوە دەچووە چاومانەوە.

"ئەبدولکەدا" پرسیاری لێکردم: "مەلە دەکەی..؟" منیش بە زەردەخەنەیەکەوە سەیرێکم کرد، لە سەرەتادا نەمویرا بڵێم "ئا" وامدەزانی کە دەیەوێت دڵم بخوێنێتەوە، هەر کە گوتم "ئا".. پام ببڕێ بە تەڵەوە و زرمەم لێهەستێنێ، لەبەر ئەوەی کە پۆشاکی ژنە "ئارەب"یم لەبەردا بوو، کراسێکی ئاودامانی درێژ، پانتۆڵ لە ژێرەوە، سەرپۆشێك، سەروو بسکم داپۆشرابوو، "ئەبدولکەدا" گوتی: "ئەگەر ئێستا دەخوازی دەتوانی بە جلەکانتەوە خۆ بخەیتە ناو ئەو ئاوەوە و مەلە بکەی، خەمناکا کەسی بیانی لێنیە." پێویستی بەوە نەدەکرد کە "ئەبدولکەدا" ئەو پرسیارە دووبارە بکاتەوە، خێرا سۆلەکانم لە پام داکەند و بەرەو ئاوەکە چووم، خۆم هەڵدایە ناوەوە، بە مەلە هێندە دوور کەوتمەوە خۆم گەیاندە قوڵایی، ئەو جلە "ئارەب"یانە لە بەرمدا بوون بە پەڕەشووت دەچوون. بۆ ئەوەی بتوانم مەلە بکەم خۆم گەیاندە ناوەڕاستی ئاوەکە، سەرپۆشەکەی سەرم لە ناو ئەو ئاوە خوێیاوکەدا لە پشتەوە خشە و گڤەی دەهات. کاتێك کە لە "ئنگلاند" بووم مەلەم باش دەزانی، لە کێبەرکێیەکدا مەدالیای برۆنزم وەرگرت، هەروەها لە کێبەرکێی فێرگەکاندا مەدالیایەکی زێڕم وەرگرت، ئەو دەمە زۆر ئارەزووم لە مەلەکردن هەبوو. بەرەو ئەو تیشکە دەستم بە مەلە کردن کرد کە بە ئاسۆیی لەسەر پانتایی زەریا بریسکەی دەهات، وزە و ئارەزوویەکی باشم هەبوو دەمتوانی دەریاکە بە مەلە تەیکەم و نەوەستم، تاکو دەگەمە سنووری ئەفریکا. "ئەبدولکەدا" گلاراوی پێکەوتبوو، نەیدەزانی چی بکات، هەر لە سووسەی ئەوەدا بوو کە چی دەکەم، لە ناکاوێکدا هاواری لێهەستا،" بگەڕێرەوە، دوور مەکەوە. "پێدەچوو دڵمی خوێندبێتەوە، جارێکی تر هاواری کردەوە. "بگەڕێرەوە ئەو ناوە نەهەنگی تیادایە."

من لە "ئنگلاند" فلیمی نەهەنگم بینی بوو، ئەو ترسە بەس بوو بۆ ئەوەی نەوێرم لەوە پتر بە مەلەکردن دوورکەومەوە، ناچار بەرەو ڕۆخانەی زەریاکە گەڕامەوە، لە ئاوەکە هاتمەدەرێ لەسەر لمەکە لەبەر ئەو خۆرەتاو و گڕەو گەرما بەتینەدا دانیشتم، جلەکانی بەرم لە ماوەی چەند خولەکێکدا وشك بۆوە، لەسەر لمەکە یەك تەختە بە جلەکانەوە خۆمدا بەسەر زەویەکەدا، لەو کاتەدا کە پاڵکەوت بووم

هەستم کرد کە شتێك بە گرمۆڵەیی لە ژێرمایە، کە لەکەم هەڵدایەوە، چەند شووشـەی بـەتاڵی بـیرە بـوون، پێدەچوو کـە چـەند پیـاوێك لـە کـاتی تـاریکی ئێـوارەدا خۆیـان گەیاندبێتە ئەم ڕۆخانەی زەریایە و بە دزیەوە دەستیان کردبێ بە بیرە خواردنەوە. لـە "یەمەن"دا خواردنەوەی کهول یاساخە.

بـە هاتنمـان بـۆ سـەر ڕۆخانـەی زەریاکـە، کـابرای شـۆفێر بـەجێی هێشـتین، پـاش ئـەوەی کـە لـە مەلـەکردن بوومـەوە، نیـو کـاژێرێك لەسـەر ئـەو لـە خۆمـدا بـە زەویـدا، ئۆتۆمۆبیلەکە گەڕایەوە، بە ناچاری خۆمان تێفرێدا و بەرەو "ریستۆرانت" گەڕاینـەوە. ئەمەش یەکەمجار و دوواجارم بوو لە وڵاتی "یەمەن"دا کە بۆ سەر زەریا بچم.

بەیانیەکیان هەر کە لـە خـەو بێـدار بوومـەوە، تایـەکی بـەهێز دایگـرتم، سـنگ و مەمکیشم دەیەشان، هەرچەند توانام دایە خۆم هەستم، بەڵام چـاوم ڕێشـکە و پێشـکەی دەکرد و سەرم گێژ و توانام نەبوو، خۆم دایەوە بەسەر جێگەکەمدا، بە "ئەبدولکەدا"م ڕاگەیاند کە زۆر نەخۆشم، ئـەو گوێـی نـەدامێ گوتـی: "هیـچ نیـە ئـەو گەرمایـە گێـژی کردووی". ئەو ڕۆژە هێندە بێتوانـا بـووم نـەمدەتوانی لەسـەر جێگەکـەم راسـت بمـەوە، دوو ڕۆژ پـاش ئـەوە، زۆر ڕشـامەوە. "ئەبدولکـەدا" ئەمـەی بەڕاسـت وەرگـرت و خـەمی لێهات، ئەمەندە بێتوانا بووم ، تەنانەت دڵم هیچی نەدەبرد و نەمدەتوانی هیچ بخۆم، وا هەستم دەکرد کە مردنم نزیکە، کـە بـیرم لـە مـردن دەکـردەوە گـەلێك دڵشـاد دەبـووم، تەنیا ڕێگایەك بوو کە لـە دۆزەخـی "یەمـەن" ڕزگـارم کـات. لەڕاسـتیدا لـە ژیـان بـێزار بووم، ئاواتم بە مردن دەخواست.

وا بـزانم "ئەبدولکـەدا" زۆر لـەوە ترسـابوو کـە بمـرم، لەبـەر ئـەوە، پێـی گـوتم: "ناردوومـە بـە دوای دکتـۆردا." لـە وڵاتـی "یەمـەن"دا دکتـۆر زۆر کەمـە، بـەڵام لـە "کامپایس" دکتۆرێکی "سۆدان"ی هەبوو دەیتوانی بە "ئنگلیز"ی بپەیڤێ. ئەو دکتۆرە هات و سەیری کـردم، گوتـی: "زانـا تووشـی مـەلاریا بـووی." پاشـان دەرزیـەکی لێـدام و دەرمانی دامێ. بۆ ماوەی سێ ڕۆژ، ئەو دکتـۆرە، ڕۆژی دوو جـار دەهـات دەرزی لێـدەدام، بەو جۆرە وردە وردە هاتمەوە سەرخۆم و چاك بوومەوە.

جارێکی تر دەستم بە کاری گەسکدان و خواردن دروستکردن کردەوە. بەڵام باری تەندروستیم لەو گەرمی و گڕەی شارۆچکەی "کامپایس"دا هەر تەواو نەبوو. جارێکی تریش تووشی مەلاریا بوومەوە. ئەم جارەیان دکتۆر نەبوو، سەیرم بکات، یان دەرمانم بداتێ و دەرزیم لێبدات، لەبەر ئەوە پێویست بوو لە سەرم، ئارام و خۆ ڕاگرېم. ئەمجارە ژنان شیری "هوشتر" یان دامێ کە بیخۆمەوە. ئەو ژنانە بڕوایان وابوو، تەنیا دەرمانێك شیری هوشترە و زوو چاك دەبمەوە. شیری هوشتر بە ئاسانی دەست نەدەکەوت، بەڵام تا بڵێی تامێکی خۆشی هەیە.

"مهەمەد"ی کوڕی "ئەبدولکەدا" جاروبار لە گوندی "هۆکایل"ەوە دەهات، سەردانی دایك و بابی دەکرد، بۆ ماوەیەك گفتوگۆی لەگەڵ مندا دەکرد. لەڕاستیدا ئەو کاتانەی کە ئەو یان یەکێکی تر بۆ لامان دەهات، کاتێکی خۆش بوو، هەر چەند ماوەی سەردانەکەشیان کورت بوایە. من هەمیشە بە "مهەمەد"م دەگوت: "بەڵکو کارێکی وا بکەیت بەرەو گوندم بەریتەوە، بۆ ئەوەی نزیکی "نادیا"ی خوشکم بم." بەڵام ئەو بە شان هەڵتەکاندن وەڵامی دەدامەوە و دەیگوت: "من ناتوانم هیچ بکەم، باوکم بڕیار دەدا."

ڕۆژێکی دوا نیوەڕۆژ لەسەر کورسیەك لە پشتی "ریستۆرانت"ەکەوە دانیشتبووم، وەك هەموو جارێك کەوتبوومە زەریای بیرکردنەوەوە، لە ناکاو "ئەبدولکەدا" بانگی کردم، گوتی: ""زانا"، "نادیا" هاتووە." لە سەرەتادا بڕوام بە وتەکەی نەکرد، بەڵام گوێم لە تەپەی پێیەك بوو، بە خێرایی و هەڵەداوان دەهات،" "کچێ ئەوە لەگەڵ تۆم نیە..؟ "نادیا"ی خوشکت هاتووە." "نادیا" هاتە ژوورەوە دەستێك جلوبەرگی باوی ژنە "ئارەب"ی لەبەردا بوو، ئەوە یەکەمجار بوو، کە "نادیا" بەو جلوبەرگانەوە ببینم، دیمەنێکی سەیری لەبەرچاوم هەبوو، بەڵام دەبێ دیمەنی منیش بە هەمان شێوە لەبەر چاوی "نادیا". سەیر بوو بێ، بە بینینی "نادیا" گەلێك دڵشاد و گەشامەوە.

هەردووکمان چووینە ژوورەکەی خۆم دانیشتین، بۆ ئەوەی لەوە بدوێین کە چیمان بەسەرهاتووە، نە من نە "نادیا"ش لە لایەن دایکمەوە نامەیەکمان بە دەست

نەگەیشت بوو. بۆ "نادیا"م گێڕایەوە کـە چۆن "ئەبدولکـەدا" وێنـەکانی لێسـەندووم و دڕاندونی: "نادیا" گوتی: "گوێ مەدەرێ من لە ماڵەوە وێنەم هەیە دەتدەمێ."

پـاش هـەندێك وتوویـژ و سـکاڵا و گریـان "نادیـا" گێڕایــەوە کـە "جــەواد" زۆری لێکردووە دەبێ دەستکات بە ئاوکێشان، لە هەمانکاتدا "چاپاتیس" و کولێرە بە تـەنوور دروستبکات. "نادیا" دەستەکانی نیشاندام کە چۆن سـووتا بـوون، جێگـای سـووتاویەکان بە دەستەکانیەوە دیاربوون. هەروەها جێگای گەزینی ئەو مێشوولانەی نیشاندام، کە لـە تـاو خورانـدن بـە چڕنـوك برینـداری کردبـوون، تـاکو مـاوەی چـەند سـاڵێك ئـەو جێگـا سووتاویانە بە دەستەکانیەوە هەر دیاربوون. ئەوەشی بۆ گێڕامەوە کە چۆن "جـەواد" بـە شـەق لێیـداوە، لەسـەر ئـەوەی کـە "نادیـا" سەرکێشی ئـەوەی کـردووە کـە لەگـەڵ "مهەمەد" لەسەر جێگا پێکەوە بخەون، بـەڵام "سـەلامە"ی ژنـی "جـەواد" بـە هانـای "نادیا"وە هاتووە و دڵی داوەتەوە. من بە "نادیا"م گوت: "چار نیـە دەبێ خـۆ ڕاگربـی، ڕۆژێك دێ، لەم مەرگەساتە ڕزگارمان دەبێ."

لەڕاستیدا من و "نادیا" لە سەرەتاوە وای بـۆ چووین، کـە ئـەو هـاتووە بـۆ مـاوەی چـەند ڕۆژێـك لـێرە لـەلای مـن بمێنێتـەوە، بـەڵام لای ئێـوارێ "جـەواد" فـەرمانی بـە "نادیـا"دا، کـە خـۆی ئامـادە بکـا بـەرەو مـاڵ دەبنـەوە. "نادیـا" هـەر چـەند تکـای لـە "جەواد" کرد، کە ڕێگای پێبـدا بـۆ مـاوەی چـەند ڕۆژێـك لـەلای مـن بمێنێتـەوە. بـەڵام "ئەبدولکـەدا" بـە تووڕەییـەوە پێـی گـوتم: "سـەیری "نادیـا"ی خوشـکت بکـە چـەند بەختەوەرە." منیش پێم گوت: "تۆ چی لـەبارەی "نادیـا"وە دەزانـی، چۆن دەزانـی کـە بەختـەوەرە، تـۆ دەزانـی کـە "نادیـا" چـۆن بیردەکاتـەوە..؟" "ئەبدولکـەدا" شـانێکی هەڵتەکاند و گوتی: "دەزانم."

منیـش بـە تووڕەییـەوە گـوتم: "نـا "نادیـا" بەختــەوەر نیـە، ئـەویش وەك مـن ڕکوکینی لە هەمووتانە."

ئەم پیاوە زۆردارانە بە هیچ جۆرێك بواری ئـەوەیان نـەدەدایـن کـە مـن و "نادیـا" پێکەوە بـین، ئـەوان وا هەسـتیان دەکـرد، مـن کاریگـەری لەسـەر "نادیـا" دادەنێـم. ئـەم سەردانەی "نادیا" بۆ "کامپایس" یەکەمجار و دوا جاریش بوو.

چەند ڕۆژ یێك پاش سەردانەکەی "نادیا" پیاوێکی خزمی "وەردە" هات و سەردانی کردین، بە "وەردە" و "ئەبدولکەدا"ی ڕاگەیاند، ژنە دراوسێکەیان کە هاوڕێیەکی نزیکی "وەردە" بوو، لەناو گوند هەورە بروسکە لێیداوە و مردووە. "ئەبدولکەدا" ئەو هەواڵەی بە منیش راگەیاند و گوتی: "پێویستە هەر ئێستا خۆتان ئامادە بکەن، دەبێ بۆ ناو گوند بگەڕێینەوە، فریای ناشتن و پرسەی ئەو ژنە بکەوین." منیش دەستبەجێ خۆم ئامادە کرد. ئەمە بۆ یەکەمجار بوو پەچە بگرمەوە، ئەوەندە خۆشە ببووم گوێم نەدەدایە ئەم مرۆڤە زۆردارانە، من ئاواتم ئەوە بوو بۆ ناو گوند بگەڕێمەوە و چاوم بە "نادیا" بکەوێ، ئەگەر چی بۆ ماوەی چەند کاژێرێکیش بێت، ئیتر هیچ شتێکی ترم بەلاوە گرنگ نەبوو. لەگەڵ ئەوانی تردا سواری ئۆتۆمۆبیل بووین، ئەو کاتەی کە سواری ئۆتۆمۆبیلەکە بووم، وام هەستکرد کە ئەمانە واتێدەگەن بەم جلوبەرگانەوە زۆر لەسەر خۆ کردوویانم بە ژنێکی "ئارەب" ئاسایی، ئیتر ئەوە بەسەر چوو، کە شەڕی ئەو کچە "ئنگلیز"ە بکەن، کە بە تەنوورەی کورت و بسکی ڕووتەوە بینی بوویان، ئێستا لە ڕێگای ئەمانەوە لە جیهان دابڕاو ونکراوم.

شەوێکی درەنگ گەیشتینە ناو گوند. "وەردە" هەر کە لە ئۆتۆمبیلەکە دابەزی یەکسەر بەرەو ماڵی ژنە دراوسێکەیان بە شیوەن و گریان ڕێگای گرتەبەر و منیش بە دوایدا، کە لە ماڵە دراوسێکە نزیك بووینەوە خۆمان کرد بە ژووردا شینوشەپۆڕ و لاواندنەوە و لە خۆدان بوو، خانووەکە پڕ بوو لە ژنان، لە ژوورەوە بۆ مردووەکەیان دەلاواندەوە، ئەو شەوە تاکو بەیانی ئەم بەزمی سەرمۆنی گریانە بوو.

بۆ بەیانی تەرمی ژنەکە ئامادەکرا و لە لایەن پیاوانەوە بەرەو گۆڕستان بەڕێ کرا تا بە خاکی بسپێرن، ئێمەی ژنان بۆمان نەبوو لە ناشتنی تەرمی ژنەکەدا بەشدار بین، ئەوەندە نەبێ کە لە پەنجەرەی ماڵەکەیانەوە گۆڕستانەکە دیار بوو، پیاوێکی پیری گوندەکە نزای لەسەر گۆڕی کردوو خوێند و پاشان نوێژیان لەسەر گۆڕەکە دابەست.

ئەو ڕۆژە کەس نەدەپەرژایە سەر من و سەرنجیان لەسەر من نەبوو، لەبەر ئەوە بە هەلم زانی هاتمە دەرەوە و چوومەوە بۆ خانووەکەی لای خۆمان و بەرەو ژوورەکەی خۆم ڕۆیشتم، بە گەیشتنم بۆ ژوورەکەی خۆم گەلێك دڵشاد بووم. پاش ئەو چەند

مانگ دوور کەوتنەوەیە، بۆ یەکەمجار بوو بۆ ژوورەکەی خۆم بگەڕێمەوە، لەبەر ئەوەی کە هەموو شتەکانم لێرەوە دەستی پێکرد بوو، هەستم بە جۆرە ئارامیەك دەکرد. لە ژوورەکەمدا نە دۆشەك، نە بەتانی لێنەبوو، هەر کە چاوم بە "بەکالە" و "تەمەنا و شیفا" کەوت دەستم بە گریان کرد. زۆر بەوە دڵشاد بووم. کە جارێکی تر ئەمانم بینیەوە، هەر ئەمانیش بوون لە سەرەتاوە فێری زمانی "ئارەب"یان کردم، بەڵام ئێستا دەتوانم باشتر "ئارەب"ی بپەیفێم و چاکتریش لێیان تێبگەم. ماوەیەك پێکەوە دانیشتین و گفتوگۆمان کرد. پێش ئەوەی رابکشێم، بە گریانەوە بە "بەکالە"م گوت: "دەمەوێ بۆ ئێرە بگەڕێمەوە." ئەو نەیدەزانی چی بڵێ، لە هەمان کاتدا هیچی لە دەست نەدەهات، ئەویش بە ناچاری وەك من دەگریا. کە بەراوردی "بەکالە" و "وەردە"م دەکرد، دوو مرۆڤی گەلێك جوودا بوون. پاشان "بەکالە" بەتانیەك و سەرینێکی بۆ هێنام. ئەو ڕۆژە "نادیا" زانیبووی، کە ئێمە بۆ پرسەی ئەو ژنە گەڕاوینەتەوە، بە پرتاو خۆی گەیاندمێ، ئەو ڕۆژە لە ژوورەکەی خۆمدا تاکو ئێواری پێکەوە بووین. "ئەبدولکەدا"ش گفتی ئەوەی دامێ کە ئەم شەویش لێرە دەمێنینەوە.

بۆ لای ئێواری کە بوولێڵە "نادیا" گەڕایەوە بۆ گوندەکەی خۆیان، بڕیاریدا کە بەیانی دەگەڕێتەوەو بەیانیش پێکەوە بەسەر دەبەین، "وەردە"ش بەو گفتە دڵخۆش بوو، کە "ئەبدولکەدا" پێی داین، "وەردە"ش لە کاری "ریستۆرانت"ە کە وەڕس بوو، بەڵام ناچار بوو، لە ژێر فەرمانی مێردەکەیدا بێ گوێڕایەڵی بکات، لە هەمان کاتدا، ڕێز لە بڕیاری مێردەکەی بگرێ، ئەگەر چی ئەو بڕیارانەش نە بە دڵ و نە خواستی خۆشی لەسەر بێ.

هەر پاش ئەوەی کە "نادیا" رۆیشتەوە، "ئەبدولکەدا" بایدایەوە، گوتی: "خۆتان ئامادەکەن، پێویستە هەر ئەمشەو بۆ "کامپایس" بگەڕێینەوە." هەر کە گوێم لەو فەرمانەی "ئەبدولکەدا" بوو خورپەیەك لە دڵمەوە هات و پێم گوت: "ئەی تۆ پەیمانت نەداینێ کە ئەمشەو لێرە دەمێنینەوە...؟"

وەڵامی دامەوە: "نا پێویستە هەر ئەمشەو بگەڕێینەوە، بەیانی کارمان هەیە."

گوتم: "ئەی تۆ بە "نادیا"ت نە گوت کە بەیانی ئەویش دەتوانێ بۆ ئێرە بێ و سەر لە من بدا...!؟ تۆ بۆچی دەتەوێ خوشکەکەم ئازار بدەی و درۆی لە تەکدا دەکەی...؟"

بە زەردەخەنەیەکەوە وەڵامی دامەوە: "هیچ نیە بەیانی کە "نادیا" بۆ ئێرە، هات، "بەکالە" پێی دەڵێ کە ئێمە شەوێ گەڕاوینەتەوە."

هەوڵمدا کە نەختێك گفتوگۆی لە تەکدا بکەم، بەڵام چاوەکانی "ئەبدولکەدا" ببوون بە گۆمی خوێن و سوور هەڵگەڕابوون، لەوە دەترسام کە لێمدا، لەبەر ئەوە بە ناچاری بێدەنگیم لێکرد، کەلوپەلەکانم پێچایەوە، بەو شەوە ڕێگای "کامپایس" مان گرتە بەر، لە ڕێگا کە بیرم دەکردەوە خەریك بوو دڵم لە داخاندا دەپچڕا، هەر لە بیری "نادیا"دا بووم، کە بەیانی ئەو ڕێگایە دەبڕێ، کاتێکیش کە دەگاتە ئەوێندەرێ، من لەوێ نیم و هەواڵی ئەوەی دەدەنێ کە "زانا" گەڕاوەتەوە.

دوای ئەوەی کە گەڕاینەوە ڕۆژێکیان "مهەمەد"ی کوڕی "ئەبدولکەدا" بۆ سەردانمان هات، گوێم لێبوو بۆ باوکی دەگێڕایەوە کە شوویەکی بۆ "شیفا"ی کچی دۆزیوەتەوە، دەیدا بە کوڕێك هەر لە گوندەکەی خۆیانە.

ئەو کاتە دەمتوانی "ئارەب"ی بپەیڤم، تا ڕادەیەکی باش تێدەگەیشتم، هەر کە گوێم لەو وتانەی "مهەمەد" بوو دەستم بە گریان کرد، بیرم لەوە دەکردەوە چارەنووسی ئەو کچە منداڵەش، وەك چارەنووسی من و "نادیا"یە. "شیفا"ی بەستەزمان تەمەنی تەنیا "نۆ" ساڵان بوو. کاتێك کە "مهەمەد" ڕۆیشتەوە "ئەبدولکەدا" بۆ باخچەکەی پشتەوە هات، منیش پرسیارم لەو بارەیە لێکرد، پێم گوت: "نیازتان چیە چی لە شیفا دەکەن...؟"

ئەو وەڵامی دامەوە: "شیفا بە کوڕی خێزانێکی ناسراو بە شوو دراوە، "شیفا" نانی کەوتۆتە ڕۆنەوە. باوکی کوڕەکە لە "سەئودی"ە دوکانێکی بە برەو و باشی هەیە، زۆربەی براکانی ئەو کوڕەش لەو دوکانەی باوکیاندا کاردەکەن." کە "ئەبدولکەدا" ئەوەی بۆ گێڕامەوە، منیش کەوتمە سەر ئەو ڕایە، کە لەوانەیە شتێکی خراپ نەبێ، هەروەها "شیفا"ش لە هەمان گونددا دەمێنێتەوە و نزیکی ماڵە باوانیەتی، بە لایەنی

کەمەوە هەموو ڕۆژێك دەتوانێت سەر لـە دایکی بـدا، تـا ئـەو دەمـەی دەبـێ بـە ژنیـش، پێویس ناکات سەرپۆشیش ببەستێ.

دوای ئەو تاووتوێکردنی بە شـوودانە "بەکالـە"ی دایکی بـە هیـچ جۆرێـك ئـەوەی نیشان نەدا، کە رای لەسەر بە شوودانی کچەکەی چیە، دەشێ "بەکالە"ش ئەوەی بەلاوە ئاسایی بووبێ.

مـاڵی بـاوکی کوڕەکـە خانوویـەکیان هـەبوو، کـەوتبووە ناوەڕاسـتی گوندەکـەوە، خانوو یەکی گەورە و خۆش بوو، لە هەمان کاتدا خێزانەکەش خێزانێکی گەورەی چەند سەری بوون، وا دەزانم ژیانی "شیفا" لەگەڵ ئەواندا باشتر و بەڕێز تر بوو وەك لـە لای ئێمـە. سـەروەت و سـامان لـە وڵاتـی "یەمــەن"دا هەمیشـە سەرپشـك و بڕیـاردەرە بـۆ شووکردن و ژن هێنانیش، خێزانی کوڕان هەمیشە کچان بە هێزی پارە لـە خێزانەکـەی دەکڕن. نرخی کچەکە دەکەوێتە سەر توانا و دەوڵەمەندی ماڵی باوکی کوڕەکە، یان ئـەو کوڕە چەند کچەکەی بـە دڵـە. لەگـەڵ ئەمانەشـدا بـاوکی کچەکـەش بڕیـاری ئـەوە ئـەدا شیربایی کچەکەی چەندە و چەند دەخوازێ. زۆر جار هەردوو لایان لەسەر ئەم کڕین و فرۆشـتن و شـیربابیە پێکدێـن. هـەندێك کچـی تەمــەن منــداڵ نرخیــان زۆر هەرزانــە، هەندێکی تریشیان دەشێت نرخیان گران بێت وەکو لە سەرەوە ڕوونم کردەوە.

کوڕەکە دەبێت زێڕێکی زۆر و جلوبەرگی بووکەکەش بکڕێت.

وا دەزانم هەر لەسەر ئەم تەرزەش بوو، کە "ئەبدولکەدا" جاروبار هەندێك زێـڕی بۆ من دەکڕی، بەلام هەرگیز من سوپاسم نەدەکرد، ئەو لەوە نەدەگەیشت لەبەرچی من سوپاسی ناکەم، منیش لەوە نەدەگەیشتم کە بۆچی ئەویش چاوەڕێی ئەوە بـوو کـە مـن سوپاسی بکەم...!

ئەم جۆرە ئاکارانـە لـەو وڵات و گوندانـەدا بـاوە و ڕوودەدا، گـەلێکیش بـە ڕەواج و گرنگـە، بێگومـان کولتـوری ئـەو مرۆڤانــە بــەو شــێوەیەیە، بــەلام لــە نــاو شــارەکاندا، دەربارەی ژن هێنان جودایە. کوڕەکە بۆ لای باوکی کچەکە دەچێ و خوازبێنی کچەکـەی لێدەکا، تاڕادەیەك هەر وەکو "ئنگلاند" وایە. ڕۆژی شەکراو خواردنەوەکەش، لـە لایـەن

زاواوە موستیلەیەکی زێڕ دەکرێتە پەنجەی بوکێ، هەروەها لەلایەن بوکێوە بە هەمان شێوە ئەو کارە دەکرێ. بەڵام مارە بڕینەکە لەماڵەوەیە نەك لە مزگەوت، یان کڵێسە.

بۆ ئاهەنگی گواستنەوەش کۆمەڵێك ئۆتۆمۆبێل بەدوای ئۆتۆمۆبێلی زاوا و بوکێدا بە نێو شاردا دەگەڕێن، بەڵام ئەوانەی کە دەوڵەمەندن بۆ مانگی هەنگوینەکەیان ڕوو لە وڵاتێکی تر دەکەن. بەڵام ژنهێنان لە گونددا، لەسەر شێوەی کۆن ماوەتەوە پێش نەکەوتووە.

لە وڵاتی "یەمەن"دا دەربارەی پەیوەندی کوڕ و کچ، نابێ ئەو کوڕو کچە هیچ پەیوەندیەکی هاتوچۆیان لەگەڵ یەکدا هەبێ، تا ئەو دەمەی کچەکە دەگوێزرێتەوە، لەبەر ئەوەی بە هیچ جۆرێك هاتوچۆ و یەکتر بینین دوو بە دوو جێگای متمانە نیە و جێگای گومانە. "ئەبدولکەدا" بۆی گێڕامەوە و گوتی: "مەهمەد" باوکی کوڕەکەی بینیوە و لەگەڵیدا ڕێککەوتووە، پێی گوتووە، لە کاتێکدا کە "شیفا" دەگوێزرێتەوەو دەچێتە لای ئەوان و لەوێ دەژی، بە هیچ جۆرێك نابێ کوڕەکە نزیکی "شیفا" ببێتەوە، تاکو تەمەنی "شیفا" "چواردە ساڵان" پڕ دەکاتەوە."

کاتێك ئاهەنگی گواستنەوەی "شیفا" کرا، ئێمە بۆ سەر ئاهەنگەکە نەچووین، لەگەڵ ئەوەشدا کە "وەردە" نەنکی "شیفا" بوو. "ئەبدولکەدا" وەڵامی لە باوکی کوڕەکە گێڕابۆوە، کە ناتوانێ "ڕیستۆرانت"ەکە دابخا و جێهێڵێ. بەڵام من وای بۆ دەچووم کە "ئەبدولکەدا" پیاوێکی پیسی کەللەپووتی دڵڕەش بوو. بەڵام "وەردە" زۆر بە پەرۆشی "شیفا"وە بوو، لەڕاستیدا منیش زۆر "شیفا"م خۆشدەویست.

ئاهەنگی گواستنەوەی "شیفا"، ڕۆژێك دوای مردنی ئەو ژنە دراوسێیە بوو، کە لە پرسەکەیدا بەشداریمان کرد. لە ئاهەنگی گواستنەوەی هەموو کیژێکدا بەزم و گۆڵمەز دەگێڕرێ، فیشەکە شێتە و راکێت بە ئاسماندا هەڵدەدرێ، بەڵام لە ئاهەنگی گواستنەوەی "شیفا"دا، هەر ئەوەندە دەبێ، لای ئێوارێیەك ئۆتۆمۆبیلێك دێ و "شیفا"ی تێدەخەن بەرەو ماڵی زاوای دەبەن و دەیگوێزنەوە.

چەند ڕۆژێك دوای ئەوەی کە لە پرسەی ئەو ژنە گەڕاینەوە، بۆ جارێکی تریش تووشی نەخۆشی مەلاریا بوومەوە. ئەمجارە "ئەبدولکەدا" بانگی دکتۆری بۆ نەکردم،

له بری ئـەوه شـیری هوشـتریان دامـێ. ماوەیـەك بەسـەر ئەمـەدا رابـوورد، وا دەزانم کـە "وەردە"ش بە تەواوی بێزار ببوو و دەیویست بۆ ناو گوند و ماڵەکەی خۆی بگەڕێتەوە، ڕۆژێـك "ئەبدولکـەدا" وەك شـێت بڕیـاری ئــەوەیدا، کـە ئیـتر بـە تـەواوی بـۆ گونـد دەگەڕێینەوە، مـن وای بۆ چووم کە ئەویش کاتی ئـەوەی هـاتووە بـای بـاڵی خـۆی بـدا و بـەرەو دەرەوەی وڵات ڕەهـەندە بـێ و کـارێك بدۆزێتــەوە، هــەر چـەندە کـە شـتی وای نەدەدرکاند، بەڵام بەهەر شێوەیەك بێ. بە پرتاو "ڕیستۆرانت"ەکەی فرۆشت و ئێمەش بەرەو گوندی "هۆکایل" گەڕاینەوە. بەو جۆرە شەش دانە مانگمـان لـە "کامپـایس" بـە دەردیسەری بەسەر برد.

دوای ئـەوەی کـە گەڕاینـەوە هـەرگیز بـڕوام نـەدەکرد، کـە "ئەبدولکـەدا" ئـاوا بـە ئاسانی دەستی لەو کارە هـەڵگرت و چێشـتخانەکەی فرۆشـت..! بـە درێژایـی ئـەو شـەش مانگە کە لەوێ بووین، من و "وەردە" زۆر لەگەڵی خەریك بووین، چەندین جار پێمـان دەگوت، کـە دەمانــەوێ بـۆ نـاو گونـد بگەڕێینـەوە. بـەڵام مێـش میوانــی نــەبوو، هــەر وەڵامیشی نەداینەوە بەڵام لە کۆتاییدا وای نیشاندا کـە بـە گوێمـان دەکا و لەبـەر ئێمـە دەستی لەو کارە هەڵگرتووە.

ئەو کاتەی کە بە تەواوی بۆ ناو گوند گەڕاینەوە، ژنێك لە خێزانی ئەو کوڕەی کە "شیفا"ی مـارەکردبوو، بۆیگێڕامــەوە گوتــی: "دەســتگیرانەکەی "شــیفا" پەیمانەکـەی شــکاندووە، هــەر شــەوی دووهــەم خوێــن بەســەر چەرچــەفی جێگــای نووســتنەکەی "شیفا"وە بووە."

مێردەکەی "شیفا" کوڕێکی باش و لەسـەر خـۆ بـوو. کـاتێك کـە "شـیفا" تەمـەنی گەیشتە سیازدە ساڵان ئـەوە فـێر ببـوو کـە مێردەکـەی خـۆش بـوێ، ئـەو سـاڵە دووجـار "تۆل" بوو، بەڵام هەردوو جارەکە سکەکەی لە بار چوو. ساڵێك پاش ئەوە کـە تەمـەنی گەیشتە "چوارده ساڵان" بۆ جارێکی تریش "تۆل"بۆوە. ئەو کاتە "بەکالە"ی دایکی بە ماڵەوە بۆ شاری "تایز" گواستبوویانەوە ، لەوێ دەژیان. هەر لە سەرەتای مانگی یەکەمی "تۆل" بوونەکەیەوە دایکی بردی بۆ لای خۆی، "شیفا" لە هـەفت مـانگیدا دووانەیـەکی

بوو، هەر لە ڕێوە یەکێك لە منداڵەکانی مرد، چەند ڕۆژێکی تریشی پێچوو، منداڵەکەی تریش مرد.

بەشی هەشتەم
گەڕانەوە بۆ لای نادیا

دوو هەفتە پاش ئەوەی کە بۆ گوندی "هۆکایل" گەڕاینەوە، "ئەبدولکەدا" گوتی: "دەمەوێ بەرەو شاری "تایز" بچم، بە نیازی کاروباری دوکان و کەلوپەل کڕین. "بەڵام کاتێک کە ڕۆیشت، بۆ ماوەی چەند مانگێک چاومان پێی نەکەوتەوە. من چوار ڕۆژ پاش ڕۆشتنەکەی زانیم کە لە "یەمەن" دەرچووە. ئەویش بە نامەیەک ئاگاداری کردم، کە بەرەو "سەئودی" بەڕێکەوتووە، بۆ کاروباری ئەو "ریستۆرانت"ەی کە لەوێ هەیەتی. لە نامەکەیدا بۆی نووسی بووم، لەبەر ئەوە بە منی نەگوتووە، زانیویەتی بە ڕۆیشتنی ئەو زویر و دڵتەنگ دەبم، کەسی تریش نیە کە بیدوێنم و لەگەڵیدا بە "ئنگلیز"ی بپەیڤم. ڕاستە من لەو ڕووەوە دڵتەنگ بووم، من و "وەردە" هەمیشە دانومان پێکەوە نەدەکولا و یەکتریمان نەدەدواند. بەڵام دەبێ ئەوە بڵێم، بە گەڕانەوەم بۆ ئەم گوندە لە "نادیا" وە نزیک بووم، ئەوە بۆ من هەمووو شتێک بوو. لە هەمانکاتدا کۆڵم لە کۆڵی "ئەبدولکەدا"ش بۆوە، ئێستا ئەو سەربەستیەم هەیە، کە ئەو هەمیشە بە دوامەوە نەبێ و سوسەم بکات. هەرچەندە "ئەبدولکەدا" لێرەش نەبێ، لە ڕێگای "وەردە" و "مهەمەد" و پیاوانی ناو گوندەوە دەتوانێ کۆنترۆڵم بکات، کە چی دەکەم و چی نا کەم. "ئەبدولکەدا" هەمیشە لەوێشەوە هەمووو شتێکی دەربارەی هەر یەکێکمان دەزانی و ئاگادار بوو، هەمیشە هەڕەشەی ئەوەی لێدەکردین کە کاتێک هاتەوە چیمان لێدەکات. من هێدی، هێدی بەرامبەر ئەو پیاوە بەربەرەکانی و ڕووبەڕوو بوونەوەم نەما، ئەوە باش فێر بووم کە لەو دژایەتی و دەمەوەریەدا سەرکەوتوو نیم و پاداشتم

تێسـرەواندنە. بـەڵام لەگـەڵ ئەوەشـدا مـن هـەر بڕیـاری خـۆم دابـوو، کـە دەبـێ تـا دوا هەناسەم لە تێکۆشانی خۆ ڕزگار کردندا بم، بڕوام وابوو کە دەبـێ بەهـەر کلۆجێك بـێ دەربازمان بێ.

ئـەو کاتانـەی کـە "ئەبدولکـەدا" لـە "سـەئودی" بـوو، لـەوێوە لـە ڕێگـای پیـاوێکی ناسیاوییەوە کە لە شاری "تایز" دەژیا و ناوی "ناسر" بـوو، دراوی بـۆ "وەردە" ڕەوانـە دەکرد. ئەو پیاوانەی کە لە دەرەوەی "یەمـەن" کاریـان دەکـرد، هەریەکـەیان لـە ڕێگـای ناسـیاوێکیانەوە ئـەو کارانـەیان دەکـرد. بـەڵام ئـەم جـۆرە ناسـیاوانە هـەموویان جێگـای متمانە نەبوون، ژنان زۆر گلەیی و گازنـدەیـان دەکـرد، دەیـان گـوت: "ئـەو دراوانـەی کـە پیاوەکانیان لە ڕێگای ئەم جۆرە کەسانەوە بۆیان دەنێرنەوە، گزی و دزی تیادا دەکرێ." بەڵام پیاو نەبوو ناخونەك و بلۆف لـە "ئەبدولکـەدا" بـدا، هەمیشـە ئـەو دراوانـەی بـە پسو لەوە دەناردەوە، بۆ ئەوەی کە بە هیچ جۆرێـك دزی تیـادا نـەکرێ. وا بـزانم کـابرای ناسیاویشی ئەوەی باش دەزانـی، ئەگـەر بـێ و ئـەو دراوانـە وەکـو خـۆی نەگاتـە دەسـتی خێزانەکەی، ئەوسا لەگەڵ "ئەبدولکەدا" تووشی گونڕەشی خۆی دەبێ.

هەرچـەندە "وەردە" هـەندێك جـار بۆڵـەی ئـەوەی لێـوە دەهـات، دەیگـوت: "ئـەو دراوەی کە مێردەکەی بۆی دەنێرێتەوە، بەشـی خـەرجی نـاو مـاڵ ناکـات، "لەبـەر ئـەوە داوای لـە "مهەمـەد"ی کـوڕی دەکـرد، کـە نامەیـەك بـۆ بـاوکی بنووسـێ، لـەو بارەیـەوە ئاگاداری کاتەوە، بەو جۆرە نامەکان و وەڵامەکانیش چەند ڕۆژێکـی دەخایـاند، زۆربـەی پیا وانی ئەو ناوچەیە ڕۆژانە بۆ "سەئودی" دەچوون، یان لەوێوە دەگەڕانەوە.

ماوەیەکی تری پێچوو "مهەمەد"یش کارێکی لە فابریکێکی ڕۆن دروست کردن لـە شاری "تایز" بەدەست کـەوت، بـەڵام لـە کۆتـایی هەفتـەکاندا بـۆ سـەردانی خێزانەکـەی دەگەڕایەوە، ئەو بۆی گێڕامەوە کە کارەکەی باشە و موچەیەکی باشیش وەردەگـرێ، بـە ڕۆیشتنی "مهەمەد" ئیـتر لـە ماڵـەوە کـەس نـەما کـە بتـوانم بـە "ئنگلیـز"ی لەگـەڵیدا بپەیڤم.

ئەو کاتەی کە ئێمە بە تەواوی وازمان لە "ریستۆرانت"ەکە هێنـا و بـۆ "هۆکـایل" گەڕاینەوە، "بەکالە" "تۆل" بوو، گەلێك دڵی بەو "تـۆل"بوونـە خـۆش بـوو، خوازیـاری

ئەوە بوو کە کوڕێکی ببێ، من زۆر بیرم لە ڕۆژی لە دایك بوونی منداڵەکە نەدەکردەوە، کە چۆن دەبێ و چی ڕوودەدا، وا هەستم دەکرد کە یەکێك لە ئەندامی خێزانەکە ئەو ژنە دەگەیەننە نەخۆشخانەی شاری "تایز" و لە بەشی منداڵ بووندا منداڵەکەی دەبێ. د ەربارەی ساتی لە دایك بوونی منداڵ هیچ زانیاریەکم نەبوو، تەنیا ئەو کەمە زانیاریە نەبێ، کە کاتی خۆی لە فێرگە فێر ببووم و دەمزانی. سێ مانگ دوای ئەوە کە بۆ ناو گوند گەڕاینەوە، ڕۆژێکیان کە سەیر دەکەم "بەکالە" یەك تەختە لەسەر زەوی راکشاوە، بە دەم ئازار و ژا نەوە دەگری و دەناڵێنێ، "وەردە"ی خەسووی خەریکێتی، کە چاوم بەو ڕووداوە کەوت، ترس و سەرسامی لەشیان داگرتم، بە خۆم دەگوت: " تۆ بڵێی چی رووبدا، ئەگەر گرفتێك هاتە پێشێ...؟ دەبێ من چیم بەسەر بێ ئەگەر "تۆل"ببم..؟ کێ بەرگەی ئەم هەموو خوێن لێڕۆشتنە دەگرێ..؟" بە دەم ئەم بیرکردنانەوە دەلەرزیم. بەڵام خۆم بەوە هێمن دەکردەوە، کە "ئەبدولکەدا"گفتی ئەوەی دابوومێ، کاتێك کە "تۆل" دەبم ڕەوانەی "ئنگلاند"م دەکاتەوە، لای دایکم منداڵەکەم ببێ. "بەکالە" بۆ ماوەی سێ کاژێر ژان گرتی، پاشان یارمەتیماندا و بردمانە ژوورەکەی خۆی، جێگایەکمان لەسەر زەوی بۆ ڕاخست. وردە وردە کاتی لە دایك بوونی منداڵەکە نزیك بۆوە، منیش لەوێ مامەوە بەڵکو بتوانم یارمەتیەك بدەم، پاشان "خەولە"ی خوشکەزای "ئەبدولکەدا" پەیدا بوو و هاتە ژوورەوە. لە ناو گونددا هەر ژنێك ژان بیگرتایە و کاتی منداڵ بوونی نزیك ببوایەتەوە، ئەو دەمە زۆربەی ژنانی گوند دەچوون بەدەم ئەو ژنەوە و هەریەکەیان بەکارێك هەڵدەستا و بە هەرەوەرزی کارەکانیان دەکرد. بەڵام لەبەر ئەوەی کە خانووەکەی ئێمە کەوتبووە ئەو کەشکەلانەوە و دوورە دەست بوو، ژنانی ناو گوند بەو ژان گرتنەی "بەکالە" یان نەزانی. لەبەر ئەوە، تەنیا "خەولە" و "وەردە" و دایکە پیرەکەی "ئەبدولکەدا" خەریکی کاری مامانی و کارەکانی تریش بوون، ئەو ژنانە هیچ کارێکیان بە من نەسپارد، من هەر سەیرم دەکردن و گوێم لێدەگرتن، کە چۆن ئەم کارە دەکەن و چۆن ئەو منداڵە لە دایك دەبێ.

له ناو گونددا به هیچ جۆرێك دكتـۆر، یـان هیـچ یارمـەتیدەرێكی پزیشـكی تریـش نەبوو، ژنەكان بە بێدەنگی بە دیار ئەو ژنە ژان گرتـۆوە چاوەڕوان بـوون، پـەیتا پـەیتا پەڕۆی خوێناویان دەگۆڕی،كاتێك كـە كارەكـە مەیسـەر بـوو، "بەكالـە" كوڕێكـی جوانـی ژیكەڵەی بـوو. بـۆ شـتنی ئـەو كەلوپەلـە خوێناویانــە، كـاری ئاوكێشـان بەســەر منــدا ساغبۆوە.

كاتێك كە منداڵە لە دایك بوو، بە گوێزان ناوكیـان بـڕی. "وەردە"ش بـە جـاجم و گوریـس لـە تەنیشـت دایكیــەوە جۆلانەیــەكی بــۆ منداڵەكــە دروســتكرد و هەڵواســی. "مهەمەد" ئەو شەوە دەبوایە بۆ ماڵەوە بگەڕایەتەوە، كاتێك كە گەیشتە ماڵـەوە زووتـر پێیان راگەیاند بوو كە ژنەكەی كوڕی بووە، بەو هەواڵە زۆر كامەران بوو.

"بەكالە" بۆماوەی یەك هەفتە لەسەر جێگا لێیكەوت و پشووی وەرگرت، "وەردە" خواردنی بۆ دروستدەكرد و منداڵەكەشی دەشت. من و "شیفا"ش بە ئاوهێنـان و كـاری تر و "چاپاتیس" دروستكردنەوە خەریك بووین. بەم كارانەشم هێدی، هێدی ملكـەچی ئەوە بـووم كـە ببمـە ژنـە "ئـارەب"ێكـی رووسـوور. بـەڵام لـە نـاخمدا هـەر لـە هـەوڵ و هەڵپەی خۆ دەربازكردندا بووم.

كاتێك كە لە وڵاتی "یەمەن"دا منداڵێك لە دایك دەبێت، خەڵكانێكی زۆر سەردانی دایك و منداڵەكە دەكەن. ڕۆژانی هەفتەی یەكەمی منداڵ لە دایـك بـوون پـەیتا، پـەیتا، ژنان بە خۆیان و دیاریەكانی دەستیانەوە دێـن،یـان هـەندێك دراو بـۆ دایـك و منداڵەكـە دەكەنە دیاری. بەڵام ئەگەر منداڵەكە كوڕ بێ، ئەوا سەردان گەرمتر و دیاری و دراویـش زۆرتـر دەبێ. بەڵام خۆ ئەگەر منداڵە كچ بێ، سەردان و دیاریش كەم دەبن.

لە كۆتایی هەفتەی یەكەمدا كوڕ خەتەنـە دەكـرێ، لـە نـاو گونـددا تـەنیا پیـاوێك كارەكەی ئەوەیە و بەو كارە هەڵدەستێ، ئـەم خەتەنـە كردنـە،خەرجیـەكی زۆر لەسـەر باوكی كوڕەكە دادەنێ، جگە لەوەی كە دەبـێ دراوێكـی زۆر بـدا بـە كـابرای خەتەنـەكار، دەبێ ئاهەنگێكی نانخواردنیش بگێڕێ، بۆ ئەم خەتەنە سوورانەش مەڕێك سـەربڕن. وا دەزانم بۆیە لە كۆتایی هەفتەی یەكەمدا ئـەو منداڵـە خەتەنـە دەكـەن، بـۆ ئەوەیـە كـە بزانن منداڵەكە دەژی یان تەندروستی باشە و بەرگەی ئەو پێست بڕینەی سـەر پۆپـەی

کێری دەگرێ. ئەو پیاوەی کە ئەم کارە دەکات، هیچ جۆرە بڕوانامەی دەرمانسازیی نیە، تەنیا ئەوە نەبێ کە ئەم پیشەیەی لە باوکیەوە بۆ ماوەتەوە.

شێوەی خەتەنە کردنەکە بەم جۆرەیە. ئەو پێستە زیادەی سەر پۆپەی کێر دەخرێتە نێوانی دوو پەنجەوە و رادەکێشرێ، پاشان بە دەزوو توند دەبەسرێت تا ئەو شوێنەی بۆ بڕین دیاری دەکرێ، پاش ئەمە بە گوێزانێکی تیژ، یان بە "کافرمان" پێستە زیادەکە دەبڕێ. دوای ئەوە چواردەورەکەی پاك دەکرێتەوەو رێکدەخرێ، بۆ ئەوەی تیلمە پێستی پێوە نەمێنێ. بێگومان ئەو "کۆرپە"یە لە تاو ئازار و ژان بە هەموو هێزێکیەوە دەگری شین و مۆر دەبێتەوە. دوای ئەوە بە دەرمانێکی مەیلەو خاکی (تیانترۆك) برینەکە دەبرژێننەوە پاشان کابرا منداڵەکە هەڵدەگرێ و دەینووسێنێ بە سنگی خۆیەوە و لە ئامێزی دەگرێ، بۆ ئەوەی منداڵەکە هێمن بکاتەوە. ئەم منداڵە،بۆ ماوەی چەند هەفتەیەك پەڕۆیەکی نەرم دەخرێتە نێوان هەردوو ڕانیەوە، لەبەر ئەوەی ئەو برینە لە ڕانەکانی نەخشێن، یان بەرێکەوت شتی بەرکەوێت و بێتەوە سۆ و بکولێتەوە.

هەروەها لە ناو گونددا ژنێکیش بۆ بڕینی میتکەی ئەو کچە بچکۆلە تازە لە دایك بووانەش هەیە. "سەلامە"ی ژنی "جەواد" کچێکی بوو، "نادیا"ی خوشکم میتکە بڕینی ئەو کچە بچکۆلەیەی بینی بوو،دوای ئەوە بۆ منی گێڕایەوە. بەم جۆرەیە. ئەو کچە منداڵە ڕووت دەکەنەوە، پاشان میتکەی منداڵەکە رادەکێشن و دەرزیەك دەکەن بە هەردوو سوچی میتکەکەدا، تاکو ئەو جێگایەی کە دەیانەوێت کورتی بکەنەوە و بیبڕن. پاشان بە گوێزانێکی تیژ تا ئەو شوێنە دەبڕن کە دیاریان کردووە. مەبەست لەم میتکە بڕینە ئەوەیە، لە پاشە ڕۆژدا ئەو کچە کە گەورە بوو، خرۆشی سێکسی کەم بکرێتەوە.

جارێکیان پرسیارم لە ژنێك کرد لە بارەی خرۆشی سێکسیەوە، ژنەکە وەڵامی دامەوە گوتی: " من لەو بارەیەوە هیچ ئاگادار نیم و خرۆشی سێکسیم ئاسایییە، لەبەر ئەوەی کە من خەتەنە نەکراوم. "لەڕاستیدا نازانم چۆن ئەو ژنە لە خەتەنە کردن دەرباز ببوو..؟! لەبەر ئەوەی خەتەنەکردن کراوەتە نەریت، دەبێت لە ناو ئەو گوندانەدا هەموو کچێك خەتەنە بکرێت، ئەم کارە تاکو ئێستاش هەر بەردەوامە.بەڵام

لەناو شارەکاندا ژنە مۆدێرنیزمەکان، ڕێگا نادەن کچەکانیان خەتەنە بکرێ.بەڵام پیاوان دەڵێن: "ئەگەر بێت و کچ خەتەنە نەکرێ،کارێکی خراپ و ترسناکە. "بەڵام ئەو ژنانەی کە ڕادەی ڕووناکبیریان بەرزە، بەرپەرچی ئەم بۆچوونە دواکەوتووە دەدەنەوە و بێبایەخی دەکەن.

کچە منداڵەکانی ئەم گوندانە بەو جۆرە وا فێرکراون و مێشکیان شۆراوەتەوە، ئەگەر بێت و کچان خەتەنە نەکرێن، ئەوا پاشەڕۆژ کە گەورە بوون میتکەیان درێژ دەبێ، ئەو میتکە درێژە کچان هەراسان دەکەن. ئەم کچانە بەو شێوەیە ترسێنراون و ڕاستیان لێشاردراوەتەوە، ئەو ژن و کچانە هەرگیز تووشی ئەو ژن و کچانە نەبوون کە خەتەنە نەکراون،تاکو ڕاستی خەتەنەکردنەکە بزانن. ئەو ژن و کچانە ئەوەیان زانی بوو، کە "نادیا" خەتەنە نەکراوە، بە کەم و شەرمیان زانی بوو،جارێکیان کچێك داوای لە "نادیا" کردبوو، کە دەیەوێ میتکەی نەبڕاو ببینێ،بزانێ چۆنە. بەڵام "سەلامە" بەو داخوازیە نا ئارام و زویر ببوو، پاشان ئەم بەسەرهاتەی بۆ "جەواد"ی مێردی گێڕابۆوە، "جەواد"یش بەسەر کچەکەدا بۆڵاندبووی، ئیتر لە بەردەمی ئێمەدا باسیان لێوە نەدەکرد، بەڵام هەر ناخۆش بوو، کە لە پاشملە باسی من و "نادیا" یان دەکرد.

هەر گوندێك "کوێخا"یەکی هەیە، ئەم کارەش بە پشتاو پشت بۆ کوڕانی خێزان دەگەڕێتەوە، ئەم پیاوە کوێخایە ژیانی خێزانی لە ژیانی خەڵکی ئاسای ناو گوند جودایە و خاوەنی سامانێکی زۆریشە. هەروەها خانووی ئەم کوێخایانە لە ناو گونددا خانوویەکی گەورە و لەبەر چاوە. خەڵکانی گوند هەر کاتێك گیروگرفتیان هەبوو دەتوانن بچن سەردانی ماڵی کوێخا بکەن و گرفتەکانیان بۆ کوێخا بگێڕنەوە، ئەویش ڕاوێژیان لەگەڵ دەکات، ئەو خەڵکانەش لە بری ئەو ڕاوێژکردنە دەبێت هەندێك دراو بە کوێخا بدەن. بۆ نموونە ئەگەر ژنێك لە ژیانی ژن و مێردایەتیدا نائارام بوو، ئەو کاتە لەسەری پێویستە کە دادی خۆی بۆ لای کوێخا بەرێت و بەسەرهاتی ژیانی بۆ کوێخا بگێڕێتەوە، کە بۆچی لە ژیانی خێزانیدا بەختەوەر نیە، لە کاتێکدا ئەگەر کوێخا زانی مێردی ژنەکە کارێکی نابە جێی بەرامبەر بەو ژنە کردووە، ئەو کاتە کوێخا

پەیوەندی بە شار و لێپرسـراوانی دەوڵەتـەوە دەکـات، ئـەو کاتـە ژنەکـە دەتوانێـت،داوای جودا بوونەوە لە مێردەکەی بکات.

کاتێك کە ژنێك لە مێردەکەی جودا دەبێتەوە، پێویستە لەسـەری منداڵـەکانی بـۆ مێردەکەی جێبێڵێ. ئەوسا بێوەژن دەبێ بەرەو باوان ببێتـەوە و ماڵـە بـاوکی بـەخێوی بکەن و ژیانی دابین کـەن. پاشـان زۆربـەی کـات بێوەپیاوەکـە منداڵـەکانی دەخاتـە ژێـر چاودێری و سەرپەرشتی ژنێکی نزیکـی خـۆی، وەك دایـك، یـان خوشـك، یـان خزمێکـی. لەبەر ئەوە ژنانی ئەم وڵاتە لە ترسی ئەوەی کە منداڵەکانیان لە دەست نەدەن، ناچـارن لە ژێر باری ئەو ترسەدا ڕایکێشن. ئەو هۆکـارە بۆتـە هـۆی ئـەوە کـە ژنـان نـەتوانن لـە مێردەکانیان جودا ببنەوە.

جارێکیان بۆ کڕینی کەلوپەل بۆ ناو گوند چووین، چاوم بە کوێخـای گونـد کـەوت دەیتوانی بڕێك "ئنگلـیز"ی بپـەیڤێ، پیـاوێکی ڕووخۆشـی بـەڕێز دیـاربوو، لـەو مرۆڤـە دەچوو کە پیاو دەیتوانی ڕێزی لێبگرێ، ویستم بەسەرهاتی خۆمی بۆ بگێڕمەوە، بـەڵام شـەرمم کـرد. ئـەو دەمـە وامدەزانـی، کـە ئـەو گیروگرفتـە دەبـێ هـەر لـە نـاو خـودی خێزانەکـەماندا بمێنێتـەوە. ئەوەشـم دەزانـی ئەگـەر بەسـەرهاتی خـۆم بـۆ کوێخـا بگێڕمەوە، هیچ جۆرە یارمەتیەکی لە دەسـت نایـەت و یارمەتیشـم نـادات، جگـە لـەوەی کـە ئـەو داد و سـکاڵایە بـە زووتریـن کـات بـە نـاو گونـد و خـەڵکیدا بـڵاو دەبێتـەوە و دەماودەم دەکات. تەنیا مرۆڤێك کە دەمویرا نـەهێنی خۆمـی لـەلا بدرکێنـم و هەمیشـە باوەڕم پێی هەبوو، "خەولـە"ی برازای "ئەبدولکەدا" بوو. بەڵام لەگەڵ ئەوەشـدا ژنـانی گوند هەموویان دەیـانزانی کـە مـن چـۆن بیردەکەمـەوە و چـۆن ژیـانێکم هەیـە. ئەگـەر ژنێـك پرسـیاری لێبکردمایـە، کـە مێردەکـەمم بـە دڵـە، یـان ژیـانی ژن و مێردایـەتیمان چۆنـە..؟ بـەبێ یـەك و دوو دەمگـوت: "بـەختیار نیـم، دەمـەوێت بـۆ وڵاتـی خـۆم بگەڕێمەوە." ئاوا هەستم دەکرد هەموویان بەزەییان بە مندا دێتەوە. ژنانی ناو ئـاوایی سەرجەم گوێیان هەڵدەخست، دەیانویست بزانن کە چی لە ئارادایە. زۆر جار پرسـیاری ئەوەیان لێدەکردم. پێیان دەگوتم: "چۆن لـە تـەك ئـەو پیـاوە مێردمنداڵـە، نەخۆشـەدا هەڵدەکـەم.." لـە هـەمان کـاتدا گاڵتـەیان بـە "ئـەبدوڵا"ی بـە نـاو مـێردم دەکـرد. ئـەز

هەرگیز نەمدەزانی چی وەڵامی ئەم ژنانە بدەمەوە، بەڵام ئەم جۆرە وتانەیان تەنیا دڵدانەوە و داخی دڵی خۆیان بوو دەریان دەبڕی.

کاتێك پیاوانی گوند هەریەکەیان رەهەندەی جێگایەك دەبوون و کاریان لە شوێنێکی تر دەدۆزیەوە، ئەو کاتە سەرپەرشتکاری ناو ماڵ دەکەوتە ژێر چنگی ژنێکی بەتەمەنی ماڵەکەوە، ئەو کاروبارەکانی بەڕێوە دەبرد. لە خانووەکەی ئێمەدا "وەردە" سەرپشك بوو، ئەو فەرمانی بە من دەدا، کە چی بکەم و چی نەکەم.لەبەر ئەوەی کە نەکەومە بەر لێدان و هەڕەشەی "ئەبدولکەدا"، ئەو کاتە دەبووایە بە ناچاری گوێڕایەڵی فەرمانەکانی "وەردە" بم و کارەکان هەڵسوڕێنم. "وەردە" شانازی بەوەوە دەکرد، کە دەسەڵاتی بەسەرمدا هەیە. هەندێك جار بۆ ماوەی چەند ڕۆژێك خواردنی لێدەشاردمەوە و نەیدەدامێ. یان خواردنی ساردەوە بووی کۆنەی ڕۆژێك لەوەوبەری دەدامێ. یان جاری وا هەبوو لە "چا" و جگەرە تێنەدەپەڕی. هەندێك جار پرسیارم لە "بەکالە"دەکرد، "بۆچی ئەوان خواردنی گەرم دەخۆن و منیش خواردنی ساردەوە بووی کۆن بخۆم... ؟" بەڵام ئەو نەیدەزانی چی بڵێ دەیگوت: "وەردە" بڕیاردەرە."

"وەردە" هیچ کاتێك بەرامبەر بە "بەکالە" ئاوا لینج و دڵڕەش نەبوو، هەروەها "بەکالە"ش هەمیشە گوێڕایەڵی خەسووی بوو. من ناچار بووم کە خۆم خواردن بۆ خۆم دروستبکەم، بەڵام "وەردە" خواردنەکانی دەخستە ناو ژووری گەنجینەکە و دەرگاکەی سەرکڵۆم دەدا و کلیلەکەی لای خۆی هەڵدەگرت. لەبەر ئەوەی کە مریشکمان زۆر هەبوو، هەمیشە هێلکەی تازەمان لە ماڵەوە هەبوو، بەڵام "وەردە" ئەو هێلکانەی دەرخواردی پیاوەکان، یان منداڵەکانی "بەکالە" دەدا. بۆ تەنیا جارێك هێلکەیەکی بە من نەدا، "نادیا"ش لە ماڵەوە مریشکی هەبوو، جاروبار چەند هێلکە و هەروەها گۆشتیشی بۆ دەهێنام.

ئەو کاتانەی کە بۆ ناو گوند دادەبەزیم، چەند ژنێکی ناو گوندم دەبینی و ناسیاویم لە تەکیاندا پەیدا کرد بوو، ئەوان دەیانزانی کە "وەردە" بەرامبەر بە من ژنێکی دەغەزار و بۆگەنە، دڵخۆشیان دەدامەوە دەیان گوت: " "وەردە" بە درێژایی تەمەنی هەروا بۆگەن و پیسکە و چاوچنۆك بووە، دایکیشی لێی هەراسان بوو." ئەم

ژنانـه هـەموو بـەڕێز و بـاش بـوون،بـەڵام مـن هـەرگیز لـەوە نەدەگەیشـتم کـە بۆچـی "وەردە" ئەمەندە دڵڕەش و پیسە... ؟ ئەو ژنەی کە کاتی خۆی لـە گونـد مـرد، ئێمـەش بەشداریمان لە پرسەکەید ا کرد،پیاوەکەی پاش ماوەیەك ژنی هێنایەوە، ئەو ژنە تازەیـە دراوسێمان بوو، هەموو جارێك بە دزیەوە نان و خواردنی بۆ دەهێنام.

ڕۆژێکیان لەسەر تەنوور خەریکی کاروباری نانکردن بووم، مـارێك بەخشـکەیی بـە بـەردەمدا دەربـاز بـوو، مـن زۆر ترسـام، پاشـان سـەرە بزوتکێکـم هـەڵگرت و مارەکـەم پێکوشت. من لە خەڵکیم بیستبوو،کە گۆشتی مار دەخورێت و دەشیخۆن، منیش سـەری مارەکەم بە دارێك گرت و پاشان بە چیلکەو چەواڵ ئاگرێکم بۆ کـردەوە و خسـتمە نـاو ئاگرەکـەوە، تـا بـە تـەواوی بـرژاو کـاژ و پێسـتەکەی هـەڵقرچا، پاشـان دەسـتم کـرد بـە خواردنی، لە ڕا ستیدا مار، گۆشتێکی بەتام و خۆشی هەیە.

"ئەبدولکەدا" لە "سەئودی"ەوە نامەیەکی بۆ نووسیم، لە نامەکەیدا نووسی بووی گوایا بیستوویەتی کە "وەردە" لەگەڵمدا باش هەڵسوکەوت ناکات و خەڵکانی تر دەسـتی یارمەتیم بۆ درێژ دەکەن و خواردنم دەدەنـێ. منیـش ناچـار بـووم کـە ئـەو یارمەتیانـە نەدەمە دوواوە،کاتێك نامەم بۆ نووسیەوە، لە وەڵامی نامەکەیدا دانم بەو راستیانەدا نا، بۆم نووسی لەبەر ئـەوەی تـۆ هیـچ جـۆرە دراوێکـت بـۆ جێنەهێشـتووم، بێگومـان دەبـێ "وەردە" بڕیارم لەسەر بدا. پاش ئەو هەموو گێرمەو کێشە و نامرۆڤایەتیـەی "وەردە" چەند ڕۆژێك دوای ناردنی ئـەو نامەیـە، نامەیـەکم بـۆ "ئەبدولکـەدا" ڕەوانـە کـردەوە. ئـەنجام "ئەبدولکـەدا" نامەیـەکی بـۆ "وەردە" نـارد، کەسـێك لـە نـاو گونـدەوە هـات نامەکـەی بـۆ "وەردە" خوێنـدەوە. لـە نامەکـەدا بـۆ "وەردە"ی نووسـیبوو، کـە دەبـێ بەرامبـەر بـە "زانـا" کـراوە بێـت و واز لـە بەربـەرەکانی کردنـی بـهێنێ. هـەر بـە خوێندنـەوەی نامەکـە "وەردە" ئـاواتخواز بـوو سـەرم هەڵکـەنێت، بـەڵام لـە ترسـی مێردەکەی نەیدەوێرا هیچ بکات، دەیزانی ئەگەر لەسەر ئەو ڕەوشـتە نزمـەی بـەردەوام بێت، جارێکی تریش نامە بۆ مێردەکەی دەنووسمەوە. "وەردە" دەیزانی کە من هـەموو شتێك لە بارەی ئەوەوە بۆ خەڵکان دەگێڕمـەوە، لەبـەر ئـەوە ئـەوەندەی تـر ڕکوکینـەی بەرامبەرم ئەستوور و بە خوێنی سەرم تینوو بوو. بەڵام هیچ کاتێك بەو شێوەیە دەری

نەدەبڕی، لە داخی دڵی پێی دەگوتم: "هەتا ماوی دەبێ ژیان لـەم گونـدەدا بەسـەربەری، تۆ هەرگیز چاوت بە وڵاتی خـۆت ناکەوێتـەوە، ئـەوە خـەوە خـەو." منیـش بـە هـەموو هێزمەوە تڕۆم دەکرد، بە بێدەنگی ناخیم توێ توێ دەکرد.

کاتێك کە "ئەبدولکەدا" بەرەو "سەئودی" ملی نـاو ڕۆیشـت، "ئـەبدوڵا" نـەخۆش کـەوت، ڕۆژ دوای ڕۆژ ئـەو کـوڕە لاواز و زەرد دەبـوو. لەڕاسـتیدا زۆر ترسـام کـە منیـش تووشی ئەو نەخۆشیە بم، لە کاتێکدا کە بەناچاری لەسەر جێگا لەگـەڵیدا پاڵدەکـەوتم. "مهەمەد" پەیتا، پەیتا، "ئەبدوڵا"ی برای بۆ لای دکتۆر دەبرد، بۆ ئــەوەی بزانـن هـۆی نەخۆشـیەکەی چیــە. بــەڵام ئــەو هــاتوو چوونــە هیــچ ســوودی نــەبوو، دکتۆرەکــان نەیاندەزانی کە چ جۆرە نەخۆشیەکی هەیە.

"وەردە"ی دایکی دەیگوت: " "ئەبدوڵا"ی کوڕی هەر لەو ڕۆژەوە کە لە دایك بووە، لاواز و تەن نادروست و کەم خۆر بووە." "ئەبدوڵا" بەرە بەرە نەخۆشـیەکەی کاریگـەر تر دەبوو، پزیشکەکان دەرمانیان بۆ نووسی، بەڵام ئامۆژگـاری ئـەوەیان کـرد بـوو، دەبـێ بۆ چارەسەری نەخۆشیەکەی بۆ ئنگلاند، یان "سەئودی"ە بچێ و خۆی نیشانی دکتۆری تایبەتی بدا.

"مهەمەد" چەند جارێك نامەی بۆ باوکی نووسی، کە "ئەبدوڵا"ی برای نەخۆشە، بـەڵام "ئەبدولکـەدا" تـا ماوەیـەکی دوور و درێـژ وەڵامـی نامـەکانی پشــتگوێ خســتن و وەڵامی نەدانەوە. نەخۆشیەکەی "ئەبدوڵا" بە تەو اوی کاریگەر تر و پەرێشانی کرد. لە ئەنجامدا، لەسەر جێگا خستی. ناچـار "مهەمـەد"، "ئـەبدوڵا"ی گـەیاندە نەخۆشـخانەی شـاری "تـایز" و مـاوەی چــەند هەفتەیــەك لــەوێ مانــەوە. منیــش بــەم نەخۆشــیەی "ئەبدوڵا" گەلێك خەنی بـووم، ڕۆژ دوای ڕۆژ بـە هیـوا دەبـووم، ئەگـەر نـا ڕێـزی و بـێ ویژدانی نەبێ کـە بڵێـم ئـاواتخواز بـووم، ئـەو نەخۆشـییە بیکوشـتایە و منیـش ئـازاد و ڕزگار ببوومایەوە، بـۆ وڵات بگەڕامایەتـەوە. لەڕاسـتیدا ئەوماوەیـەی کـە "ئـەبدوڵا" لـە نەخۆشخانە کەوتبوو، گەلێك خۆش بوو، کە بە تەنیا لەماڵەوە بووم. لەبەر ئەوەی کـە دەمتوانی بە ئازادی بۆ خۆم بخەوم، لەبەر ئەوە نا کە ئـەو ئـەوەندە ئـازا و جەربـەزە و بـە ئالۆشـی سـێکس بـوو کــە شــەوانە نەیهێشـتبێت بخــەوم، "نــا" لەبــەر ئــەوەی کــە

نەمدەویست چرۆچاوی ببینم و لە نزیکمەوە بێت. تەنیا ئاواتم ئەوە بوو کە لەو ژیانە کۆیلەمەرگییە ئازادبم.

پاش ماوەیەك "ئەبدولکەدا" بەسەردان بۆ ماڵەوە گەڕایەوە. کاتێك کە چاوی بە "ئەبدوڵا" ی کوڕی کەوت، زانی کە نەخۆشیەکەی کاریگەر و ترسناکە. لەبەر ئەوە بڕیاریدا، کە بیگەیەنێتە "ئنگلاند" بۆ چارەسەرکردن، بۆ ئەو مەبەستە پرسیاری لە منیش کرد، گوتی: "زانا دەتەوێت لە تەکماندا بۆ "ئنگلاند" بێیت..؟" لە سەرەتاوە بڕوام بەو پرسە گورگانەیە نەدەکرد، لەبەر ئەوەی دەمزانی تەنیا مەبەستی ئەو پیاوە ئەوەیە، کە بزانێت من دەڵێم چی، "ئەبدولکەدا" ئەوەشی گوت: "کاروباری پەساپۆرتەکەم، خۆی جێبەجێی دەکات،" ئەمجارە نازانم هۆی چی بوو، بەم بەڵێنەی کە پێیداوم وای لێکردم کە بڕوا بە گفتەکەی بکەم..؟! لەگەڵ ئەوەشدا هەر دوو دڵ بووم، نەمدەتوانی کە ئاوا نەبم، لەبەر ئەوەی بە درێژایی ئەو ماوەیە کە لەو وڵاتە بووم، هەموو جارێك داوای لێدەکردم کە نامە بۆ دایکم بنووسم و ئەو بۆم ڕەوانە دەکات، بەڵام ئەو هەموو نامەیەم بۆ دایکم نووسی و ڕەوانە کرد، بەبێ ئەوەی کە جارێك وەڵامێکم لەلایەن دایکمەوە بدرێتەوە.

بەڵام ئەم جارەیان لەوە دەچوو کە بەڵێنەکەی بباتە سەر، منیش لە لایەن خۆمەوە هەوڵی ئەوەم دەدا کە گوێڕایەڵیان کەم و لە ناو خێزانەکەدا کارێکی ئاوا نەکەم کە گرژی دروست ببێ، بە تایبەتی لەگەڵ "وەردە"دا. ئەو کاتانەی "ئەبدولکەدا" لە "سەئودی" بوو، نامەی بۆ دەناردم، تیایدا دەنووسی و ڕاوێژی دەکردم، ئەگەر بێتو خۆم بگونجێنم و گێروگرفت دروست نەکەم، دڵی "ئەبدوڵا" ڕاگرم و ئارام بم، ئەوا پەیمانم دەداتێ، کە بەسەردان ڕەوانەی "ئنگلاند"م بکات. ئەو بەڵێنەی لە هەموو نامەیەکدا دەدامێ و دەنووسی.منیش ئاوام بیردەکردەوە لەوانەیە کارێکی وام کردبێ، کە ڕێگای ڕاستی خۆم دۆزیبێتەوە و ئەو بڕوایەم لەلای ئەو پیاوە دروستکردبێ، ئێستا گەیشتبێتە ئەو ڕاستییە کە ڕێگای ئەوەم پێبدا بە سەردان بگەڕێمەوە.

بۆ ئەوەی کە "ئەبدولا" فیزەی "بەریتانیا" وەرگرێت، ئەوا پێویستی بە کات و دراوێکی زۆر و لە هەمان کاتدا، یارمەتی دکتۆرێکیش کە پشتگیری لەو چوونەی ئەو بکات،کە راستە ئەو کورە نەخۆشە و پێویستی بە چارەسەر هەیە. ئەم هەوڵ و کۆششانە بە یارمەتی " ناسر" بەڕێوە دەچوو، کە هاوڕێی "ئەبدولکەدا" بوو لە شاری "تایز" دادەنیشت. منیش نامەیەکی دوور و درێژم بۆ دایکم نووسی، هەموو بەسەرهاتی ژیانی خۆم و "نادیا"م تیا ڕوونکردەوە، ئەوەشم بۆ نووسی، کە ئێمە نیازمان وایە، بە هۆی نەخۆشی "ئەبدولا"وە، بەرەو "بەریتانیا" بگەڕێینەوە. پێویستە کە هەموو توانایەك بخەینە کار بۆ ئەوەی بتوانین "نادیا"ش دەرباز بکەین. ئەم نامەیەم دایە دەست "ئەبدولکەدا"، داوام لێکرد کە پۆستی بکات، ئەویش پەیمانی ئەوەی دامێ کە ڕەوانەی بکات. لەو ماوەیەدا کە چاوەڕێی فیزەکەی "ئەبدولا" بووین، لە هەمانکاتدا منیش چاوەڕێی وەڵامی نامەی دایکم بووم.

ڕۆژێکیان "ئەبدولکەدا" خۆیکرد بە ژوورەکەی مندا و گوتی: " "زانا" نامەیەکت ڕەوانە کرد بوو بۆ دایکت، بەڵام باوکت هەر هەمان نامەی بۆ ئێرە ڕەوانە کردۆتەوە." بە بیستنی ئەو هەواڵە بە تاسەوە چووم،زانیم ئەو نامەیە بە هیچ جۆرێك ڕەوانە نەکراوە. من ئەوەم دەزانی کە ئەو پیاوە کاتی خۆی نامەکەی ڕەوانە نەکردووە و کردوویەتیەوە، ئێستا دەیەوێ وەك بیانوویەك، بۆ نەبردنم بەکاری بهێنێ. "باوکت زۆر لێت تووڕەیە" بەردەوام بوو گوتی: " باوکت نامەی بۆ نووسیووم،" دەڵێ: "نابێ بە هیچ جۆرێك "زانا" لەگەڵ "ئەبدولادا" بگەڕێتەوە."

ئەو پەیمانە کە زووتر "ئەبدولکەدا" پێیدام، زۆر دڵنیای کردبووم، کە ئەمجارەیان بە دڵنیاییەوە خۆم دەرباز دەکەم. بەڵام،مەخابن... ئەو هەواڵە وەك چەکوشێك لە تەپڵی سەرم درا.منیش چارم نەما دەستم بە زریکە و هاوار کردن بەسەریدا.

"تۆ درۆ دەکەی و ئەو نامەیەت ڕەوانە نەکردووە، نامەکەت کردۆتەوە، نامەکانی پێشتریشت هەر بەو جۆرە کردۆتەوە." ئەوەی کە توانیم پێمکرد، کۆنترۆڵم بەسەر خۆما نەما و پەلامارمدا، کەوتمە شاڵاو بردن.

پاش ماوەیەکی زۆر ئەوەم زانی کە دایکم وازی لە باوکم هێناوە و منداڵەکان و ماڵی جێهێشتووە، ئەو نامانەی کە بەهەمان ناونیشان بۆ دایکیشم ناردووە، هەموویان، بەردەستی باوکم کەوتوون هیچیان بە دەستی دایکم نەگەیشتون.

لە کۆتاییدا ریسەکەم بۆوە بە خوری. "ئەبدوڵا" و باوکی بەرەو "ئنگلاند" هەڵفڕین، منیان لەو گوندەدا جێهێشت. پێش ئەوەی کە سەفەر بکەن "مهەمەد" و باوکی زۆر جار لە ماڵەوە ئەو پرسیارەیان لە یەکتری دەکرد، دەیان گوت: "ڕێگای "زانا" بدەین لەگەڵ "ئەبدوڵا" بۆ "ئنگلاند" بگەڕێتەوە..؟" وا دەزانم "ئەبدولکەدا" ئەو دەسەڵاتەی بەسەر مندا هەبوو، کە بڕیار لەسەر ژیانم بدا، دڵخۆش بم،یان دڵپەژارە و نا ئارام بم. جاروبار وا هەستم دەکرد کە "مهەمەد"برایەکی گەورەمە و گوێم لێڕادەدێرێ، جاروباریش هەڵدەگەڕایەوە، بەشێوەیەك لە شێوەکان دڵم لێی پیس بوو. هەندێك جاریش بە تەواوی پشتگوێی دەخستم و لە پاشملە لە بارەی منەوە لەگەڵ کەسانی تردا باسی دەکردم و پێم پێدەکەنی کە گوایا لە پلانەکەمدا سەرکەوتوو نەبووم. زۆرجار کە لە ژوورەکەی خۆم بووم ئەم شتانەم دەبیست و گوێم لێدەبوو.

کاتێك کە پیاوەکان لە ماڵەوە دەبوون، هەمیشە خواردنی خۆشمان دەخوارد. بەڵام هەر کاتێك پیاوان لە ماڵ نەبوونایە ئەوا خواردنی سەرەکیمان تەنیا "چاپاتیس" بوو، "ئەبدولکەدا" پیاوێکی نەوسن و خوارده بوو، هەمیشە دەبووایە خواردنی ئێوارانی گۆشتی مریشك، یان گۆشتی مەڕ بووایە. خۆمان لە ماڵەوە مەڕمان سەردەبڕی. مەڕێکی گەورە بەرگەی سێ یان چوار ڕۆژی دەگرتین، کاتێك کە مەڕێکیان سەردەبڕی بە گوریسێك سەرەو خوار بە دەرگای چێشتخانەکەوە هەڵیاندەواسی و کەوڵیان دەکرد، هەرچی مێش و مەگەز بوو لەو لاکە کۆدەبوونەوە. بە هەر چواردەوردا گیزو هوڕیان دەهات. زۆربەی خەڵکی گوند مریشکی زیندوویان لە یەکتری دەکڕییەوە، بەڵام ماڵی "ئەبدولکەدا" خۆیان مریشکی زۆریان ڕاگرتبوو، لەبری ئەوە پێویست بوو هەموو ئەندامانی ماڵ بتوانن بە ژن و پیاوەوە مریشك سەربڕن.

منیش خۆم فێری مریشك سەربڕین کرد. پێش ئەوەی کە مریشکەکە سەربڕن. ملی مریشکەکەیان بادەدا و هەندێك پەڕیان لە ملەکەی دەردەکێشایە دەرەوە، پاشان

سەریان دەبڕی دوای ئەوە، ئاویان لە ناو مەنجەڵێکدا لەسەر ئاگر بۆ دەکوڵاند، مریشکەکەیان بۆ ماوەی چەند خولەکێك دەخستە ناو ئاوە گەرمەکەوە، تا بە تەواوی پێستەکەی نەرم دەبوو، دوایی دەریان دەهێنا بە چەپك پەڕەکەیان لە دەستیاندا دەسکەن ە و گرمۆڵە دەکرد و ڕایاندەکێشایە دەرەوە. بەو جۆرە مریشکەکەیان ئاوەڕووت دەکرد. ئەز هەر کاتێك کە مریشکێکم سەر دەبڕی ئاواتخواز بووم،کە ئەو ملی مریشکە، ملی "ئەبدولکەدا" بێ و لە لاشەی جودای بکەمەوە.

ئەم خەڵکانە جۆرە جەژنێکی تایبەتیان هەیە،جەژنێکی ئاینیە، وەکو جەژنی کرسمس وایە، هەروەك چۆن ئێمە بۆنەی دەکەینەوە. ڕۆژێك لەو ڕۆژانە پێویست بوو "وەردە" مەڕێك سەربڕێ، بەڵام گوتی: "ئەو کارە ناکەم پێویستە یەکێکی تر بیکات." خوشکێکی "ئەبدولکەدا" لە ناو گونددا دەژیا، بەڵام بۆ ماوەی چەند هەفتەیەك هاتە سەرەو ە، لای ئێمە مایەوە. ئەو ژنە بڕیاریدا مەڕەکە سەربڕێت، منیش لەگەڵیدا چووم یارمەتی بدەم. ئەو ژنە مەڕەکەی گرتوو یخیدا،خۆی هاویشتە سەر لاشەی مەڕەکە، ملی مەڕەکەی بەرزکردەوەو کێردێکی گەورەی خستە سەر ملی. ئەو مرۆڤانە پێش ئەوەی کە شتێك سەربڕن، بە زمانی "ئارەب"ی ناوی خوای لێدێنن، کاتێك کە کێردەکەی بە ملی مەڕەکەدا هێنا، بە تەواوی کارەکەی مەیسەر نەکرد، لە بری ئەوەی کە مەڕەکە گیان بە دەستەوە بدات، کەوتە خۆ ڕاپسکاندن و دەرباز بوون. ئەو ژنە نەیدەزانی چی بکات، خوێنی ملی مەڕەکە بە هەموو لایەکدا پرژەی دەکرد. منیش هاوارم لێکرد، "تۆ مرۆڤێکی بێبەزەییت." بە پرتاو کێردەکەم لە دەستی وەرگرت، ملی مەڕەکەم یەکالا کردەوە و خوێنەکە بە هوروژم هاتە دەرەوە. من ئەوە لە پیاوەکانەوە فێر ببووم، چەند جارێك لەبەر چاوم مەڕیان سەربڕی بوو.دوای ئەوە کە دڵنیا بووم، وازم لە مەڕەکە هێنا، بەڵام ئەو ژنە خۆیدا بەسەر مەڕەکەدا تاکو لە لنگە فرتێ کەوت و گیانی دەرچوو.

خەڵکی گوندەکان لە بارەی کەمتیارەوە زۆر شتیان دەگێڕایەوە،کە ئەو کەمتیارانە لە چیاکان چۆن پەلاماری پیاوی بە خۆو بەهێزیان داوەو خواردوویانە، باسی گورگیشیان هەر بەو شێوەیە دەکرد. دەیان گوت: "کاتی خۆی ئەم ناوچەیە شێری

هەبوو، بەڵام کاتێك درەخت و دارستانی ئەم ناوەیان بڕیوەتەوە، شێرەکان نەماون و سەری خۆیان هەڵگرت." ئەو ماوەیەی کە من لەوێ ژیام، بە هیچ جۆرێك ئەو ئاژەڵە کێویانەم نەبینی،بەڵام شەوانە گوێم لە دەنگیان دەبوو دەیانلوراند. یان شەوانە نزیکی ناو گوند دەکەوتنەوە بە دوای خواردندا دەگەڕان.خوشکەکەی "ئەبدولکەدا" ورگ و پێست و کەللە و پێچکەکانی مەڕەکەی، بۆ ئەو ئاژەڵە کێویانە فڕێدایە دەرەوە کە شەو بیخۆن. شەوێ گوێم لە هەرا و مرخەی ئەو ئاژەڵانە بوو، کە خۆیان گەیاندبووە سەر ئەو شتانە، لەبەردەم پەنجەرەی ژوورەکەمدا شەڕ و مرخێش مرخێشیان بوو.

پیاوانی ناو گوند هەمیشە تفەنگی ڕاویان هەڵدەگرت، بۆ کوشتنی ئەو ئاژەڵە کێویانە و بۆ پارێزگاری لە خۆ کردن. شەوێکیان لە ژوورەکەی خۆم ڕاکشابووم، گوێم لە دەنگی تەقەی تفەنگێك بوو زرمەی کرد، کاتێك کە چوومە بەر پەنجەرەی ژوورەکەم، سەیری دەرەوەم کرد، ڕووناکی و تیشکی لایتێکم بینی، بۆ بەیانی گوتیان، شەوێ کەمتیارێك نزیکی ناو گوند بۆتەوە و کوشتویانە، ئەو کەسانەی کە کەمتیاریان ڕاو دەکرد، دانەکانیان دەردەهێنا، بۆ چاوەزار و بەختی باش هەڵیان دەگرت.

لەماڵەوە هەندێك جار خواردنەکانمان دەگۆڕی، جاروبار سوورەماسیمان دەخوارد بە پەتاتەی کوڵاوەوە، بەڵام زۆربەی جار برنجمان لەگەڵ هەموو خواردنێکی تردا لێدەنا، خواردنەوەی سەرەکی لەو وڵاتانە "چا"یە، ئەگەر پیاوان لەماڵ بوونایە،دەبوو چای کیسە لێبنرایە. بەڵام ئەگەر ژنان بە تەنیا لە ماڵەوە بن، دەبێت چای وشك لێبنرێت. چای تورەکە نیشانەی چینایەتی و دەوڵەمەندیە. بەڵام چای وشك تەنیا بۆ هەژارانە و ئەوان لێیدەنێن و دەیخۆنەوە.ئێمە هەندێك جار قاوەشمان لەو خێزانانە دەکڕی، کە خۆیان دەیانچاند و بەرهەمیان دەهێنا.

کاتێك کە پیاوان لە ماڵەوە نەدەبوون، لەسەر ژنان پێویست بوو هەموو کارێك بکەن و پێی هەستن، ساڵی جارێك یان دووجار، دەبوایە جووت بکرایە. ئەو ژنانەی کە نەیاندەتوانی و شارەزا نەبوون، ئەوا وەرزێریان بە کرێ دەگرت کە ئەم کارە بکات، بەڵام "وەردە" پیسکە بوو، کەسی بەکرێ نەدەگرت ئەو کارە بکات، ئەو کارەی بە ئێمە دەکرد. لە ماوەی چەند هەفتەیەکدا بە ناچاری دەبوایە بەرەو دەشت بچوومایە، بە

خۆم و بێڵەکان و پێمەڕەوە بۆ پاچە کۆڵە و زەوی ئسپار کردن. چاندنی شەتڵ بە ڕیز و بە دێراو، ئەو ڕۆژگارە دوورو درێژانە، هەر لە بەیانی زووەوە لە خەو هەڵدەستام، بەرەو دەشت ڕێگام دەگرتە بەر، لەو دەشت و ناو کێڵگانەدا بەو تاو و تینی گەرمایە، خەریکی چاندنی شەتڵ لێدان و پاچەکۆڵە دەبووم، تا ئێوارەیەکی درەنگ. ئەو ماوەیە بە تەواوی پشتم دەیدایە ئازار، دەست و پاکانم هەموو تلۆقیان دەکرد و پلیان دەداو و ئازاریان لێهەڵدەستا. لەبەر گڕو گەرما پیاو هەمیشە تینووەو ئاو دەخواتەوە. "بەکالە"ش هەندێك جار یارمەتی کارەکەی دەدام، بەلام لەبەر ئەوەی ئەو منداڵی سەروپێچکەی هەبوو، "وەردە" بۆ ماڵەوە دەینااردەوە. هەندێك کاری ناو ماڵی پێدەسپارد کە بیانکات. "وەردە" ژنێکی گورجوگۆڵ و بەخۆ بوو، هەمیشە چاوێکی لەسەر من بوو، دەیویست منیش وەکو ئەو کار بکەم. ژنانی ئەو ناوچەیە هەموویان گورجوگۆڵ و کارکەرن، تەنانەت کە ئێواران بەرەو ماڵ دەبوونەوە، ئەو هەموو کەلوپەلانەیان دەخستە سەر تەپڵی سەریان و بۆ ماڵەوە دەیانهێنایەوە.

ئێمە بەزۆری گەنم و گەنمەشامیمان دەچاند. چەند مانگێکی دەخایاند تا ئەم دانەوێلانە بە بەر دەبوون و پێدەگەیشتن، لە هەمانکاتدا فەڕوبەری دانەوێڵە دەکەوتە سەر ئەوە تا چ رادەیەك باران دەبارێ. کاتێك گەنمەکە پێدەگەیشت و وشك دەبۆوە دەماندووریەوە و پاکسازمان دەکرد و دەمانکردە ناو دەبەوە، هەر دەبەیەك نزیکەی بەشی هەفتەیەکی دەکردین، ئەم کارە گەلێك گران بوو، پاشان دەبوایە هەموو ڕۆژێك بە بەردەوامی ئەو گەنمەمان بهاڕیایە و بمانکردایە بە ئارد، ئەمە کارێکی گەلێك گران بوو ماوەی چوار ساڵی ویست تاکو پێستی دەستەکانم بە تەواوی مردن و لەگەڵ ئەم کارەدا راهاتم.

لە ماڵەوە بەدەستهاڕ گەنممان دەهاڕی، یان لە ژێرخان یان لەسەربان ئەو کارەمان دەکرد. ژنان دادوبێدادیان بوو بە دەست گەنم هاڕین و گەنمەشامی هاڕینەوە، ئەوە تەنیا شتێك بوو، کە هەمیشە ژنان لێی دەدوان.

پاش ماوەیەکی زۆر بەوەم زانی، کە هەندێك ژنانی ناو گوند، مەکینەی ئاشی بچوکیان بەکار دەهانی،هەندێکیشیان گەنمەکەیان دەبرد بۆ ئاشی دەرەوە و دەیانهاڕی،

له بری هـاڕینی گەنمەکـه هـەندێك گـەنمیان بـه ئاشـەوانەکه دەدا. بـەڵام "وەردە" ئـەو کـارەی نـەدەکرد، سـوور بـوو لەسـەر ئـەوە، کـه دەبـێ خۆمـان لـه ماڵـەوە بـه دەسـتهاڕ گەنمەکه به شێوەی باوی و کۆن بـهاڕین. لەگـەڵ ئەوەشـدا ئـەم گـەنم هاڕینـەی ماڵـەوە ڕۆژێکی تەواوی دەویست. هـەندێك ژنـی نـاو گونـد لـه بـارەی ئـەوەوە لەگـەڵ "وەردە" دەدوان،داوایان لێدەکرد که گەنمەکه بنـێرێ بـۆ ئـاش ئاسـانتر و هـەم باشتریشـه. پێیـان دەگـوت: "بۆچـی ئـەو کچـه "ئنگلیـز"ەت خسـتۆته ژێـر ئـەو بـارە گرانـەوە...؟" بـەڵام "وەردە" بەم شێوەیه وەڵامی دەدانەوە: "خەمی ئەوتان نەبێ... ئەوە "ئنگلیزە" با فێر بێ."

بـەم شـێوەیه ناچـار بـووم، کـه هـەر ڕۆژە نـا ڕۆژێـك ئـەو کـارە بکـەم خـۆ ئەگـەر میوانمان بهاتایە، ئەوە ناچار بووم که گەنم زۆرتر بهاڕم، بۆ ئەوەی بەشی میوانەکانیش بکات. خۆ ئەگـەر ڕۆژێکیـش بچووینایـه بـۆ دەشـت و سـەر کێڵگـە، ڕۆژێـك پێـش ئـەوە، دەبوایــه گــەنمێکی زۆرتــرم بهاڕیایــه، کــه بەشــی چــەند ڕۆژێکــی بکردینایــه. کــاری وەرزێریش لەو لاوە چاوەڕێی دەکردم. جگه لەوە، دەبوایه بـه بـەردەوامی بـەیانیان ئـاو به سەتڵ کێش بکەم و تەنکیەکانی ماڵەوە پـڕ ئـاو بکەمـەوە، لەمانـەش تـەواو دەبـووم، دەبوایـه بچوومایـه بـۆ چیلکـه کۆکردنـەوە بـۆ سـووتاندن، پـاش ئــەوە ماڵەکــەم پــاك بکردایەتـەوە و گەسـکم بدایـه. بـه بـەردەوامی تـۆزو خـۆڵ لـه دەرەوە دەهاتـه نـاو ژوورەکانـەوە، لـه هـەموو شـتێك دەنیشـت، هـەروەها شـەوگەڕ و مارمێلکـه لـه بنمیچـی ژوورەکـاندا هێلکـەکانیان دادەنـا، بـەو جـۆرە هەمیشـه ناوماڵەکـه پیـس و هـەرگیز پـاك نەدەبۆوە.

جارێکیان له ژوورەکەی "بەکاله" دانیشتبووم "قۆڕی" یەك خۆی کـرد بـه ژووردا منیـش تـا لـه توانـامدا بـوو زریکانـدم، لـەو کاتـەدا منداڵەکـەی "بەکالـه"ش خـەوتبوو، "بەکاله" به ڕاکردن خۆیکرد بـه ژووردا و کوشـتی. جارێکی تریـان مـارێکم لـه لێفـەی یەکێك له منداڵەکاندا بینی پەپکەی خواردبوو. هەروەها به بـەردەوامی جاڵجاڵۆکـه لـه هـەموو شـوێنێکی خانووەکـه دەبیـنران. جـارێکی تریـان لـه دەرەوە لەبـەر هـەتاو خـۆم هەڵخسـتبوو، چاوەکـانم لێکنـابوون، دەسـتەکانم خسـتبوونه پشـت سـەرم، لـه ناکـاوێکدا

هەستم بە شتێك كرد، لە ژێر بن باڵمدا دەجووڵێتەوە، كـاتێك كـە سـەیری بنبـاڵم كـرد جاڵجاڵۆكەیـەكی ڕەشـی توكـن، لەسـەر خـۆ بـە بنبـاڵمدا هەڵدەگـەڕا. هـەر بـە دیتنـی هەناسەم سوار و موچوڕكە بـە لـەشمدا دەهـات و زریكـاندم. پاشـان كەوتـە خـوارەوە بـۆ سەر زەویەكە، بە پێكانم بە زەویەكەدا پانم كردەوە. بە گریان و ترسـەوە خۆمكـرد بـە ژووردا، بۆ ئەو مرۆڤانەم گێڕایەوە كە چی ڕوویداوە، بەڵام ئەوان بە شـان هەڵتـەكاندن وەڵامیان دامەوە. لای ئەوان شتێكی شایانی باس نەبوو.

شـتێكی ترسـناكی تـر دووپشـك بـوو، جارێكیـان بـە پێپلیكانـەكاندا دەچوومـە خوارەوە، گۆزەیەكم لەبن هەنگڵدا بوو، دەمویست بۆ سەر بیر بچـم بـۆ ئـاو هێنـان، كـە هەسـتم كـرد بەسـەر كەڵەموسـتی پامـەوە شـتێك دەجوڵێتـەوە، هـەتا لـە توانـامدا بـوو گۆزەكەم توورِدا و بـە راكـردن چوومـە دەرەوە، بـۆ بـەر ڕووناكاییەكـە، كـە سـەیردەكەم دووپشكێكی ڕەشی گەورەیە بە پامەوە خۆی نووساندوە هـەوڵی ئـەوە دەدات چزوەكـەی لـە كەڵەموسـتم رۆچێنـێ، بـەڵام بـاری راوەسـتانەكەی وا بـوو چزوەكـەی نەدەگەیشـتە پەنجەم. "بەكالە" گوێی لە هاوارەكەم بوو، بە ڕاكردن گەیشتە سـەرم و بـە چیلكەیـەك دووپشكەكەی لەسەر پام لابرد، دووپشكەكە فریای خۆ ونكردن و دەرباز بوون كەوت.

"نادیا"ی خوشكم بەختی لە بەختی من باشتر نەبوو، لە ناو ئەو گوندیانەدا ژنان جۆرە ڕ ووەكێك بەكاردێنن كە پێیدەڵێن "ڕێهانە" ئێمە دەماندا لە سـەرمان، ژنـان ئـەم ڕووەكە چەپك دەكەن و دەیخەنە ناو گوڵدانەوە ئەم ڕووەكە بۆنێكی خۆشی هەیە، ژنان ئەم "ڕێهانە" یە دەخەنە ناو بوخچەی جلەكانیانەوە، تاكو جلەكانیان بۆنی خـۆش بـێ، ڕۆژێكیان "نادیا" دەیەوێ، تۆوی ئەو "ڕێهانە"یە لـە ئینجانەیـەكدا بچێنـێ، بـە دەسـت نەختێك گڵی بۆ چاك دەكات و دەیچێنێ. چـەند ڕۆژێـك دوای ئـەوە "نادیـا" كـە سـەیر دەكات كونێك لە خۆڵی ناو ئینجانەكە بووە، دەیەوێ بە دەست كونەكە پڕ بكاتـەوە، لـە ناكـاو چـزە لـە دەسـتی هەڵدەسـتێ، كـاتێك "نادیـا" هـاواری لێهەڵدەسـێ "سـەلامە"ی خەسووی گوێی لە هاوارەكـەی "نادیا" دەبـێ، رادەكا بزانـێ چـی ڕوویـداوە، كـاتێك كـە دەگاتـە سـەر "نادیـا" كـە سـەیر دەكـات دوو پشـكێك لـەناو خۆڵـی ئینجانەكەدایـە، بـە "نادیا"یەوە داوە.

دووپشکەکە ژەهرەکەی کردبووە دەستی "نادیا"وە و چوو بووە خوێنیەوە، بەو شێوەیە هەموو لەشی "نادیا" هەڵئاوسا و سوور هەڵگەڕا. لەڕاستیدا بەتەمای نەمام، دەمگوت چاك نابێتەوە و دەمرێ. بەڵام ژنە گوندیەکان جۆرە هەتوانێکیان لە ڕەگی ڕووەك بۆ دروستکرد، چەند جارێك لە جێگای چزوەکەیان سوو، چەند ڕۆژێکی برد"نادیا" چاك بۆوە. هەندێك کەس کە دووپشك پێیانەوە دەدا دەمرن و هەندێکیش چاك دەبنەوە.

ئێمە ناچار بووین بە بەردەوامی خزمەتی مەڕو ماڵات و ڕەشە وڵاخیش بکەین. ئەگەر ئاژەڵ لە ژوورەوە بوونایە، دەبوو گەوڕەکان بە دەست بماڵین، ئەگەر بکرانایەتە دەشت و دەریش، دەبوایە بە دیاریانەوە شوانێتی بکەین و ئاگامان لێیان بێ، لە کەمتیار و گورگ و ئاژەڵی دڕندەی تر بیانپارێزین. ڕۆژانی گەرما بەو خۆرەتاوە شوانکاری کارێکی ئاسان نەبوو. ئەگەر لە دەرەوە لەلای ئاژەڵەکان بوومایە، ئەوا ناچار لەبەر ئەو گەرما و خۆرەتاوە، شوێنێکی سێبەرم بدۆزیایەتەوە و مەڕەکانم مۆڵدایە و خۆشم لێی دانیشتمایە، بەڵام ئەوەش هەموو جارێك نەدەلوا، هەر چۆنێك بوو ئەو چوونە دەرەوەیە بۆ من باش بوو، بە تەنیا دادەنیشتم بە ئازادی بیرم دەکردەوە، ئەو کاتانە هەستم بە هەموو ئازارەکانم دەکرد، و دەمزانی کە هەموو گیانم بە ئازارە، دەستم دەکرد بە گریان و فرمێسك هەڵڕشتن. هەستم دەکرد کە تەسکینیم بە گریان دێ.

ئەو کاتانەی کە تۆزێك وچانم دەدا، ئێواران بوو. کاتێك کە لە هەموو کارو فەرمانێکی ڕۆژانە دەبوومەوە، کردبووم بە خوو، دەچووم بۆ لای باوکی "ئەبدولکەدا"، ئەو پیاوە بەو ڕۆژگارە درێژە لەسەر سەکۆی دەرەوە لەبەر ئەو هەتاوە لێی دادەنیشت، منیش ئێواران دەچووم بۆ لای دادەنیشتم، لە بارەی هەموو شتێکەوە، دەستمان بە گفتوگۆ دەکرد. ئەو هەمیشە باسی ڕۆژگاری رابردووی خۆی بۆ دەکردم، کە چۆن ژیانی بەسەر بردووە، خەڵکی چۆن ژیاون، بۆ نموونە باسی ئەوەی دەکرد، کە چۆن ناچار بوون بەرد لەو کێوانە هەڵکەنن و داتاشن، بۆ ئەوەی خانووی پێدروستکەن. من هەمیشە باسی بەختڕەشی و ناکامەرانی خۆمم بۆ دەکرد، کە چۆن ئەمانە مامەڵەم لەتەکدا دەکەن، چۆن ئاوا بەبێ خواستی خۆم ئەو چارەنووسە نەگریسەیان بەسەرمدا

سەپاندووە، چۆن بیری وڵاتی خۆم و کەسوکارم دەکەم. ئەو پیاوە زۆر بەسۆز و پاک بوو، بەڵام دەسەڵاتی هیچی نەبوو، تەنیا شتێک کە لە دەستی دەهات، دڵی دەدامەوە و زوو زوو دەیگوت: "دان بە خۆتدا بگرە و ئارام بگرە، خەم مەخۆ، من دڵنیام لەوە کە ڕۆژێک دێ بۆ "ئینگلاند" دەگەڕێیتەوە."

بەشی نۆیەم
ژیانێکی سەخت

"ئەبدولکەدا" بە سەردان بۆ ناو گوند گەڕایەوە، بڕیاری ئەوەیدا کە دەستێك بە خانووەکەدا بێنێ و ئاڵوگۆڕێکی تێدا بکات. ئێمە بەر هەیوانی سەرەوەمان وەك سەکۆ و بەربەرۆچکە بەکار دەهێنا. بەڵا م ئەو بیری لەوە کردەوە کە بیکات بە ژوورێکی گەورە. بۆ ئەم مەبەستە داوای لە هاوڕێکانی کرد یارمەتی بدەن، لەگەڵ ئەوەشدا کرێکارێك و وەستایەکی خانووی بەکرێ گرت. دروستکردنی ئەم ژوورە چەند مانگێکی خایاند.

ئێمە پێویستمان بەوە نەبوو کە بچین بەرد لە چیا هەڵکەنین، بەو شێوە کۆنەی کە باوکی "ئەبدولکەدا" بۆی گێڕامەوە، "ئەبدولکەدا" لە شارەوە بلۆك و چیمەنتۆی بە لۆری بۆ هێنا. بەڵام لەبەر ئەوەی کە لۆری نەدەگەیشتە ئەو کەشکەلانە کە ماڵی "ئەبدولکەدا"ی لێبوو. ئەو کیسە چیمەنتۆ و بلۆکانەیان لە خوارەوە لە بن کلکەی چیا اکە داگرت، دەبووایە من ئەو شتانە بەسەر شان بۆ ماڵەوە بگوێزمەوە. کاتێك کیسە چیمەنتۆکانم دەخستە سەر سەرم، زۆربەی جار کیسەکان دەدڕان، چیمەنتۆ بەسەر لەشولارما بڵاو دەبۆوە و دەچووە ناو چاوانم و دەمیشمەوە، یان تێکەڵاوی ئارەقی لەشم دەبوو. بۆ ماوەی هەفتەیەکی تەواو ئەمە کارم بوو، هەر لە بەیانیەوە تا ئێوارەیەکی درەنگ، دەبوایە لەو سەرەوە بەو ڕێگا باریکەدا بچوومایەتە خوارەوە، بلۆك و کیسە چیمەنتۆم بۆ سەرەوە کێش بکردایە. هەندێك جار خەڵکی یارمەتیان دەدام، بۆ نموونە کوڕەکانی "ئەبدولنور" بەڵام لەسەر من پێویست بوو تا دوا بلۆك و کیسە چیمەنتۆ بهێنمە سەرەوە. کاری "ئەبدولکەدا"ش تەنیا ئەوە بوو، لەسەر سەکۆکەی دەرەوە

لەگەڵ باوکیدا دانیشێ، جاروباریش رەخنەی لێدەگرتم و لە کاتی هاتن و چوونمدا توانجی لێدەدام. منیش سات دوای سات هەوڵم دەدا پەلە بکەم، بۆ ئەوەی ئەو کارە تەواو بێ، بەڵام ئەو هەموو رەنجەم بە خۆڕایی چوو. لە ئەنجامدا "ئەبدولکەدا" لێم شێت بوو، گوتی: "کارەکەت باش نەکردووە." سەرەڕای ئەوەش بەردەوام بووم لە چوون و هاتندا، تا بە تەواوی لە پەلوپۆ کەوتم. بە هەر شێوەیە بوو، هەموو ئەو بلۆك و کیسە چیمەنتۆیانەم سەرخستە سەرەوە. ئێستا نۆرەی ئەوەیە، لەگەڵ "ئەبدولکەدا" دا چیمەنتۆ بگرمەوەو تاسە چیمەنتۆ بۆ سەربان سەرخەم. گیروگرفتێکی تریشم لە پێش بوو، ئەویش ئەوە بوو کە پێویستمان بە ئاوی زۆر هەبوو، لەو کاتانەشدا ئاو لە هەموو جێگایەك کەمی کردبوو، دەبوایە ماڵ بە ماڵ بۆ سەتڵێ ئاو بە بیرەکاندا بگەڕاینایە، ئەوسا ئاوەکەم لەگەڵ چیمەنتۆدا بگرتایەتەوە. پاشان تاسە چیمەنتۆم بە پەیژەدا بۆ سەربان سەربخستایە، بۆ دروستکردنی ئەو ژوورە پێویستمان بە ئاوێکی زۆر هەبوو، ئەوەش بۆ من کارێکی ئاسان نەبوو، ئەو هەموو ئاوە پەیداکەم، لەبەر ئەوە "ئەبدولکەدا" کچێکی لە ناو گوند پەیدا کرد کە یارمەتیم بدا، بەو شێوەیە هەر لە کازیوەی بەیانیەوە دەستم بە کار و ئاوکێشان دەکرد تا شەوگارێکی درەنگ. کاتێك کە بە شەو هاتووچۆم دەکرد لەبەر تاریکی لایتێکی بچکۆلەم پێبوو. "بەکالە"ش جاروبار لەگەڵمدا دەهات لەبەر ئەوەی دنیا تاریك بوو دەترسام، زۆرجاریش بە ناچاری خۆم بە تاك و تەنیا بۆ ئاوکێشان دەچووم، بۆ ئەوەی بێ ئاو نەبین.

نزیکەی دوو هەفتەی برد بارانێکی زۆر باری، منیش لە خۆشیاندا دەگریام، بیرم لەوە دەکردەوە کە ئیتر پێویست بەوە ناکات بە دوای ئاودا ئەم بیر و ئەو بیر راکە ڕاکەم بێت. بەڵام "ئەبدولکەدا" فەرمانیدا کە ئەم ئاوەش بەرگە ناگرێ و بەش ناکات. لەبەر ئەوە ناچار دوو هێندەی جاران ئاوم کێش دەکرد، پێش ئەوەی کە ئاوەکە لە چاڵئاوەکاندا بە زەویدا بچێتە خوارەوەو نەمێنێ، ئەو سێ تانکیە گەورەیەی کە لە سەربان بوون، دەبووایە هەمیشە پڕ لە ئاو بوونایە.

لەبەر ئەوەی کە پیاوی بیانی لە ماڵەوە کاریان دەکرد، دەبوایە سەرپۆش و پەچە بدەین بەسەرسەرمانا و شتێکی تریش لەوە ناخۆشتر ئەوە بوو، بەو ڕۆژە گەرم و تینوتاوە بە پێوە ڕاوەستامایە و کارم بکردایە.

"سەلامە"ی ژنی "جەواد" بەرمیلێکی بە تالی داینێ، "ئەبدولکەدا"، پرسیاری کرد، """زانا" دەتوانی بڕۆی ئەو بەرمیلە لە گوندەکەی "جەواد" بێنی..؟" منیش یەکسەر وەڵامم دایەوە. "ئا" بیرم کردەوە هەر چۆنێك بێ دەچم "نادیا"ی خوشکم دەبینم، ئەگەر بۆ چەند چرکەیەکیش بێ. "تەمەنا"م لەتەك خۆمدا برد و ڕۆیشتم. کاتێ بە ڕێکەوتین "ئەبدولکەدا" هاواری لێکردم، "زانا زۆر لەوێ بەند نەبی." کاتژمێر نزیکەی یەك و نیو بوو، ئەو درێژەی پێدا. "دەمەوێت کاتژمێری سێ لێرە بن." بەو گڕوگەرمی خۆرەتاوە تا گەیشتینە "ئاسکۆبی" هەموو گیانمان لە ئارەق و تەپوتۆز هەڵکشا، کە گەیشتینە ماڵی "سەلامە" پێم گوت: "هاتووین بۆ بەرمیلی ئاوەکە دەماندەیتێ...؟" "سەلامە" گوتی: "ئا ئەوەتا ببەن." بۆ ماوەی چەند خولەکێك لەگەڵ "نادیا" دانیشتم، هەموو ئەو دەردیسەریانەم بۆ گێڕایەوە، کە چ کارێکی گران دەکەم و "ئەبدولکەدا" چۆن پشووی لێبڕیوم، نایەڵێ ساتێك دانیشم. "نادیا" گوتی: "با من بێم یارمەتیت بدەم." بە "نادیا"م گوت: "نا.. چۆن دەهێڵم تۆ بکەویتە ژێر ئازارەوە." لەڕاستیدا من نەمدەویست باسی ئەو شتانە بۆ "نادیا" بکەم کە دڵگرانی دەکەن، من دەمویست تەنیا خۆم ئەو ئازارانە بچێژم. لەبەر ئەوەی "نادیا" کچێکی منداڵ بوو، لەسەر من پێویست بوو کە بەرگری لێبکەم و بیپارێزم و گرفتی بۆ دروست نەکەم.

ماوەیەك بە گفتوگۆوە خەریك بووین و هەموو شتێکمان بیر چووەوە، لە ناکاو بە بیرمدا هات، کە پێویستە دەستبەجێ پێش ئەوەی تووشی لێپرسینەوە و لێدان بم بگەڕێینەوە. بەو خۆرەتاوە گەرمە جارێکی تر ڕێگای ماڵەوەمان گرتەوەبەر. بەرمیلی ئاوەکە بەرمیلێکی گەورە بوو، ئەگەر لە تەنیشتی بەرمیلەکەوە ڕابوەستامایە، نزیکەی هێندەی باڵای خۆشم بەرز بوو. بەڵام بە یارمەتی "سەلامە" و "نادیا" توانیم بیخەمە سەر سەرم. ئێستا لە خۆم رادەبینی، وەکو گوندیەکان بەسەر سەر شت هەڵگرم. ڕێگای

ماڵەوەم گرتەبەر، کەوتمە پەلەکردن و خێرا ڕۆیشتن، "تەمەنا"ش لە تەنیشتمەوە دەڕۆیشت. لە ناکاوێکدا پێم لە بەردێك هەڵنوتا و بەرمیل لەسەر سەرم بەر بۆوە و خۆشم کەوتم. لەبەر ئەوە کاتژمێر لە سێ لاید ا بوو. ترس و لەرز دایگرتم، دەمزانی کە "ئەبدولکەدا" بەرد بەسەرمدا دەبارێنێ.

بە "تەمەنا"م گوت: " "تەمەنا" کات لایداوە، پێویستە پەلە بکەین، یارمەتیم بدە با ئەو بەرمیلە بخەمەوە سەر سەرم."

"تەمەنا"ی ژیکەڵەی بچکۆلە، هەموو توانای خۆی خستبووە کار، یارمەتیم بدا، ئەو بەرمیلە بخاتە سەر سەرم. بەڵام "تەمەنا" نەیتوانی بەرمیلەکە بجوڵێنێ، کیژێکی وا منداڵی لاواز ئەو کارەی بۆ نەدەکرا. لەوەش دەترسا ئەگەر درەنگ بکەوین چیمان بەسەر دێ. لە ترساندا لوشکە لوشك دەگریا. منیش هیچ چارێکم نەبوو ئەوە نەبێ، کە بە تەنیا خۆم بەرمیلەکە بەرز بکەمەوە و بیخەمە سەر تەپڵی سەرم، لە پێشدا خۆم چەماندەوە و پاشان بەرمیلەکەم لارکردەوە و ڕامکێشا، بۆ ئەوەی بیخەمە سەرسەرم، پاشان خۆم ڕاستکردەوە هەوڵمدا بەرمیلەکە لەسەر سەرم نەخزێ، ویستم پشتم ڕاست بکەمەوە، لەو کاتەدا هەموو دەمارەکانی لەشم دەیانزریکاند خەریك بوو گازەرەی پشتم لە گرێژەنە دەرچێ، خرچە لە پشتمەوە هەڵدەستا. لەبەر ئازاری دەمارەکانم ئاگادار نەبووم کە دڕکێك بە دەموچاومەوە نووساوە، ئەوکاتەی بەرمیلەکەم بەرز کردەوە دڕکەکە لە ڕوومەتم ڕۆچوو، لەبەر ئازاری دڕکەکە خۆم بۆ نەگیرا، بەرمیلەکە لەسەر سەرم بەربۆوە، "تەمەنا" لە دوامەوە لە زرمەی بەرمیلەکە زراوی چوو.

دڕکەکەم لە ڕوومەتم دەرهانی، خوێن بە ڕوومەتمدا هاتە خوارێ، وام هەست دەکرد کە خوێن لە هەموو گیانم دەچۆڕێ. وام لێهات گوێم نە دەدایە ئازار و ژان هەر لە خەم و ترسی ئەوەدا بووم کە چۆن ئاوا درەنگ کەوتین،لە دڵی خۆمدا دەمگوت، دەبێ "ئەبدولکەدا" لە سزای ئەم دواکەوتنەم چیم لێبکات...؟

جارێکی تریش خۆم چەماندەوە، بۆ ئەوەی بەرمیلەکە بخەمەوە سەر سەرم، ئەم جارە زۆرم لە خۆم کرد کە بتوانم ڕاستبمەوە، هەوڵەکەم سەری گرت، بەرەو تولە ڕێگای چیاکە بەرێک ەوتم. کاتژمێر سێ و نیو گەیشتینە بەردەمی ماڵەوە، "وەردە" هات

بۆ ئەوەی یارمەتیم بدا، بەرمیلەکە لەسەر سەرم داگرم، ئەو دەیویست بزانێ بۆچی دەموچاوم خوێناویە، بەلام من خۆم لە بیر چووبۆوە و توانای وەلام دانەوەم نەبوو، خەریك بوو دەبوورامەوە. "وەردە" پێی گوتم: "بچۆ بۆ سەرەوە بۆ لای "ئەبدولکەدا" و پێی بلێ کە گەڕاویتەوە،" هەر هەنگاوێك کە بەسەر پێپلیکانەکاندا هەلم دەنا، وەك سەرکەوتن بوو بەسەر دیواری مەرگدا، تا گەیشتمە سەرەوە، ئەژنۆم شکا.

هەر کە "ئەبدولکەدا" چاوی پێمکەوت بە تووڕەییەوە گوتی: "بۆچی وا درەنگ ها تیتەوە..؟" تا ئەو کاتەش توانای وەلام دانەوەم نەبوو، هەر هێندەم زانی کە دەستی دایە پێلاوە کۆنەکانی پێی، بە هەموو هێزی زرمەی لە دەموچاوم سرەواند. خۆم بۆ نەگیرایەوە بەپشتا لەترمدا، بە پێپلیکانەکاندا بۆ خوارەوە سەرەو لێژ بوومەوە، بە بێ ئەوەی توانای ئەوەم هەبێ خۆم بگرمەوە، ئەمجارەش بە پرتاو گەیشتەوە سەرم. "دەلێم بۆچی وا درەنگ هاتیتەوە..؟" لە ناکاو زمانم پڕاو گوتم: "بەرمیلەکە زۆر گەورە و گران بوو، درکێکیش چوو بە ڕوومەتمدا و برینداری کرد." بەلام ئەو گوێی لێنەگرتم و گوتی: "خێرا بڕۆ بۆ ناو گوند، نەختێ نەوت بکڕە."

من و "تەمەنا" جارێکی تر ڕێگامان بەرەو ناو گوند گرتە بەر و بەرەو خوار بووینەوە، لە ناو گونددا پیاوێ هەبوو، لەوەوبەر بینی بووم، ئەو پیاوە دەیتوانی بە زمانی "ئنگلیز"ی بپەیڤێ، کە چاوی بەو خوێنە وشك بووەوەی دەموچاو و فرمێسکەکانی ناو چاوم کەوت، سەرنجی دەدام، بەلام هیچی نەگوت.

برینەکە خوێنی لێنەدەهات، بەلام ئەو جێگا پێلاوەی کە "ئەبدولکەدا" بە دەموچاوما کێشابووی، دەکزایەوە و ژانی لێهەلدەستا، بە سەرپۆشەکەم جێگا ئاوساویەکەم شاردبۆوە.

سیازدە لیتر نەوتم خستە سەر سەرم، سەری تەنەکە کە بە باشی دانەدەخرا، نەوت بەسەر دەموچاومدا هاتە خوارێ، برینەکەی سەر ڕوومەتمی دەبرژاندەوە، سەرپۆشەکەم نەوتەکەی هەلدەمژی، وام لێهات بیرم لە هیچ نەدەکردەوە لە مردن نەبێ. کاتێ کە بۆ مالەوە گەڕامەوە، "ئەبدولکەدا" ڕاوەستا بوو چاوەڕوانی دەکردم.. هەموو جلەکانی بەرم نەوتاوی بوون، من وا بیرم کردەوە کە "ئەبدولکەدا" چینێکی

تریش بـێزارم دەکـات، کـە چـاوی پێمکـەوت. گوتـی: "بچۆ خـۆت بشـۆ." هیچـی تـری نەگوت. کاتێك کـە خـۆم شـت و گەڕامـەوە، بـەرەو ڕووم هـات و ناوچـەوانمی مـاچ کـرد، گوتـی "زانـا لێـم ببـورە". گوێـم بـە گوتەکـەی نـەدا، ئـەو لێبووردنـە زۆر درەنـگ بـوو. لێبووردن لەو جۆرە ئاکار و کارانە کە بەرامبەرم دەیکرد.

"بەکالـە" کـە چـاوی پێـم کـەوت دەسـتیکرد بـە گریـان و برینەکـەی بـۆ پـاك و برژاندمەوە، بە مەرهەمێك بۆی چەورکردم. هەموو خێزانەکە خەم بە ڕوویانەوە دیار و دڵتەنگی ئەوە بوون، کە چۆن مامەڵەیەکم لەگەڵ کـراوە، بـەڵام کـەس نـەبوو بوێـرێ ورتە لە دەمیەوە بێتە دەرێ. تەنیا دایکی "ئەبدولکەدا" نەبێ. ئەو ژنـە هـەموو جارێ لەسەری هەڵدەدامێ و بەسەر "ئەبدولکەدا" دا بۆڵە و خورتەی دەکرد، بەڵام ئەو پیـاوە بە هیچ جۆرێك لە ڕووی دایکیدا هەڵنەدەگەڕایەوە و بێدەنگ بـوو. ئـەو زۆر ڕێـزی لـە دایك و باوکی دەگرت، بەڵام زۆر بـە ئاسانیش تـووڕە بوونـی دایکی پشتگوێ دەخست، بەڵام باوکی لەبەر ئەوەی کوێر و نابینا بـوو، ئـەو شـتانەی نـەدەبینی کـە ڕوویـان دەدا، بەڵام شەوێ بەسەرهاتەکەم بـۆ گێڕایـەوە، کـە ئـەمڕۆ کوڕەکـەی چـی لێکـردووم. تـەنیا وەڵامـی ئـەویش ئـەوە بـوو دەیگـوت: "دەبـێ ئـارام بگـری، ڕۆژێـك دێ، بـۆ وڵاتـی خـۆت دەگەڕێیتەوە، دەبێ خۆڕاگربی."

ماوەی چەند مانگێك بوو لـەو گونـدەدا دەژیـام، بـۆم دەرکـەوت کـە مـن و "نادیـا" تەنیا کچ نین کە لە ناوچەی "مۆکبانە" بارمتە و دەستبەسەر بین و لـە وڵاتـی خۆمـان هەڵکەنرابین.

خێزانەکـەی "ئەبدولکـەدا" بـە هـەموو لایـەکی "یەمـەن"دا بـڵاو ببوونـەوە. ئـەو پیاوە دووخوشکی زۆر بەڕێزی هەبوو، لە گوندی "روکاب" دەژیان، "بەکالە"ش خەڵکی ئـەو گونـدە بـوو، ئـەو دوو خوشـکەی "ئەبدولکـەدا" مێردەکانیـان خـەڵکی ئـەو گونـدە بوون. ئەو گوندە نزیکەی نیو کاژێر لـە گوندەکـەی ئێمـەوە دوور بـوو. ئـەو ژنانـە زوو زوو دەهاتن و سەردانی ئێمەیان دەکرد منیش هەر زوو ئەوانم ناسی.

خانووەکانی گوندی "روکاب" لە بری بۆیە کـردن و ڕەنـگ کـردن بـە جـۆرە گڵێـك تەڕاویان دەکەن، ئەم گڵە لە هەندێك لە ناوچـە چیاییـەکاندا هەیـە. گڵێکـی سـپیە وەك

"گەچ" وایە "گڵەسپی". ئەم گڵە شەو دەکرێتە ئاوەوە تا وەك "مڵەماچ"ی لێدێ. پاش ئەوە تەڕاوی دیوار و خانووی پێدەکرێ، لە کێوەکانی گوندی "روکاب" ئەم جۆرە گڵە هەبوو. "وەردە" بیری لەوە کردەوە، کە خانووەکە پێویستی بە تەڕاوکردن هەیە. لەبەر ئەوە من و بەکالە"ی نارد لە گوندی "روکاب" هەندێك لەو گڵە بێنین. من زۆرم پێخۆش بوو، بۆ وچانێك لەماڵەوە دوور کەومەوە. بۆ ڕۆژی دوایی بەیانی زوو لە خەو هەستاین، چەند تورەکەیەکمان لەگەڵ خۆماندا بردو و بەڕێ کەوتین، "بەکالە" شارەزای ڕێگاکە بوو، لەبەر ئەوەی کە گوندی خۆیان بوو، بەڵام من بۆ یەکەمجار بوو، بۆ ئەو گوندە بچم. بۆ ئەوەی کە بگەینە گوندەکە دەبوایە لە کلکەی چیاکەوە بەرەو خوار ببینەوە، گوندەکە کەوتبووە ناو دۆڵێکەوە، کاتێك گەیشتینە ئەوێ، من زۆرم تینوو بوو، چووینە ماڵی یەکێ لە خوشکەکانی "ئەبدولکەدا" بۆ ئەوەی نەختێ خواردنەوە بخۆینەوە. هەر کە ئێمە گەیشتینە ماڵەکەیان خەڵکێکی زۆری گوندەکە هاتن. ئەوانە دەیانویست بزانن کە من کێم، ژنەکان زۆر بەسۆز و ڕووخۆش بوون، هەر سەیری منیان دەکرد، وا دەزانم ئەو کاتە کەسیان لە هیچ بارەیەکەوە پرسیاریان لێنەکردم. من ئەوەم دە زانی کە ئەو ژنانە هەموویان بە دوای سەرە داوێکدا دەگەڕێن، دەیانەوێ شت بزانن. ژنەکان زۆر ڕێزیان لە "بەکالە" دەگرت، لەبەر ئەوە بڕیاریاندا، کە ئەوان گڵەکەمان لە کێوەکە بۆ هەڵکەنن، ئێمە تەنیا کۆی بکەینەوە و بیکەینە ناو تورەکەکانەوە. "بەکالە" شەرمی دەکرد ئەو کارە بدا بەسەر ئەو ژنانەدا، بەڵام ئەو ژنانە "بەکالە" یان چاك دەناسی و داخوازیەکەی خۆیان بەسەر "بەکالە"دا سەپاند. بە ئێمەیان گوت: "دانیشن پشوو بدەن، ئێمە ئەو کارە دەکەین." ژنانی گوند دەستە، دەستە دەهاتن و سەردانیان دەکردین. منیش دانیشتبووم سەیرم دەکرد، لەو کاتەدا کیژێ هاتە ژوورەوە تەمەنی نزیکەی چواردە ساڵان دەبوو، کچێکی خرپنەی جوانی ژیکەڵە، کەز زەرد بە کیژە "ئنگلیز" دەچوو، لە ناو ژنەکاندا وا دیار بوو.

پرسیارم کرد: "ئەو کچە کێیە..؟" "بەکالە" وەڵامی دامەوە گوتی: "ئەویش کیژە "ئنگلیزە"، ئەو هەر زۆر منداڵ بوو کە بۆ ئێرەیان هێنا".

من دەمویست پتر لەو شتە بزانم، لەبەر ئەوە بە "بەکالە"م گوت: "دەمەوێ بچمە دەرەوە و هەندێك هەوای فێنك وەرگرم. "داوام لە کیژەکەش کرد کە بچینە دەرەوە نەختێك پێکەوە بدوێین. لە پێپلیکانی ژوورەکە چووینە خوارەوە، چەند ژنێکیش لە تەکماندا هاتن، بەلامەوە زۆر گرنگ بوو کە یەکێکی تر بناسم هەمان ئازاری ئێمەی هەبێ، ئەو کیژەش دایکی "ئنگلیز" و باوکی "یەمەن"ی بوو، بەلام زمانی "ئینگلیز"ی لە بیر چوو بۆوە، ناچار بە "ئارەب"ی دەستمان بە پەیڤین کرد. ئەو کیژە بۆی گێڕامەوە، تاکو تەمەنی هەفت سالان لە "ئنگلاند" ژیاوە، لەگەڵ باوك و دایك و خوشکێکیدا کە ئەو دەمە تەمەنی نۆ سالان دەبێ. کاتێك ئەم کچە دایکی دەمرێ، باوکی ژنێکی "ئنگلیز" دەهێنێتەوە، دوای ئەوە باوکی و باوەژنەکەی لەگەڵ ئەو دوو خوشکەدا، بە سەردان بۆ گوندی "روکاب" دێن، بەلام باوەژنەکەیان زۆر بێبەزەیی و نامرۆڤانە هەڵسوکەوت لە تەك ئەم دوو کیژە منداڵەدا دەکات. لەبەر ئەوە دەیەوێ لە کۆڵ خۆیانی بکاتەوە، بۆیە داوا لە باوکیان دەکات ئەو کچانە لێرە جێبهێڵێ، باوکەکەشیان ئەمەی بەلاوە پەسەند دەبێ، ئەو دوو کچە لای باپیریان جێدەهێڵێ.

ئەو کچە بۆیگێڕامەوە کاتێك کە تەمەنی دەبێ بە دە سالان، باپیری بە شووی دەدا. ئەوەشی بۆ گێڕامەوە کە خەسووی چۆن هەڵسوکەوتێکی لە تەکدا دەکات، کوتومت وەك ئەوەی کە"وەردە" بە منی دەکرد. خوشکەکەشی بە ئامۆزایەکی خۆی بەشوو درابوو. ئەو کچە لە بارەی "ئنگلاند"ەوە هیچ شتێکی لە یاد نەمابوو. نەیدەزانی ئایا هیچ کەسوکار و خزمی لەوێ هەن یان نا. تەنیا شتێك کە بە "ئنگلیز"ی لە یادی مابوو، ئەویش ئەوە بوو، کە دەیتوانی لە یەکەوە تا "دە" بژمێرێ.

زۆر لەسەر خۆ بۆی دەژماردم، فرمێسك لە چاوەکانمەوە زەنگۆڵەیان دەکرد، بیرم لەوە دەکردەوە، ئەو کیژە کاتێك منداڵ بووە چۆن ژیاوە.؟! بەلام ئێستا دەربارەی ژیانی منداڵی خۆی هیچ شتێکی لەیاد نەمابوو. کاتێك کە گوندەکەمان جێهێشت داوای ژیانێکی بەختەوەرانەم بۆ خواست، بەداخەوە دەمزانی کە هیچ جۆرە رووناکییەك لەبەردەم ژیانی ئەو کیژەدا نیە. لەبەر ئەوەی کەسێکی مشوور خۆری نیە، تاکو بە هانایەوە بێ و دەربازی کات.

هەر کاتێ کە بیرم لە گوتـە و گێڕانـەوەکانی ئـەو کیـژە دەکـردەوە دەگریـام. بـەڵام ئەو ماوەیەی کە لە "یەمەن" دەژیام هەستم کرد کە زۆر ئاسـایی و بـاوە، کـە کچـان لـە ئەمەریکا و "ئنگلاند" ەوە بۆ "یەمەن" دەهێنن و لەناو ئـەو گونـدە چیایانـەدا دەست بەسەریان دەکەن. زۆربەی ئەم کچانە لە هەموو شـتێك دابڕابـوون و هیـچ شـتێکیان لـە بارەی وڵاتەکانی خۆیانـەوە نەدەبیست و نـەدەزانی، بـەڵام مـن ئـەو بڕیـارەم دابـوو کـە نەهێڵم ئەو کارەساتە نە بەسەر من و نـە بەسـەر "نادیـا" بـهێنرێ. گرنـگ نیـە چـەند دەخایەنێ، بەڵام پێویستە بە بەردەوامی لە هەوڵ و کۆششدا بم تـا ئـەو کاتـەی خۆمـان ڕزگار دەکەین و دەگەڕێینەوە.

"ئەبدولکـەدا" هەرچـەند بەرامبـەرم پیـاوێکی خـراپ و دەروون بۆگـەن بـــوو، سەرچاوەی هەموو ئازارەکانم بوو، لەگەڵ ئەوەشدا جاروبار "سـانتی" ی لـە شـارەوە بـۆ دەهێنام. بەڵام ژنەکانی ناو گوند کەسیان "سانتی" یان لە کاتی "مەهـەکی مانگانـە" دا بەکار نەدەهێنا، ئەوان پەڕۆی ئاساییان بەکار دەهێنا.هەوڵی ئەوەیاندا ویسـتیان منـیش بە هەمان شێوە وەکو ئەوان لە کاتی "مەهەکی مانگانە" دا پەڕۆی ئاسـایی بـەکارهێنم، بەڵام من ئەو داوایەم خستە دواوە، من لەوە نەدەگەیشتم ئەو ژنانە چۆن دەتوانـن ئـەو پەڕۆیانە بەکاربێنن. بەڵام لە ڕوویەکی تریشەوە ئەو پەڕۆیانەی کـە بـەکاریان دەهێنـا، زوو زوو دەیـانگۆڕی و دەشـیان شت. بـە لایـەنی کەمـەوە ڕۆژی پێنـج شـەش جار ئـــەو پەڕۆیانەیان دەشت و لایەنی کەمیش دووجار خۆیان دەشت.

هەموو خێزانێك جگـە لـە منداڵـە گچکـەکان دەبـێ نوێـژ بکـەن، ئـەم خەڵکانـە لـە ماڵـەوە لەسـەر بـەرماڵ نوێـژ دادەبەسـتن، نوێـژ کـردن جوڵانـی لـەش و دانیشـتنی سـەر ئەژنۆ و خۆچەماندنەوە و ڕاستکردنەوەیە. ژنـەکان بـەبێ دەنگـی نوێژەکانیـان دەکـەن، بەڵام پیـاوەکان بە دەنگێکی بەرزی تایبەتیەوە نوێژ دەکەن. هەر نوێـژ کردنـێ نزیکـەی دە خولـەك دەخایـەنێ. لـە سـەرەتاوە مـن نوێـژم نـەدەکرد، تـەنیا دادەنیشـتم و سـەیرم دەکـردن. کـاتێك کـە لـە زمـانی "ئـارەب" ی تێگەیشـتم بـە ڕادیـۆ گوێـم لـە خوێندنـی "قورئـان" دەگـرت، لـە کۆتـاییدا وام لێهات بـڕوا بـەوە بکـەم، لـە خـودا بپاڕێمـــەوە کـە یارمەتیم بدات و ڕزگارم بکات لەو ژیانەی کە بەسەرم هێنراوە. من هەمیشە بە زمـانی

"ئنگلـیز" ی دەپاڕامــەوە و نــزام دەکــرد، هەمیشـــەش هــاوارم بــۆ خــوا دەبــرد و دەمگوت:"خوایە، خوایە گیان یارمەتیم بدە." بەڵام ئاسان نیـە مـرۆڤ بـاوەڕ بکـات کـە خودا ئاگاداری ئەو ژن و کچانە بێ، کە لە ناو گوندەکانی "مۆکبانە" دەژیان.

خانووی برازاکەی "جەواد" لەسەرو ماڵی "نادیا" وە بوون کەوتبووە سەر چیاکە. برازاکەی "جەواد" مرد. ژن و منداڵەکانی بە تەنیا مانەوە. ئەو بێوەژنە دەیتوانی شوو بکاتەوە، بەڵام بڕیار ی ئەوەی دا شووی نەکردەوە، بە دیار منداڵەکانیەوە دانیشت، بەڵام پێویسـتی بـە کـارێك هـەبوو تـاکو منداڵـەکانی بـەخێو و بەڕێوەبـەرێ، کچێکـی هەشــت ساڵانە و کوڕێکی چکۆلەی هەبوو. ئەم ژنە بەناو گوندەکاندا دەستی بە گەڕان کـرد، بـۆ ئەوەی جلوبەرگی ژنانە بـدوورێ. ئـەم ژنـە لەگـەڵ "نادیـا" بوونـە دوو هـاوڕێی نزیـك، "نادیا" ی فـێری بـەرگدروون کـرد، "نادیـا" ش بـۆ ئـەو مەبەسـتە مەکینەیـەکی کۆنـی بـەرگدروونی پـەیدا کـرد، دەسـتی کـرد بـە بــەرگدروون. کـاتێك کـە ئـەو ژنــە بــەناو گوندەکاندا دەگەڕا بۆ کار پەیداکردن، منداڵەکانی لەگـەڵ خـۆی دەهێنانـە خـوارەوە لای "نادیا" و "سەلامە" جێی دەهێشتن.

ڕۆژێکیان لە ناکاو گوێم لە هاوارێك بوو بانگم دەکەن، "ئامینە" هـەواڵێکی تـازەی وەرگرتبوو، لە کەسێکەوە کە بە ناو گوندا ڕەتببوو. ئەویش پـاش وەرگرتنـی هەواڵەکـە بە هاوار هاوار هەواڵەکەی گەیاندە ئێمە، "ئامینە" گوتی کە کچـی ئـەو ژنـە مـردووە و "نادیا" دەستی لە مردنەکەدا هەیە.

هەر کە ئەو هەواڵەم بیست، بە ڕاکردن بـۆ گونـدی "ئاسـکۆبی" تـاکو لای "نادیـا" نەوەستامەوە، نەمدەزانی چی بکەم. کاتێ گەیشتمە ئەوێ، کە چاوم بـە "نادیـا" کـەوت گـەلێك لەسـەرخۆ و ئـارام بـوو. مردووەکـەیان بـە خـاك سـپارد بــوو، "نادیــا" هــەموو کارەساتەکەی بۆ گێڕامەوە کەچی ڕوویداوە.

"نادیا" گوتی: "ئێمە بە کوڕەکـەوە خـەریك بوویـن و چاودێریمـان دەکـرد، ژنێـك هاتوو پێیگوتین، کە لەسەر جۆگـە ئاوەکـە پێـڵاوی منداڵێکـی بینیـوە لەگـەڵ گۆزەیـەك بەسەر ئاوەکەوە بووە، کاتێك من و "سـەلامە" رامـانکرد بـۆ سـەر جۆگـەی ئاوەکـە، کـە سەیر دەکەین خەڵکێکی زۆر بەر لە ئێمە لەوێ بوون، خەریکی دارو گاڵۆك کردن بـوون

بـه بنـی ئاوەکـەدا بـۆ منداڵـه رۆچووەکـه دەگـەڕان، کـەس نـەبوو بتوانــێ مەلـه بکـات، "سەلامە" بە خەڵکەکەی گوت: " "نادیا" دەتوانێ مەلـه بکات." "منیـش پرسـیارم لـه "سـەلامە" کـرد: "خـۆم هەڵدەمـە نـاو ئاوەکـەوە..؟" لەڕاسـتیدا گـەلێك دەترسـام کـه منداڵێکی مردوو بدۆزمـەوە، بـەڵام بیریشـم بـۆ ئـەوە دەچـوو، لەوانەیـە ئـەو چانسـەش هەبێ ئەو کچە نەمردبێ. پاش ئەوە خۆم هەڵدایە ناو ئاوەکەوە، دەسـتم کـرد بـه مەلـه کـردن بـه دوای لاشـەی منداڵەکـەدا بەهــەر چـواردەوردا دەگـەڕام، لەبـەر ئـەوەی کـه ئەمەندە گۆچان و داریان کرد بوو بە بنی ئاوەکەدا، ئاوەکە لێڵ ببوو، لە ئاوەکەدا چاوم هیـچ شـتێکی نـەدەبینی. ناچار بـەرەو بنـی ئاوەکـه بـه مەلـه چـووم، دەسـتم بـه بنـی ئاوەکـەدا دەگـێڕا، جاروبـاریش خـۆم دەگـەیاندەوە سـەرئاوەکە، بـۆ ئـەوەی هەناسـەیەك بدەم، پاشان خۆم دەکردەوە بە ئاوەکەدا، تا پانتای بنی ئاوەکە دەچوومـەوە. لـه ناکـاودا دەسـتم بـەر شـتێکی نـەرم کـەوت لاشـەی کچەکـه بـوو، دەسـتم دایـه لاشـەی کچەکـه و رامکێشایە سـەر ئاوەکـە، پیاوەکـان لاشـەکەیان لێوەرگـرتم و بردیانـه دەرەوەی ئاوەکـە، لەسە ر زەوی دایاننا، منداڵەکە چاوی کرابۆوە و کەف لە دەمیەوە هاتبووە دەرێ."

کاتی خۆی لە فێرگە فێری فریاگوزاری سەرەتایی دەکراین. "نادیـا"ش شـتێك لـەو بارەوە فێر ببوو. لەبەر ئەوە کچەکە دەخاتە سەردەم، بە دەستەکانی هێز دەخاتە سـەر سـکی کچەکـە، بـۆ ئـەوەی ئاوەکـەی نـاو سـکی بهێنێتـە دەرەوە، ئـەم کـارە چـەند بـارە دەکاتەوە بــەڵام هیـچ دادێـك نـادا و کـار لـە کـار تـرازا بـوو، کچەکـە مردبـوو. ئـەوانیش لاشـەی کچـە مردووەکـە بـۆ ماڵـەوە دەبەنـەوە. چـەند پیـاوێکی ئـاوایی دەڕۆن بــه دوای دایکەکەدا دەگەڕێن، کە بیدۆزنەوە و هەواڵی مردنـی کچەکـەی پـێ بـدەن، ئـەم پیاوانـە دایکی کچەکە دەدۆزنەوە، لەو کاتەدا بە ڕێکەوت ئەو ژنە بەرەو ماڵەوە بـەڕێوە دەبـێ و بگەڕێتـەوە. ژنـە هـەر کـە چـاوی بـە پیاوەکـان دەکـەوێت دەزانێـت کـە شـتێك بەسـەر منداڵەکانیدا هاتووە. بە راکردن و بە گریـان بـەرەو مـاڵ دەبێتـەوە، نادیـا گوتـی: "ئـەو ژ نە بە گریان و هاوار هاوار کە گەیشتە ئێرە بە تەواوی لـە پـەلوپۆ کـەوتبوو، یەکسـەر خۆیکرد بەو ژوورەدا کە تەرمی کچەکەیان لێدانا بوو. پاش ئـەوەش کـە کچەکـەیان بـه خاك سپارد. لە ناشتنی تەرمی کچەکەیدا ڕێگایان پێنەدا کە بەشدار بێت، بەو بیانووەوە

که ئەوە کاری ژنان نیـ ەو کاری پیاوانە. لەو خوارەوە گۆڕێکیان بۆ کچەکە هەڵکەند و بە خاکیان سپارد و نوێژیان لەسەر کرد، بەڵام پیاوەکـان ڕێگـای ئـەوەیان پێـدا لـە دوورەوە سەیری بە خاك سپاردنی کچەکـەی بکـات. ژنەکـەش لـە دوورەوە کـوڕە بچکۆلەکـەی لـە ئامێز گرتبوو، بە گریانەوە سەیری بەخاك سپاردنی جگەر گۆشەکەی دەکرد."